

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

YİRMİNCİ MİL

TREVANIAN

Çeviren

Şen Süer Kaya

Kitabın Özgün Adı

Incident at Twenty-Mile

St. Martin's Press 1998 basımından çevrilmiştir

Yayın Hakları

© Trevanian Inc. c/o VWilliam

Morris Agency Inc. / 1998

Kesim Telif Hakları Ajansı Tic. A.Ş. aracılığıyla

E Yayınları / 2000

Kapak Filmi ve Grafik

Ebru Grafik

Baskı

Özener Matbaası

Cilt

Step Ajans

Birinci Basım: 2000

İkinci Basım: 2002

Üçüncü Basım: 2003

ISBN: 975-390-149-6

TREVANIAN

YİRMİNCİ MİL

LU

YAYINLARI

Owen VVister ve Frederic Remington'a adanmıştır: birincisine VWestern türünün itici gücü olan mitsel ve son derece kendine özgü karakterler yarattığı; ikincisine görsel dağarcık oluşturduğu için. Onlar, yalnızca kendilerinden sonra gelen tüm yazarlar için değil, John Ford'dan Sergio Leone'ye kadar tüm VWestern sineması için de söylem zenginliği ve esin sağladılar.

\

Eyalet Cezaevi, Laramie

GERÇİ VVYOMING SEKİZ YILDIR eyaletti, ama eski gardiyanlar buraya hâlâ Bölge Cezaevi diyordu. Gardiyan John Tillman (yanaklarının yumuşaklığından dolayı "Bebek Kıçı" diye ona takılan gardiyanlar "BB" adını takmışlardı), üst kattaki güvenlik kanadında "kaçıklar"a gardiyanlık yapmak gibi sevimsiz bir görev üstüne kaldığından beri bir aydır düzenli vardiyadaydı. Akıl sağlığı yerinde olmayanlara neden "moonberry" denildiğini bilmiyordu; eskilerin yeni muhafızlara işkence edip aşağılamak için yaptıkları saçma şakalardan biri olabileceğinden korkarak sormamıştı.

Tillman özel hücrelerde ilk turuna başlayarak her kapının önünde durdu ve gözetleme deliğini açarak mahkûmu kontrol etti. İlk kaçık şiltesinin kenarına oturmuş kendi kendine sallanıp fısıltıyla konuşuyordu. Boş boş bakan yüzündeki kusursuz memnuluk gülüşü, çocukların yüzlerine asit fırlatmanın kendi görevi olduğuna inandığı konusunda en küçük bir ipucu vermiyordu. Yargıca, "Eğer ben yapmasaydım..." diye açıklamıştı, "... kim yapacaktı?" Bir sonraki hücrede bulunan "Politikacı" önündeki boşlukla berbat bir tartışmaya girmişti.

Üçüncü kaçık, gözetleme deliğinin açıldığını duyunca bir köşeye büzüştü.

Ellerinin arkasına saklanarak, "Lütfen bana zarar verme! Bunu yapmak istememiştım! Yemin ederim ki istememiştım!" diye yalvarmaya başladı.

Gardiyanların taktığı adla "Hayalet", her şey-

7

den korkuyordu. Sabah turlarında bir gardiyanın içeriye girip idrar kovağını alması gerekiyordu, çünkü Hayalet öbür tutuklular gibi kovayı kapıya getirmeye korkuyordu. Tillman, Hayalet'in orada olup olmadığı kontrol ettikten sonra gözetleme deliğini yavaşça kapattıktan sonra, yaşlı adam, "Bunu yapmak istememiştım!" diye tekrarladı, ama hemen sonra rahatlayarak gözlerini kurnazca kıstı. Onları gene kandırmıştı. Aslında yapmayı istemişti. Eline fırsat geçerse gene yapardı. Bu kadınlar bunu hak ediyordu! Tillman şu anda boş olan iki ranzalı büyük hücrenin yanından geçerek koridorun sonundaki son kapıya gitti. Gözetleme deliğine uzanırken korkudan titredi, çünkü bu hücredeki kaçık, Lieder adlı adam, cezaevindeki en tehlikeli mahkûmdu. Gardiyanlar Lieder'den her zaman özel bir gururla söz ederdi. Adam kötülerin kötüsüydü ve toplumu ondan korumak için kendileri seçilmişti. "Bu da demektir ki biz yeterince iyiyiz, değil mi? Kaldı ki 187'yi içeride tutmayı başardık." 187

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil nolu hücrede kalan kişi, en ünlü mahkûmları Robert Le-Roy Parker, George "Butch" Cassidy takma adıyla Bölge Cezaevi'nde on sekiz ay yatan bir at hırsızıydı. "Ama 187, bu Lieder'in yanında Pazar Okulu öğretmeni kalır. Adamın yumuşak görüntüsüne sakın kanma, evlat. Tilki kadar kurnazdır. Hep tetikte ol. İki yerden kaçtı, er ya da geç tekrar denemek isteyeceğine de şüphe yok. Kaçışının senin nöbetinde olmaması gerek, yoksa müdür boğazına yapışıp ciğerini söker!" "Evet, evlat, Lieder'in bütün gün o hücrede yatıp ne yaptığını biliyor musun? Annenin sana gözlerini bozacağım söylediği şeyi yapıyor. Okuyor! Hücresi kitaplar, dergiler ve gazetelerle dolu! Okuyor mu dersin? İlk ışıktan son ışığa kadar. Çoğunlukla tarih ve politika. Ama temcit pilavı gibi okuduğu çok sevdiği bir kitap var."

"Hangisiymiş bu?"

"Ha, duyarsın, duyarsın. Her şeyi yakında öğrenirsin."

Gardiyanların Lieder'e kitap ve dergi getirmesinin bir nedeni bunun onu sakinleştirmenin en kolay yolu olmasıysa bir nedeni de ondan korkmalarıydı. Lieder bir keresinde nöbetçi çavuşa büyük bir soğukkanlılıkla, her hafta bir gazete almazsa çıktığında onu ve ailesini cezalandıracağını söylemişti. Çavuş tehdide burnunu bükmüş, bir kaçığın güvenlik kanadından çıkmasının asla mümkün olamaya-

8

cağını söylemişti. Ama ertesi gün de koltuğunun altına kısırdığı bir gazeteyle gelmişti. Eee, işi şansa bırakmanın alemi var mı? Allahını seversen, şu sabıkasına bir baksana.

Lieder henüz on dört yaşındayken, Laramie'nin hemen güneyindeki bir kasabada bir haftasonunu cehenneme çevirmiş, pencerelere ateş etmiş, okulu ateşe vermiş, üç çocuğu bir ahırda rehin alarak yaklaşan olursa ahırı yakmakla tehdit etmişti. Sonunda köşeye sıkıştırılıp yakalanmış ve belalı çocuklar için özel olarak kurulmuş bir ıslahevine gönderilmişti. Burası korkunç cezalar verilen ve omuzları acıyla düğüm düğüm olana dek kollarını uzatıp diz çökerek uzun dualar ettirilen belalı çocuklara ayrılmış bir yerdi. Lieder, on sekiz yaşında, kurtuluşu için birlikte dua ederlerken maneviyat öğretmenini ağır şekilde yaralayarak oradan kaçtı. Üç ay yaratıcı bir acımasızlıkla kaçak yaşarken Vvyoming'in tüm güneydoğu köşesini ürkek ve yaralı bıraktı, ta ki tekrar yakalanıp Bölge Cezaevi'ne gönderilene kadar... Çünkü başka hiçbir kurum, bir vaizi, İsa'sının yaralarını onda da yapmak için ellerine ve ayaklarına dört kez ateş ederek cezalandıran bir insanı koruyacak donanıma sahip değildi. Lieder kendisini linç etmek isteyenlerin elinden kurtarıldı ve topluma tehdit oluşturduğu gerekçesiyle özgürlüğü ömür boyu kısıtlandı. İçeriye girer girmez örnek bir mahkûm oldu; kimseye sorun çıkarmıyordu, her zaman nazik, her zaman yardımseverdi. Ama cezaevinin süpürge fabrikasında (ustabaşı olarak) çalışırken kaçtı ve neredeyse üç yıl kaçak yaşadı. Kibirlik, egzotiklik, kendi haklılığına inanmış bir öfke ve karnavalı saçmalıklar karışımı Coxey ordusunun "Union Pasifle? koluna girdikten sonra hayal kırıklığına uğradı ve güney Vvyoming'le kuzey Colorado'da terör estirmeye başladı. Bir ara bir tür siyasallık geliştirdi; kurbanları, paraları nerede sakladıklarını öğrenmek için onlara işkence ederken Lieder'in köylü ve işçileri "Altın Haç'ta" çarmıha gerilmelerini önlemek ve Amerikalıların işlerini çalmak ve kadınlarını kandırıp kanlarını bozmak için okyanustan akın akın gelen yabancı sürülerinden onları korumak için Vvilliam Jennings Bryan'm haçlı seferine katıldığını böbürlenerek anlattığını söylediler. Şiddet çılgınlıkları, Bryan yerine McKinley'e oy vermek istediğini söyleyen bir köylüye saldırmalarıyla doruğa çıktı. Lieder köylüden başlayarak tüm ailesini balta sapıyla metodik bir

9

cezalandırmaya uğrattı ve bunu öyle yaptı ki daha sonra aileden kimse olayı anlatamayacak durumdaydı. Köylünün belleği asla tam olarak yerine gelmedi; iki çocuğunun beyni hasar gördü ve yabancılardan korkunç bir dehşete kapılır oldular; kadının gerçeklikten uzaklaşması o kadar büyüktü ki, son yıllarını gözetim altında geçirdi. Lieder'in "büyük bir tahrik" gördüğünü ve sevgili Amerika Birleşik Devletleri'nin iyiliği için davrandığını iddia etmesine karşın, yargıç."'. büyük bir güvenlik altında ömür boyu hapse mahkûm etti onu.

B

Tillman'ın nöbeti devraldığı gardiyan, "Bu Lieder kaçık, tamam,"r diye açıkladı, "ama hiç de aptal değil. İnsanlara her tür ezayı çektir- . miş, ama kimseyi öldürmemiş, çünkü bunun için asılacağını biliyor. Hayır, hiç de aptal değil. Ne ki, bir şeytan o. Yüzde iki yüz damıtılmış saf şeytan. Peki kurnaz mı? Tatlı diliyle yılanı deliğinden çıkarır. Yani dikkatli ol, evlat. Çok dikkatli ol demek istiyorum." Bütün bu konuşmalar Tillman'ın karısına Lieder'le konuşacağı sözünü keşke vermeseydim, diye düşünmesine neden oldu. Ama... söz sözdür.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mİl
Gözetleme deliğini açınca Liederin elinde açık bir kitapla öfkeli öfkeli hücreyi arşınladığını gördü. "Evet! Ve bu 'musibet zamanı' Küba'da savaş anlamına gelmeli! Başka ne olabilir ki?" Hücrenin kapı yanındaki köşesine vardığında bir an gözden kayboldu, ama sonra dönüp beş adımda karşı köşeye gitti. Yüzüne yakın tuttuğu sayfadan okudu: "Musibet geçecek ve ülke tekrar dirliğe kavuşacak! Ama dirlik içindeyken içten içe kemiren çürümeyi pek fark etmeyecek! Çürüme yayılacak, ta ki halkın arasından bir lider çıkarak işgalcileri püskürtene kadar!" Lieder kitabı yavaşça kapattıktan sonra parmaklıkları pencereden ufka baktı, "işgalcileri püskürtene kadar..." diye tekrarladı şaşkınlıkla. Sonra kendini ranzanın alt kısmına attı. "Onları püskürtmek!" Birden sakinleşen bir ses tonuyla tavana bakarak konuştu: "Yeni gardiyan sen olmalısın. Adın nedir?" "Ha... Tillman.;
"Tillman," diye tekrarladı Lieder. "İnsanların adını öğrenmek hoşuma gider. İnsanların adlarını bilmek önemlidir diye düşünüyorum. Peki, Bay Tillman, kaçıklar dünyasına hoş geldiniz. Bana bir şey getirdiniz mi?" Tillman boğazını temizledi. "Bu haftanın gazetesini." Utanç verici bir sessizlik oldu. "Nasıl... ah... nasıl ben...?"

10

"Kapıyı açmadan gazeteyi bana nasıl vereceğinizi merak ediyorsunuz."
"Şey... eee..." Tillman elbette işi şansa bırakmak istemiyordu.
Lieder ayağa kalktı. "Sayfaları tek tek büküp delikten içeriye atıyorlar. Siz de biliyorsunuz, en iyi yol olduğuna yürekten inanıyorum. Bir insan buraya girme riskine kapılacak kadar aptal olmamalı."
Tillman dört sayfalık gazetenin ilk sayfasını beceriksizce bükerek yavaşça gözetleme deliğinden içeriye soktu. Lieder birden sayfayı yakalayıp içeriye çekti.
Tillman ikinci sayfayı bükmeye başlarken, "Haberler iyi," dedi. "Öyle görünüyor ki Küba'daki savaş bitmiş. 'İspanya'yla... bir şey... imzaladık."
Lieder gazeteye dik dik baktı. "Bir protokol... ne cehennemse. VWashington'daki bu zır cahil orospu çocukları kandırılmışlar! Yabancılar neyin ne olduğunu, kimin kim olduğunu öğretmek için Amerikan gençleri savaşıp ölümler politikacılar protokol imzalıyor! İspanya Portoriko'dan elini çekti, Filipinler de üstümüze kaldı! Üstelik o aptal McKinley de iyi iş yaptığını düşünüyor! O kurnaz İspanyollar zehirli kaşığı bize içirdiler, Bay Tillman. Bize zehirli kaşığı içirdiler! Birkaç milyon zır cahil salağı üstümüze yıktılar, emin ol, Amerikalıların işlerini çalmak için akın akın buraya gelecekler! Şunu verin bakalım!" İkinci sayfayı da gözetleme deliğinden çekip aldı ve çabucak göz gezdirdi. "Aptal orospu çocukları!"
Tillman, Lieder'e karısının önerisinden söz etmek için doğru anı bulma fırsatı kolluyordu, ama şu an kesinlikle doğru an değildi.
Lieder, "Bir konuda görüşünüzü almak isterim, Bay Tillman," dedi. "Sizce Maine'i kim havaya uçurdu?"
"Eee... İspanyollar elbette."
"İspanyollar mı?" Lieder güldü. "Şu anarşistler yaptı! O göçmen orospu çocuklarından biri Maine Amerika'da limandayken güverteye zaman ayarlı bir bomba koydu!"
"Ama... bunu neden yapsınlar?"
"Bizi savaşa girmek zorunda bırakmak için! Askerlerimizi ülke dışına çıkarıp bomboş haldeyken işgal etmek için!"
"Saçmalık bu! Böyle--"

11

Lieder hızla dönerek gözetleme deliğine öfkeyle baktı... sonra gözlerinin ifadesini değiştirerek öfkesini maskeleydi. "Peki, belki hak- || lısmızdır, Bay Tillman." Dişlerini göstere göstere gülümsedi. "Kaçıklar bazen kaçıkça şeyler söylerler. Kaçık olduklarını böyle anlarız, değil mi? Bay Tillman, bana bir şey söyler misiniz?"
"Nedir?" Tillman'm sesi sertleşti. Hiçbir kurnaz kaçık tatlı diliyle» onu kandıramazdı.

I

"Okur musunuz? Ben insanların okuması gerektiğine inanırım Zihnini açık, ufkunu geniş tutar okumak."
"Ben İncil'den başka şey okumam. Bir insanın başka bir kitaba? ihtiyacı yoktur, çünkü bu dünyadaki tüm hakikat orada yazılıdır. Ben ve karım her sabah ve her akşam Kitab-ı Mukaddes'i okuruz."
"Eşiniz mi? Ha... evet. Evet, bir gardiyan yeni gelen gardiyanın yeni evli olduğunu söylemişti. Ne fena, değil mi, bazı insanlar yeni evliler için berbat şeyler söylemeleri gerektiğini düşünüyor. Nasıl yaptıkları, kaç kez yaptıkları, daha sonra karısının kendini nasıl hissettiği üzerine şakalar yapıyorlar! Komik

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil olduklarını sanıyorlar, ama aslında akılları şeylerine kaçmış. Demek İncil'den başka bir şey okumuyorsunuz, ha? Kapağı geldiğinizde ne okuyordum biliyor musunuz? Şimdiye kadar yazılan en önemli kitabı okuyordum –tabii İncil'den sonra en önemli. Yasak Hakikat'ın Ortaya Çıkışı'm okuyordum, kendine yalnızca Savaşçı diyen biri tarafından yazılmış. Yasak Hakikatın Ortaya Çıkışı kitabını daha önce duymuş muydunuz, Bay Tillman?"

"Duyduğumu söyleyemem," dedi Tillman, ses tonu hiç de avanak olmadığını anlatıyordu.

"Bunu duyduğuma üzülüm. Ama öyleyse, anlıyorum ki herkes Yasak Hakikat'ı öğrenme şansına sahip değil. Ancak bu güzel topraklarımızı peyderpey dağıtan VWashington'daki politikacıları püskürtmek için seçilmiş olanlar öğrenebilir. Ve göçmenler! Ve papa-cılar! Ve borsacılar!" ve—"Birden gülümsedi. "Ama beni dinleyin de yaptığımı yapmayın, olur mu? Kaçıklar gibi abuk sabuk konuşuyorum. Akıllı başında insanlar, onlar yabancılar, Katolikler ve Yahudilerin Amerikan savaş gemilerini havaya uçurup kaçmalarına aldırılmaz! Yoo! Amerika'nın, Avrupa'nın cahil cühela ayaktakımım atacağı bir çöplüğe dönmesine aldırılmazlar onlar!" Ranzanın alt kısmına oturarak elini yüzüne götürdü.

12

"Ah..." Tillman tereddütle konuşmaya başladı. "Okumadan söz etmişken falan, siz... eee... hücrenizde İncil var mı?"

Lieder cevap vermedi.

"Bunu soruyorum, çünkü karım..." Tillman omuzlarını silkti.

"Çünkü karınız ne, Bay Tillman?" Lieder ellerinin arasından konuştu.

"Şey, ona sizden söz ettim, karım da benim... yani demek istiyorum ki, karım düşündü de belki siz..."

"Belki ben ne, Bay Tillman?"

Gardiyan boğazını temizledi. "Kişisel kurtarıcınız olarak Tanrı' nın Oğlu İsa'yı kabul ediyor musunuz?"

Lieder kolunun arasından gülümsedi. Ama yanıt verdiğinde sesi yumuşak ve tatlıydı. "Şey, dürüst olmak gerekirse, ettiğimi söyleyemem, Bay Lieder."

"Kuzu Kam'nda yıkanmadınız mı?"

"Ha-yır. Ama itiraf etmeliyim ki bu sözler bana hayli ilginç geliyor." kolunu indirerek gözetleme deliğine baktı, gözlerinde kırılğan ve samimi bir ifade vardı. "Karınızın elinde okuyabileceğim bir şey yoktur, değil mi? Ayağımı doğru yola koymamı sağlayacak bir şey?"

"Yarın size bazı baplar getiririm."

"Öyle mi, Bay Lieder? Çok memnun olurum."

"Bana güvenebilirsiniz." Lieder gözetleme deliğini kapattıktan sonra derin bir soluk aldı. Anlattığını zaman Mary çok memnun olacak. Çok çok memnun olacak!

Lieder yalnız kalınca, dudaklarına küçümseyen bir gülümseme yerleşti. "Peki bakalım! Paul'den Frezyenlere: 7,13'te söyledikleriyle ilgilidir herhalde.

Tanrı'nın sözüne güven, çünkü Hakikat budur, ve hakikat seni özgürleştirecektir."

HOLLANDALI PARMAĞI, YANKİ SÖZÜ, Sally'nin Çekmecesı, Neden Zahmet Edeyim? Kolay Yerli Kadın, Evreka... Wyoming'te altına hücum doruk noktasına çıktığı sıralarda kasabalara o kadar çok kısa ömürlü ve tuhaf adlar bıraktı ki, "Yirminci Mil" bunların yanında

13

Ap

aklı başında kalır, elbette kasabanın hiçbir yerden yirmi mil ötede olmadığını keşfetmenize kadar. Burası, Sürpriz Maden Damarı adlı yüksekteki bir gümüş madenini kader kasabasına bağlayan dar demiryolunun yanma bir gecede kuruldu. Bu iki istasyon arasındaki uzaklık karga uçuşu on yedi mildi yalnızca, ama karga trene binmek zorunda kalsaydı, bir yanda treni neredeyse sıyıran kayaları, öbür yanda mideye kramplar sokan derin koyaklarıyla Medicine Bow Sıradağlarının yükseklik korkusu yaratan tepelerinde kırk üç mil işkenceli bir yolculuğa katlanmak zorunda kalırdı.

Bazıları Yirminci Mil'in adını, uzaklığı ölçmek için rastgele bir nokta seçen demiryolu görevlilerinin, toprağı dinamitleyip yol açarken, hattan yaklaşık yirmi mil yukarıda iki dönümlük bir düzlüğün istasyon olabileceğini düşündüğü zaman aldığını iddia ederler. Bir gecede yerden mantar biter gibi biten boyasız, taklit cepheli küçük bina demeti, Yirminci Mil olarak anılır oldu. Kabul etmek gerekir ki, Yirminci Mil'in adını yirmi mil ötedeki bir noktadan yirmi mil ötede olduğu için aldığını öğrenmek pek de gurur okşayıcı bir şey değildir, daha iyi bir açıklama alma şansımız da pek yok, çünkü Yirminci Mil harita ekiplerinin araştırmalarında yalnızca küçük bir nokta olarak yer alır ve haritacıların kimsenin yaşamadığı kasabalar için kullandığı meskün olmayan bina grubunu göstermek üzere bir sembol bulunur.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

Bu hayalet şehir zaman zaman hatıra avcılarını kendisine çeker. Bu avcılar şimdi terkedilmiş olan tehlikeli demiryolu sapağına Amerika'nın Yok Olmuş Geçmiş'inden hatıralar bulmak için geldikten sonra, terkedilmiş, güneşin rengini açtığı binalardan oluşan küçük Yirminci Mil yerleşim yerine gelince rahatsız edici bir "ürperti" yaşadıklarını söylerler. Eskiler kasabanın "kötü totem"inin 1898'de burada olanlardan kaynaklandığını belirtir. Kısa süren görkemli bir yaşayıştan sonra çürümeye başlayan kasabada 1898'de yalnızca bir avuç insan yaşıyordu. Ama her Cumartesi akşamı beş vagonluk ta-kırtılı bir tren, eritilip tekrar gemiyle Doğu'ya götürülmek üzere Sürpriz Maden Damarı'ndan Kader'e haftalık gümüş üretimini taşırdı. Tekleyen lokomotif Yirminci Mil'de kısa bir süre durup haftalık içki âlemlerini yapmaya gelen altmış kadar madenciyi indirirdi. Pazar sabahı geri dönerken bu madencileri tekrar alır, alırken de Ma-

14

den Damarı'na ve Yirminci Mil sakinlerine kömür, malzeme ve gıda getirirdi. Maden yöneticileri işgüçlerinin daha az yorucu, tehlikeli ve kötü ücretli iş bulabilecekleri Kader'e ya da hatta çöle, Klondike' daki yeni altın madenlerine gitmelerini önlemek için bu yöntemi bulmuştu. Ama Sürpriz Maden Damarı madencileri, tüm cumartesi akşamları şamata yapıp gündeliklerini harcadıkları sürece bulundukları yerde kalmakla yetinen, beceriksiz, tükenmiş bir gürühtü; madenin baş mal sağlama istasyonu olma rolünü Kader'e kaptırdıktan ve bu dağları hallaç pamuğu gibi atan bağımsız altın arayıcılar akını yarı deli küçük gruplara dönüştükten sonra, Yirminci Mil'in var olmasının tek bahanesi de bu şamata ve kazandıklarını harcamaktı.

Tren daha tam durmadan eğlenceye susamış madenciler eski püskü tabancalarını patlatarak vagonlardan atlayarak Bjorkvist Pansiyon'a iner, burada hayli kötü bir yemek için muazzam paralar öderdi. Sonra büyük kısmı Kane Ticaret'e giderek tulum, iş eldiveni, kas güçlendirici alet, flanel gömlek, çiğneme tütünü, markalı ilaç, bazen de birilerinin doğum günü için küçük hediyeler alırdı. Bay Kane, pazar sabahı tekrar trene binene kadar aldıklarını dükkânda tutardı. Kane Ticaret'ten bazıları Profesör Murphy'nin Tonsorial Sara-yı'na giderdi. Orada dört tahta banyo için suyu ısıtmaya çalışan kö-nürlü ısıtıcı tehlikeli şekilde tıslardı. 35 papele banyo yapabilir, 15 Apele de öyle bir tıraş olurdu ki, Gezginler Oteli'ne geldiğinizde kokladıkları zaman arkadaşlarınızı ısılık çaldı (burası aslında bir otel değil, barı olan bir genelevdi). Bazı erkeklerin banyo yapıp tıraş olmalarının, bol bol kolonya sürmelerinin nedeni, kılık kıyafetleri iyi olursa otelin fahişelerinin onlara özel muamele çekeceğine inanmalarıydı. Kimse bu "özel muamele"nin nasıl bir şey olduğunu kesin olarak söylemiyordu, ama sözlerle genellikle göz kırpmalar, dirsek dürtmeler ve bilgiç sırıtmalar eşlik ederdi.

Gezginler Oteli'nde üç "kız" çalışıyordu: New Orleans'dan uzun boylu, ince, sarı gözlü siyah kadın Frenchy; az İngilizce bilen ve insanın gözlerinin içine hiç bakmayan utangaç Çinli Chinky; ve gürültücü, kikirdek, koca memeli yaşlı İrlandalı Queeny. Queeny için, kendisi içmeden bardağın dibini eritmeyen her şeyi içebileceği söy-

15

leniyordu. Yaşlı madenciler Queeny tercih ediyor, onun "kahkaha tufanı" ve "yüreği temiz bir karı" olduğunu söylüyorlardı. Gençlerin tercihi ise Chinky idi, çünkü daha deneyimli kızlar onlarla eğlenebilirdi. İşin erbabları French'ye gidiyordu, çünkü herkes bilirdi ki siyah kanlar bu konuda doğal olarak iyiydi, bir de Fransız olsaydı...! Hey, sen oradaki! Aç bacaklarını!

Madencilerin sayısı Yirminci Mil'in sakinlerinden hatırı sayılır derecede fazlaydı. Yirminci Mil'de oturanların sayısı yalnızca on beşe düşmüştü; o kadar azdı ki, kasabanın sloganı "Bak Bakalım Nasıl Büyüyorum" iken, umudun ve büyümenin doruğa çıktığı yıllarda alelacele yapılmış bir avuç boyası dökülmüş tahta evde oturuyorlardı ancak. Şimdi boş binalar kendilerini yerçekiminin sabırlı kucağına teslim ederken gıcırıyordu ve hafifçe inliyordu.

Yirminci Mil'in on beş sakini arasında Kane Ticaret'in sahibi Bay Kane ("Bir insanın ihtiyaç duyduğu Her Şey") vardı. Bay Kane'in bağımsız ruhlu on yedi yaşındaki kızı Ruth Lillian, kasabanın en güzeliydi. Daha önce görmüş olduğumuz gibi, Profesör Murphy Ton-sorial Saray'ında sıcak banyolar, tıraşlar ve cömert kolonya sürüşleri satardı. Bayan Bjorkvist pansiyonu işletirdi ki, aslında burası "biftek" (tırnak işareti, otelin fahişelerini anlatırken kullanılan "kızlar"ın çevresindekilerin çifte büyüklüğünü akla getirmek için kullanılmıştır) hizmeti veren büyük bir yemek odasıydı yalnızca. Bu biftekler her öğünde lahana, kabartma tozlu bisküvitler ve konserve seftaliyle birlikte servis edilirdi. Arka taraftaki uzun bir odada tahta yataklarla ot şilteler vardı, Gezginler Oteli'nden tökezleyerek gelen madenciler burada uyuyabilirdi. Yatak, yemek ve kahvaltı hepsi içinde bir dolardı. Soygunculuk, diye

homurdanırdı madenciler hep, ama gene de öderlerdi. Bayan Bjorkvist, demir testeresini körleştirebilecek bir aksanla konuşuyordu, ama gene de Gezginler Oteli "kızlar"ınm hiçbirini evinin çevresinde görmek istemediğinin bilinmesini de sağlamıştı. Arka planda bir Bay Bjorkvist vardı: Bayan Bjorkvist'in iki çocuk doğurmasına yardım eden iri kıyım, somurtkan bir adam. (Bir şakacı, adamın bahçıvan belini vurduğu her seferinde bir madene rastlamış olması gerektiğini söyledi.) Kersti Bjorkvist, geniş omuzlu, kaba yüz hatları olan, mutfakta çalışıp masaları bekleyen yirmi iki yaşında bir

16

kız, erkek kardeşi Oskar ise Ruth Lillian Kane'den bir yaş daha büyük olan kafası ağır çalışır bir oğlandı. Oskar'ın Ruth Lillian'a nemli nemli, yılışık göz süzüşü Bay Kane'in rahatsız olarak kaşlarını çatmasına neden olurdu. Gezginler Oteli ve üç kızını çalıştıran Bay De-lanny çok öksürür, ön tarafında fırınlar olan parlak beyaz gömlekler giyerdi ve tığ gibi inceikti. Bay Delanny'nin zamanında "büyük kumarbaz" olduğu anlaşılıyordu: Otelin barında çalışan ve Birlik Kuvvetlerinin savunmasında üstüne düşenden fazlasını yapmış olsa da bunu hiç dikkate almayan hükümetin yaralı kahramanlara olması gerektiği gibi davranmadığından şikayet eden tek bacaklı İç Savaş gazisi Jeff Calder'in yaydığı bir söylenti.

Yirminci Mil'in geriye kalan üç sakinine gelince: BJ Stone'un, maden kuyularında kullanılan eşekleri vardı. Stone "tuhaf bulunurdu, çünkü çok okurdu ve sanki söylemediği bir şey biliyormuşçasına bakardı. BJ Stone'un her işe bakan yardımcısının adı Coots'du; Coots yaşlı bir kırmaydı, yarı siyah yarı Çerokiydi. Başkalarıyla fazla ilişki kurmuyordu ve silah kullanmayı iyi bildiği için alay etmenin tehlikeli olduğu söylentisi yayılmıştı. Son olarak, "Peder" (bakınız "biftek" ve "kızlar") Leroy Hibbard vardı ki, maden şirketine her pazar sabahı madencilere Damar'a kadar eşlik etmesi ve tüm işgücüne yürek burkucu vaazlar vermesi (çünkü Püriten Boston maden sahipleri çalışanların biraraya gelip bu zoraki aydınlanmayı dinlemesini mecburi kılmıştı) karşılığında bir ücret alıyordu. Hibbard yorucu işinden sonra gece hep madende kalır ve demiryolundan on beş mil yürüyerek pazartesi öğleden sonra geri dönerdi. Peder, Adem'in bütün oğullarının içinde belli belirsiz kendini gösteren şeytan ve Ahlâk Bozukluğuna karşı sürekli bir savaşa kilitlenmişti, ama birkaç haftada bir ahlâk dokusu gevşemeye başlar, gece geç vakit Gezginler Oteli'nin arka kapısından içeri sızarak Jeff Calder'la içki içtikten sonra Frenchy ile günah işlerdi. Günahın içine battıktan sonra şafaktan önceki o en karanlık saatte sokakta tökezleyerek yürür, iğrenç bir yaratık! nefretlik bir günahkâr! bir zinaperest! Tanrı'nın bağışlayıcılığını hak etmeyen pespaye bir insan! olduğunu haykırırdı. Bayan Bjorkvist, bunun Peder'in bizzat kendi değerlendirmesi olduğunu herkese yaydı, Peder de kötülüğüne verilen çok zevkli ve uygun bir ceza olarak kadının kınamasının üstüne atladı. BJ Stone

17

(çok okuyan atçı adam?) Peder'i gülünç buluyor ve ona açıktan açığa gülüyordu. Bu yüzden de dindar adam Stone'u, günaha ayrılması gereken ama her zaman günahkârı ziyaret eden o derin nefretle bakıyordu. Her pazar sabahı, tren malzemeleri indirdikten ve madencileri alıp sürpriz Damarı'na doğru yola çıktıktan sonra, Yirminci Mil geride akşamdan kalmışçasına, bütün o bağırtı çağırtıdan sersemlemiş, sevgisiz cinsel aşırılıkla tükenmiş olarak kalakalırdı. Pazar günleri çoğu insan uyurdu, ama Kersti Bjorkvist genellikle mutfak masasına oturmuş, omuzları çökük, gözlerini bir noktaya dikmiş olarak bulunurdu. Otelde Jeff Calder tek bacağıyla odada topallayarak dolanı, üst katta ise kızlar buruşmuş, terden ıslanmış çarşaflara serilerek yatarlardı. Bay Delanny öksürüğü için kullandığı Grey Ana Öksürük Şurubu şişelerini almak için geldiğinde Kane Ticaret'in kapısındaki çan çaldı. Bay Delanny çıkarken kapıda Bayan Bjorkvist'i gördü ve alaycı bir teatrallikle şapkasını çıkardı. Bayan Bjorkvist bu harekete burun kıvrırıp başını çevirdi. O... o... Babil Orosuları! Gezginler Oteli'nin sahibi olan adamla hiç işi olsun istemiyordu. Ne var ki, Bayan Bjorkvist'in otele karşı ahlâki yaklaşımı, ahlâksız otel sakinlerine her gün verdiği öğle ve akşam yemeğinden kazandığı kârdan yoksun kalacağı kadar büyük değildi. Kendi lokantasına bu tür insanları alacak kadar alçalamadığı için de, yemekleri kapalı kaplara koyarak kızıyla gönderir, ama kızın ancak yemekleri otel mutfağın-daki ocağa koyacak kadar orada kalması için de saati gözler dururdu, çünkü... şey, çünkü hiç bilinmez, öyle değil mi? Bay Kane Bayan Bjorkvist'in asla bir şey satın almadığını bildiği için, trenin kader'den getirdiği malzeme listesini her pazar sabahı olduğu gibi hazırlamaya devam etti, müşterisi ise tezgâhın yanında geziniyor, yeni malları elleyip fiyatı ve kalitesi üzerine bir şeyler mırıldanıyordu. "Küba'daki zaferimizi küçük bir dükkân eğlencesi ile kutlamaya karar verdiniz mi, Bayan Bjorkvist?"

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
Kadın dudaklarını kısarak burnunu çekti. "Biraz soğuk aldık, öyle mi?" diye sordu Bay Kane. Düz aksanı Bayan Bjorkvist gibi aksan sağırı herkesin fark edeceği gibi etnik kökenini ortaya koyuyordu. "Belki Bay De-lanny'nin öksürük şurubundan denemelisiniz." O... muhabbet tel-

18

Talı... o... onun... kullandığı bir şeyi bedenine sokma düşüncesiyle Bayan Bjorkvist'in boynu dikleşti. Ama dükkân vitrininin dışındaki bir şey birden ilgisini çekti. "Bu da nedir böyle?" diye sordu emir verir bir havayla. Bay Kane başını kaldırıncaya Bay Delanny'nin yolun ortasında durmuş bir gençle konuştuğunu gördü. Genç ağır bir paket ve omzundan sarkan doğaçlama bir ip kayışta eski, çok büyük bir tüfek taşıyordu. Zaman zaman gelen bir maden aracıyıcı dışında bir yabancıнын gelişi, Yirminci Mil'de Bayan Bjorkvist'in "Bu da nedir böyle?" rahatsızlığına gerekçe olacak kadar az görülen bir şeydi. Üstelik bu gencin geniş kenarlı çiftçi şapkası ve çiftçi çizmesi maden arayıcısı olmadığını gösteriyordu.

Bayan Bjorkvist, "Sizce nereden gelmiş olabilir?" diye sordu, hakkında karar verene kadar onu yerine mıhlamak istiyormuşcasına gözlerini yabancından ayırmıyordu.

"Hiç fikrim yok, Bayan Bjorkvist," dedi Bay Kane. Umursamaz ses tonunun kadını rahatsız ettiğini biliyordu.

Yabancıнын sorusuna yanıt olarak Bay Delanny'nin gülümsediğini ve başını iki yana salladığını, sonra "Sana iyi şanslar, evlat" diyen bir tavırla ince uzun parmaklarını sallayıp otele yöneldiğini gördüler. Bunun arkasından da başını tekrar iki yana sallayıp "Buna ihtiyacın olacak," demek istedi Bay Delanny. Genç adam yükünün ağırlığını başka yere kaydırды, başparmağıyla şapkasını geriye doğru itti ve oradan uzaklaştı. Bayan Bjorkvist gencin arkasından sokağın ilerisine bakmak için yanağını pencereye dayadı. Meraklı olduğundan değil, ama kendisinin bu yabancıнын neyin peşinde olduğunu bilmeye hakkı yoksa, kimin olabilirdi ki? Yabancı BJ Stone'un ahırına yöneldiğinde Bayan Bjorkvist kendi kendine başını salladı. Bunu rahatlıkla tahmin edebilirdi! Yaşlı adamın kitaplar okuması ve insanlara komik, aptal ya da... bir şey gibi bakmasını bir düşünün! Başkalarına gülünç demeye cüret ettiğini bir düşünün! Tam bir aptal olan bu adam, pespaye -ama bu kelimeyi düşünerek zihnini kirletecek değildi.

"Çok açık değil mi?" diyen bir ses tonuyla, Bay Kane'e yabancıнын ahıra gittiğini söyledi.

Dükkân sahibi kuru bir sesle, "Demek ahıra gitti, öyle mi?" diye yanıt verdi. "Dünya ne hale geldi böyle?"

19

Ruth Lillian Kane yukarıdaki oturma bölümünün merdivenlerinden aşağıya indi. Babası dükkânı açarken o da kahvaltı bulaşıklarını yıkamıştı. Bayan Bjorkvist'i hararetle (biraz fazla hararetle, çünkü ondan hoşlanmıyordu) selamladı ve nazıkçe kızını sordu. Ama pansiyon sahibi Ruth Lillian'm giydiği yeni pamuklu giysiye onaylamaz bir bakış atmakla sınırladı yanıtını. Kibir ve gösteriş! Onu şımartıyor, bu adam. Annesi gibi yapmaya çalışıyor... peki, bu kadarı yeter. Bu kadarı yeter. Çocukları şımartmak iyi olmaz. Adama Hraz ders vermesi gerekiyordu, ama durup saçmasapan şeyler konuşacak zamanı yoktu. Bu yabancı pansiyonunda uyumak ve yemek yemek isteyecekti. Bakalım, onu belki içeriye alırdı, belki de almazdı. Ne tür bir adam olduğuna bağlıydı bu. Bekleyip görecekti.

Hiç hoşbeş etmeden dükkândan çıktı ve pansiyonuna gitmek üzere karşıya geçti. Bayan Kane arkasından mırıldanır gibi, "Güle güle, Bayan Bjorkvist," dedi. "Size hizmet etmek her zaman zevktir."

;\$

0

BJ STONE İSKEMLESİNİ NAL yapılan kulübenin kerpiç duvarına yasladı, okumakta olduğu iki gün önceki Cheyenne gazetesini dikkatle katladı ve elinin eklemleriyle gri sakalların çıktığı yanağını ovuşturdu. "Nebraska'dan ha? Bu kadar yolu yürüdün demek! Tamam, varilde soğuk su var. Kendin al. Maşrapa orada. Sana bunu söylemek zorunda kaldığım için üzgünüm evlat, ama iş arıyorsan Cumhuriyet'teki en kötü yere gelmiş bulunuyorsun. Üzücü gerçek bu, Yirminci Mil'de kesinlikle hiçbir şey olmaz. Üstelik işlek günlerdeyiz. Burası tarihsiz bir kasaba. Geçmiş yalnızca on bir yıllık ve geleceği de yok. Sana biraz iş verirdim, ama vücudumdan akıp giden ruhumu korumak için Damar'a eşek yetiştirmek ancak bana yetiyor. Yalnızca yatak, yemek ve sonsuz şükranlarımı istemiyor olsaydı, buradaki yaşlı Coots'u bile doyuramazdım. Öyle değil mi, Coots?" Sırım gibi yaşlı Siyah-Çeroki başını eşeğin nalından kaldırmadı, eşeğin ön ayağı kucağındaki deri önlük üzerinde duruyordu. "Berbat yemekler," diye mırıldandı.

;-

20

"Sana yardım edemediğim için kusura bakma, evlat. Ama bir fincan kahve içersen memnun olurum."

"Bir fincan kahve bana çok iyi gelir, efendim." Oğlan, bütün gece boyunca Kader'den buraya kadar demir yolu boyunca omzunu kesmiş olan kayışları çıkarırken inledi.

BJ Stone mağrur bir edayla, "Misafirimize bir fincan kahve getir, Coots," dedi. Coots, "Bu toynakla bırakmamı mı istiyorsun?" diye sordu.

"Hayır, hayır, gayet iyi yapıyorsun."

"O halde lanet kahveyi sen getir. Bütün sabah oturup o gazeteye burnunu dayamaktan, ne izm olduğunu ancak Tanrı bilir emperyalizm ve jingoizm üzerine homurdamp durmaktan başka bir şey yapmıyorsun! Bu arada ben kış tekmeleme yarışındaki tek bacaklı bir adam kadar meşgulüm!"

BJ Stone Mathev/a doğru eğilip, "Korkarım zavallı yaşlı Coots misafir ağırlayacak durumda değil. Kahvesine gelince..." diye fısıldadı.

Coots, "Beğenmiyorsan içme öyleyse!" dedi sertçe.

"Mağrur yaşlı orospu çocuğu." BJ elini ağzına götürüp sır verir gibi söyledi bunları.

Genç adam duraksayarak gülümsedi; siyah bir adamın bir beyazla bu şekilde konuştuğunu daha önce hiç görmemişti. BJ Stone acılı bir iç çekişle ayağa kalktı ve mutfığa geçerek gözden kayboldu. Mutfakta kahve demir bir ocak üzerinde kaynıyor da kaynıyordu, çünkü sabah ilk iş yumurta kabuklarıyla birlikte ocağın üstüne konmuştu.

Genç adam tüfeğini yükünün yanına bıraktı ve ağrıyan omzunu parmak uçlarıyla hafifçe ovuşturdu. Bu arada Coots'un becerikli, içleri açık renk elleriyle eşeğin ayağıyla uğraşmasını seyretti. Coots'un yüzü ilgisini çekmişti: Zenci yüz hatlarıyla çeroki gözlerinin karışımı.

Coots işinden başını kaldırmadan, "O tüfeği nereden buldun?" diye sordu.

"Babamın."

"Ha! O dedesinden, dedesi de Methuselah'dan almış olmalı! Bunun gibi eski bir canavar için mermiyi nereden buluyorsun?"

21

"Babam kendisi yapardı eskiden." Sırt çantasının kayışlarını açtı ve yola çıktığında yanına aldığı mermi dolu bez torbayı aradı içinde. "İşte burada. Çok güzel değil mi? Babam iki sıradan çiftli mermiyi ikiye böler ve barutla ağızotunu bir tanesinde bırakır, sonra sıkıştırılmış kâğıtla daha uzun bir silindir ceketini yapar, öbür mermiden barut ekler ve her ikisiyle ateş ederdi. Sonra hepsini tam sıkıştırırdı -bu her zaman en zor iştir, sıkıştırmak- sonra kâğıdı buker ve su geçirmemesi için balmumuna batırırdı. Gerçek mermiymiş gibi olurdu. Ama itiraf etmeliyim ki silah biraz sektiriyor."

Coots balmumulu, çiftli mermiyi parmaklarının arasında çevirerek başını iki yana salladı. "Buna bahse girerim! İnsan ne zaman ateş etse kendini toplayıp ateş hattına geri dönmek zorunda kalır!" Coots mermiyi tekrar oğlana attı. "Zaman kaybı gibi geliyor, avcılıkta kullanılmayacak bir silah için mermi yapmak. Bununla bir hayvanı vurursan bir kürk yığını ve şaşkın bir bakıştan başka bir şey geçmez eline."

Oğlan güldü. "Babam kırk yılda bir ateş ederdi. Eski varilleri vurur, sinekleri dört bir yana kaçırtırdı. Gösteri için. Herkesinkinden daha büyük bir silah olsun isterdi." Mermiyi çantasına koydu. "Doğrusunu söylemek gerekirse, babamın böbürlenecek fazla şeyi yoktu."

"Ama bu antika şey tehlikeli, evlat! Ve de el yapımı mermilerle... oradakinin vay haline! Bu ihtiyar canavarı ta Nebraska'dan getirdin ha?"

"Evet, efendim. Neden getirdiğimi ben de bilmiyorum. Yalnızca ardımda bırakmak istemedim. Ama ağır mı? Yüzlerce kez tren yolu-, na bırakmayı düşündüm."

"Ama bırakmadın."

"Hayır, efendim, bırakmadım."

"Neden?"

^

"Bilmiyorum ki."

"Çok seviyor olmalısın."

"Hayır, efendim, sevmiyorum. Aslında... ondan nefret ediyorum."

"Seni suçlayamam. Er ya da geç bu eski şey birilerini cehenneme gönderir."

"Evet, ee... bu oldu bile. Bu eski silah babamın işini bitirdi."

22

Coots'un bıçağı eşeğin toynağında hareket ettirmeyi kesti. "Üzüldüm, evlat. Ben hiç... demek istiyorum ki, saçmalıyordum. Babam için üzüldüm."

Oğlan omuzlarını dikleştirdi ve donuk bir tavırla, "Bu tür şeyler olur. Bu tür şeyler..." Gözlerini indirip başını iki yana salladı. "... olur işte." Sıranın

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
üzerinden eski deri ciltli kitabını dalgınca aldı. Kitap annesinin incil'i gibi
kokuyordu, ama oğlan yazılanları anlamı-yordu.
Bir elinde teneke bir fincan, öbüründe cezveyle dönen BJ Stone, "Latince,
evlat," dedi. Cezvenin sıcak kulpunu bezle tutmuştu. "Lu-cilius'tan Juvenal'a
kadar Roma yergisi derlemesi. Latince bildiğini sanmam." Matthevv'a teneke
fincanı verdi.
Oğlan, "Hayır, efendim," diyerek kitabı bıraktı, fincanı doldurması için uzattı.
"Yergi kötülüklerimizi konu alır ve -beş para etmezliğimizi!" BJ Stone
Matthew'un kabını dalgın dalgın doldurdu "... kötülüklerimizi ve
saçmalıklarımızı ele alır -kısacası insan faaliyetinin büyük kısmını." Coots'a
döndü. "Peki, bu berbat bulaşık suyundan istiyor musun, yoksa o toynakla
oynamaya devam mı edeceksin?"
Coots fincanını doldurulması için uzatırken, "Birilerinin buradaki işleri
yapması gerek," diye misilleme yaptı.
"Romalılara ilgi duyar mısın, evlat?" BJ Stone kendi fincanını doldurdu.
"Hayır, efendim, duyduğumu söyleyemem. İçlerinden birinin elini yıkaadığını ve
İsa'yı öldürmelerine izin verdiğini biliyorum ve... şey, Romalılar hakkında
bütün bildiğim bu kadar. Doğrusunu söylemek gerekirse fazla okumam."
"Çok fena. İşler kötü gittiğinde bir kitap saklanmak için iyi bir yerdir. Ya da
çok sıkıcı olduğunda." Bu son cümle Coots'a yönelik gibiydi, ama o
duymamazlıktan geldi.
Teneke fincan o kadar sıcaktı ki, Matthew dudaklarının yanma-ması için epeyce
hava çekmek zorunda kaldı, ama kahve boş mideye inince kendini iyi hissetti.
"Fazla okumamakla ilgili ne diyordum? Doğrusu şu, çok dolandım ve o kadar çok
okul değiştirdim ki kendi adımları bile çıkaramam."
"Peki adın nedir?"
23

"Şey, efendim... bana Ringo Kid derler."
Coots ile BJ Stone bakiştılar.
BJ Stone, "Demek öyle derler," dedi. "Ringo Kid, ha? Demek annen seni çağırdığı
zaman, 'Hey, Ringo Kid! Buraya gel, şunları doğ-ra!' diye bağıırır. Öyle mi?"
"Hayır, efendim, bunu söylemez." Bir an durduktan sonra zayıf bir sesle ekledi:
"Annem öldü."
"Ve babası da ölmüş." Coots ortağını işi anlamamakla suç/a bir ses tonuyla
tıslar gibi konuşmuştu.
"Ha." BJ Stone'nin sesindeki alaycı ton yok oldu. "Uzun zamandır mı tek
basmasın?"
"İki hafta kadar oldu. Ailem öldükten sonra yüklenip batıya gitmeye karar verdim
ve..." Omuzlarını silkti.
"Anlıyorum. Hı-mm." BJ Stone rahatsızlığını gizlemek için kahvesinden büyük bir
yudum aldı.
Bir sessizlikten sonra oğlan kendiliğinden konuştu. "Annem bana Matthew derdi.
Dört oğlu olmasını istiyordu. Matthevv, Mark, Luke ve John."
"Peki diğer üç havariye ne oldu?"
"Luke henüz bebekken yüksek ateşe yenik düştü. Mark da iki yıl kadar önce
kaçtı."
"Ya John?"
"John hiç olmadı. Luke öldükten sonra annem çocuk yapmadı. Tahminimce, ateş
gelip onları götürecekse zahmete değmez diye düşündü." Oğlan derin bir soluk
aldı ve Yirminci Mil'in sonundaki kayalığa gözlerini dikti. "Doğrusu şu ki,
aslında kimse bana Ringo Kid demez. Bunu söylememin tek nedeni... şey, aslında
nedenini bilmiyorum. Yeni bir hayata iyi bir isimle başlamak iyi olur gibi geldi
bana. Bay Anthony Bradford Chumms'un kitaplarından buldum bu ismi. Kitapları
biliyor musunuz? Ringo Kid Eşyle Buluşuyor ya da Ringo Kid Ders Veriyor. Ya da
Ringo Kid Zaman Geçiriyor. Hepsini teker teker sayfaları yerinden çıkıp
parçalanana kadar okudum. Ringo Kid Hesaplaşıyor'un arka kapağında Bay Anthony
Bradford Chumms'ın Amerikan western tarzına ifade zenginliği katan bir İngiliz
beyefendisi olduğu yazıyor."
24

BJ Stone yapmacık bir saygıyla, "Bak sen!" dedi. "İfade zenginliği katıyor, öyle
mi? Vay canına!"
"Evet, efendim. Bana göre Bay Anthony Bradford Chumms bütün dünyadaki en iyi
yazardır!"
"Ben yaşlı Lucilius'u tercih ederim. Ama bana öyle geldi ki adını bile zor
okuduğunu söylemiştin."
Matthew gözlerini yere indirdi ve tam üç saniye sessiz durdu. Sonra: "Evet,
efendim. Öyle söyledim. Ama yalandı. Okuyamadığımı söyledim, çünkü Ringo Kid

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Milyon
okumasını bilmez, ama herkes ona gene de saygı duyar, çünkü dürüst ve adildir.
Ben de her zaman onun gibi olmak istedim."

"Hı-mm. Çok yalan söylüyorsun, öyle mi, Matthevv?"

"Korkarım söylüyorum, efendim. Bunun günah olduğunu biliyorum, ama..."

Omuzlarını silktili. Sonra sırıttı. "Ama bir sürü beladan kurtardığı da kesin."

"Anlıyorum. Peki, bak şimdi, Matthew -sana Matthevv dememe aldırmazsın, değil mi?"

"Hayır, efendim. Bana her şeyi söyleyebilirsiniz, yemeğe geç çağırmadığınızı sürece!" Babasının eski şakasına zoraki bir kahkaha attı.

BJ Stone elinin eklemeleriyle yanağındaki sakalları ovuşturdu. "Hah-ha. Peki, bak, Matthevv. Karnın açsa -ve oğlanlar genellikle açtır- Bjorkvist'in yerinde bir şeyler yiyebilirsin. Yemekleri iyidir demek istemiyorum, anlıyorsundur. Aslını ararsan, yemekleri için söylenebilecek en iyi şey güçlü kuvvetli bir erkeği duyurabileceğidir."

"Ha, ben iyiyim. *Aç değilim." Aslında bir buçuk gündür bir şey yememişti.

"Sen bilirsin. Ama madene gitmeden önce kursağına bir şeyler girmesi iyi olurdu."

"Maden mi?"

"İş aramak için Sürpriz Maden Damarı'na gitmiyor musun?"

"Şey, hayır, ben... doğrusunu söylemek gerekirse, bu tepelerdeki madenleri ilk kez duyuyorum."

"Kader'deki insanlar sana Maden Damarı'nı anlatmadılar mı?"

"Sormadım. Herkes ortalıkta koşuşturuyor, Küba'daki büyük zaferimiz hakkında bağırıp çağırıyordu."

25

"Zafer!" diye birden bağırıldı BJ Stone. "Güçlü ve genç bir ülke, yeteneksiz aristokratların kumandasında yıpranmış gemilerden başka bir şeyi olmayan eski ve yorgun bir ülkeye darbe indiriyor, sen de buna muhteşem diyorsun! Demokrasiyi yayma kılıfı altında Filipinler ve Portoriko'yu ele geçirdik. Hazır bu işin üzerindeyken Hawaii'yi de cebe indirdik! Emperyalist olacağımızı bilseydi, Tho-mas Jefferson mezarında dört dönerdi!"

Coots gözlerini kapatıp başını iki yana salladı. Matthevv'a, "Küba'yı yetiştirmek zorundaydın, değil mi?" dedi.

"Ama, ben-"

"Zafer mi?" diye devam etti Stone. "Zafer mi? VWilliam Randolph (o-kadar-zenginim-ki-canımın-istediği-her-şeyi-yapabilirim) Hearst, ağızlan vatanseverlik öfkesiyle köpürene kadar bir avuç akılsız aptalı kamçılayarak gazetelerinin satışını artırmaya karar verir! O popülerlik açlığı çeken Roosevelt de bir avuç polo oyuncusunu ve birkaç işsiz kovboyu alıp San Juan tepesine saldırıya gönderir -elbette elinde çok sayıda gazeteciyle! Ama tüm savaştaki tek gerçek tehlike olan malaraya ve sarı hummadan kaçmak için Rough Rider'lan Long Island'a hemen geri getirir. Guam Adası'nı nasıl kazandığınızı biliyor musun, evlat?"

"Ah... şey, hayır, efendim. Ama ben-"

"Sana nasıl kazandığınızı anlatacağım. Gemilerimizden biri demirleyip limana ateş etti ve İspanyol komutan -bir savaş olduğunu bile bilmiyordu, Tanrı aşkına!" Selamımıza karşılık vermediği için özür dileyen, bunu yapamadığını, çünkü adada mühimmat olmadığını belirten bir mesaj gönderdi. Böylece kıyıya bir sandal indirip kahrmanca bir zafer kapandığımızı iddia ettik. Zaferi! Bu nutkun gücü Matthew'un sinirli sinirli Coots'a bir göz atmasına neden oldu, Coots ise omuzlarını silkerek ortağına, "Hepsi bitti mi?" diye sordu. BJ Stone homurdanarak burnunu çekti. Sonra başını salladı. "Evet, bitti. Ama... Allah kahretsin, gençlerin kanını dökme fikri, sırf birkaç moruk-! Ah, söyletme beni." Derin bir soluk aldıktan sonra, "Peki, Matthevv," dedi. "Demek Sürpriz Maden Damarı'nı biliniyordun bile. Hattın sonunda küçük bir iş bulma fırsatı vardır belki diye demiryolu boyunca bütün o yolu yürümeye karar verdin demek."

26

"Şey... Hattın sonunda bir şey olması gerektiğini düşündüm. Yoksa demiryolu neden yaparsınlar ki? Burası da hoş olabilir diye aklıma geldi, her şeyden uzaktı."

Coots ona, "Şansını epeyce zorlamışsın," dedi. "O demiryolu çok dardır ve tren seni bir vagon tekerleğiyle silindir gibi dümdüz edebilirdi. Hey, bekle bir dakika...!"

"Doğru! Tren beni öldürecek kadar yakınımdan geçti! Raylarda yürüyordum, şişman ve küstah, sonra damdan düşer gibi rayların sarsıldığını fark ettim ve bir baktım ki arkamdan tren geliyor. İnanın çevrede sığınacak bir yer aramaya başladım, ama bir taraf baştan başa kayalıktı, öbüründe ise havadan başka bir şey yoktu! Bu yüzden olabildiğince hızlı davranarak rayların üstüne tırmandım, yükümle silahı

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
da yanıma aldım ve lokomotif tam köşeyi dönerken duvarda bir yarık bulup yüzümü
kayaya yapıstırarak oraya sıkıştım! Tren homurtularla o kadar yakınımdan geçti
ki bütün vagonlar silahımın kabzasına çarptı, küt, küt, küt! Kayışa bir şeyin
takılacağından ve beni çekip öldüreceğinden emindim. Allahın belası eski tüfeğin
bu işi benim için yapacağından çok emindim, babama yaptığı gibi."

"Tanrım! Sinekkeydi tıraş kadar yakındı!"

"Yakın mı? Tren geçtikten sonra rayların tam üstüne oturdum, kütük gibi
hareketsiz, kalbim küt küt. Doğrusunu söylemek gerekirse, eğer bilseydim-"

"Dur sana bir tavsiyede bulunayım evlat," dedi Bay Stone. "Ha-bire 'doğrusunu
söylemek gerekirse' deme alışkanlığından vazgeçmelisin, çünkü insanlar
genellikle bir yalan uydururken böyle söylerler. Sende de yalancılık eğilimi
varsa, bari iyi bir yalancı ol."

Oğlan düşünceli düşünceli başını salladı. "Teşekkür ederim, efendim. Bunu
unutmayacağım."

Coots, "Sanırsam madene doğru gideceksin," dedi.

Matthევ başını öne eğerek toprağı inceledi. Sonra: "Hayır, efendim, gideceğimi
sanmam. Bir süre buralarda kalacağım herhalde."

Stone usanmış bir tavırla, "Ama sana Yirminci Mil'de hiç iş olmadığını
söylemiştim," dedi.

"Evet, efendim, söylediniz. Ama burada bana uygun gelen bir hava var."

"Öyle mi?"

27

"Endişelenmeyin, efendim. İş bulacağım. Efendim, sizden bir iyilik isteyebilir
miyim?"

"Bana endişe, iş, para ya da zamana mal olmayacak her şeyi isteyebilirsin."

"Kasabayı dolaşırken yükümle silahımı burada bırakabilir miyim?"

"Sen bilirsin. Ama yararı olmaz."

Delikanlı başını sallayarak sırtıttı. "Herhalde haklısımdır, "•fendim." Ayağa
kalktı. "Peki, kahve için çok teşekkür ederim. Kesinlikle faydası oldu."

Oğlanın sokakta yürümesini izlerlerken BJ Stone kahvesini düşünceli bir şekilde
yudumluyordu. "Onun hakkında ne dersin, Coots?"

"Bire iki bahse girerim."

"Neden böyle parlak bir çocuk burada, dünyanın sonunda kalmak istesin?"

"Saklanmak istiyor olabilir."

"Neden saklanmak?"

"Bire iki bahse girerim."

"Tamam, bir şey kesin. Bu işi bitmiş kasabada iş bulamayacak."

"Buna bahse girmem işte."

Eyalet Cezaevi, Laramie

GECE YARISI NÖBETİNİ ALMAK üzere gelen Gardiyan John "BB" Tillman çok
endişeliydi.

Karısının yol göstermek üzere seçtiği bapları Lieder'in almış olmasına şaşırırdı,
ama memnun oldu. Onlarla değerli inancını paylaşmaya çalıştığı zaman gardiyan
arkadaşlarının kendisiyle alay etmesi ve "İncil böceği" doemesi gibi, Lieder'in
de alay edeceğini bekliyordu. Ama Lieder alay etmedi. Gözetleme deliğinden
bükülmüş bap parçalarını saygıyla, neredeyse nazikçe aldı. Kapıda bu umut
mesajlarını sessizce konuştukları zaman da, Lieder'in fısıltılı sesi her za-

28

man samimi özlem tonu taşıyordu... kendi yolunu arayan bir adam. Ayrıca Tillman
birkaç kez gözetleme deliğini açtığında Lieder'i yatağının kenarına diz çökmüş,
yüzünü kollarına gömmüş, hararetle dua ederken buldu.

Lieder'in kutsal yazılar uydurma ve "Mohikanlı Paul" ya da "Flo-ridalı Paul"e
atfetme gibi kâfir alışkanlıkları Tillman'm başına ağırlar veriyordu. Ama
Lieder saygısızlık etmek niyetinde olmadığını söyledi ve bütün kötü
alışkanlıklarını kırma gücü bulmak için dua etmeye söz verdi. O günden itibaren
İsa'yı kişisel kurtarıcısı olarak kabul etmesi üzerinden büyük bir yük kaldırmış
gibiymiş. Tillman onun hücrelerinde şarkılar, genellikle eski moda şarkılar
söylediğini sık sık duyuyordu ve bir keresinde Lieder doğal ömrünün geri kalan
yılları boyunca vücudunun hapse atılmasını isteyerek kabul ettiğini söyledi,
çünkü ruhunun sonsuzlukta kurtulacağını umut edebileceğini biliyordu!
Lieder başta o kadar hızlı bir ilerleme kaydetti ki, buna tanık olmak onur
verici bir şey, Tanrı'nın gücüne ve inayetine bir şükrandı. Ama son
zamanlarda...

Tillman karısına, "Ne yapacağımı hiç bilemiyorum," diye itirafta bulundu.

"Karanlığa gömülmüş gibi görünüyor. Bazen çözülüyor ve yürek burkucu şekilde
hıçkırıyor. Günahlarının çok büyük ve çok fazla olduğunu, Tanrı'nın
bağışlayıcılığı hak etmediğini söylüyor. Bazen de yatağında yatıp gözlerini
tavana diyor. Aslını ararsan, Mary, o adamın ruhu günah yüklü."

"Ama umutsuzluğa kapılmamalı, John. Umutsuzluk günahların en büyüğüdür."

"Sanki ben bunu bilmiyorum? Ama ne yapabilirim?"

"Onu kurtarma çabalarından asla, asla vazgeçmemelisin, John. Ona direnmesi gerektiğini söylemelisin, çünkü Tanrı'nın acıması sonsuzdur."

Tillman, Lieder konusunda pes etmeyeceğine söz verdi. O gece onunla dua edecekti. Karısı duanın bütün insanlığın hastalık ve kötülüğü için güçlü bir ilaç olduğunu kabul etti, ama onunla ilişkisinde dikkatli olması gerektiğini de hatırlattı... onlara ne diyorlardı?"

"Kaçıklar."

"Peki, işi sakın şansa bırakma."

29

"Ben deli miyim, sevgilim? Küçük John'un babasız büyümesini ister miyim sanıyorsun?"

Karısı kızardı ve kocasının göğsünü parmak uçlarıyla itti: kocası onun "durum"undan, birbirlerine armağanlar vererek kutladıkları durumdan ne zaman söz etse hep yaptığı gibi. Tillman ona saçına takacağı örgülü toka, Mary de kravat yerine takacağı örgü deriden bir sicim vermişti. Her iki hediyenin de "örgü"yle ilgili olma rastlantısına gülüşüler ve Mary bunun bir şans önsüzisi old"ğunu söyledi.

Tillman nöbete başlar başlamaz Lieder'i kontrol etti ve onu yatağında yatmış gözünü tavana dikerken, kendine duyduğu acımayla gömülmüş olarak buldu. Onu teşvik edici bir ses tonuyla selamladı, ama Lieder bu hayatta ona yer kalmadığını, muhtemelen bundan sonrakinde de yer olmadığını mırıldandı acı acı. O halde yararı ne ki? Yararı ne ki?

Tillman ona umutsuzluğun günahların en büyüğü olduğunu söyledi. Umutsuzluk şeytan'm bir hilesidir, Tanrı'nın en aşağılığınıza bile kurtarma sözünden kuşulanmamıza neden olur. Ama Lieder yalnızca başını iki yana salladı ve yüzünü duvara çevirdi.

Tillman içini çekerek nöbetçi masasına geri döndü. Tillman kaçıkları son kez dolaştığında neredeyse gün ağarmak üzereydi. Gözetleme deliğinden asit fırlatıcıyı şiltesinin kenarına oturmuş, kendi kendine sallanıp her zamanki gibi mırıldanırken buldu. "Politikacı" köşedeki boşlukla şiddetli bir tartışmaya girmişti ve "seni cahil bok çukuru!" diyordu. Gözetleme deliğinin açılma sesiyle "Hayalet" köşeye büzüştü. "Canımı yakma! Bunu yapmak istememiştin! Yemin ederim ki yapmak istememiştin!"

Bir sonraki hücre uzun zamandır boştu, ama yeni küçük tutukluları korumak için kaçıklar kanadına transfer edilen iki adam vardı şimdi orada. Gençleri sık sık karanlık köşelere çekip... cezaevi jargonuyla "testiyi kırıyor"lardı. Kapıya yaklaşırken Tillman bir kavga oluyormuşcasına homurtu ve kesik kesik soluklar duydu. Gözetleme deliğini açınca, boyunsuz, kafa şekli mermiye benzeyen bir devin şiltesinin ucuna oturmuş olduğunu ve arkasında yüzü allak bullak bir cücenin durduğunu gördü. Her ikisi de soluk soluğaydı. Tillman, ancak cüce açık gözetleme deliğine yılışık yılışık bakınca anladı ki

30

adamlar... Aman Tanrım! Gözetleme deliğini çabucak kapatıp arkasını döndü. Lieder'in kapısına gitmeden önce midesini yatıştırmak için birkaç derin soluk aldı. Umutsuz günahkâra yapacağı konuşmanın sözlerini prova etmişti.

Ama Lieder yatağında değildi. Loş ışıkta Tillman onun parmaklıklı pencerenin üzerinde yan ayakta yarı diz çökmüş durduğunu gördü, tıpkı -Aman Tanrım! Battaniyesinden bir şerit çıkarmıştı! Bir ucu parmaklığa bağlanmıştı, öbürü boynuna! Buna izin verme, onun adına ben rica ediyorum senden! Kilit manivelasını hızla çekip açtı, kalın demir somunu geri itti, hızla içeriye girdi ve boğaz çevresindeki battaniye parçasının ağırlığını almak için Lieder'i kaldırdı. Gevşek vücudu kollarına aldı, tam rahatlayarak derin bir soluk vermişti ki Lieder'in gözleri faltaşı gibi açıldı. Tillman çok geç kalmamış olduğu için bir şükran duası etti, ama bir şey karısının vermiş olduğu deri kravatı çekti, boğazının çevresinde o kadar sıkılmıştı... Ahhh! İki adam yüz yüzeydi, kravat Lieder'in güçlü parmaklarında iyice sıkılıyordu. Elini yumruk yapıp döndürdü ve Tillman gözleri yerinden fırladı.

Lieder kollarındaki kemiksiz ağırlığı yavaşça yere indirdi.

Şimdi! Şimdi Savaşçı'nın Yasak Hakikat'in Ortaya Çıkışı'nda verdiği talimatları yerine getirmek için özgürdü. Amerika'nın Özgürlüğü Milisi'nin çekirdeğini kurmak üzere kaçıkları serbest bırakmayı düşündü, ama koridorun sonundaki adamları kullanılmayacak kadar yaşlı ve deli bularak vazgeçti. Yalnızca çift kişilik hücredeki yeni çifti alacaktı, cüceyle mermi kafalıyı.

Genç Tillman için üzüldü. Ama... bir insan dağıttığı eli oynamalı. Kaldı ki

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
ödülünü almak için biraz erken gitmek o kadar da fena değildi, ha? Tam bir iman sahibi için değildi.

RUTH LILLIAN KANE, TİCARETE yalnızdı, babası öğle yemeği için malzeme almak üzere üst kata çıkmıştı. Bütün yemeği babası yapmak zorunda kalıyordu, hatta annesi hayattayken bile, çünkü Bayan Kane'in ev işleriyle uğraşarak görünüşünü bozmaya hiç niyeti yoktu. Ruth Lillian annesinden görünüşünü ve güzel şeylere yönelik sevgiyi, babasından da aklı başmdalık ve pratik zekâ almıştı. Raflar-daki yeni malzemeleri cazip bir şekilde yerleştirdi -bu tür şeylerde annesi gibiydi ve kapının üstündeki çan çmgırdadığımda tezgâhın arkasında durmuş Singer Dikiş Makinesi'nin model kitabına bakıyor ve küçük beğeni sesleri çıkararak kendisine uyacak modelleri onaylıyor, hafifçe kaşlarını çatıp başını sallayarak uygun olmayanları bir kenara bırakıyordu. Dışarıda sokak o kadar parlak ışık içindeydi ki, kapı ağzındaki müşterinin silüetini görmek için elleriyle gözüne kalkan yapmak zorunda kaldı.

"Siz yardım edebilir miyim?"

"Kesinlikle öyle umuyorum, bayan." Adam geniş kenarlı şapkasını çıkararak tezgâha yaklaştı.

Ruth Lillian bir an eli gözlerinde kalakaldı. Yirminci Milde bir yabancı. Genç bir yabancı. "Sizin için ne yapabilirim? Tabelamızda yazdığı gibi bir insanın gerçekten ihtiyaç duyduğu her şey var burada." Gülümsedi. "Bir insanın isteyebileceği her şey demiyor dikkat ederseniz, gerçekten ihtiyaç duyduğu her şey diyor."

"Bunu duyduğuma memnun oldum, çünkü gerçekten ihtiyaç duyduğum şey bir iş." Gülümsedi. "Ben Matthevv."

"Tanıştığımıza sevindim, Matthevv. Ben de Ruth Lillian Kane. Burası babamın dükkânı."

"İnanmıyorum."

"Ama öyle. Neden yalan söyleyeyim?"

"Hayır, adının Ruth Lillian olduğuna inanmıyorum demek istemiştin."

"Adımda ne terslik var?"

"Hiçbir şey! Yalnızca..." Başını iki yana salladı. "Peki, söyleyeceğim!"

"Ne söyleyeceksin?" diye sordu Ruth Lillian.

"Şey, doğruyu soy- Ruth Lillian benim annemin adıydı, ister inan ister inanma!"

"Ruth adlı birçok insan vardır. İncil'den alınma bir ad."

"Her ikinizin de adı Ruth olsaydı, bu rastlantı olurdu. Ama bir de aynı göbek ada sahip olmak! Bu rastlantıdan öte bir şey."

"Ne gibi?"

32

"Nasıl adlandıracağımı bilmiyorum. Ama bir şey var, bu kesin." Matthevv, yemeğin hazır olduğunu Ruth Lillian'a söylemek için gelen Bay Kane'in dükkânın arka tarafında durduğunun farkındaydı. "İyi akşamlar, efendim. Ben de kızınıza onun adıyla anneminkinin-"

Bay Kane kuru bir sesle, "Sizi duydum," dedi.

"İş aramak için gelmiş, baba," diye açıkladı Ruth Lillian ve nedense bir yanlış yaptığını hissettiği için de kızardı.

"Burada iş yok, delikanlı. Bildiğim kadarıyla Yirminci Mil'in hiçbir yerinde yok."

"Evet, efendim. Ahırlardaki Bay Stone da bana aynı şeyi söyledi. Ama Kader'in yolu çok uzun. Burası da hoşuma gitti. Doğruyu söylemek istiyorum ki, ne yapmam gerektiğinden tam olarak emin değilim." Onu bir teklifte bulunmaya davet eden açık bir bakışla baktı Bay Kane'e.

"Hiç paran var mı?"

"Evet, efendim, biraz."

"Peki, Bjorkvistler herhalde bu gece seni barındırıyorlar. Sabah tekrar başlayabilirsin."

"Evet, efendim, böyle bir ihtimal var. Bunu biraz düşüneceğim. Teşekkür ederim."

Ruth Lillian, babasının kaş çatışını görmezden gelerek, "Galiba Matthevv bir lokma bile yemek yememiş, baba," dedi.

Bay Kane, "Yemek yapmadım," cevabını verdi, "sadece önceden kalanlar var."

Matthevv neşeyle, "Bu bana yeter, efendim," dedi. "Kalan yemeklere bayılırım. Annem yemek konusunda her şeyi mideye indirebileceğimi söylerdi!"

Ruth Lillian buna zoraki bir kahkaha attıktan sonra babasına sakince kalkmış kaşlarla baktı, ta ki babası omuzlarını silkip arkasını dönmeye başlayarak merdivenden çıkarken, "Peki, bari soğumadan yiyelim," diyene kadar.

Matthew'un sık sık hararetle övdüğü yemek sırasında haftalardır t>u kadar çok yemediğini, çünkü annesiyle babası birkaç saat arayla öldükten sonra yolda olduğunu anlattı.

Ruth Lillian, "Humma mı?" diye sordu.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mİl
Matthevv gözlerini ona dikti. "Şey, nasıl olduğunu bilirsın, Ruth
33

Lillian. Bazen humma öyle bir gelir ki bütün kasabayı çökertir. Kimi zaman da sadece birkaç insanı alır ve diğerlerini bu dünyaya katlanmak üzere bırakır."

Bay Kane, "Tek başına mı kaldın?" diye sordu. "Kardeşlerin yok mu?"

"Hayır, efendim. Tek çocuklarıydım."

Ruth Lillian yavaşça başını salladı. O da tek çocuktu. "Kaç yaşındasın, Matthevv."

"On sekiz bitince on dokuza gireceğim. Ama herhalde on sekiz yaşındaki herkes on dokuza girecektir. Daha önce ölmezlerse!" Kendi şakasına sırıttı.

Bay Kane kuru bir sesle, "Nerelisin?" diye sordu.

"Şey, efendim, doğrusu, çok dolaşırdık, ana-babam ve ben. Neb-raska sınırında küçük bir kasabaya geldik sonunda. Ama babam iş konusunda fazla şanslı değildi, işe devam etme konusundaysa daha az şanslıydı, bu yüzden tam taşınmak üzereydik ki humma geldi ve..." Avuç içlerini kaldırarak dişleriyle hafif bir emme sesi çıkardı.

"Adın ne demiştin?"

Matthew çabucak, "Matthew," dedi. "Matthevv Bradford Chumms. Annem bana yazarın adını koymuş. Ringo Kid kitaplarını bilir misiniz? Çoğu insan bana Ringo der. Ahırlardaki Bay Stone dışında. O ve Coots bana Matthew diyorlar."

"Ha, demek BJ Stone'u tanıyorsun, öyle mi?"

"Şey, yakın olduğumuzu falan söyleyemem. Ama oturup Küba'dan, kitaplardan, Romalılardan, bunun gibi şeylerden söz ettik. Bay Stone'un Bay Anthony Bradford Chumms'a özel bir hayranlığı olduğu için doğal olarak bunu konuştuk. Bay Stone'a Küba'daki zaferimizin hiç de parlak olmadığını, sırf gazete satmak için işpanyolların elinden adalarını aldığımızı, Teddy Roosevelt sarı hummadan göçüp giderken mühimmatları bile olmadığını anlattım. Benimle aynı fikirde olduğunu sanıyorum. Efendim. Beni mazur görün, ama bir konuda gerçekten kafam karıştı."

"Öyle mi? Neymiş bu?"

"Bir süre önce param olup olmadığını sormuştunuz, ben de biraz var demiştim. Şey, aslında, efendim, bu..." Yutkundu. "Yalandı. Doğrusu şu, bir kuruşum bile yok. Son paramı dün öğleden sonra

34

Kader'e giderken bir şeyler yemek için harcadım." Gözlerini tabağa indirdi. "Bir insanın yalan söylememesi gerektiğini biliyorum, efendim. Annem yalancılık konusunda hep ikaz ederdi beni, ama... Şey, ana-babam ve ben, biz hep yoksulduk. Ben de hep bundan utanırdım. Küçükken sahip olmadığım şeylere sahipmişim gibi davranırdım. Para harcamak. Oyuncaklar. Hatta üç havarının adını taşıyan erkek kardeşlerim varmış gibi davrandım bir keresinde. Nedenini bilmiyorum. Belki bunun beni ilginç gösterdiğini düşünmüşümdür." Ruth Lillian'ın gözlerine anlaşılmayı çok isteyen bir insanın samimiyetiyle baktı. "Galiba en çok insanların bana saygı duymalarını istedim hep. Ringo Kid'e saygı duydukları gibi. Ama yok-sulsan insanlar sana saygı duymuyor." Gözlerini Bay Kane'e çevirdi. "İşte bu yüzden size para konusunda yalan söyledim, efendim. Ama sizi evlerine davet edecek ve masalarına oturtacak kadar iyi insanlara yalan söylemeye hakkınız yok."

Bay Kane boğazını temizleyerek homurdandı. "Peki, iyi insanların çoğu yoksuldur. Bunda utanılacak bir şey yok. Bir insan çalışmak istediği ve dürüst olduğu sürece başını dik tutabilir ve--"

"Ha, ben çalışmak istiyorum, efendim! Bundan hiç kuşkunuz olmasın. Bana yapılması gereken bir şeyi göstermeniz yeter, hemen yaparım!"

"Sana burada hiç iş olmadığını söylemiştim."

"Evet, ama ben kalıcı bir işten söz etmiyorum. Yo, yalnızca odun kesmek, boya yapmak ya da tamirat gibi ufak tefek işler. Bunun gibi ufak tefek işler."

Ruth Lillian, babasının sert bakışma karşın araya girdi. "Burada hiç yaptırmadığımız birçok şey var, baba," dedi. "Ağır işlerde yardımcı kullanabileceğini biliyorsun."

Matthevv, Bay Kane'in merdivenleri yavaş çıktığını ve en üstte kesik kesik soluklar alarak elini göğsüne bastırıldığını fark etmişti.

Ama Bay Kane kendi vereceğinden başka bir karara zorlanacak insanlardan değildi. "Yardımcıya ihtiyacım yok. Geçici bile olsa. Kusura bakma, evlat, ama durum böyle."

Matthevv ona hak verdi. "Sizi anlıyorum, efendim. Bakın, ne diyeceğim. Siz ikiniz konuşurken neden kasabayı dolaşmıyorum ben?" iskemlesini geri iterek ayağa kalktı. "Bu güzel yemek için size nasıl

35

teşekkür edeceğimi bilemiyorum, efendim. Ringo Kid olsa 'mideye indirmek için
Sayfa 14

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil iyi' derdi. Bu çok iyi demektir. Bay Anthony Bradforçj Chumms, Ringo Kid'i hep böyle konuşturur -olduklarından az9 indirterek. Şiddetli bir çatışma için 'biraz toz bulutu' dedirtmek y9 da omzundan vurulmuş ve kovalar dolusu kan döküyorsa kendini iyj hissetmediğini söyletmek gibi. Yani yemeğin 'mideye indirmek için iyi' diyorsam, aslında bunun -ah, ben neden böyle saçmalıyorum bilmem! Galiba sinirliyim, çünkü kararınız benim için çok şey ifade ediyor. Bu yüzden başbaşa konuşmanız için çıkacağım. Birkaç saat sonra dönünce bana iş konusunda verdiğiniz kararı söyleyebilirsiniz." Ev sahibesine dönerek aşağıdaki tezgâhta bırakmış olduğu şapkasının ucuna dokunur gibi bir hareket yaptı. "Çok minnettarım, Ruth Lillian."

"Seninle aşağıya inip kapının kilidini açacağım." "Çok naziksin." Ruth Lillian'ın önden inmesi için kenara çekildi. Arkasından gitmeden önce başını yemek odasına çevirerek dirseğini masaya dayamış, başı ellerinde duran, gözleri kapalı Bay Kane'e baktı. "Tekrar teşekkür ederim, efendim." Bay Kane gözlerini açmadan elini salladı.

MATTHEVV, PROFESÖR MURPHY'YE UZUN saplı fırçayı uzatırken, "Olay şu, efendim," dedi. Profesör madenciler Damar'a geri döndükten sonra banyo küvetlerini fırçalıyordu. "Bay Kane'in beni tam gün çalıştıracak kadar işi yok. Tanrı biliyor ya, bana yardım etmek istiyor, annemle Ruth Lillian bu kadar yakınken falan."

Berber küvetten kıvrırcık kafasını kaldırıp delikanlıya şüpheli gözlerle baktı. "Kaneler'in akrabası mısın?"

"Ha, akraba olduğumuzu söyleyemem. Ama Ruth Lillian annemle aynı adı taşıyor. Nasıl olur bilirsiniz, efendim. Doğu'da herkesin herkesle akraba olduğu küçük kasabalar vardır. Babam köpeklerin bile kedilerle akraba olduğunu söylerdi." Profesör Murphy karnını küvetin kenarına dayayıp keskin kokulu Fels-Naphtha sabunuyla ovalamaya devam ederken, oğlanın alay-

36

kahkahasına ancak bir homurtuyla katıldı, "iyi, korkarım sana verecek bir işim yok," dedi kütük gibi duygusuz bir sesle.

"Evet, efendim, bunu anlıyorum. Sormamın tek nedeni Ruth Lil-lian'm babasıyla B1 Stone'un belki bazı işlerde yardımcı kullanabileceğinizi düşünmeleri. Şu küvetleri ovalamak falan gibi. Ama para verecek durumda değilseniz, bunu onlara söylerim. Anlayacaklarından eminim."

Profesör Murphy küvetten tekrar başını kaldırdı, gür kıvrırcık saçlarıyla kocaman kafası hafif eğik duruyordu. "Para verme vermeme meselesi değil!" Başını dikleştirdi. "Yardımcıya ihtiyacı olup olmama meselesi!"

"kesinlikle haklısınız, efendim. Zamanınızı boşuna aldığımı da görüyorum, babamın hep dediği gibi; Zaman paradır. Aslını ararsanız, şu dört küveti iyice ovalamak, sonra yerleri süpürmek, camları silmek falan gibi işler, benim...

nedir, aşağı yukarı iki saatimi alır bence. Bir saatte ancak iki parça yapabileceğime göre tüm iş size yarım dolara mal olur ve Tanrı biliyor ya, yarım dolar hiçbir şey değil. Bu zor zamanlarda hiç değil."

Şef Wapah'm Lisanslı Tıraş Losyonu'nun Yirminci Mil'deki tek ruhsatlı satıcısı homurdandı. "Bu kadar işi iki saatte yapabileceğini sanıyorsan, evlat, beynini peynir ekmekle yemişsindir demektir."

Matthew küvetlere ölçüp biçen bir gözle baktı. "Hımmm, evet, iki saatte yapabileceğimden eminim... en fazla üç. Bakın ne diyeceğim. İş parça başına altı sente yapacağım ve tüm günümü alırsa geri çekilmesini de bilirim. Bir insanın bundan daha adil bir şey söyleyebileceğine samimiyetle inanmıyorum, siz ne dersiniz, efendim?"

"Altı cent mi? Dört küvet, istediğim gibi tertemiz ovulmuş. Ayrıca dükkânım süpürülmüş. Ve pencerelerim silinmiş. Ve çöplerim demir-yolundaki kayalıktan aşağıya dökülmüş. Ve lavabolar ovulmuş. Bütün bunları altı cente mi yapacaksınız?"

"Evet, efendim, bu benim ilk iki haftalık ücretim. Bundan sonra, adil olduğuna karar verirsiniz -veya vermezseniz- o zaman başka bir anlaşma yapabiliriz."

"Hım-m. Evet ama altı papele bile, aslında yardımcıya ihtiyacım yok."

"... artı tavsiye."

37

"Ne?"

"Ücretim parça başına altı cent artı biraz tavsiyedir."

"Tavsiye mi? Ne tür tavsiye?"

"Şey, efendim..." Matthevv utangaçça gülümsedi ve sıkılarak çevresine bakındı.

"Saçlarımı, efendim. Korkarım dökülmeye başladılar."

"Senin mi?" Profesör oğlanın güneşin rengini açtığı koyu kahverengi saçlarına imrenme ve rahatsızlık karışımı bir bakışla baktı. "Dökülen senin beynin, evlat, saçların değil. Cehennem donana kadar bu saç kafanda kalacak."

"Keşke buna inanabilsem, efendim. Ama babam, öldüğünde henüz kırk iki yaşındaydı

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

ve tepesi açılmaya başlamıştı. Saçların erken dökülmesinin bir erkeğin kadınlar konusunda güçlü olduğunun kesin bir işareti olduğunu söylerdi! Babam bunu söylediğinde annem deliye dönerdi, çünkü babamın üzü... şey, biliyorsunuz. Yani işlerinizi yapmanın karşılığında altı papelin yanında, sizin yaşıncıza geldiğimden sizinki gibi saçlarım olmasını istiyorsam ne yapmam gerektiği konusunda tavsiye de istiyorum."

"Saçlarının benimki gibi olmasını istiyorsun, öyle mi? Peki o halde, işte! Peruğunu çıkararak oğlana fırlatınca Matthevv afallayarak geriye sıçradı. Onu asıl şaşırtan, Profesör'ün bu arapsaçı gibi kıvrırcık saçları olmadan birkaç santim kısa olduğunu görmesiydi.

Profesör kahkahadan kırıldı, Matthevv ise gözlerini kırıştırtarak kalakaldı.

"Şey, efendim, beni şaşırttınız, bu kesin! Dünyada tahmin edemezdim!"

Yaptığı şakanın etkisine bakarak kıkırdamaya devam eden Profesör peruğunu kafasına takarken bir deneme yapmaya karar verdi. "Aslında hemen şimdi başlayabilirsin." Uzun saplı fırçayı oğlana fırlattı. "Adın ne demiştin?"

"Çocuklar bana Ringo Kid der. Efendim, yarın sabah erkenden başlasam olur mu? Görüyorsunuz, otel sahibiyle konuşmam gerekiyor. Onun adı neydi?"

"Delanny. Ayrıca orası otel değil. Üç katlı geneleve otel diyerek hava atıyor."

"Cidden mi? Bazı insanlar hava atmaya bayılır. Ama Bay De-lanny'den de biraz iş istemem gerek. İhtiyar BJ Stone, Yirminci Mil'-

38

Ar

je iyi bir iş olmadığı sırrını verdi, bu yüzden parça parça bir işe sa-jjip olabilirim diye düşünüyorum. Sabah erkenden geleceğim ve yetmiş beş cent sonra bu kuvetler tertemiz olacak şey gibi... şey gibi... Allah kahretsin, ne gibi temiz olacağını çıkaramıyorum."

"Gıcır gıcır."

"Gıcır gıcır mı? Ben gıcır gıcır kaygan diye biliyordum."

"Ben hep gıcır gıcır temiz olduğunu duydum."

"Biliyorsunuz, efendim, eminim haklısınızdır. Akıllı insanların gıcır gıcır temiz dedğine inanıyorum, yalnızca biz taşralılar gıcır gıcır kaygan deriz."

"Öyleyse yarın sabah görüşürüz."

BAY DELANNY MASASINDA OTURMUŞ her zamanki gibi fal açıyor-ken, delikanlının özür diler bir havayla konuşmak istediğini söylemesiyle iskambil kâğıtlarını bıraktı. Kumarbaz, başının tepesinde tuttuğu, dikkatle fırçalanmış siyah şapkasının kenarını yavaşça yukarıya iterek oğlanı düşük kapaklı, alaycı gözleriyle inceledi. Ama alaycı bir keyifle oğlanın "ağızındaki baklayı çıkar"masını, kasabadaki herkesin ona iş yaratmak için elinden geleni yaptığını anlatmasını dinledi. Kimsenin olmadığı barda Jeff Calder sakat bacağını bir kenara dayamış, yerinden oynatılması gerekmeyen şişe ve bardakları kaldırıp jrdü. Her hareketinden, bu yabancının iş istemesinden duyduğu rahatsızlık yansyordu. Yukarıda bir kadının mırıldandığı şarkı belli belirsiz geliyordu: bir Zenci ağıtı. Matthevv konuşmasını keserek, Bay Delanny'ye, şarkının ona annesinin bir gezginin çadırına götürdüğü zamanı hatırlattığını söyledi. "Bez katedral" adlı çadırda batan ayağa sarı ipeklere bürünmüş bir adam vaaz veriyor, hıçkırı-yor ve inananları iyileştirmesi, inanmayanları cezalandırması için Tann'ya yalvarıyordu. Arkasında, beyaz gecelikler giymiş üç zenci kadın bu şarkıyı mırıldanarak sallanıyordu. Annesi dolaştırılan tabağa iki dolar (köşesi kopmuş bir iki dolarlık) bıraktı, babası da bunu duyunca öyle kızdı ki, annesini biraz dövdü. Bu olay daha bir yıl önce olmuştu, şimdi hem annesi hem de babası... göçüp gitmişlerdi.

39

Bay Delanny yumuşak bir sesle, "İyi hileydi," dedi. "Anlayamadım, efendim."

"Sen ne olduğunu biliyorsun, delikanlı. Doğuştan kandırmaya yatkınsın. İyi hileydi, kızlarımdan birinin üst katta söylediği şarkıyı alıp annenin dini bütün olduğunu, ana-babanın öldüğünü, bu acımasız dünyada yapayalnız kaldığını söylemek için parlatman yanı."

"Şey, efendim, dediklerinizi anlamıyorum. Yani... ana-babam gerçekten öldü!"

Bay Delanny kıkırdadı -ve sonunda öksürük nöbetine tutuldu ki, büyük beyaz mendiline balgam çıkarmak zorunda kaldı. Sonra kanı gizlemek için katlamadan önce alaycı bir merakla mendile baktı. "Ha, ana-babanın öldüğünden şüphe etmiyorum. Annenin dini bütün olduğundan da. Doğuştan yalancı olduğunu ortaya koyan, bunları anlatma şeklin." Bay Delanny yavaş konuşuyordu ve net bir diksiyonu vardı. Her şeyi, hareketleri, giysisi, konuşması müthiş bir teatrallik taşıyordu. "Başarılı bir yalancı son çare değilse yalan söyleme riskine atılmaz. Gerçeği -gerçeğin seçilmiş kısımlarını- akıllıca kullanır. Bu öğrenilemeyecek bir şey. İnsanda doğuştan olması gerekir. Bu dünya iki tür insana bölünmüş:

Sayfa 16

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Milyon yalancılar ve dürüstler. Her insan ilişkisi -politika, iş dünyası, aşk- kimin yalancı kimin dürüst olduğuna göre tarif edilebilir. Ya sen, evlat? Sen doğuştan yalancısın."

"Şey, ee... teşekkür ederim, efendim... ben de öyle tahmin ediyorum."

"Ama hatırlaman gereken bir şey daha var."

"Nedir, efendim?"

"Asla bir yalancıyı kandırmaya çalışma."

"Anladım, efendim."

"Ha, anladığını biliyorum. Şimdi, buraya gelip prova ettiklerini söylemene aldırman. Aslını ararsan kartlarını açma tarzını görmek keyifli. Ama beni aldattığını sanmanı da istemem. Meslek onuru, bilirsin."

"Evet, efendim. Onuru iyi bilirim. Bu yüzden insanların bana sahip çıkmasına izin vermiyorum, kendimi geçindirmek zorundayım."

Bay Delanny tekrar güldü -ve öksürdü. Kendini toplayınca, "Bayağı yeteneklisin," dedi. "Seni iş üstünde enselediğimi bal gibi bili-

40

yorsun, ama gene de beni aldatmaya çalışıyorsun. Benim gibi bir adamı aldatmaya çalışıyorsun."

Matthevv sırıttı. "Şey, efendim, gerçekten işe ihtiyacım var."

Bay Delanny siyah şapkasının kenarının altından uzun uzun ona baktı, çukura kaçmış gözlerinde alaycı bir keyif parıltısı vardı. Başını salladı. "Tamam. Seni deneyeceğim. Adm nedir?"

"Adım..." Matthevv boğazını temizleyerek duraksamasını gizledi. "... Dubçek, efendim. Matthevv Dubçek."

"Bu senin gerçek adın mı?"

"Evet, efendim."

Bay Delanny'nin gözleri oğlanı ölçüp biçer gibi kısıldı. Sonra: "Biliyorsun, Dubçek'in gerçek adın olabileceğini düşünüyorum. Doğuştan yalancı birinin uydurabileceği bir isim değil. Fazla yabancı. Öyleyse tamam, Matthevv Dubçek, neden yarın sabah başlamıyorsun. Burada Calder'a yardım edersin."

"Benim yardıma ihtiyacım yok!"

Bay Delanny bunu duymazdan geldi ve Matthevv'a kızların kahvaltısı için Jeff Calder'a yardım edebileceğini ve...

"Ama benim yardıma ihtiyacım yok."

... o halde Calder'ın ona vereceği başka işleri yapabileceğini söyledi. Bu ister bulaşıkları yıkamak, ister kızların yataklarını yapmak, ister su kaynağında çamaşır yıkamak, isterse çöpu kayalığın üzerinden dökmek olsun. Calder neyin yapılması gerektiğini söylerse.

Matthevv masadan kalkarak bara gitti. "İyi o halde, Bay Calder, benim patronum sizsiniz anladığımı kadarıyla."

"Evet, ama berrim ihtiyacım-"

"Sana karşı dürüst olmalıyım, Bay Calder. Yemek pişirmekte çok becerikli değilim. Ama hızlı bir öğrenciyimdir!" Matthevv gülümsedi, sakat bacaklı gazi homurdandı ve hızlı bir öğrenci olmasının iyi olacağını, çünkü bir şeyin nasıl yapılacağını birden fazla öğretecek zamanı olmadığını mırıldandı.

"Bunu anlıyorum, efendim. Yarın sabah görüşürüz, erkenden."

"Fazla erken olmalısın," dedi Jeff Calder, en başından kimin patron olduğunu açıkça göstermişti.

Matthevv başını salladı ve kenarından elinde tuttuğu şapkayı başına giydi. Geniş gülümsemesi, boğazını yakan izmarit dumanı ve

41

viski kokusundan başının ağrımasını gizliyordu. Özellikle de viski. Bu kokudan nefret ediyordu! Tam çıkmak üzereyken Bay Delanny'-nin işaret parmağının çağırmasıyla masaya geri döndü, şapkasını çıkarıp oturdu.

"Söyle bana, genç Dubçek, nasıl oldu da buraya-"

"Özür dilerim, efendim. Sözünüzü kestiğim için özür dilerim, ama bana Dubçek demesiniz iyi olur, çünkü... şey, anlıyorsunuz ya, nedense Bay Kane adımın Matthevv Bradford Chumms -yazarla aynı isim- olduğu gibi bir fikre kapılmış ve ben de onu düzeltmedim, çünkü, şey, çünkü Yirminci Milyon'da ne kadar kalacağımı bilmiyordum. Ama şimdi Chumms'm benim soyadım olmadığını söylersem ona yalan söylediğimi düşünecek ve-" Matthevv konuşmasını kesti ve Bay Delanny'nin alaycı gözlerine baktı. Gözlerini kucağına indirdi. "Hep yalan söylüyorum, efendim. Aslında, Bay Kane'e adımın Chumms olduğunu ben söyledim."

Bay Delanny gülümsemeden burnundan kıkırdadı. "Bu çok eski, ama gene de etkili bir hiledir: Öbür adamın işi e v*:ığını gördüğün zaman, yalancı olduğunu kabul ederek dürüstm v. gibi gözükme umuduyla yalan söylediğini itiraf etmek."

Matthevv başını kaldırmadı. "Yalan söylemiyorum, Bay Delanny. Sizin yalan diyeceğiniz bir şey söylemiyorum. Ben yalnızca... onları mutlu edeceğini,

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
ilgilendireceğini ya da bana saygı duyacaklarını sandığım şeyleri söylüyorum."
"İnsanlardan beklediğin bu mu? Saygı mı?"
"Her şeyden çok, efendim. Ama adınız Dubçek işe, saygı görmek zordur ve herkes babanızın kim olduğunu bilir. Ve ne olduğunu."
"Anlıyorum. Demek sana Dubçek denmesini istemiyorsun."
"Hayır, efendim. Yalnızca Matthew yeter. Şey, bana Ringo diyebilirsiniz isterseniz. Profesör Murphy bana öyle diyor."
Bay Delanny gülmedi, çünkü bir öksürük nöbetini daha kaldıramazdı, ama gözleri parıladı. "Böyle doğal bir yeteneği Yirminci Mil'de harcamak yazık olur. Burada sana göre bir şey yok, evlat. Duyulmaya değer saygı bile yok. Bu kasabadaki insanlar gümüş patlaması sırasında akıntıya kapılıp buraya geldiler, sel suları çekildiği zaman kalakaldılar. Akıntıya geri dönecek güçleri ya da cesaretleri yoktu."

*

42

Matthew kurnazca gülümsedi. "Siz bile mi, efendim?"

"Ben bile."

"Bu kadar kötüyse neden burada kalmaya devam ediyorsunuz."

Delanny'nin ağız gözlerine yansımayan ironik bir gülümsemeyle büküldü. "Dağ havası için buradayım. Cığerlerime iyi geliyor. Beni hayatta tutuyor -masanın üzerinde kartları hareket ettirmek ve günlerin geçmesini izlemek yaşamak olarak görülürse tabii. Peki o halde! Yarın sabah başlayabilirsin. Kızlar otelde yer ve uyurlar, çünkü Bayan Bjorkvist onları pansiyona almıyor. Bu kızları kullanan madencilerin paralarını alıyor, ama kızları almıyor. Bankadaki paranın Tanrı'nın onayının bir işareti olduğuna inanan tipik bir Tanrı'dan korkan İncilci."

"Kesinlikle öyle, doğru!" diyerek Matthew bilgiç bir kıkırdamayla ona hak verdi.

"Ha? Bayan Bjorkvist'i tanıyor musun?"

"Şey, yo, tam olarak değil. Ama Tanrı'dan korktuğunu söylüyorsunuz bu söz benim için yeterlidir, efendim."

Bay Delanny burnunu çekerek başını iki yana salladı. "Sen tam bir bukalemunsun, evlat."

Matthrevv ayağa kalktı. "Şey, Bay Kane'e geri döneceğime söz vermiştim, onun için yapacağım ne tür işler olduğuna bakacaktık." Sesini yükseltti. "İyi günler, Bay Calder. Sabah gelirim -ama dediğiniz gibi çok erken değil."

Matthew, "Efendim, afedersiniz, o şey tam olarak nedir, kamel, kemel -ne demiştiniz?" diye sorunca, kâğıtlarına geri dönmüş olan Bay Delanny başını kaldırdı.

"Bukalemun, çevresine uyum sağlamak için rengini değiştirerek kendisini koruyan bir sürüngendir."

Oğlan yavaşça başını salladı. "Anlıyorum. Peki öyleyse." Elini salladıktan sonra parlak güneş ışığına çıktı.

MATTHEVV'UN BJORKVISTLER KONUSUNDA HİÇ şansı yoktu. Gerçi henüz bir hafta önce hakkın rahmetine kavuşmuş olan annesinin

43

her gece İncil okuduğunu, anladığı kadarıyla İncil'in dünyadaki en iyi kitap, Bay Anthony Bradford Chumms'un yazdığı Ringo Kid kitaplarından bile daha iyi kitap olduğunu hemen söylemenin bir yolunu bulmuştu. Soyadını bu yazarın soyadından aldığını da söylemişti -Matthrevv olan adı dışında... İncil'in yazılmasına yardım eden Matthrevv gibi.

Büyük yemek salonunun kapı ağzında durdu. Pansiyona daha fazla girmesini, kollarını göğsünde kavuşturan Bayan Bjorkvist engelliyordu. Koltuk altları terden ıslanmış uzun kollu kırmızı fanila-sıyla kocası, arkadaki masalardan birinde suratını asmış sessizce oturuyordu. Merak yüzünden ablak yüzlü Kersti Bjorkvist de buharlı mutfakın kapısına çıkmıştı; orada ter içindeki boynunu ıslak bir bulaşık beziyle siliyordu. Süzgül gözlü kardeşi Oskar ise duvara dayanmış, Matthew'u tartıyor, bir kavgada kimin kazanacağını merak ediyordu.

Yo, Bayan Bjorkvist'in yapılmasına ihtiyaç duyduğu hiçbir iş yoktu -özellikle de o BJ Stone ve o Coots'la ahırlarda zaman geçirdikten sonra dosdoğru Delanny'nin utanç ininden gelen biri için! O Coors'un berbat nehir kasabalarında tetikçi olduğunu, kumarbazlarla kötü kadınları haklı yurttaşlar tarafından hak ettikleri gibi asılmaktan koruduğunu bilmiyor muydu? Yo, hiç yardıma ihtiyacı yoktu, ama Matthrevv pansiyonunda kalmak istiyorsa günde bir dolara iki öğün yemek ve bir yatak alabilirdi. Matthrevv bunun kesinlikle adil bir ücret olduğunu söyledi, ama doğruyu söyle- her gün bir dolar kazanacağından emin değildi, ama belki iş yaparak yemek ve yatak parasını çıkarabilirdi -burada yardımcıya ihtiyacı olmadığını söylediğini duymamış mıydı!? Bu işleri yapacak kendi adamları vardı. Ve günde bir dolardı, ister kabul et ister etme.

"Peki, bayan, tahminimce bunu bir düşünmem gerekecek. Ki-tab-ı Mukaddes'e inanan

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
bir ailenin düzenli konuğu olmaktan daha iyi bir şey olamaz, ama günde bir dolar... Peki, bayan, yardımınız ve tavsiyeniz için size teşekkür ederim ve ben... şey, kendi başımın çaresine bakacağım sanırım."

44

Bj STONE, SOSYAL HABERLERDEN "satılık" ilanlarına kadar her yanım okuduğu bir aylık Laramie gazetesinden başını kaldırarak, »Seni uyarmadığımı söyleme," dedi. Trenle gelen gazeteyi yalayıp yutmuştu, şimdi ise dibine kadar okumadığı bir şey bulmak için arka sayfaları karıştırıp duruyordu. "Kasabada hiç iş olmadığını söylemiş-

tun.

"Evet, efendim, söylemiştiniz. Ama biliyorsunuz, insanların ne kadar yardımsever olduğunu görmek şaşırtıcı. Herkes benim yapabileceğim küçük bir iş buldu. Bayan Bjorkvist dışında herkes."

"Bu beni hiç de şaşırtmadı," dedi Coots, bir yandan da artık yuvarlak olmayan ve bıçak sürtüldüğünde dikkat edilmesi gereken bileğide bıçak bilemeye devam ediyordu. "O kadın sana saatin kaç olduğunu bile söylemez. Saati sana satar, ama söyler mi? Pek sanmam."

"Sizin nehir kasabalarında tetikçi olduğunuzu söyledi."

"Demek öyle dedi."

"Evet, ve insanları vurarak linç etmek isteyen grupları dağıttığınızı da söyledi."

"Bak sen, nasıl yani. Öyle görünüyor ki tam bir cehennem zeba-nisiyim."

BJ, "Neden genç misafirimize bir fincan kahve vermiyorsunuz, Bay Heller?" dedi.

Coots, "Senin bacakların kırık mı?" diye sordu işine devam ederek.

BJ derin bir iç çektikten sonra homurdanarak iskemlesinden kalktı ve mutfağa gitti.

Coots bıçağın ucunu başparmağıyla kontrol etti, keskin olduğuna karar verdi, bileğiyle durdurdu ve su musluğunu kapattı. "Evet, o sıkı yumruklu Bjorkvist denen kadından iş almak deveye hendek atlatmak kadar zordur. Her kuruşunu o kadar sıkı ki bufalo altına pisler."

"Bay Coots?"

"Hımm?"

"Nasıl oldu da tetikçi oldunuz?"

"Hangi aptal aptalca şeylere nasıl başlarsa öyle. Savaştan sonra erkeklerin büyük kısmı gibiydim ben de: gidecek bir yer yok, yapa-

45

cak bir şey yok, savaştan başka bir şey bilmez. Gençtim ve içimde büyük bir öfke vardı."

"İç Savaş'a katıldınız mı?"

"Evet. Arkansas tümenine girdim."

"Güney adma mı savaştınız?"

"Beş Kabile'nin büyük kısmı Konfederasyon yanlısıydı. Kaldı ki çoğumuz sahibi olan kölelerdik. Güney savaş bittikten sonra bize kabile haklarımızı ve daha iyi toprak vereceğine söz verdi. Yerlilerin beyaz sözlerine nasıl yaklaştıklarını bilirsin. Hep zokayı yutarlar, zokayı yutup dururlar."

"Yerlilerin köleleri olduğunu bilmiyordum."

"Herhalde bilmediğin çok şey vardır."

"Siz de onlardan biri miydiniz? Bir köle yani."

"Yo. Ben hiç köle olmadım. Yerlilerden iyi köle olmaz.Ya ayaklanır ve efendilerini öldürürler ya da bir köşeye çekilip ölürler."

"Ama siz..."

"Siyah mı? Evet. Çerokilerin yanında iki tür Zenci vardı. Yerlilerin satın aldığı ve tıpkı beyazlar gibi kullandığı tarla köleleri vardı. Bir de kaçıp yerlilerle yaşamaya gelen siyahlar vardı... çoğunlukla çünkü bir beyaza bir şey yapmışlardı ve yakalandıkları zaman ne olacağını bilmiyorlardı. Benim babam ise -Hey, yapılması gereken bunca iş varken bütün bunları ne cehenneme anlatıyorum!"

"Aman, haydi, Bay Coots. Babanız kaçaktı, değil mi?"

"Doğru. Onlar gibi yaşamayı kabul edersen birçok yerli seni yanma alır. Irk hakkında beyazlar gibi düşünmezler. Ya da siyahlar gibi. Annem melezdi. Yani benim dörtte üçüm siyah... ve aynı zamanda da tümüyle Çeroki."

"Savaş nasıl bir şeydir, Bay Coots? Gerçek bir macera olmalı."

"Savaş mı? Savaş çoğunlukla sıkıcıdır. Her zaman üşür ve ıslanırsın. ve yorulursun. Böcekler kaşındırır. Sonra damdan düşer gibi birileri ateş eder, bağırır, koşuşur, sen de o kadar korkarsın ki yutku-namazsm. Sonra her şey biter, bir kısmınız ölü ya da yaralıdır, geriye kalanlar da sırtüstü yatıp canları sıkılır. Savaş budur."

"Ve bütün bunlardan sonra sizin taraf yenildi."

"Tam olarak değil. Savaşın sonunda Kuzey için savaşıyordum. Choctavv ve

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
Chickasavv askerlerinin Pea Koyağı ve Wilson Çayı'nda

46

kanlar içinde yere serilmesinden sonra Şef John Ross, bizi topraklarımızdan atan Carolinialılar ve Georgiahlar adına savaştığımız için tam bir aptal olduğumuza karar verdi, böylece Yukarı Creek'lerin ve biz bir avuç Çeroke melezinin başına geçerek Kuzey'e katıldı. Sonra bir baktım ki 2. Çeroke Grubunun mavi üniformasını giymişim."

"İki tarafta da mı vuruştunuz? Ben de yerlilerin savaşa hiç katılmadığımı sanıyordum!"

"Beş Kabile savaşta Kuzey ya da Güney bütün Amerikan eyaletlerinden daha büyük kayıp verdi."

"Vay canına, bize okulda bunları hiç öğretmediler."

"Okulda yerliler hakkında size anlatmadıkları çok şey var, evlat. Beyazlar hakkında da."

"Sanırım." Matthevv bunların hepsini sindirdi. Sonra: "Size başka bir şey sorabilir miyim?"

"Hayır, soramazsın."

"Peki."

"Annemin konuşmaktan çenesi düştü!"

"Anlıyorum... ama keşke başka bir şey sorabilseydim, Bay Coots, sizinle Bay Stone'un bana nasıl oldu da iş vermediğinizi sorardım. Demek istiyorum ki, Bayan Bjorkvist'in iş vermemesini anlıyorum. Çok hasis, ama siz ikiniz... Ama herhalde karar verecek olan ben değilim. İş vermeden önce Bay Stone'a danışmanız gerekir, herhalde o da-"

"Ben BJ'ye hiçbir şey sormam. Söylerim."

Kahve cezvesi ve Matthevv'un sabahki fincanıyla dönen BJ, "Bana ne söylersin?" diye sordu. Fincanın içini boşalttı.

"Oğlana yapması için iş vereceğiz?"

"Verecek miyiz?"

"Evet. Ara sıra birkaç saatlik işler. Ve saat başına on beş cent ödeyeceğiz. Zor işten korkmuyor. Adını anabileceğim bazı insanlar gibi değil."

BJ fincanı Matthew'a verdi. "Peki, anladığım kadarıyla personelden oldun. Gerçi Tanrı biliyor ya, neden sağlıklı, parlak bir genç bu kasaba müsvettesinde kalmak istesin..."

"Teşekkür ederim, efendim." Matthevv dumanı tüten kahveyi aldı ve kocaman bir yudum aldı. Sabahkinden bile sertti kahve, ama

47

Matthew hiç belli etmedi. "Yirminci Mil'i neden bu kadar kötülüyor-sunuz anlamıyorum, Bay Stone. Bana yardımsever insanlarla dolu hoş bir kasaba gibi geldi."

"Yanılıyorsun, evlat! Yirminci Mil can çekişiyor! Sakinleri de bu dünyanın tortuları: kayıp, yalnız, tutunamayan, tembel, şanssız, küçük kafalı. Bunların hepsi onlar işte, Tanrı aşkına!"

Matthew'un ağzı bu söz akışı karşısında şaşkınlıkla açık kaldı. Coots'a baktı, ama adam omuzlarını silkip, "Eskiden öğretmendi," dedi. "Bazı meslekler insanlar üzerinde iz bırakır, tıpkı bir marangozun kollarındaki küçük çizikler ya da bir madencinin kapkara tükürüğü gibi. Okul öğretmenliği de bir insana onmaz bir çenebazlık bırakır."

"Sizin gibi akıcı ve düzgün konuşabilmek için her şeyi verirdim, Bay Stone. Neredeyse Bay Anthony Bradford Chumms kadar iyi kullanıyorsunuz kelimeleri."

"Kim? Ha, o çok hoşlandığın İngiliz korsan... Nasıldı, '... Amerikan western tarzına ifade zenginliği katan' adam."

Ringo Kid'i yaratan adamla böyle alay edilmesine içerleyen Matt-hew, "Siz ne dersiniz deyin, Bay Stone, Yirminci Mü'deki herkesin tutumayan, yalnız ve küçük kafalı falan olduğunu kabul etmiyorum. Örneğin Bay Kane'i alın. O ve kızı iyi insanlar gibi görünüyor."

"Bu bir iyilik-kötülük sorunu değil. Bütün ya da yarım olma sorunu. Yirminci Mil ölmeye başladığı zaman, geriye yalnızca kafası karışık ve topallar kaldı. Bir nebze olsun çaresi, cüssesi ya da cesareti olan herkes gitti-"

Coots rahatsızlığını belli ederek, "Bunların hepsi c'ı," dedi. BJ'nin bu tür lâf ebeliklerine alışkındı, ama bir yabancıнын önünde hiç de çekici olmayan gösterisini oynamamalıydı.

BJ Stone devam etti: "Ama Kane'ler hakkında haklısın, Matt-hew," dedi. "Kane fena adam değildir, yalnızca zayıftır. Kendine acıması içini yiyip bitirir. Ya kızı...? Şey, onun için üzülüyorum, Yirminci Mil'de büyüdüğü için. Ama iyice serpil-di, bugünlerin birinde buradan gitmek için bir yol bulacaktır. Bundan eminim. Geri kalan insanlara gelince..." Havayı bu tür pisliklerden

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
temizlermişcesine elini salladı. "Bjorkvistler'le tanıştın. Senin için iyi ve
baş dik aile! Madencilerin suyunu sıkkan zorba bir kadın. Ve o iri kıyım koca!
Ha,
48

t0 kafa nato mermer oğlunu da unutma. Ve Kersti, hem onu çirkin vapan doğanın
hem de onu bu hiçlikte kaybolmuş çöplüğü bırakan kaderin zalimce yarattığı
zavallı yük hayvanı. Kendi çöplüğünün birazını kendisi yaratmamış olsa,
ana-babasının aptallık ve açgözlülüğünde biraz rolü olmasa, insan Kersti'ye
üzülebilir."

Coots kuzeybatıya doğru bakarak, "Bunlar da a ile başlıyor," dedi. ufukta batan
güneşin dar açılı ışınları yamaçlarda desenler oluşturmuştu.

"Bjorkvistler, Luter kilisesini fazla bağışlayıcı ve günah kollayıcı bulan bir
tarikatla birlikte İsveç'ten geldiler, Iowa'da falan bir dini koloni kurdular.
Ama onlar Bjorkvistler'i attı. Fundementalist bir tarikattan atıldığını bir
düşün. Entelektüel merdivende ne kadar alçağa inebilirsin?"

"Neden dolayı atılmışlar?"

"Kim bilir? Zihin karışır! İmgelem tökezler! Mide alt üst olur! Cilt bozulur!
Profesör Murphy'ye gelince, berber girişimci! Arkasında onu güçlü tıraş
losyonunun kokusu gibi takip eden söylentilerle kasabaya geldi."

"Ne tür söylentiler?"

"Aklına gelebilecek en kötüler, evlat. Burada kalmasının tek nedeni, denize
yakın yerlerde karşılaşılırsa onu vuracak ve çöplükte çürümeye terk edecek
insanlar var."

"Aman Tanrım!"

"Gezginler Oteli'nin sakinlerine gelince. Şey, Jeff Calder ile tanıştın,
aramızdaki tek belirgin sakat. Ve Delanny, teatral fahişe patronu! Öksürerek
ciğerlerini azar azar bitiriyor, ama gene de gizemli, trajik rolünü sonuna kadar
oynuyor. Gerçekten onurlu herkes artık yaşamaya değmeyen bir hayatı hemen sona
erdirirdi. Ama o her ana sıkı sıkı sarılıyor, kuru dağ havasının ömrünü
uzatacağını umuyor. Ama uzatmıyor! Sadece ölmesini uzatıyor! Ama onun için şu
kadarını söyleyebilirim: Muhabbet tellalı değil. İçkiden edindiği kârla
yetiniyor ve kızların günah paralarının büyük kısmını kader'deki bankaya
koymalarına izin veriyor. Kızlardan söz etmişken, onları gördün mü?"

"Hayır, efendim, henüz değil. Ama herhalde yarın sabah göreceğini, kahvaltıyı
hazırladığımı zaman."

49

"İyi, dükkânda sana iyi davranmışlar. Senin için iştah açıcı bir gözde üçlüsü
var orada! Frenchy, siyah olanı, ağzının köşe.,inden gözünün kenarına kadar
çirkin bir yarası var. Kırık bir şişe yol açmış ve gerçekten yürek burkucu,
çünkü siyahların cilt yaraları beyazların fiden kötüdür ve başını çevirdiğinde
de şaşırırsın, bir taraftan bakıldığında çok güzel görünür, ama başını bir
çevirsin -ne manzara! Hemen oradan uzaklaş! Sonra Chinky var, küçük çinli.
Delanny, kızı aralarında paylaşıyor ama paraya ihtiyacı olan iki çinli altın
arayıcısından, l-mış. Delanny kızı gitmesi için izin verdi, ama kız geri ve
ürkekti ve jır düzineden fazla İngilizce kelime bilmiyordu, nereye gidebilirdi
ki? Kendine nasıl bakabilirdi? Ya Quenny? Zavallı ihtiyar Quenny asla ellili
yaşların güzel yanını göremeyecek. Belki altmışın da. Her tarafı sarkmış. Saçına
döktüğü kıvılcık boya beyazları tam olarak kapatmıyor. Boğazına döktüğü viski ise,
mürver ağacı bağına girip makyaj kutusuyla maskara gibi çıkan bL büyükanne gibi
göründüğü gerçeğini tam olarak gizleyemiyor. Bu yüzden kızlar Yirminci Mil'de
kalıyor, çünkü başka bir yerde iş bulamazlar. Onlara acıyabilirsin. Üstelik bura
sakinlerinin en kötüler de değiller! Hiç değiller! Bu kasabadaki çöp torbasının
en zavallısı "Peder" Leroy Hibbard! Nuh'un gemisinin batmış olmasını istemek
için bir neden var\ O en çok kınanacak-"

"Peki o halde!" dedi Coots ayağa kalkıp ellerini pantolonuna silerek. "Bugünlük
bu kadar yeter herhalde! Sisteminden bütün pisliğini döktüğüne göre kendini daha
iyi hissediyor olmalısın." Matt-hew'a döndü. "Ara sıra bu tür nöbetler gelir
ona. Ona nasıl tahammül ettiğimi bir tek Tanrı biliyor, o da söylemiyor."
Matthevv, Coots'un şakacı ses tonunu taklit edermiş gibi yapmanın en iyi şey
olduğunu sezdi. "Demek Yirminci Mil'deki herkes alçak, kötü ve ahlâk düşkünü,
öyle mi, Bay Stone?" Sırtıttı ve onay için Coots'a şöyle bir göz attı.

"Kesinlikle öyle."

"Ya siz ve Bay Coots? Siz de kötü ve ahlâk düşkünü müsünüz?"

"Kasabadaki birçok insanın bizim kötünün kötüsü ve düşkünün düşkünü olduğumuzu
düşünüyor. Coots açısından bu görüşün bir zemini var. Kahvenin tadına baktın mı?
Bundan daha düşük ve kötü bir şey yoktur ve Virgil'in dediği gibi experto crede*
edebilirsiniz."

* Deneyime güven.

50

jylatthevv daha da sırtıtarak, "Ya siz, Bay Stone?" diye sordu. "Siz , kötü ve ahlâk düşkün müsünüz?"

"Kesinlikle hayır! Ben masallar anlatırım ve dedikodu her zaman kurbanlarından daha temiz ve soylu çıkar. Eğlenmek için bütün aksam oturup sevgili yaratıklarımı fena hâlde haşlayabilirsin. Yemek zamanı geldi, tavaya bir şey koymak iyi olacak, yoksa Coots hepimizden daha çirkin, kötü, fena ve alçak olacak." Mutfağa doğru yürümeye başlamışken durdu. "Karnın aç mı, evlat?"

"Aç sayılabilirim, efendim. Ama Kaneller'le yiyeceğim... En azından yiyeceğimi sanıyorum."

"Keyfine bak." Mutfağa gitti.

Coots tekrar oturdu ve uzaklarda ufku seyretmeye koyuldu, belli ki dalgılaşmıştı. Biraz kendine, biraz Matthevv'a, "Buna üzıldüm," dedi. "Ara sıra böyle nöbetlere tutulur, herkese ve amcasına kara çalmaya başlar."

"Ha, Yirminci Mil'deki insanların onun anlattığı kadar kötü olmadığını biliyorum. Yalnızca eğleniyor ve abartıyordu."

Coots aklında evirip çevirdiği her neyse gözerini kırıştırtarak uzaklaştırdı ve rahatsız olmuş bir kaş çatışla gözlerini Matthevv'a dikti. "Hayır, eğlenmiyordu." Ayağa kalktı. "Abartmıyordu da."

GÜNEŞ BATI TARAFLARINDAKİ TEPELERDE batmıştı, kırmızı ve alt tarafı erimiş gibi; gece kuzeydoğudan yayıldı, uzun bulutlar pem-beleştikten sonra kısa bir süre leylak rengi oldu ve hemen sonra grileşti.

Kane Ticaret'in içinde Bay Kane defter-i kebirden başını kaldırdı, kalemını kenara koydu ve iki işaret parmağını gözlüğünün altına sokarak burnunun kenarlarındaki kızarmış yerleri ovuşturdu. Bıkın bir sesle, "Hâlâ orada mı?" diye sordu.

Ruth Lillian pencereden bakmak için tezgâhtan arkaya doğru eğildi, gerçi onun hâlâ orada olduğunu biliyordu, çünkü Singer modeli kitabından yarım düzine kez başını kaldırıp bakmış ve kirpiklerini kırıştırtarak Matthevv'un tahta basamaklarda, yanında yükü,

51

dizlerinde ağır ve eski tüfeğiyle oturduğunu görmüştü. Dağ etekle. rinin arkasında son günbatımı kızılılığına doğru Yirminci Mil çukuril. nun kenarından bakıyordu. Aslında kararan tepelerden çok, akli başka yerlerde dolanırken gözlerini dinlendiriyordu. Birinin onu iz. lediğini ensesindeki karıncalanmadan sezince Ruth Lillian'a gülüm. sedı, sonra yüküne hiç kıpırdamadan ve sabırla yaslandı.

Ruth Lillian kararmakta olan dükkâna döndü. "Hâlâ orada baba, Oturmuş bekliyor. Neden lambanı yakmıyorsun?"

Babası olumsuzca homurdandı.

"Gözlerine zarar vereceksin bu hesapları karanlıkta yaparak."

"Ne zaman göreceğimin ne zaman göremeyeceğimin söylenmesine ihtiyacım yok!" Ama onu rahatsız eden kızının sorgulaması değil-di. "O oğlan orada bir saattir oturuyor!"

"İkiye yaklaştı."

"İyi, bütün gece de orada otursa beni bir şey yapmaya zorlayamaz."

"Seni bir şeye zorladığını sanmıyorum, baba. Bize konuşmamız için zaman vereceğini söyledi ve söylediğini de yapıyor kararını bekliyor."

"Benim kararım, ona ihtiyacımız olmadığını. Günün yarısını bir serseriye iş uydurmakla, diğer yarısını da doğru yapıp yapmadığını kontrol etmek için geçirmeyeceğim -aslında hiç ihtiyaç olmayan işleri yapıp yapmadığını!"

"Öyleyse onu çağır ve bunu söyle. Karanlıkta öylece oturmasına izin vermek doğru değil."

"Ha, demek Kader'e yollanmak yerine gün boyunca buralarda dolanması benim suçum? Galiba onu beslemem gerektiğini düşünüyorsun. Hatta belki de gece de yatacak bir yer vermemi?"

"Kimse onu beslemen ya da yer vermenle ilgili bir şey söylemedi. Ama bizden biraz iş elde edeceğini umarak orada öyle oturmaya bırakmayacak kadar insafın olabilir."

"Neden Bjorkvistler'e gitmiyor?"

"Çünkü hiç parası yok, baba! Ayrıca biliyorsun ki Bayan Bjorkvist onu ücretli işe almaz."

"Herhalde bu da benim hatam?"

"Kimse senin hatan olduğunu söylemedi."

52

"Sanki benim hatamış havası yaratmaya çalışıyorsun." «gen hava falan yaratmaya çalışmıyorum...! Peki tamam! Ona ih-. cırlıfız olmadığını ben söyleyeceğim." Kapının yanma gitti, hızla pkerek açarken çan deli gibi sallandı. "Matthevv?"

Biraz buraya gelir misin?"

yükünü ve silahını dışarıda bırakan oğlan dükkâna girdi, hemen alçakgönüllü bir havaya büründü. "İyi akşamlar, Ruth Lillian," diyerek kızı selamladı, şapkasını da başından çıkardı. "İyi akşamlar, Bay Kane. Güneşin batışını izliyordum. Tanrım, burası ne kadar güzeli Bir de her akşam bu manzaranın olduğunu düşünün."

Ruth Lillian, "Ha, yağmur ve fırtınalardan yeterince payımızı alıyoruz, merak etme," dedi. "Bazen ilk kar Ekim'de yağar. Demiryolu kapanınca da zaman zaman birkaç hafta her tür haberleşme kesilir. Bazen de kıyamet kopar. Bunlar da var." "Kıyamet mi?"

"Buradaki insanlar her yağmurdan sonra ortaya çıkan ve bizi bu dağdan atmak için elinden geleni yapan korkunç fırtınalara böyle der."

Bay Kane suratını asarak, "Senden başka kimse kıyamet demez," dedi.

Ruth Lillian Matthew'a, "Bu kıyametler felakettir," dedi. "Önce hava elektrik yüklenerek uğuldamaya başlar, sonra kıyamet kopar! Rüzgâr her yönde eser, yağmur kırbaç gibi yağar, gökgürültüleri patlar, dağlar sarsılır, şimşekler çakar ve hava yamyormuş gibi bir koku çıkar! Buna bayılıyorum!"

"Kesinlikle ben de bayılacağım. Burayı gerçekten sevdim, günba-tımları ve insanlarıyla. Bjorkvistler dışında herkes bana yardım etmek için elinden geleni yaptı."

Ruth Lillian babasına bir bakış fırlattı, adam da boğazını temizleyerek, "Bak, evlat. Konuyu düşündüm, ama korkarım yardımcıya ihtiyacım yok."

"Hiç mi yok, efendim?"

"Hayır, hiç yok."

"... Anlıyorum..."

Matthevv suskunluğun sürmesine izin verdi, ta ki Bay Kane kendini konuşmak zorunda hissedene kadar. "Ruth Lillian'a söylediğim

53

gibi, belki tamir edilmesi, düzeltilmesi gereken birkaç şey vardır Ama neyin ne zaman ve nasıl gerektiğini anlamak için bakmaya za! manim yok. İşte böyle."

Kararını vurgulamak istermişçesine, lamba, sini yakmak için bir kibrit çakmaya çalıştı, ama kibritin başı kırıl^ ve adamın muhasebe defterine geçirdiği fatura yığınının üstüne düş-tü. Bay Kane ayağa fırlayarak kibriti eliyle yakaladı, ama parmağı da yandı. "Yardımcıya hiç ihtiyacım yok! Bu kadar!"

"Anlıyorum, efendim." Matthevv ciddiyetle başını salk.ı, Bay Kane'in sorununu kafasında tartıyormuşçasına kaşları çatıldı. Sonra: "İşlere bir göz atıp neyin yapılması gerektiğine karar vermeme ne dersiniz? Böylece liste hazırlamakla zaman kaybetmezsiniz, iş bit-tiğinde gelip bakarsınız, iyi yapmışsam söylersiniz. Paraya gelince... Şey, işi yaparım, siz de bana değerinin ne olduğunu düşünüyorsanız onu ödersiniz. Verecek paranız yoksa, şey, olduğu zaman verebilirsiniz. Bundan daha adil bir şey önerebileceğimi samimiyetle düşünüyorum, efendim, ama aklınıza başka bir yöntem geliyorsa o da olur." Bu başka yöntemi duymak için saygıyla bekledi.

Ruth Lillian ona en kaygılı bakışıyla bakarak bekledi, bu arada da babasını gözlerinde keyifli bir parıltıyla izledi.

Bay Kane yanmış parmağını dilinin ucuna değdirdi ve ıslanmış parmak ucunu üfledi. Sonra derin bir iç geçirdi.

Daha sonra rahatsızlıkla kavradı ki, Matthevv'u işe falan almış değildi. En azından sözlerle. Yalnızca homurdanıp hesaplarına geri dönmüştü. Ruth lillian kibrit çakıp lambasını yaktı, Matthew da mutfakta kızartma yağı olup olmadığını sordu, çünkü bir yanık için kızartma yağından daha iyisi yoktu.

Tabii elbette tereyağı da işe yarardı.

AZICIKfcir parça.

KANELERİN YEMEĞİNİ PAYLAŞTIKTAN SONRA Matthew, Ruth Lil-lian'a bulaşıkları yıkarken yardımcı olmada ısrar etti. Bulaşık yıkandıktan sonra Bay Kane'e dönerek annesi yorgun olduğunda ya da ...şey kendini iyi hissetmediğinde bulaşıkları yıkadığını açıkladı.

54

Daha sonra, masa başında ellerinde kahve fincanları ve ortada larobasıyla otururken, Matthevv Bay Kane'e böyle bir dükkânı jş-l tmeikle üğü akıllı, gözlem yüklü sorular sordu. Işık yüzlerini parla-vor, gölgelerini arkalarında 'H duvara vuruyordu. İnce soruları ve vanıt alırken takındığı yüz ifadesi, eskiden geç vakitlere kadar yarenlik etmeye başlayan Bay Kane'in iyi taraflarını su yüzüne çıkardı. Matthevv zaman zaman Ruth Lillian'a bir bakış fırlatıyordu. Rut Lillian babasının aşırı ayrıntılı, daldan dala atlayan cevaplarını yarı dinliyor yarı dinlemiyordu. Gözlerini aşağıya indirmişti, hayale kapılmıştı- Lamba ışığı gür bakır rengi saçlarını aydınlatıyordu. Matthevv dünyada daha güzel bir kız

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
olmadığını biliyordu. Ringo Kid, başı derde giren bu tür kıza yardım eder ve asla karşılık beklemezdi, çünkü bu koşullarda bütün gerçek erkeklerin yapacağı tek şeyi yapmıştı.

O gece Matthevv dükkân tezgâhının üzerinde, Ruth Lillian'ın malların arasından çıkardığı bir Hudson Bay battaniyesinin altında uyudu. Gece iki kez uyandı, üst katta uyuyan kızın varlığını ta içinde hissediyordu.

BAY KANE KIZIYLA KENDİSİ için kahvaltı hazırlamaya başlamadan çok önce Matthevv, Hudson Bay battaniyesini katlamış ve rafa koymuştu. Uyuyan kasabanın terk edilmiş binalarını keşfetmeye gittikten sonra Gezginler Otel'i'ne geçti. Orada Jeff Calder'i mutfakta dolanırken buldu. Yardımcıya hiç ihtiyaç duymadığını göstermek için kızlar ve Bay Delanny için kahvaltı hazırlamaya erkenden başlamıştı! Matthevv patronunun ayaklarına dolanmamaya dikkat etti, ama bir yandan da neşeyle yardım önerdi. Kahvaltı hazırlamak zor bir iş değildi, çünkü yalnızca kahve, beykın ve konserve fasulyeden oluşuyordu; ama birincisi fokur fokur kaynamış, ikincisi yanmış, üçüncüsü de ılık verilmek zorundaydı, çünkü Jeff Calder'm Dayton Imperial ocağıyla boğuştuğu bütün o yıllar boyunca allahm belası-yararsız-zımbırtıyı doğru dürüst yakamamıştı! Matthevv hava girişi-

55

ni ayarlayarak tütmeden ocağı nasıl söndüreceğini biliyordu, çünkü annesi yapmadığı zaman sık sık yemek pişirmek zorunda kalmıştı ama bunu Jeff Calder'a göstermenin hata olacağını da biliyordu, bu yüzden eski askerin köpürüp küfretmesini seyretti yalnızca. Arada bir "Demek fincanları buraya koyuyorsunuz," ya da "Evet, efendim, sanırım anladım," ya da "Bunu unutmayacağım ki her sabah yapabileyim," gibi sözler mırıldanıyordu.

Jeff Calder'm sert talimatlarına uyan Matthew, kızlar için bar odasında üç yer, uzaklığını ve onurunu korumaya meraklı Bay De-lanny için de başka bir masada bir yer hazırladı. Keskin viski kokusunun boğazını yaktığını hissetti, ama çok geçmeden bunun yerini beykın kokusu aldı. Bu koku kızları da erkenden aşağıya indirdi. Matthew beykın ve fasulye tabaklarını koyarken her birine tek tek neşeyle günaydın diyerek aceleyle kahvaltılarını götürdü. Kızlar eşarplarını takıp şişmiş, uykulu gözlerine su çarpmaktan başka bir şeye zahmet etmediler. Quenny, "Bak bak, kedi neler de getirmiş," dedi kısık bir kahkahayla. Kahkaha boğazına yapıştı ve günün ilk sigarasıyla birlikte öksürdü.

Matthew, "Ben yeni yardımcıyım," derken gözlerini Quenny'nin yarı açık göğüslerinden o kadar çabucak çekti ki, elinde olmadan Frenchy'ninkilere takıldı -ohoho- sonra çabucak yüzünü döndürdü, ama sağ gözünden ağzının kenarına inen yara izine gözünü diktiğini sanmasını da istemiyordu, bu yüzden gözlerini tekrar kadının göğüslerine indirdi -ohoho- sonra çabucak Chinky'ye bir göz attı. Onun göğüsleri (şükürler olsun) küçüktü ve bol yakasından fırlamıyordu. Uykulu sarı gözleriyle bu şakarlık gösterisini izleyen Frenchy dudak büküp başını onaylamazca iki yana salladı.

"Eeee," dedi Quenny. "Bize kahvemizi getirecek misin, yoksa memelerimize bakmayı sürdüreceksin?"

Matthew yutkundu, ama kendine güvenini de kaybetmedi. "Kahveler hemen geliyor, bayan." Kapıda durdu ve çocuksu bir sırıtişla arkasına baktı. "Ama bu kadar güzel memeler zavallı bir taşralı genç için korkunç bir ayartıcılık."

Quenny kahkahadan kırılırken Frenchy gülümsedi, Chinky ise onların neden söz ettiğini merak etti.

56

İçeriden bu konuşmayı duyan Bay Delanny başını iki yana sallayıp hafifçe gülümsedi. Doğal bir sahtekâr, bu oğlan.

Matthevv bulaşıkları yıkadıktan ve mutfacı süpürdükten sonra Jeff Calder'ı barın arkasında, Bay Delanny'yi de kartlarını yerleştirirken buldu. "Şey, sanırım hepsi bu kadar, Bay Calder. Bana yol gösterdiğiniz için teşekkür ederim. Yarın sabah kahvaltıyı tek başıma hazırlayabileceğime eminim."

"Senin bir şeyi başarabileceğini istediğime emin-"

"Ha, özür dilerim, efendim, unutmadan sormak istediğim bir şey var. Yarın sizin yerinizi Bay Delanny'nin yanına mı kurayım, yoksa ayrı bir masaya mı?"

"Ne? Ha, şey... ah... şey, sanırım ayrı bir masa yeterli olur." Kendisine kahvaltı servisi yapılmasını beklemiyordu. Eh ne yapalım!

Matthevv neşeyle, "Oyununuzda başarılar, Bay Delanny," dedi çıkarken.

Kumbarbaz oyunundan kafasını kaldırmadan başını salladı. "Sana da, evlat."

MATTHEW BANYO KÜVETLERİNİ AHAŞAP parlayana kadar ovmayı bitirdiğinde saat öğleyi geçmişti. Matthevv sabunlu sudan ve terden dolayı sıırılsıklam olmuştu. Yıkayıp gömleğini üstüne giyince berber dükkânına giderek güneşin altına yatmış uyuklayan Profesör Murphy'ye öğlede sonra ortalığı süpürmeye geleceğini söyledi. "Bu arada, efendim, küvetlere bir göz atmak ister misiniz -zaman bulduğunuzda. İstedığınız gibi yapıp yapmadığımı bana söyleyin."

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
Yemekten sonra Kane Ticaret'i yeniden açmaya geldiği zaman, Bay Kane Matthev'u verandada otururken buldu.

"İyi akşamlar, efendim."

Bay Kane homurtuyla hımlama arası bir ses çıkardı.

"Söyler misiniz, efendim, Bay Delanny'nin sizde hesabı var mı?"

"Evet. Her ay kapatır."

"Çok iyi, çünkü onun hesabına biraz un almak istiyorum. Biraz da kabartma tozu. Ha, bal var mı?"

57

"Hayır."

"Peki ya melas?"

"Mısır şurubu var."

"Ya tereyağı?"

"Bu yaz gününde burada kimse tereyağı kullanmaz. Her şey Ka-der'den geliyor ve tereyağı getirselersin yolda erir."

"Ha, anlıyorum. Peki öyleyse, yalnızca un, kabartma tozu ve mısır şurubu alacağım."

Bay Kane bir kutu mısır şurubu almak için merdivene çıkmıştı ki, Ruth Lillian mutfaktan belirdi. "Sesler duyduğumu sandım ve -baba, merdiven tırmanmaman gerektiğini biliyorsun! İşler nasıl gidiyor, Matthew?"

"Çok iyi, teşekkür ederim, Ruth Lillian."

"Dün gece iyi uyudun mu?"

"Hiç bu kadar iyi uyumamıştım. Ama sana komik bir şey söyleyeyim mi? Senle Bay Kane'i rüyamda gördüm sanırım."

"Sanıyor musun? Emin değil misin?"

"Tam olarak değil. Uyandığım ilk anda rüyam çok netti, ama hatırlamaya çalışır çalışmaz bozulmaya başladı ve ne kadar çok hatırlamaya çalışırsam o kadar bozuldu. Rüyalar hep böyle midir? Ama rüyamda Bay Kane'in nazik ve dostça olduğunu hatırlıyorum, bir dükkânı idare etmekle ilgili ilginç şeyler anlatıyordu bana. Sen tatlı ve güler yüzlüydün, saçlarını toplamıştın şimdiki gibi." Kıkırdadı. "Güzel rüyaların tutamadan elinden kayıp gitmesi ne komik, oysa kötü rüyalar... kalır da kalır. Seni bir kez ele geçirdiler mi, pençelerini batırır ve asla gitmezler. Ha, Bay Kane? Rüyalardan uykudan falan söz etmişken, burayla demiryolu arasındaki terk edilmiş binaları biliyorsunuz ya, onlar birilerine ait mi? Ya da bir insan gidip birine taşınabilir mi?"

Ruth Lillian, "Neden olmasın," dedi. "Peder Hibbard kasabaya geldiğinde öyle yapmıştı. Terk edilmiş demiryolu ambarını aldı."

"Peder mi? Hiç öyle biriyle- Ha evet! BJ Stone'un Peder Bilmem-kim hakkında bir şey söylediğini hatırlıyorum."

"Yo, onunla tanışman mümkün değildi. Pazar günleri Damar'da uyur. Bu akşama kadar dönmez."

Bay Kane mısır şurubu kutusunu, un paketini ve bir paket Ca-

58

mnret kabartma tozunu tezgâhın üzerine koydu. "Yaşamaya uygun tek yer yaşlı şerifin ofisi. Çatı hâlâ iyi ve madenciler de henüz cam-jarını kırmadılar."

"Hangisi şerifin ofisi?"

"Sokağın bu tarafında, otelin karşısındaki büyük yanmış bina." "Vay canına! Bu sabah erkenden dışarıya çıktığımda benim de seçtiğim oydu. Hâlâ çalışırmış gibi duran eski bir sobası var. Ayrıca bazı yerlerde birkaç mobilya da gördüm. Bu mobilyalar birine ait mi?"

Ruth Lillian, "İstiyorsan sana ait olur sanırım," dedi.

"Kendime küçük bir yuva kurmak eğlenceli olacak."

Bu düşünce aynı anda Ruth Lillian'ın da aklına gelmişti. Oyun evi gibi.

"Ne yapacağım biliyor musun? Evi tamir ettikten sonra, nezaketinize karşılık ikinizi yemeğe davet edeceğim."

Kız babasının aksi cevap vermesini önleyecek bir kararlılıkla, "Onur duyarız," dedi. "Yirminci Mil'deki insanlar evlerine konuk çağırmak için incelikleri asla yapmazlar. Onlar o kadar... küçük ki. Birilerini yemeğe davet etmek iyi bir şey aslında."

"Yo, yapamam, Ruth Lillian. Teşekkürler, ama yapamam. Sizinle yemek yiyebilmemin tek yolu pansiyon parası almanızdır. Elbette, düşünsene, burada yaptığım işlerin parasından yemeklerin parasını alabilirsiniz. Böylece tasarruf etmiş olursunuz, ben de sizin arkadaşlığınızın zevkini yaşamış olurum. Ama günde yalnızca iki öğün olabilir öğle ve akşam. Çünkü kahvaltıyı otelde, insanları doyurduktan sonra ediyorum."*

Bay Kane konuyu yakalamaya çalışarak gözlerini kırptırıyordu. Sonra sert bir tarzla boğazını temizledi. "Biz pansiyon işinde değiliz."

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mİl

"Elbette değİlsiniz, efendim. Ben farklı mı düşünüyordum? Dünyada bir babayla kızının yemeklerde yalnız olmayı istemesinden daha doğal bir şey yoktur, böylece konuşabilirler falan."

Ruth Lillian, "Hiç de!" dedi. "Bütün yemek boyunca 'tuzu uzatsa-na'dan daha fazla bir şey konuşmuyoruz."

"Ama dün gece konuştunuz da konuştunuz."

"Demek istiyorsun ki babam konuştu da konuştu."

59

1

"Bildiğim tek şey, gerçekten ilginç olduğu ve çok şey öğrendiğim. Şey, baksana, cidden gitmem gerek." Matthevv aldıklarını topladı ve kapıya gitti. "Bay Murphy'ye gündeliğimi vermesini söyleyeceğim, bu akşam gelirken yemek için bir şeyler alabileyim."

. 1 r ..* *

BU ÇOK İYİ, EFENDİM.Ço/c çok iyi." Matthew iskemlesini masadan çekerek, fazla baskı patlatırmış gibi elini yapmacık bir yumuşaklıkla karnına bastırdı. "Beni pansiyoner olarak almaya karar verdiğini söylediğin zaman beni bir tüyle bile yere devirebilirdin. Birkaç günlüğüne olsa bile. Bakalım işler nasıl gidecek." Bay Kane iğneli bir sesle, "Bu aslında benim değil Ruth Lillian'm kararıydı," dedi.

"Peki öyleyse, sana da teşekkür ederim, Ruth Lillian. Nasıl oldu da bu kadar iyi aşçı oldunuz, Bay Kane?"

Bay Kane elini sallayarak iltifatı geri çevirdi. "İyi aşçı falan değilim. Yalnızca dört-beş şeyin nasıl yapıldığını biliyorum, bunları da birbiri arkasından yapıyoruz. İncelik isteyen hiçbir yemek yok soframızda."

"Eee, bu yaşlı çocuk için yeterince incelikli, inanın bana! Sen yemek pişirmeye yardım etmez misin, Ruth Lillian?"

"Ancak babam hasta olduğunda. Babam hep çabucak iyileşmeye çalışır, böylece yemeğimi gerekenden fazla yemek zorunda kalmaz."

Matthew, "Bunun bir kelimesine bile inanmıyorum."

Bay Kane, "A, ama bu doğru," dedi. "Kızım ev işlerine hiçbir zaman ilgi göstermemiştir, katalogtaki resimlerden giysiler seçip yapmak dışında. Temizliği de sevmez. Ama yemek yapmaktansa temizler yapar, bu yüzden yemeği ben, temizliği de o yapıyor."

Bayan Kane'i sormanın tam sırası olabilirdi, ama nedense Matt-hew'un bu konuya girmesini engelleyen bir şey vardı. Bunun yerine katalogtaki bir resimden giysi yapmak için kovalar dolusu bilgi gerekeceğini söyledi. Ruth Lillian da, bir kez işi kavradın mı hiç de zor olmadığını söyledi. Matthew işi kavrayınca hiçbir şeyin zor olmadığı cevabını verdi, en zor kısmı işi kavramaktı; soma Bay Kane'e

60

döndü ve işe nasıl başladığını sordu, ama Bay Kane başını iki yana «allayarak bunun hiç ilginç olmadığını söyledi, ama Matthevv istekli ve açık bir yüz ifadesiyle gülümseyerek baktı durdu, ta ki Bay Kane otuzlarını silkeren isteksizce, Almanya'da -bir kentin eski getto kesiminde- doğduğunu ama oraya ilgili tek anısının zengin yemek kokulan olduğunu -ha, bir de tıklama ritmiyle ileri geri sallanan, çok renkli kuyruklu bir kuşa benzeyen, tuhaf oymalı tahta saat- söyledi. Gemileri Nevv York limanına geldiğinde beş yaşındaydı ve iki odalı bir bodrum katının zemininde oynayarak büyümüştü. Annesiyle babası sabah erkenden başlayıp akşamın geç saatlerine kadar çalışıyor, "evde" yaptıkları giysileri Aşağı Doğu Yakası'nın büyük, ağır benzeri pis işyerlerine teslim ediyordu. Babasının en değerli mal varlığı, westphalia'dan aldığı güzel bir terzi makasıydı -şu ucuz Amerikan malı makaslara hiç benzemiyordu. Babası ona yalnızca bir kez, değerli makasıyla gazete keserken yakaladığında vurmuştu, bu da yalnızca kafasına yediği bir yumruktu. Annesi yurdunu özlemekten hiç vazgeçmemiştir. Yeni Dünya'daki başarı için Almanya'nın güvenliği ve konforunu terk etmekle doğru yapıp yapmadıklarını sık sık merak ederdi. Bazen içini çeker, ardında bıraktıklarını özlerdi. Ama yıllarca zor işler yaptıktan ve dikkatle tasarruf ettikten sonra, kaneler'den birkaç yıl önce gelmiş göçmenlerin işlettiği giysi işletmelerine düğme, iplik ve taklit dantel veren bir yer açacak parayı biriktirmişlerdi.

"İşler böyleydi. Geldiğin zaman sizden önce gelenler tarafından sömürülürdün. Sonra, eğer akıllıysanız ve sıkı çalışıyorsanız -ve şans-lıysanız! Şansı unutma!- sen de sömürücü olurdun. Büyük Amerika Vaadi buydu!" Bay Kane kendine bir fincan kahve daha koydu.

Matthevv, ... Büyük Amerika Vaadi, diye tekrarlardı kelimelerin tadını çıkara çıkara.

"Babamın pencereye bir tabela astığı günü hatırlıyorum. Kırmızı, beyaz ve mavi sık harfler. Amerikan Kaliteli Yan Ürünler Şirketi (Uygun Fiyata Güvenilir

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil Hizmet). Bu tabeladan çok gurur duyuyordu babam. Şey, kaldı ki bu tabelaya iki dolar vermişti. Nakit olarak!" Kendi kendine kıkırdadı ve bir süre sessizce lambanın alevine baktı. "Ama sonra..." diye devam etti eski anılarla oyalanan bir insanın kısık sesiyle, "... sonra, tam tünelin ucunda güneş ışığını göreceksen

61

semtte kolera salgını başladı ve babam..." Omuzlarını silktilti. "Güneşli bir sabah öldü -nedense güneşli bir sabah ölmek doğru gelmiyor bana. İnsanların gece ölmesi gerek. Annem gibi, tam o akşam. Annem öldükten sonraki sabah, komşular cenazelerle ilgilenirken, ben..." Fincanına baktı, çene kasları acı dolu anılardan kurtulma çabasıyla kasıldı. "... dışarıya çıkıp son siparişi teslim ettim. Dört kutu düğme -taklit inci, dört delikli, oyuklu. Bunca yıldan sonra bu ayrıntıları hatırlamam ne komik. Siparişin o sabah teslim edilmesi gerek'voi. du, anlıyorsun ya, ve babam güvenilir olmaktan gurur duyardı.-'Uygun fiyata güvenilir hizmet.' Bu bizdik."

Lambaya gözünü dikmiş bakmakta olan Ruth Lillian, başını kaldırarak babasının yüzünü inceledi, lamba alevinin yarattığı karanlık noktayı aşmaya çalışarak. Ana-babası evde ölü yatarken dört kutu düğmeyi teslim ettiğinden daha önce hiç söz etmemişti.

Bay Kane acı anıları kafasından uzaklaştırarak üzüntüyle, "Peki!" dedi.

"Sonbahar geldiğinde, çiftlikleri gezerek iğne, yüksük, tabak çanak, kurdele, süpürge, almanak, ağı kesiciler -aklına gelecek her şey- satan yaşlı bir Yanki satıcıyla dolaşıyordum. Adam arabasının arkasındaki mallarını satıyordu. Ama çoğunlukla kendini satardı: dedikoduculuğunu, neşeliliğini, öykülerini. Bu öyküler iki türlüydü. Kadınlar için tatlı, erkekler için tuzlu. İnsanlar sırf onun yarenliğini tatmak için aslında ihtiyaçları olmayan şeyleri satın alırdı. 'Burada binlerce satıcı var,' dedi bana. 'Hepsi de nasıl daha fazla satacaklarını bulmaya çalışıyor. Ama önemli olan nasıl sattığını değil, ne sattığını. Bir kadına iplik satmaya çalışırsan, ancak o anda ipliğe ihtiyacı varsa satabilirsin. Ama yeni bir giysi hayalini satarsan... ah! Ya da daha iyisi düşününde o giysiyi giyen kızının görüntüsünü satarsan... a-ah! Senin ipliğini alır, çünkü yeni giysiler ve düğünler hayaline kaptırmıştır kendini.'"

Vermont'taki köy fuarlarında bir sos tezgâhı açmakla işe başladığını anlattı, ama işleri pek iyi gitmemiş, ta ki sos değil cızırtıyı sattığını öğrenene dek! 'Bir hayal taciri olmak gerekir,' dedi bana."

Bir hayal taciri. Matthew bundan hoşlandı. Ringo Kid: Hayal Taciri.

"İhtiyar satıcı yolda sağanak yağmura yakalandıktan sonra za-türreden öldü. Ben ne yaptım? Şey, aşağı yukarı senin yaşlarınday-

62

jüii delikanlı. Doğal olarak servet kazanmak için batıya geldim. çervet! Çevrene bir bak!"

"Şey, Ruth Lillian gibi bir hazineye sahipsiniz."

"Doğru ;, doğru. Böyle itaakâr, evcimen bir çocuk! Ve müthiş bir yemek!"

Ruth Lillian Matthevv'a suratını asarak bastı, Matthevv ise gülümsedi.

"Evet, batıya gitmeye karar verdim, altın ve gümüş hücumlarında servetimi kazandım, ama pek kayda değer bir şey değildi. İhtiyar Yanki satıcı bir keresinde bana okyanuslar dolusu insanın kazma kürekleri omuzlarında, altın ve gümüş hayalleri kafalarında, Batıya akın ettiğini söylemişti. 'Batıya! Bir insan yükünü orada tutabilir, evlat' dedi bana. 'Altın mı arayayım?' diye sordum. 'Ne işin varmış altınla! Kazma kürek satacaksın!' Zengin olan bir altın arayıcısına karşılık elinde çakıl taşları ve torunlarına anlatacak bir avuç hikâyeden başka oir şey kalmayan yüz binlerce arayıcı olduğunu söyledi. Ama her biri kazma kürek, pantolon, fasulya ve tütün alırdı. 'Evet,' dedi, 'genç olsaydım ben de batıya giderdim.' 'Kazma kürek dolu bir arabayla,' dedim. Bir süre suskun kaldıktan sonra, 'Yo. Yo, ben herhalde öbürleriyle birlikte altın arardım. 'Başka herkes gibi. Zengin olacak yüz binde bir olacağımı hayal edecek kadar aptâl olurdum. Yo, korkarım bu hayalin peşinden giderdim, çünkü bu hayatta önemli olan aslında sos falan değildir. Cızırtı sesidir,' dedi."

Matthevv yavaşça başını sallarken gözlerini kıstı. Evet, kesinlikle böyle. Cızırtı. Yemeklerini bitirdikten ve Matthevv Bay Kane'e iyi geceler diledikten sonra, Ruth Lillian bir mum yaktı ve karanlık dükkâna kadar ona eşlik etti. Matthevv dükkândan veresiye aldığı yiyecek, sabun, lamba ve lambayağını aldı.

"Bir düşünsene, bu gece yeni evimde uyuyacağım. Şerifin ofisinde! Vay canına! Sanki Yirminci Mil'in şerif oluyorum." Yalnızca şaka yaptığını göstermek için zoraki bir kahkaha attı.

"Yirminci Mil fi tarihinden beri kimseye şerif dememiştir, bu yüzden..." Ruth

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
Lillian bir çekmece açarak bir şeyler arandı. "Şerifin ofisinde bir hayalet varsa yakalayabilirsin ve -nerede bu allanın belası- ha, işte burada." Altı köşeli bir yıldız çıkardı. Matthevv yıldızı

63

alarak avcunda tarttı. Tahmin ettiğinden daha ağırdı ve yıldızın her ucunda mum ışığı parlıyordu.

"Hayaletleri hapse tıkmanın fazla işe yarayacağını sanmam'' dedi.

"Parmaklıkların arasından geçerler."

"Yirminci Mil'de hapisanemiz hiç olmadı. Bir madenci sarhoş olup pis şeyler yaparsa, ayılana kadar onu depomuza kapatırlar."

"Demek baban şerifti, ha?"

"Şerif mi? Babamı kalçasında bir silahla düşünebiliyor rrp\su.ı? Yo. Ama Yirminci Mil'in belediye başkanıydı. Şey -bir tür. Oy talan almış değildi. Bir avuç adam Yazı Tura Kulübü'nde bir araya gelerek kasabanın bir belediye başkanına ihtiyacı olduğuna ve ihtiyar ka-ne'in bu işi iyi yapacağına karar verdiler."

"Yazı Tura Kulübü mü?"

"Gezginler Oteli'nin karşısında o yanmış binayı biliyor musun? Orası Bay Delanny'nin masasının olduğu Yazı Tura Kulübü'ydü. Ama iki yer arasında rekabet yoktu. Biri kumar oynatırdı, öbürü kadın. Yani madenciler -o sırada birkaç yüz madenci vardı- bir yerden sallanarak çıkıp sokağın karşısına geçer, geçerlerken de el sıkışırlardı."

"Orayı kim yaktı?"

"Tanrı."

"... Tanrı mı?"

"Görüp göreceğimiz en büyük kıyamet sırasında yıldırım çarptı. Doksan sekiz yaşına kadar yaşasam bile o geceyi unutmayacağım. Yıldırım birbiri ardından vurdu, dört beş kez! Gökürültüsü tüm dağı salladı! Bayan Bjorksvist Tanrı'nın gazabının Sodom ve Gomora' nın üstüne indiğini haykırarak yağmurda koşuyordu! Babam çatının Kane Ticaret'in üstünden uçacağından korktu ve o korkunç çatırtı olduğu zaman beni battaniyeye sardı (o zaman küçüktüm), ardmdari bir baktım ki Yazı Tura çıra gibi yanıyor, rüzgâr da yangını savuruyordu, ama yangına hiçbir şey yapamadılar, çünkü yağmur bardaktan boşanıy gibi yağıyordu. Babam beni battaniyelere sararak verandaya çıkardı, Yazı Tura'nın yanışını seyrettik. Şimdiye kadar tanık olduğum en harika şeydi! Ve korkutucu! Duvarlar sonunda yıkıldı, ama tek bir şey bile duymadık, uğuldayan rüzgâr ve çatıya düşeri yağmurun sesiyle hiçbir şey duymak mümkün değildi. Biliyor musun, bir yere asla iki kez yıldırım düşmez derler. Şey, bu yalan, çün-

64

Aederken o çatırtı oldu, alevlerin arasına yıldırım düştü ve her AU alevler' sılçattı! Ç^A güzeldi. Gerçekten güzeldi." y° «görmüş kadar oldum, Ruth Lillian. Kitaplarda yazılanlar kadar ,z,, anlatıyorsun." "Öyle m* düşünüyorsun?"

"Kesinkes! Öyle görünüyor ku Tanrı Yazı Tura'ya kafayı takmış

İda iki kez yıldırım göndermiş." «Bence de öyle." i "peki yeniden yapma zahmetine katlanmadılar mı?"

"Hayır- Bay Delanny sokağın karşı tarafına yerleşti. Altına hücum dinmeye başlamıştı zaten, altın arayıcılarının çoğu batıya gitmişti. Çok geçmeden Sürpriz Maden Damarı'ndan haftada bir gelen madenci guruhundan başka bir şey kalmadı. Zaten," diyerek kaşlarını iyice çatı ve sesi uğursuz bir havaya büründü, "zaten Tanrı'm uzanıp yok ettiği bir şeyi yeniden yapmaya çalışmak akıllıca değildir."

Matthevv yavaşça başını salladı. "Evet, ben de öyle düşünüyorum -Hey, sen benimle alay mı ediyorsun?"

"Elbette etmiyorum!"

Matthew bir an suskun kaldı. Sonra utancını gizlemek için hararetle konuşmaya başladı. "Demek baban belediye başkanıydı! Şey, hepiniz, bana bir bakm, işte burada belediye başkanının kızıyla konuşuyorum."

"Dediğim gibi, hukuki ya da resmi bir şey falan değildi. Babamın yaptığı tek başkanlık görevi, arada bir insanları evlendirmektir, bu konuda da hep endişe duydu, çünkü insanları evlendirme yetkisinin olmadığını düşünüyordu. Yazı Tura'daki adamlar cumartesi gecesi patırtısını kontrol altına almak için bir şerife ihtiyaç duyduklarına karar verdiği zaman, yıldızı takması için seçtikleri adam babam oldu. Daha sonra..." Durup gözlerini yere indirdi. "Daha sonra, şerif kasabadan ayrılırken yıldızı babama geri verdi. Bir anlamda yüzüne çarptı."

"Yüzüne mi çarptı?"

Ruth Lillian ona uzun uzun bakarken bu sırrı onunla paylaşıp Paylaşmamayı düşünüyordu. Matthevv gözlerinde küçük mum alevleri gördü, yıldızın yuvarlak köşelerindekiler gibi. "Yeni evine gitsen iyi olacak herhalde," dedi Ruth

Lillian.

65

"Tamam. Yarın yemek zamanı görüşürüz. Ha, baksana. Bu şerifin yıldızını geri istiyorsundur herhalde."

"Yo, sende kalsın."

"Şey... teşekkürler! Müthiş. Şey, iyi geceler desem iyi olacak Ruth Lillian."

"İyi geceler, Matthew."

BURNU KAŞINDIRAN YENİ LAMBA kokusuyla yanan yeni lambanın ışığında Matthevv eşyalarını açmaya ve yerleştirmeye başladı. Evinden değerli olabilecek hemen her şeyi almıştı -şey, aslında fazla bir şey de yoktu. Bir battaniyesi ve giysileri vardı, ayrıca bir çaydanlık, bir kızartma tavası, bir kahve cezvesi, annesinin el aynasıyla tarağı (gerçek hayvan kemiğinden), karışık desende fincanlar, bıçak ve çatalar, üç emaye tabak ve bir teneke lavaboyla masrabası da vardı. Bunları bir tür mutfak haline getirdiği, sobanın yanındaki bir rafa yerleştirdi. Bir düşünsene! Şerifin ofisinde yaşıyor! Ringo Kid, şerif. Müthiş!

Öbür terk edilmiş evlerden bir yatak, büyük bir masa, küçük bir masa, üç arkalıklı iskemle ve annesinki gibi gıcırdayan -aynı sesle değil, ama arka taraftaki aynı yerde- bir sallanan iskemle almıştı. Buraya kadar büyük bir çabayla getirdiği külüstür tüfeği ne yapması gerektiğinden emin değildi. Aslında o tüfekten kurtulması gerekiyordu. İlk iş olarak bunu yapmalıydı. Belki gömmesi gerekecekti. Ama dışarıısı karanlıktı, bu yüzden kapıdaki kare başlı iki çiviye astı. Bunu yaparken de, şerifin bu çivileri tüfeğini asmak için kullanmış olabileceği aklına geldi. Orası, sokakta bir problem olsa epeyce el altındaydı. Değerli eşyalarıyla birlikte on iki el yapımı, balmumulu merminin bulunduğu çuvalı çıkınından çıkardı: birçok geçici evlerinden birinin arka bahçesinde gömülü bulduğu küçük bir mavi cam şişe (Ne işe yarardı? Sahibi kimdi? En esrarengizi de: Neden gömmüşlerdi?), ortasına Amerikan bayrağı dikilmiş bir mermer (Bu-

66

nasıl yapmışlardı?), babasının aptal altını dediği altın tozlu bir kava (ama gerçek altın da olabilir, çünkü babası her şeyi bilmiyordu ki) Bu hazinesine Ruth Lillian'm ona verdiği altı köşeli şerif yıldızını da ekledi. Hazinesini saklamak için güvenli bir yer aradı ve sonunda çuvalı yatağın en dibine itti. Battaniyesini serdikten sonra (Üff! Nem kokusunu yok etmek için, aldığı ot dolu şilteyi çıkarıp güneşe koymasına gerekecekti!), kitaplarını küçük masanın üzerine yerleştirdi. Biri dışında kitapların hepsi iyice yıpranmış, karton ciltli Ringo Kid kitaplarıydı, bir tanesi ise öğretmenin ona vermiş olduğu sırtı açılmış bir sözlüktü. Matt-hew sözlüğünde kelimelere bakıp öğrenene kadar tekrarlamayı seviyordu. O gece bukalemun kelimesini aradı, ama bulması biraz zaman aldı, çünkü "bu" yerine "ba"ya bakıyordu. Bukalemun kelimesini öğrendiğinden emin olunca Ringo Kid kendi Başına kitabını seçti ve kendi evinin ortasındaki kendi sallanan iskemlesine oturarak kendi lambasının ışığında okumaya başladı. Uzun bir gün olmuştu, Matthevv tam sızmak üzereyken sokaktaki bir sesle sıçradı. Biri inliyordu... inliyor ve hıçkırıyordu. İlk başta aklına Ruth Lillian'ın bahsettiği hayaletlerden biri olabileceği aklına geldi, ama ses, bir gü-nahkârınkine benzeyen viski sarhoşu bir sesle bağıırıyordu! Zina yapan biri! Kadınların verdiği zevke garkolmuş bir köle! Yükselen İsa'nın ve Kutsal Söz'ünün takipçisi olmaya değer bir şey değil -yo, Tanrım, değer bir şey değil! Matthevv lambasını söndürdü, eski tüfeği eline aldı ve sessizce kapıyı açtı. Yamaçlardan dolunay görünüyor, sokağı solgun mavi bir ışıqla yıkıyordu. Orada, sokağın Gezinler Oteli yönünde uzun boylu, yuvarlak bir "vaiz" şapkası giymiş kara bir silüet vardı. Tökezleyen her adımında botları ayışığma küçük bir toz bulutu kaldırıyordu. Bir sarhoş! Berbat kokan, salyaları akan bir ayyaş! Matthevv'un en nefret ettiği şey...! Elleriyle tüfeği sıkıca kavradı ve yavaş, sakınleştirici soluklar almaya zorladı kendini, öfkeden deliye döndüğü zaman annesinin yaptırdığı gibi. Sonra kapısını yavaşça kapattı ve silahı yerine astı. Üstüne bir ürperti gelince ellerini ovuşturarak silahın hissini ellerinden atmaya çalıştı. Allanın belası şeyi neden asmıştı ki? Görüntüsünden bile nefret ediyordu!

Soyunmadan -hatta çizmelerini bile çıkarmadan- hışırdayan ot

67

şiltesine yattı ve gözünü karanlığa dikti. Rutubet kokusu yeni sön. müş lamba kokusuna karışmıştı.

Sokaktan, Onu cezalandır, Tanrım! Bu aptal ve düşkün günahkâra ceza ver! sesleri geliyordu.

Bir süre sonra, daha uzaktan bir ses:... ama onu bağışla, Tanrım; Ah, lütfen, lütfen, bağışla onu!

Gece geç saatlerde, sarhoşun sesi çoktan yok olmuşken, Matthew başının üstüne

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
çektığı battaniyedeki küçük bir delikten kap-, i gözetliyordu.
ERTESİ SABAH MATTHEVV YATAĞININ kenarına oturdu, kafası zonkliyordu, kanı
yoğunlaşmıştı, gözleri uykuluydu. Bütün gece bir kâbustan diğerine geçmişti...
ne olduğunu hatırlamıyordu. Ama belli belirsiz bir şeyler vardı ve... ahhh!
Düşünmek bile istemiyordu! Homurdanarak ayağa kalktı ve lavaboya su dökerek
yüzüne çarptı. Rüyanın son etkilerinden kurtulmak için yüksek sesle sümküdü.
Uyuşmuş parmaklarıyla yavaş yavaş giyinirken Yirminci Mil'deki durumunu gözden
geçirdi. Şimdiye kadar işler gayet iyi gitmişti. Kendini içeriye sokmuştu; şimdi
vazgeçilmez hale gelmeliydi. O kasabadan bu kasabaya, o okuldan bu okula
göçmekle geçen çocukluğu sırasında yeni "çeteler"e kabul edilme konusunda kendi
teknikliğini geliştirmişti: kendine özgü rol yapma yeteneği ve kendine özgü saygı
isteğine dayalı bir teknik. İki aşamalı bir sistemdi bu. Birinci Aşama:
yapabileceğin her yolla çetenin katı koruyucu tabakasını kırıp girmek: yalan,
aldatma, övgü, kavgı, eğlence... ne gerekirse. İkinci Aşama: bir kez içine
girince arkadaş canlısı, yardımsever, onların kurallarına göre oynamayı isteyen
biri olduğunu göstermek, o zaman çete seni kabul edecektir, hatta sana saygı
bile duyabilirler. Aslında hiçbir zaman bu taktiklerin meyvelerini almamıştı,
çünkü ne zaman yerleşmeye başlasa ailesi tekrar taşınırdı. Bay Delanny,
Matt-hew'un küçük oyunlarını aldatma araçları olarak görmüştü; aslında ayakta
kalma stratejileriydi bunlar.
Annesinin gerçek hayvan kemiğinden tarağını ıslak saçlarından

68

* ecirdikten sonra Yirminci Mil çetesine bir insanın ne kadar dost ' canlısı ve
iyi olduğunu göstermek için yola koyuldu.
Jeff Calder'ı mutfakta Dayton Imperial marka sobaya sövüp sayar ve eline bir
paçavra almış tüten dumanla boğuşurken buldu. Savaş artığı adam genel olarak
lanet-yararsız-orospu-çocuğu sobalara ve özel olarak da bu
lanet-yararsız-orospu-çocuğu sobaya söverken, Matthew'un neşeli "Günaydın,
efendim!"i gümme gitti! Üstelik bunlar yeni Diamond "paket" kibritleriydi! Ya hiç
çakmıyorlardı ya da tüm paket hep birden yanıyordu... ve onunla birlikte Allanın
belası parmaklar da!
Matthew, "Bakın ne diyeceğim!" dedi. "Bir fikrim var!" Kane Ticaret'ten almış
olduğu unu, kabartma tozunu ve mısır şurubunu tezgâhın üzerine koydu.
Calder, "Ne fikri?" diye sordu homurdanarak.
"Bu zımbırtıyı açmaya çalışacaktınız -alttaki o şeyi. Ve bence haklısınız, Bay
Calder. Bu işe yarayabilir."
Jeff Calder havalandırma bacasını yerleştirdi ve maşayla üstüne vurarak açtı ve
alevler anında poflayarak öyle bir hararetle yanmaya başladı ki, dumanın bir
kısımını içine çekti.
Matthew gizleyemediği bir hayranlıkla, "Başardınız!" dedi.
"Evet, şey... ordunun bir insana öğrettiği bir şey de, işlerin nasıl
yapılacağıdır."
Matthevv ceketini çıkarırken çok meşgul, aceleci bir insanın ses tonuyla,
"Sobayı yaktığınız için teşekkür ederim, efendim," dedi. "Buradan itibaren ben
devralacağım. Bay Delann'nin masasından ayrı bir masada kahvaltı etmek
istediğinizi söylemişsiniz, doğru mu?"
"Ah-h... şey... evet, doğru."
"Patron sizsiniz. Kahvaltı hemen hazır olur. Ha, bu arada, bisküvi sever
misiniz?"
"Elbette."

69

MATTHEVV DUMANI TÜTEN TABAĞI kızların masasına koyduğu ve tumturaklı bir
ifadeyle üzerindeki havluyu çektiği zaman, Quernty "Bisküvi kokusu aldığımı
biliyordum!" diye bağırdı. Matthevv tabağın yanına bir kâse mısır şurubu ve kaşık
koydu. "Sen de deli ol. duğumu söylemiştin!" Bu son cümle Frenchy'ye yönelikti.
Frenchy bir bisküvii kesti, yarısını mısır şurubunun içine batırdı ve ağzına
attı.
Matthevv, Jeff Calder'ın masasına dört bisküvi bulunan tâhr^ taşıırken omzunun
üstünden, "Bisküviler Bay Calder'ın fikriydi," dedi. "Bisküvilerin iyi bir fikir
olabileceğini söylemişsiniz, öyle değil mi, efendim?"
Yaşlı adam, "Şey... kahvaltıda bisküvi yemenin bir zararı yok!" dedi aksini
iddia etmeye yeltenenlere bozulacağını belli eden bir tavırla.
Bay Delanny iki bisküvi bulunan tabağını yarı alaycı, yarı hayran bir baş
sallamasıyla aldı.
"Bay Cald'er bana sabah genellikle yalnızca kahve içtiğinizi söyledi, efendim.
Ama düşündüm de belki..."
"Çok iyi yapmışsın, aferin."

Matthew gülümsedi. "Biz bu kalemunlar böyleyizdir. Biraz daha kahve ister misiniz, efendim?"

"Bisküvilerle birlikte mi? Elbette, neden olmasın?"

Mutfaka giden Matthew'un kolunu çemneyi tuttu. "Biliyor musun, sen nesin, çocuk? Allahın belası bir hazinesin, kesinlikle. Bisküviler! Aşırı pişip katılaşmamış beykın... ilk kez! Dört dörtlük bir ev kadınısın!" Kocaman bir kahkaha patlatınca ağzından bisküviler döküldü.

Frenchy, "Bunu yapmaya devam et, oğlum," dedi Frenchy, "ayrıca kim bilir? Kalbimi kazanabilirsin."

Gerçi gözlerini kaldırıp Matthew'a bakmamıştı, ama Chinky de bisküvilerini hapır hapır yiyordu: beykon, peynir ve diğer Batı lezzetinde iğrenç tatları mideye indirmek zorunda kalan doğulu bir kadın için mükemmel bir değişiklik.

"Böyle pişirmeyi annem öğretmişti. Tek başına altından kalkamadığı zaman mutfakta ona yardım ederdim."

"Ohoho." Quenny'nin ses tonu hem bir sarhoşun hassasiyetini, 70

uPm de dinleyecek herkese dediği gibi sahne sanatlarında ün kazan-ay hak etmiş bir kadının teatral duygusallığını yansıtıyordu. "İyi, nnene yardım etmekle iyi yapmışsın. Bu hayatta insanın bir annesi ihlali, başkalarının ne dediğine hiç aldırmmam. Hasta mı, annen yanı?"

"Annem öldü, bayan. Birkaç gün önce."

"Yaaa!"

"Evet, şey... artık acı ve sorun çekmediğini söyleyip duruyorum kendime. Bu da bir teselli."

"Ohoho. Bu çok doğru. Hep söyledim, bu dünyada bir şey varsa .Hey! Birkaç tanesini başka birine de bırakabilirsin, Frenchy! Hepsini midene indirmek zorunda değilsin! Gerçekten! Bazı insanlar domuz gibi yiyor!"

0 GÜNDEN SONRA GEZGİNLER Otelinde bisküvi sabah kahvaltısının düzenli bir parçası oldu; tıpkı Matthevv'la kızların birkaç dakika sohbet etmeleri gibi. French'nin alaycı, tuhaf bir mizah duygusu vardı ve Matthevv'un gizleyemediği hayranlığı kadının daha da fazla denemesine neden oluyordu; Chinky Matthevv'a kaçamak bir gülümseme yollamak için gözlerini kaldırırdı; Matthevv da eski güzel günleri anlatan Quenny'yi dikkatle dinlerdi.

"Bir zamanlar dansçı olduğumu sana söylemiş miydin, oğlum?"

"Yalnızca iki yüz milyon kez," diye mırıldandı Frenchy, bisküvileri midesine indirirken.

"Yedi Peçe Dansı'mı yaparken erkeklerin çaldığı ıslıklar duyacaktın sen!"

"Şimdi seni örtmek için yedi çarşaf gerekir."

Kahvaltının kalitesinin artmasının bütün şerefini aldıktan sonra Jeff Calder'ın oğlanın "hızlı öğrendiğini" isteksizce de olsa kabul et-meye hazır olduğunu fark etmek Bay Delanny'nin hoşuna gitti. Ama Frenchy'le iki kişilik oyun oynarken başını kaldırıp da Matthevv'un çalışkanlığına bakarken Bay Delanny'nin gözlerindeki küçümseme dolu bakış bile yoğunluğunu kaybetmişti. Matthevv karakteristik ne-

71

şeşi ve enerjisiyle yerleri süpürür ya da masaları silerken kendi ke^l. dine mırıldanıyordu.

Matthew, Bay Delanny ile Frenchy arasında bir şeyler olduğu^ hemen sezdi. Frenchy zaman zaman onun masasına gider ve Bay Delanny tek söz etmeden önündeki kâğıtları toplar ve iki kişilik oyu. na geçerdi. Sessizce, büyük bir dikkatle ve birbirlerini yenmeye bayıldıklarını düşündüren bir tetiktelikle oynarlardı. Birbirleriyle hiç konuşmazlardı, gerçi şanssız bir kart gelince Frenchy,'nin en «:a carlanmış madencilerin bile şaşırmasına neden olan sunturlu küfürlerinden birini mırıldandığı da olurdu. Oyun bittiği zaman French masadan kalkar, Bay Delanny de kâğıtları karıştırıp başka bir oyuna geçerdi. Oteldeki başka kimse Bay Delanny'nin masasına oturmaya cesaret edemezdi. Aralarındaki şey fiziksel değildi. Normal anlamında dostluk bile değildi. Ama Matthew, Frenchy'nin oyun masasında hep yan oturduğunu, yüzünün yaralı tarafını Bay Delanny'den sakladığını dikkat etti. Bir akşam, bu ilişkiyi düşünür, düşünürken hep yaptığı gibi mırıldanırken, Frenchy ile Bay Delanny'nin tren beklerken birlikte zaman geçiren yabancılar gibi olduğuna karar verdi. "Aynı yöne giden, ama aynı yere gitmeyen yabancılar." Bu cümleden gurur duydu ve öğretmeninin -ona sözlüğü vermiş olanın- bir keresinde [sözcüklere karşı doğal bir yeteneği olduğunu söylediğini hatırladı, j "Aynı yöne giden, ama aynı yere gitmeyen iki kişi," diye tekrarladı l yüksek sesle. "Bu da insanın düşünmesine yol açıyor. Bu... derin. Biliyorsun, bu günlerden birinde kendime kâğıt kalem alıp kitap yazmaya başlayacağım. Bay Anthony Bradford Chumms gibi. Ama benim kahramanım Ringo

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
Kid'ten farklı olacak, dolayısıyla insanlar kopya çektiğini düşünmezler. Benim kahramanım solak olacak, sözcükleri yaya yaya konuşacak. Ve Ringo Kid gibi Texas'lı olmayacak. Nereden... Kanada'dan olacak! Böylece bir yabancı ve tamamen farklı olacak. Ve küçük bir ata binecek, Ringo'nun büyük gri atma değil. ve kahramanım..."

Matthew gündelik yaşamı çok geçmeden bir ritme kavuştu. Sabahları otelde çalışması sonuçta asıl gelir kaynağı haline geldi, çünkü kuvvetlerin temizlenmesi ve berber dükkanının süpürülmesi yal' nızca haftada bir yapılan bir işti, BJ Stone ve Coots'un ona verdiği işler de hiçbir zaman haftada beş-altı saatten fazla tutmuyordu. Ka-

72

neler'deki işi -Bay Kane'in kendi başına da mükemmel yapacağını Eyleyerek karşı çıktığı, ama aslında göğüs ağrılarından dolayı yapamadığı ağır işler- günde yalnızca birkaç saat gerektiriyordu, ama Ka-ne Ticaret hayatının merkezi olmuştu. Bay Kane'in ilk gece yaptığı dbi gençlik yıllarından bir daha hiç söz etmemesi Matthevv'u üzüyordu. Bunun yerine, yemekten hemen sonra Bay Kane yorgun olduğunu söyler ve yatak odasına giderdi. Matthew ile Ruth Lillian da bulashıkları yıkardı. Bundan sonra gençler yarım saat kadar verandada oturarak dağ yamaçlarından karanlık gökyüzüne bakar, akşam rüzgârının tadını çıkarır, bazen kısık sesle konuşur, akıllarına gelen tuhaf düşünceleri birbirlerine söyler, ancak çok arada bir birbirlerine bakarlardı. Bu gelişigüzel sohbetlerden birinde Matthevv, Peder Hibbard'ın kadın zayıflığını öğrenerek ilk karşılaşmalarına karşı silahlandı. Ruth Lillian'm otelden "genelev" diye söz ederken sıradan bir şeyden bahsediyormuş gibi davranmasına şaşırılmıştı.

Etkilenmemişti de.

ERTESİ SABAH, ANNESİNİN TARAĞINI ıslak saçlarında gezdirirken dolaşık yerlerde suratını ekşittikten sonra, Matthevv lavaboda sabah temizliğini yaptı, ön kapıyı bir kalça vuruşuyla açtı ve suyu fırlattı...

... tam Peder Leroy Hibbard'ın çizmelerine. Peder kapıyı çalmak için kolunu kaldırmış duruyordu. "Hey! Ne yaptığına baksana, evlat!" "Ayy, özür dilerim! Orada olduğunuzu bilmiyordum." "Bu bir mazeret değil! Bunun için kulaklarını çekmeliyim!" Matthevv vaize bir an baktıktan sonra yumuşak Ringo Kid sesiyle cevap verdi: "Şey, efendim, belki mazeret değildir, ama dürüst bir açıklama. Ayakkabılarınızı ıslattığım için gerçekten özür dilerim. Ama kulaklarımı çekmeye gelince. Böyle bir şey olmayacak. Kesinlikle olmayacak. Ne dediğimi duyuyor musunuz?" Okul ardına okul

73

değiştirip hep yeni bir öğrenci olması ona kabadayıları içgüdüsel olarak tanıma yeteneği vermişti ve bu rahip de bir kabadayıydı. Matthew, kabadayıların önünde geri çekilmenin onların taciz isteklerini kamçılamaktan başka bir işe yaramadığını öğrenmişti. "Öteki Yer" dediği yere kaydığını hissediyordu: Tehlike ve saldırganlıktan alışkanlık gereği çekildiği yer. Bu "Öteki Yer"de çevresinde olan her şeyin farkında olmaya devam ederdi, ama olaylar tehditlerinden sıyrılmış olarak rüyamsı bir belirsizlikte olurdu. Matthevv öteki y«rin derin güvenliğinin içinde yükseldiğini hissetti.

Peder, "Burada ne arıyorsun, evlat?" deyince, Matthew'un gözleri daha da yumuşadı, gülümsedi.

"Şey, şu anda işe gitmek üzereyim."

"Hayır, ben şerifin ofisinde ne işin olduğunu sordum."

"Burada yaşıyorum."

"Ha, demek kasabaya taşındın ve buraya el koydun, öyle mi?"

"Evet, efendim. Sizin depoya el koyduğunuz gibi."

"Ne dedin."

"Siz de terk edilmiş bir binaya girdiniz. Tıpkı benim gibi."

"Ama ben buraya aitim."

"Ben de. Bu kasaba artık benim yurdum." Gülümsedi. "Şey, efendim, bana hoş geldin demeye gelmeniz çok zarif bir davranış, ama korkarım ki işe gitmek zorundayım. Bu yüzden beni mazur görür müsünüz?"

Ama peder yerinden kıpırdamadı, ayakları gölgesinin ortasına kök salmıştı sanki, kocaman bedeni kibir ve akşamdan karmalıkla kaskatı duruyordu. Titrek bir elle tıraş olduğu için çizik içindeki yanaklarından akşamdan kalmalığı belli oluyordu. Islak gözleri kırmızı damarlarla çevriliydi. Aslında verdiği ilk izlenimin kuruluk olmasına karşın Peder'in ayrıntılarının çoğu sıvıydı: ıslak gözler, ıslak, salya akıtan alt dudak, kaşlarının üzerinde ter damlaları ve vaizlerin yerçekimini Kutsal Dünya'ya ödünç verirken kullandıkları sahte tizlerle süslü, balgamlı bir bariton ses. Diksiyonu bile nemliydi, bunun bir nedeni ağzından akan salyalarsa, bir nedeni de arkadaki dişlerinin olmamasıydı.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mîl
Konut meselesi konusunda bu genç meraklı karşısında bir üstünlük kazanamayınca, daha tanıdık bir zemine geçti. "Söyle bana, evlat. Doğru yola girdin mi bakalım?"

74

"Tam olarak girdiğimi söyleyemem. Ama annem her gece İncil okurdu, bunun bir yararı olur mu?"

"Şeytan da kutsal yazılardan alıntı yapabilir!"

peder'in soluğundaki viski kokusu öteki yere kadar sızdı ve Matt-hevv'un karnının kasılmasına neden oldu. "Umarım ki annemin şeytan olduğunu söylemiyorsunuz."

"Ben sadece İncil'den alıntı yapmanın bir günahkârı bir azize dönüştürmeyeceğini söylüyorum."

"Buna hakkınız var."

Peder kaşlarını çatı. Bu kendisine karşı bir hakaret miydi?

"Ama İncil okumak elbette anneme fazla yararlı olmadı. Alçakgönüllülerin yeryüzünü miras alacağını söylerdi. Ama bir ömür boyu alçakgönüllü olduktan sonra miras aldığı tek yeryüzü küçük bir delik oldu."

"Kutsal Kitap'a karşı çıkmaya nasıl cesaret edersin, evlat! Bu sapkınlıktır! ve sapkınlar ateş nehirlerinde yanmaya mahkûm edilirler!"

"Öyle mi?" Matthew Peder'in sert gözlerine öyle ürpertici bir sakinlikle baktı ki, adamın gözleri tereddütle kısıldı. "Ya sarhoşlara ne demeli, Peder? Onlar da yanacaklar mı? Ya gece genelevlere gizlice giren İncil düşkünlerine ne demeli? Onlar da yanacaklar, değil mi?" Onların da yanmaktan paylarını alacağına eminim, çünkü dün gece bir tanesinin sokakta sallana sallana yürüyüp bağırıldığını duydum."

Peder dudaklarını kısıtı. "Başına bela açıyorsun, evlat! Rüzgâr eken fırtına biçer!"

Matthevv adama uzun uzun baktıktan sonra kendi yerine Ringo Kid'in konuşmasına izin verdi. "Bir fırtına ekilmişse, bayım, ıslanacak tek kişinin ben olmayacağıma bahse girebilirsiniz." Bunu söyledikten sonra Ringo Kid topuklarının üzerinde hızla dönerek adamın yanından uzaklaştı. Adımları güvenli ve rahattı, gerçi Peder'in gözlerini arkasında hissetmek huzursuzluk vermiyor da değildi.

Kahvaltıyı hazırlamak için Gezgînler Oteli'ne yaklaşıırken, öteki yerden çıktığını hissetti. Bacaklarına güç geldi, çevresindeki eşyalar ışıık hâlelerini kaybetmeye başladı. Midesini ekşiten asiti yok etmek için soğuk sabah havasını derin derin içine çekti, tıpkı yeni bir okulda zorbalarla karşı karşıya kalmak zorunda olunca yaptığı gibi.

Peder'in düşmanlığını kazandığını biliyordu, bunun akıllıca ol-

75

madığını da biliyordu, çünkü deneyim öğretmişti ki, insanları idare etmenin en iyi yolu, kendine özgü ani dürüstlük ve şaka karışımına onları yıkayıp bağlamak ve dengelerini bozmaktır. ... Ama nefesindeki o viski kokusu!

Tie Siding, Vvyoming

İHTİYAR ADAMIN AĞZININ KÖŞESİNDE bir salya izi vardı, çünkü yeni aldığı bir darbeyle alt dudağı sarkmış ve gözü morarmıştı.

Saldırganların en irisi, omzundan boynu olmadan fırlamışa benzeyen ve dudaklarını hep sımsıkı kapalı tutan mermi kafalı olanı, yaşlı adamın masasına oturarak ekmekten büyük lokmalar kopardı ve lokmaları bal kavanozuna batırdıktan sonra ağzına attı. Ekmeği çiğnerken bebedeksi bir keyifle mırıldandı, bu da ikinci saldırganı rahatsız etmiş görünüyordu. İkinci saldırgan dantel perdelerin ardından sokağı gözetleyen ufak tefek bir adamdı.

Yaşlı adam üçüncü saldırganı soluk gri gözleriyle inceledi. Üçüncü adam sabırla önünde oturuyor, parmakları dalgınca örgü deri kravatıyla oynuyordu. Bu adamlar yoksul küçük evine neden zorla girmişti? kimdi bunlar?"

Gri gözlü olanı, "Aman, haydi Bay Ballard," dedi. "Bir daha düşünün! Beni hatırlamadığınıza inanmıyorum, çünkü ben sizi hatırlıyorum. Ya, sizi ciddi çok iyi hatırlıyorum. Hatta her zaman giydiğiniz o şık yeleklerinizi bile hatırlıyorum." Uzanıp yaşlı adamın gri-altm rengi yeleğinin ipek yakasını parmak uçlarıyla tuttu. "Sizi kötürüm olarak gördüğüme çok üzuldüm, Bay Ballard. Bunu alabilir miyim, lütfen?" Yaşlı adamın bastonunu dizlerinin arasından aldı. "Haftalardır silahlı adamlar bizi her yerde ararken ben ve adamlarım çukurlarda ve ahırlarda saklanıyorduk. Bütün bu süre boyunca sizi okulunuzda herkes gittikten sonra yakalamanın hayalini kurdum-Siz ve ben, yapayalnız. Okuldan sonra beni hep tuttuğunuz gibi."

Bay Ballard, "Öğrencilerimden biri misin?" diye sordu, uyuşmuş dudakları yüzünden r'leri zor söylüyordu.

76

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Milyon

"İşte bildin! Şimdi bakalım adımı bulabilecek misin? Düşün bakalım. Düşün." Ama Bay Ballard Tie Siding'deki tek sınıflık okulunda yıllar boyu o kadar çocuk yetiştirmişti ki. Burası, Central Pacific'e karşı büyük t, jr yarış içinde olan Union Pacific demiryolunun geçtiği wyo-ming/Colorado sınırında çamurun içinden fırlamışa benzeyen bir kasabaydı. Yüksek platodaki asırlık çam ağaçlarının yağmalanması uzun sürmedi ve iki genel dükkân, üç otel, bir postane, Güney La-ramie'nin en büyük oteli ve bu ahşap kasabada tek taş bina olan cezaevinden oluşan bu kasaba hızla çökmeye başladı. Şimdi sahibi postane müdireliği de yapan tek bir dükkân kalmıştı ve otellerin sonuncusu olan Keys hem pansiyon hem salon hem de buluşma yeri olarak hizmet eder hale gelmişti. Bay Ballard'a inme indiğinde okulda yalnızca bir düzine çocuk vardı, çocukların sayısı o kadar azdı ki okulu yeni dul kalmış bir kadın tarafından yönetilebiliyordu. Bu kadın da bir zamanlar iyi bir öğrencisi olmuştu ve şimdi hem öğretmenlik yapıyor hem öğretmene yemek pişiriyor hem de giysilerini temiz ve ütülü tutuyordu. Bay Ballard, okulundan geçmiş küçük çocukların hangisinin böyle ölü, buz grisi gözler edinebileceğini hatırlama çabasıyla kaşlarını çatıp parmaklarını dudaklarına bastırdı. Parmakları, yanağının hissetmediği salıyı hissedince, öğrenerek omzunu silkip ağzını sildi. Giysileri ve diksiyonu konusunda her zaman kılı kırk yarmıştı ve felcin dikkatle geliştirdiği bu iki özelliği üzerindeki etkileri ona büyük bir utanç veriyordu. "Özür dilerim, ama seni hatırlayamadım korkarım."

"Aman, haydi, lütfen iyice düşünmeye çalışın, Bay Ballard," dedi soluk gözlü saldırgan. Sonra birden masanın üstüne bastonla vurdu. "Geçmiş düşün, allahın belası!"

Bu şiddet patlaması Bay Ballard'ın zihninin birden açılmasına neden oldu ve sol gözü dehşetle büyüdü.

Lieder sırıttı. "Ha, tamam, hatırladın! Bunu gözlerinde görüyorum. Şey... en azından bir gözünde. Evet, işe yaramaz Lieder bu, kutsal bir kırbaç gibi geri döndü! Beni son kez ipten kazıktan kurtulma çocukların gittiği o eve sürükleyip götürdüğün zaman gördüğünü sanıyordun, değil mi? Öyle değil mi, Bay Ballard? Ama bir kitapta okuduğum o gücü hesaba katmadın. Karma. Karma şudur: Kur-

77

"1

tuğunu sandıkça boğazına yapışıp kalır, er ya da geç! Sen de kurtulduğunu sandın, Bay Ballard. Ah, kim bilir nasıl sandın! Nedense okuluna geldiğim ilk günden itibaren bana taktın."

"Sana taktığımdan şüphe-"

"Bana taktın! Akıllı bir çocuktum, sormak istediğim sorular vardı. Ama sen bana taktın. O ilk günü hatırlıyor musun?"

"O kadar çok öğrencim oldu ku. Herhangi bir özel günü-"

"Ha, hatırlayacaksın. Bundan hiç şüpheniz olmasın, Bay Pallard. Sırf hafızanı yerine getirmek için hayatımı riske attım. Beni cezaevine geri götürmek için bekleyebileceklerini bildiğim bu öğrenç kasabaya geri döndüm."

"... Ben gerçekten-"

"Okula geldiğim ilk gün, akıllı, ilgene ve övgüne layık olduğumu göstermeye çalıştım. Sürekli parmağımı kaldırdım, ama sen yalnızca en çalışkanlara dikkat ediyordun. Sonra sınıfa kızıl derilileri anlatıyordun, ben eğilip oğlanın birine seyyar satıcı bir kızıl derili gördüğümü fısıldadım ve Price Otel'i'nin önünde Yağmur Dansı yapmasını anlattım. Sen yumruğunu masaya vurdu ve bağırarak çenemi kapatmamı söyledin. Arkadaşıma kızıl derili dansını anlattığımı söylemeye çalıştım, ama sen o dansı çok iyi biliyorsam öne gelip herkes için dans etmemi söyledin. Şimdi bana bunu hatırlamadığımı mı söylüyorsun?"

"Hatırlamıyorum! Yemin ederim, hatırlamıyorum." Sesinde bir sızlanma vardı, salıyalar ağzından rahatça akıyordu.

"Demek hatırlamıyorsun, ha? Peki, sana manzarayı anlatayım. Sekiz yaşındaydım. Kısa pantolonlu, yalınayak, bir deri bir kemik bir oğlan. Bana sınıfın önünde dans etmemi emrettin, ama ben istemediğimi söyledim. Utançtan ölüyordum, ama sen beni saçımdan yakaladın ve söğüt sopanla bacaklarımın arkasına vurmaya başladın, ben de dans ettim. Dans ettim ve çılgılık attım. Sen ne kadar sert vurursan ben de o kadar yükseğe sıçradım ve o kadar yüksek sesle çılgılık attım!" Lieder'in gözlerini yaş burüdü, çene kasları gerildi. "Ve dediğin gibi: 'İyi, iyi, küçük kızıl derilimiz dans ettiği kadar şarkı da söyleyebiliyor demek.' Herkes güldü. Ve o söğüt sopan çıplak bacaklarıma indi de indü Senin için dans ettim, Bay Ballard! Ve senin için şarkı söyledim!"

78

Lieder'in iki arkadaşı ağızları bir karış açık duruyordu. Liderlerinin böyle güzel konuşabilmesi onları büyülemişti.

"Seni temin ederim, delikanlı, ben hiçbir zaman iste-"

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mİl

"Ya en sevdiğin öğrencin, sarı bukleleri olan o Polonyalı kız? Her zaman pembe-beyaz giyineni? Yanaklarından yaş süzülene kadar güldü! İkimiz de aynıydık, o kızla ben, ikimizin de yanaklarından yaşlar süzülüyordu!"

"Bunların hiçbirini hatırlamıyorum. Ama söylediklerini yapmışsam, yanlış yapmışım. Bunu kabul ediyorum. Ama lütfen-"

Lieder bastonu öğretmeninin başına öyle bir şiddetle indirdi ki, kulağının üst kısmı koptu. Yaşlı adam şoktan bayılırken gözleri kaydı, ama Lieder onu saçından yakalayıp başını yukarı çekti.

İri kıyım, mermi kafalı adam yemek yemeyi bırakıp sırtıtarak başını kaldırdı. Ekmeğinden damlayan bal masada küçük bir leke oluşturdu. Pencere kenarındaki ufak tefek, fıçı göğüslü adam daha iyi görebilmek için öne geldi.

"O günden sonra, Bay Ballard!" Lieder öfkeyle çarpılmış yüzünü yaşlı adamın yarı felçli yüzüne yaklaştırdı. "O günden sonra ikimizin arasında bir savaş başladı. Eline geçen her fırsatta beni dövüyordun, ben de sınıfın arkasında yaygara koparıp ve teneffüslerde çocukların canını yakardım. Hatta bir akşam evine gizlice sokulup kuyunuza sıçtım. O günden beri benim bokumu içiyorsunuz! Ama savaşımız adil değildi, Bay Ballard, çünkü sen bir adamdın, bense henüz bir çocuk. Ve sopan vardı. Her zaman sopan vardı! Sonra bir gün beni sınıfın ön tarafına sürükleyip o kadar sert vurdun ki, sopahıjaçımda kırdın. Lanet sopayı kırdın! Aman dilememi istiyordun, ama ben dileyemezdim! Dileyemezdim, çünkü sürekli senin için dans edip şarkı söylüyordum, Bay Ballard! Ağlamamak için çenemi öyle sıkıştırmışım ki, dişimi kırdım. Bak! Görüyor musun? Görüyor musun? Bütün çocuklar güldü. Benden hiç hoşlanmadılar, çünkü onlardan daha akıllıydım ve onları kendi kurallarına göre oynatırdım. Şu senin küçük pembe-beyaz evcil hayvanın, en çok o güldü! Peki aşağılanıp aşağılanmadığımı merak ediyor musunuz? Aşağılandım'. Şey, tahmin et bakalım aşağılanma sırası kimde, Bay Ballard? Bobby-Evladım! Şu ihtiyar tosbağayı tut ve masanın üzerine eğ."

79

Mermi kafalı dev ekmeğini ağzına tıktı ve yaşlı adamı masaya sürükleyerek yanağı bal damlasına değene kadar başını eğdi.

Lieder, "Pantolonunu aşağıya indir," diye emretti. "Kıçını kamçılayacağım! Kim bilir? Belki bizim için dans edip şarkı söyler."

Sırıtan Bobby-Evladım, Bay Ballard'ın kayışını açtı ve önce pantolonunu, sonra donunu indirdi. Lieder de metodik bir biçimde buruşuk popoya yağmur gibi indirmeye başladı. İlk yarım düzine darbe sırasında yaşlı adamın vücudu kasılarak bala bulandı, sonra binle ı kasları gevşedi ve hareketsiz, sessiz kaldı, ama Lieder'in öfkesi tim-memişti ve darbeler daha hızlı ve daha sert inmeye başladı, ta ki adamın poposu kuşuzümü marmeladı rengini alana kadar. "Sakın ölme! Sakın ölmeye kalkışma, seni orospu çocuğu! diye haykırdı sıkıllı dişlerinin ardından. "Sakın beni kandırma! Öcümü alıyorum! Yılların öcünü alıyorumv

Ufak tefek varil göğüslü adam pencereden, "Biri geliyor!" dedi tıslar gibi. Soluk soluğa kalan, saçından terler akan Lieder gözlerini kırptırarak gerçeğe döndü. "N-ne? Ne diyorsun?"

"Biri geliyor!"

Lieder pencereye gitti ve dantel perdenin arasından baktı. Uzun tozlu yoldan, elinde sefertasıyla bir kadın yaklaşıyordu.

Kısa boylu, "Öyle görünüyor ki ihtiyara yemeğini getiriyor," dedi. "Arka tarafa geçip Colorado'ya kaçsak iyi olacak."

"Colorado'ya gitmiyoruz. Kuzeye gidiyoruz, Medicine Bow'a. Orada altın ve gümüş var. Haçlı seferimi finanse edecek değerli madenler."

"Ama... ama kuzeye gidiyorsak, önce neden güneye geldik ki? Hiç anlamı yok!"

"Bana neyin anlamlı neyin anlamsız olduğunu söyleyeyim deme! Buraya geldim, çünkü yapacak işim vardı. Şimdi bu hesap kapandı ve artık rahatlayabilirim.

Kuzeye gidiyoruz. Dolayısıyla siz ikiniz burayı araştırmanız iyi olur. Çabuk!

Taşıyabileceğiniz her şeyi alın: silahlar, giysiler, para, yiyecek... her şey!" Ama ufak tefek olanı kulaklarına inanamıyordu. "Laramie'ye ve cezaevine geri mi dönüyoruz?"

"Beni duydun. Bizi arayacakları son yer orası. Gizlice Laramie'ye

80

• eceğiz ve tepelere çıkacağız, iki kuralım var. Her zaman bekleme-H'kleri şeyi yap- Ve ner zaman çok aniden yap. Burada olanları keş-f edecekler ve Colorado'ya kaçtığımızı düşünecekler. Dolayısıyla ya esimizden gelecekler ya da -Hey, onu tamiyorumv

P

"Ne?"

"Şu kadın! Sarı buklelerini ve pembe-beyaz elbiselerini hatırlıyorum. Ona bir baksana. Her yanı büyümüş, tombul tombalak."

"Gitsek iyi olur. Neredeyse burada olacak."

Sayfa 35

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

"Yo-yo. Yo, ben oturup onu beklemeyi düşünüyorum. Şu bastonu bana ver Bobby-Evladım."

"Onu kamçılayacak mısın?" Boyunsuz dev burun delikleri beklentiyle şişerek sordu.

"Ona ne yapacağım dan tam olarak emin değilim." Lieder'in gözleri yumuşadı ve dalgınlıştı. "Ama bir şey kesin. Bu kez bana gülmeyecek... hatta kıkırdamayacak bile."

Bobby-Evladım gülümsedi ve tatmin olarak iç çekti.

CUMA SABAHİ, İŞLERİNİ YAPTIKTAN ve oteldeki kızlarla alışkanlık halini almış olan yarı takılma yarı flört sohbeti ettikten sonra Matt-hew'un önünde Kaneller'le yemek yemeden önce birkaç boş saati kalmıştı, bu yüzden Yirminci Mil'deki tek yeşil alana gitti: kasabanın suyunu sağlayan soğuk kaynaktan çıkan küçük bir derenin geçtiği üçgen şeklinde küçüfe bir çayır. Bu çayır at ahırına aitti ve yarım düzine eşek tembel otuluyor, Yirminci Mil'deki tek ağacın gölgesinde kemikleri çıkmış bir inek duruyordu: Yapraksız, rüzgârın kıldığı dalları bulutları delen kemikli parmaklar gibi rüzgârsız yere doğru uzanmış bir iskelet gibiydi ağaç. Çayır ahır dışında kasabanın hiçbir yerinden görünmüyordu, bu yüzden Matthevv dolaşırken kimse tarafından görülmeyeceğini düşünüyordu. Eşek çayırının yanındaki mezarlığı incelemeye niyetliydi, ama BJ Stone onu ahırların oradan çağırınca arkasını dönüp onun kendisine verdiği işi yapmaya başladı: aletleri yağlamak.

Matthevv kendisine para verilmesi için icat edildiğini bildiği işe

81

başlarken, BJ ile Coots da, yağlı kâğıtlarla, kaybedenin somurttuğu kazananın zafer çılgılığı attığı oyunlarına devam ettiler.

BJ Stone sıkı sıkı tuttuğu eline tereddütle bir kâğıt sokarken "Dün sabah yerel günah tacirimizle güzel güzel konuştuğunu gör-düm, Matthew," dedi... sonra işaretparmağıyla kâğıdı geri koydu... sonra alt dudağını ısıtarak tereddütlü bir himlama çıkardı... sonra,"

Coots, "Oynayacak mısın oynamayacak mısın?" diye çıkıştı.

BJ, "Elini sıkı tut," diye nasihat etti. "Mesele şu, tam hatırla) a-mıyorum.

Sinek kızını oynadın mı oynamadın mı?"

"Bunu bilecek olan ben, bulacak olan da sensin."

"Hım-m-m." Matthevv'a baktı. "Seninle Billy Sunday'in Yirminci Mil versiyonu arasında neler oluyor -bir farkla ki eşsiz VWilliam Ashley Sunday yerine bizim Hibbard asla profesyonel beyzbol oynamadı ve Tanrı biliyor ya, top gibi patlayan bir azizlik abidesi değil-ya da belki öyledir. Hiçbir ikiyüzlülük derinliği beni şaşırtmaz."

Matthevv, "Bir rahibin Yirminci Mil gibi bir yerde ne işi var?" diye sordu.

BJ Stone, "Hangimizin ne işi var burada?" diye yanıtladı.

Coots, "İskambil oynamak için değil, bu kesin," diye homurdandı.

"Düşünüyorum! Şimdi, bir bakalım... yediyi attım, sen de aldın. Ama kızla mı aldın? Bunu soruyorum."

"Söylemiyorum. Cevabım bu."

"Hı-m-m? BJ Matthevv'a döndü. "Sürpriz Maden Damarı'nın sahibi Bostonlu tüccarlar, tarih kitaplarının bize anlattığı gibi Mayflover'a dini özgürlük arayışında değil, kendi dini hoşgörüsüzlüklerini yayabilecekleri bir yer arayışıyla gelenlerin çocukları. Ezilenler bir kez baş kaldırdılar mı toplumda ezilmeyi yaşaklayacağını düşünür insan. Ama yo. Yo, insan doğası böyledir, ezilenler biraz güç ele geçirdiler mi, kendilerini ezenleri ezmek için kullanırlar bu gücü... ya da el altında kim varsa onu."

"Buna kim kışım sallarsa ki?" Coots bilmek istiyordu. "Oynayacak mısın oynamayacak mısın?"

"Şimdi, bu sofu Bostonlular yetersiz güvenlik nedeniyle madenlerde insanların sakat kalmasına ve ölmesini kabul edebilir, ama ahlâki hassasiyetleri ücretli kölelerinin kâdir-i Mutlak Tanrı'larının sö-

82

-ne haftada en az bir kez maruz kalmaları gerektiğinde ısrar eder.

yüzden maden müdürü oraya gitmek isteyen birilerini bulup za-allı orospu çocuklarını her pazar ebedi lanetle tehdit etmek zorundadır- Yirminci Mil gibi bir yerde ne tür bir vaiz yaşayabilir ve istek-İZ sürüleri Damar'a götürebilir? Peder Hibbard, yalnızca o."

"Oynayacak mısın Tanrı aşkına?"

"Sabır, sabır. Aequam memento rebus in arduis servare mentem*, ihtiyar Horace'ın dediği gibi."

"İhtiyar kış yalayıcının ne dediğine hiç aldırımıyorum! Ben ya sıç ya oturaktan kalk diyorum!"

"Yani görüyorsun ya, Matthew, Peder Hibbard, Yirminci Mil'de herkesin yaptığını

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil yapıyor. Madene hizmet ediyor. Zavallı Coots ve ben bile maden için çalışıyoruz. Madenlerde eşekleri kullanıyorlar, biz de hasta olanları alıp bakıyor besliyoruz, çayırdaki birkaç tane yedek eşek tutuyoruz. Onları bifteğin yanında görmüş olmalısın."

Matthew, "Biftek mi?" diye sordu.

"Her hafta tren kader'den pansiyona canlı biftek taşır. Genellikle iğne ipliğe dönmüş ihtiyar bir inek. Birkaç 'biftek' karşılığında Bjorkvistler'in ineği çayırımızda tutmasına izin veririz. Bazen zavallı inek bacağı kırılmış olarak gelir, çünkü kimse onu trende bağlama zahmetine katlanmamıştır. Ama, Tanrı'ya şükürler olsun, sadece birkaç gün acı çekmek zorunda kalır, sonra Bjorkvist ve yarım akıllı oğlu ineği keserler. Doğru dürüst kasaplık yapamazlar, çoğunlukla madenciler tarafından yenen küçük parçalara ayırılırlar, ama Bjorkvistler kasabalılara da bir kısmını satar. Her hafta birkaç saatlik kasaplık erkek Bjorkvistler'in ekonomimize yaptıkları tek katkıdır, ama 'biftekler'i olmasa madencileri kaneller'in eşyalarına Profesör Murphy'nin banyo, tıraş ve losyonuna, Delanny'nin de viski ve kızına çekemezdik -bir düşünsene, et satma işinin bir parçası olarak düşünülebilir bu iş. Yani görüyorsun ya evlat. Gümüş madenine hizmet etmek Yirminci Mil'deki herkesin yaptığı iştir!"

"Bizim yapmadığımızı ise, allanın belası kartları oynamak!"

"Yirminci Mil bir zamanlar bir şeyler olmuş olanlardan oluşan bir topluluk. Hepsi topluma uyamamışlar. Kırk yılda bir, bir arayıcı koyaklardan yukarıya tırmanır ve bu çayırdan geçerek kasabaya gelir. Delanny'nin viskisini ya da kızlardan birinin vereceği avantajı öz-

Zor durumlarda düşünmeden hareket etme.

83

lemistir. Ama çok geçmeden Easy Street'e gitmesini sağlayacak büyük vurgun arayışıyla dağlara geri döner."

Coots, "Kaçık aptallar!" diye homurdandı.

Matthew, "Belki de o kadar kaçık değillerdir," dedi. "Belki de yal. mzca cızırtıyı arıyorlardır."

BJ, "Neyi arıyorlardır?" diye sordu.

"... cızırtı mı?"

İki adam kuşkuluyla bakıştılar.

(-

"Ha... cızırtı nedir, Matthevv?"

Utanan Matthevv, üzerinde çalıştığı kerpertenleri yağlama işine hararetle geri döndü.

BJ, "Belki de haklısmdır," diye teslim oldu. "Belki arayıcılar, Batı Yarıküre'nin bu göt deliğine tıkmayı kabul etmiş olan bizlerden daha kaçık değildir."

Matthevv, Bay Delanny'ye de aynı şeyi sormuş olduğunu hatırlayarak, "Hoşunuza gitmiyorsa neden kalıyorsunuz?" diye sordu.

"Neden kalıyoruz, Coots?"

"Bu soru beni aşar. Belki de taşınamayacak kadar yaşlı ve yıpranmış olduğumuz için."

BJ Stone düşünceli düşünceli başını salladı. "Evet, sanırım öyle. En azından bizim ikimizi burada rahat bırakıyorlar. Bizi iyi karşılamadıklarını söylemiyorum. Kabul bile edilmedik. Ama bizi rahat bırakıyorlar ki bu da bir şey."

Matthevv bunu anlamadı ve fazla meraklı görünmeden, neden kabul edilmediklerini nasıl sorabileceğini düşünüyordu ki Coots birden bağırdı: "Tamam! Tamam, Allah kahretsin! Sinek kızını oynadım. Oynadım! Oynadım! Şimdi lütfen şu lanet oyunu oynayabilir miyiz?"

"Ha! Ben de bunu öğrenmek istiyordum!" dedi BJ. "Çünkü kızı oynamışsan benim erkek, on ve sekizim iyidir. Bu da kozunu mahveder. Bu da karolarım için iyi."

Kartlarını açtı. "Öyle görünüyor ki gene ben kazandım."

"Ev-vet!" Coots kartlarını varilin üstüne çarptı. "Bir daha seninle asla

iskambil oynamayacağım! Asla!"

BJ Matthevv'a, "Bu huysuzluğa tanık olduğun için üzgünüm," dedi. "Çirkin bir

görüntü: böyle davranan yetişkin bir insan."

84

IVMatthew gülümsemesini engelledi. Taraf tutmayacaktı.

"Anladığım kadarıyla sen ve Peder şerifin ofisine yerleşmenle ilgili konuştunuz." BJ, sessizce somurtan Coots'u rahatsız edeceğini bildiği sakın, hoşsohbet ses tonuyla konuşmaya devam etti. "Kasabaya geldiğinde kendisi de orada oturmak istedi, ama Bay Kane Ona binanın kasabanın mülkü olduğunu ve oturamayacağını söyledi."

"Benimle pederin konuştuğunu nereden biliyorsunuz?"

"Duruşunuzda, birbirinize bakışınızda gerginlik ve öfke vardı. Başboş dolaşmana

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mîl
bakılırsa sen kazandın herhalde. Bu pek akıllıca olmayabilir, Matthew."

"Onun kazanmasına izin mi vermeliydim yani?"
"Yo, yo, ama kazandığını düşünmesine izin verebilirdin. Sen de biliyorsun, Hibbard korkaktır ve korkaklar tehlikelidir, çünkü insanı sırtından vururlar. Eski bir İspanyol atasözü-"

Coots, "Aman Tanrım!" diye homurdandı. "Gene başladık!"

"-atasözü der ki, 'Bir kitaptan başkasını tanımayan adamdan korkun.' ve bu özellikle kitap 'kutsal'sa geçerlidir. Tek kitaplı insan bir an bile duraksamadan ya da pişmanlık duymadan boğazına sarıla-bilir, bu dünyada iyilerin hizmetinde olduğuna ve öbür dünyada ödüllendireceğine güvenir.

Coots sabırsızlıkla, "Eeee?" diye sordu.

BJ yüzüne masum bir merak yerleştirerek, "Ne?" dedi.

"Dağıtacak muin dağıtmayacak mısın?"

İkinci oyun yeni başlamıştı ki acıklı bir sesle başlarını eşek çayırına çevirdiler, haftalık öftek işinin isteksiz tanıkları oldular. Bjorkvist ve oğlu, boğazını kesmek için hayvanı bacaklarından bir ağaç dalına bağlamadan önce çekicileriyle bayılmamışlardı. Şimdi inek panikle uyuşmuş bir şekilde debeleniyordu. Oskar Bjorkvist kasap bıçağını çıkardı ve başparmağının ucuyla test ederken Matthew'a baktı. Bıçağı ineğin boğazına batırırken dişlerini sıktı. Hayvan can çekişe çekişe öldü.

Coots, "Bjorkvist!" dedi sert bir sesle.

Baba, yumruğunda çekiciyle onlara doğru dönerken oğlu etleri kesmeye ve yanlarında getirdikleri kovaya kıkırdakları koymaya başladı. "Evet? Ne var?"

85

Coots, "Ya şunu doğru yapın ya da yapmayın," dedi.

"Hiç kimse bana nasıl-"

Ama Coots işaretparmağını Bjorkvist'in göğsüne dayadı. "Sakın bana lâf etmeye kalkma! Dediğimi yap yeter."

Bjorkvist'in parmakları çekicini sıktı. Coots silahsızdı ve altmış yaşındaki vücudu İsveçlinin iri yıkım yapısına oranla çelimsizdi. Bjorkvist, Coots'un çeroki gözlerine baktı ve adamın tetikçiliği/° rine anlatılan hikâyeleri hatırladı. Zevahiri kurtarmak için git d* <1. bi elini salladıktan sonra oğluna döndü. Süzme aptal! olduğu için oğlanın başının arkasına vurdu! Hayvanı bir canı gibi işkenceyle öldürdün! Sen hiçbir şeyi doğru yapamaz mısın?

Matthevv, Coots ve BJ'nin arkasından ahıra dönerken öfke ve iğrenme midesini ekşitmişti.

HER CUMARTESİ MATTHEVV MADENCİLERİN gelişini müjdeleyen canlı atmosferi yaşar, ama bir parçası olmazdı. Jeff Calder ve Bay Delanny kahvaltılarını her zamanki saatte ederler, ama kızlar ertesi sabaha kadar uzanacak uzun bir gece çalışmasına hazırlık olsun diye geç saatlere kadar uyurdu. Uykulu gözler, karışık saçlar, huysuz, tavırlarla doğru dürüst giyinmemiş olarak kalkmaları on biri bulurdu. Jeff Calder susamış sürü içeriye doluştuğu zaman her şeyin el altında olması için barın arkasında koşuştururken, kızlar Frenchy'nin "4-B" dediği beykm, bisküvit, bezelye ve bayat dedikleri kahve karışımını somurtkan suratlarla mideye indirir, Matthevv'un neşeli selamlarına yalnızca homurdanmalar ya da baş sallamalarla, Chinky ise çabucak kaçık bir gülümsemeyle cevap verirdi. Bir cumartesi, Matthew masaları temizlerken Frenchy'nin bardan bir şişe viski alarak odasına çıkardığını gördü. Kadın Matthew'un bakışını yakalayınca çatlak bir kahkahayla, "Yaşlı yorgun kıcımlı yağlamak için," diye açıkladı. Matthevv başını sallayıp hafifçe gülümsedi ve kadının gözünün kenarından ağzının köşesine kadar kesik kesik

86

w*f

inen yara izini haftalardır ilk kez fark etti. Ama müşterileri onun yüzünü, kadının onlanıkindi hatırlayacağından daha çok hatırlıyordur, kanısına vardı. Geç saatte edilen kahvaltılar Matthew'un programının sarkmasına neden olduğundan yemek için Kaneller'e zamanında yetişmek amacıyla bulaşıkları alelacele yıkamak zorundaydı. Ruth Lillian'ın açıkladığı üzere bu her zamankinden daha iyi bir yemek olacaktı, çünkü babasıyla birlikte öğle yemeğinde yalnızca soğuk et ve konserve domates yiyecekler, hatta birinin sürekli dükkânda durması gerektiğinden iş arasında ayrı ayrı yiyeceklerdi. Matthevv kendi başının çaresine bakmak zorundaydı.

Kasabanın hazırlık telaşında onun yapacağı bir şey yoktu -hâlâ yabancı olduğunun bir göstergesi. Bu yüzden şekerlemek yapmak üzere şerifin ofisine döndü, çünkü sık sık gördüğü kâbuslar yüzünden birkaç gecedit uykuları kesik kesikti: tuhaf ama korkutucu mantıklı olaylarla dolu görüntüler. Örneğin bir tanesinde Ruth Lillian'a uzandığında Peder Hibbard'ın kıpkırmızı gözleri öfkeyle dolu olduğundan Matthevv tetiği çekmiş ve oluk gibi akan kanın içinde debelenen sıska

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
yaşlı inek gibi acıklı bir sesle babasının külüstür tüfeği adamı omzundan vurmuştu, ama sattığın et değildir, cızırtıyı satarsın, bu yüzden Coots BJ ile bir daha iskambil oynamayacağına yemin etti, bu arada Oskar Bjorkvist gülümsedi ve bıçağını ineğin boğazına batırdı ve deri ikiye ayrılarak içinden olgun bir karpuz fırladı, tabii babasının külüstür tüfeği tekrar gümbürdedi ve bu kez başka bir silahın gümbürtüsüyle karşılaştı, ardından bir tane daha, aynı anda ateş eden üç-döit silah-
-Matthevv soluk soluğa yatakta doğruldu, kalbi göğsünden çıkmak istermişçesine çarpıyordu! Sokakta silah sesleri vardı, yeni gelen madenciler trenden Bjorkvistler'in pansiyonuna giderken havaya ateş ediyordu.
Matthevv battaniyeleri başının üstüne çekti ve bir delikten kapısını gözetledi, ta ki sıskacık şeyler, kocaman şeyler, babasının külüstür tüfeği, boğazı yarık ineklerle... dolu rahatsız bir uykuya dalana kadar.
Uzaklardaki dağ eteklerinin yamaçları sonbaharın renklerine bü-rindükten sonra, bir cumartesi günü Matthew şerifin ofisinde kapı

87

ağzında durmuş ateş eden, gülüşen madencilerin geçişini seyrediyordu. Madencilerin hepsi hafta boyunca yorgunluk, tehlike ve can sıkıntısı yaşadktan sonra büyük bir şamata kopanyordu. Matthevv saldırgan sürüye dostça bir yakınlıkla gülümsedi. Anthony Bradford Chumms'm kitaplarındaki sığır kasabalarına gelen kovboylar gibiydi bunlar da: bazen biraz vahşi, ama içten içe iyi yürekli. Bir kumarbaz içlerinden birini kandırırsa ya da profesyonel bir tetikçi sırf kabzasına bir çentik daha atmak için bir genci kışkırtmaya çalışırsa, ^ in ^0 Kid müdahale eder, kabadayıyla yumuşak ama uğursuz bir sesle konuşur, bu arada hep gülümserdi -gözleri dışında- ve kabadayı geri çekilerek bir şey yapma niyetinde olmadığını söyledi.Kimse şakadan anlamıyor muydu? Matthevv bir anlık dürtüye kendini kaptırarak insanselinin içine girdi ve Bjorkvistler'e kadar onlarla birlikte sürüklendi. Kalabalıkta bulaşıcı bir enerji vardı, hatta Bjorkvistler'in kapısında oluşan düzensiz kuyruktaki itiş kakışta bile, herkes bir an önce o "bifteklar"e ve şeftalilere ulaşmak istiyordu. Ama Bayan Bjorkvist girişte durmuş ancak gümüş dolarını verdikten sonra geçmelerine izin veriyordu. Matthevv onun yanına kadar gelince, şapkasını çıkardı ve "İyi akşamlar, efendim," dedi. "Bu akşam sizinle yemek yiyebileceğimi düşündüm. Elbette yatağa da yarınki kahvaltıya da ihtiyacım yok, bu yüzden sırf öğle yemeği kaç para tutar?" Bayan Bjorkvist ona fiyatın yatak ve yemek dahil bir dolar olduğunu söyledi. Yatağını kullanmak ya da kahvaltısını etmek istemiyorsa, bu onun bileceği bir işti. Matthevv bunun hemşehriliğe pek sığmadığını açıklamaya çalıştı, ama arkasındaki adam onu arkadan itiyordu ve kuyruktaki başka insanlar da yavaşlıktan şikayet etmeye başlamıştı. Bu yüzden, adaletsizlik olduğunu düşünse de, Matthevv bir doları ödedi ve bir masada yerini aldı. Masa çok geçmeden gürültücü madencilerin dirsekleriyle doldu. Açması azlıkta eti ve şaşırtıcı miktarlarda haşlanmış lahanayı hemen kapıyor ve Kersti Bjorkvist'in masalarına koyduğu kocaman bisküvi tabaklarını hemen boşaltıyorlardı. Kersti bir mutfağa bir salona koşuşup duruyordu. Son madenci de bir dolarını ödeyene ve dışarıda oyalanan başka bir dolar daha olmadığından emin olmak için sokağı kolağan edene kadar annesi ona yardım etmedi. Masaların madencilere ancak yeteceğini düşünen Bjorkvist babayla oğlu

88

yemeklerini mutfakta yediler, ama zaman zaman kapı ağzına gidip kalabalığa bakıyor, her şeyin yolunda gidip gitmediğini kontrol ediyorlardı. Matthew sağındaki madenciyle tanıştı: elli yaşma merdiven dayamış, kırışık, yumuşak gözlü bir adam. Her ikisi de son bisküviye uzandı, her ikisi de diğeri alsın diye geri çekildi, sonra her ikisi tekrar uzandı. Adam gülüp bisküviyi ikiye böldükten sonra yarısını Matthevv'a verdi. "Yenisi gelene kadar bu bizi oyalasın. Hey, seni buralarda hiç görmemiştim. Benim adım Doc."

"Bana Ringo Kid derler."

"Tanıştığımıza memnun oldum, Ringo. Yeni mi yazıldın?"

"Hayır, ben madende çalışmıyorum. Yirminci Mil'de oturuyorum."

"Yapma ya."

"Evet, ben... şey, şerifin ofisinde beni bulabilirsiniz."

"Yapma ya! Vay canına Yirminci Mil'de bir polis müdürü olduğunu bile bilmiyordum."

"Ha, ben tam olarak polis müdürü değilim. Ben bir tür..." Belli belirsiz bir hareket yaptı.

"Bir tür işlere bakıyorsun, öyle mi?"

"Öyle sayılır."

"Hey, bifteğini yemeyecek misin?"

"... ah, yo. Yo, sanmıyorum. İster misiniz?"

Sayfa 39

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

"Cehennemde insanlara buzlu su sorulur mu? Aktar buraya! Senin sorunun ne, Ringo? Kendini iyi hissetmiyor musun?"

"Yo, yo. Yemeğe karşı isteğimi kaybettim son zamanlarda." Aslında

Bjorkvistler'in ineği kestiğini gördüğünden beri.

"İsteğini mi kaybettin? Vay, bu ciddi görünüyor!"

Taciz edilen Kersti Bjorkvist masalarına iki büyük saplı çaydanlıkla gelerek adamların teneke fincanlarına kahve koydu. Matthevv'un gfcıncamı dolduktan sonra masanın öbür tarafındaki iki fincanı doldurmak için üzerinden eğilince terli bedenini Matthevv'un sırtına yaslandı.

Doc, "Hey, buraya biraz daha bisküvi getirmeye ne dersin, kızım!" dedi.

"Suyunu sıkı tut yeter! İki elim ve iki bacağı var yalnızca!"

89

"Başka çift şeyin daha var," dedi yüzü kırış kırış yaşlı bir madenci. "Güzele de benziyorlar!" Arkadaşları kahkahadan kırıldı, çünkü bu adam madenin kendi kendini atamış olan komedyeniydi. "Hey, neden onları buraya getirmiyorsun biraz da sıkalım, bakalım dolgunlar mı!"

Kersti, "Çıkamaz ayın son çarşambasında!" dedi ve gür sarı saçlarını geriye iterek bir sonraki masaya geçti. Masada erkeklerden gördüğü tek ilgi işareti olan başka yorumlar daha aldı. Mâtîhew kızın göğüslerinin büyük olduğunu fark etti. Ama bilekleri, kalçaları, boynu, kolları ve beli de öyleydi. Ne var ki saçları güzeldi, bunu teslim etmek gerekiyordu. Ruth Lillian'mkiler kadar ince ve zarif değil, ama gür ve altın rengiydi ve-

"Hey, o kıza yiyecekmiş gibi bakıyorsun, Ringo," dedi Doc. "Bir de yemeğe karşı isteğinin kaybolduğundan söz ediyorsun! Çek git buradan!"

Matthew yüzünün kızarmasını gizlemek için güldü.

Doc, "Yemeğini yedikten sonra otele gideceksin herhalde," dedi. "Hangisini beğeniyorsun? Ben hepsini denedim ve bana göre Quenny ile Chinky arasında yazı tura atmak gerekir. Frenchy iyi bir karı, ama yüzündeki o yara beni rahatsız ediyor. Belki öncesinde yeterince içmiyorum, ha?"

"Evet, belki öyledir," dedi Matthew, kızlardan en sevdiği olan Frenchy'ye sadık kalmamış duygusuna kapıldı hemen.

Doc konuyu sürdürdü. "Peki, hangisine ağzın sulanıyor?"

"Ah, bilmiyorum. Belki büroya geri dönmekle yetineceğim. Orada yapılması gereken işler var."

"Hey, bu doğru! Bütün hafta boyunca buradasın zaten! Seç seçebildiğim! Bazı erkekler amma şanslı oluyor."

"Öyle, değil mi?"

Kösedeki masada bir patırtı koptu ve birden iki adam ayağa fırlayarak birbirini kollamaya başladı. Matthew bir an için şerifin araya girerek onları sakinleştirmesi gerekip gerekmediğini düşündü. Kalkmak için iskemlesini geriye itti. Şey... belki de gerekmez. Kaldı ki yalnızca birkaç kanı kaynayan gençti. Gerçekten de şerifin içgüdüğü doğru çıktı, çünkü tam o sırada şeftaliler geldi ve gençler

90

hemen anlaşmazlıklarını bir kenara bırakarak enerjilerini şeftali ve urubu mideye indirme gibi ciddi bir işe verdiler.

Doc'un öyle yaptığını gören Matthew, şeftaliler gelmeden önce üç bisküviyi tabağının içine kırdı, Kersti'nin bolca verdiği şurupla da bisküvileri ıslattı.

Doc bunu "üst düzey, en kaliteli yemek" olarak tanımladı. Tatlıyı dağıtırken Kersti'nin kalçasını omzuna nasıl bastırıldığı ya da öbürlerinden daha fazla şeftali verdiği konusunda jylatthew'a takılmaktan da geri kalmadı.

"O kızın senin için yanıp tutuştuğuna inanıyorum, Ringo. Kendine dikkat etsen iyi olur! Bu iri yarı İsveçli karıların buradan ta bilmem nereye kadar ihtiyaçları bitmez! Bir erkeğin suyunu çıkarır ve geride bomboş bin enkazdan başka şey bırakmazlar!"

Kırış kırış yüzlü ihtiyar komedyen, "Aman Tanrım!" diye bağırdı, rahibin huşu içinde kendinden geçmiş titrek sesini taklit ederek. "Tanrım, şu suyu çıkarılan ben olayım n'olur! O bomboş enkaz ben olayım! Bunun için sana yalvarıyorum!" Herkes kahkahadan kırıldı, gerçi birkaç genç tavanın başlarına inmesini bekliyormuş gibi sinirli sinirli bakıyordu.

Çok geçmeden insanlar tatmin homurtuları ve iltifatlarla masadan kalkmaya başladı. Sokağa çıktılar, bazıları haftalık alışverişlerini yapmak için Kane Ticaret'e giderken, bazıları da körkütük sarhoş olmak ve kızlarla eğlenmek için Gezginler Oteli'nin yolunu tuttu.

Ama Doc iskemlesinde oturmaya devam ederek cebinden kısa saplı piposuyla tütün kesesini çıkardı. "Aceleyle gerek yok. Bu karılar biz gitmeden bozulmaz."

Başparmağının tırnağıyla kibrit çıkararak piposuna tuttu. "Bir insanın hayatı ciddiye almamayı öğrenmesi gerekir. Kaldı ki hepimiz tahtalıköye gideceğiz ve

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
ilk gidene ödöl vermiyorlar orada. Tütün ister misin?"
"Yo, ben... ben bıraktım."
"Yapma! Nasıl oldu?"
"Şey, tütün insanın görüş gücünü zayıflatıyor. Ve benim mesleğimde..."
"Tütünün insanın görüş gücünü zayıflattığını nereden biliyorsun?"
"Bay Anthony Bradford Chumms'un bir kitabında okudum. Bu yazarı hiç okudun mu?"
"Okudum diyemem, Ringo. Sigara içmekle ilgili yazıyor, ha?"

91

"Evet, şey... ve başka şeyler hakkında da. Gerçek bir erkeğin nasıl davranması gerektiği gibi. Neyin doğru, neyin yanlış olduğu gibi. Ve insanlardan nasıl saygı görüleceği gibi."
"Benim okuduğum tek şey çalıştırmak için elkitabları."
"Madencilikle ilgili mi?"
"Sayılır. Ben aslında madenci değilim. Kırma ve işleme işlerinden sorumluyum."
"Sorumlu mu? Çok iyi." Demek Matthew bir şeyden sorumlu f-, adamla yemek yiyor, şakalaşılıyor ve tütün içiyordu. Doc'un ona Ringo demesinde, soru sormadan adlarını kabul etmelerinde onurlandırıcı bir şey vardı.
Doc, kırma ve işleme işinin madende yapıldığını, çünkü Kader'e maden cevherini ham olarak nakletmenin çok pahalı olacağını söyledi. İşlenmiş maden yaklaşık yüzde yirmi oranında gümüştü. Ama madenin kalitesi yüksek olsa da, miktar düzenli olarak azalıyordu. "İş hâlâ kâr getiriyor, ama fazla değil. Şu Bostonlu bankerler bu kadar çabuk madenin eriyeceğini bilmiş olsalardı demiryolu hattını ve makineleri bu kadar çok yıgmazlardı bence. İkimizin arasında kalsın, her şey üzerine bahse girerim ki, işleri sürdürecek büyük bir yatırım bulmuş olsalar bu Sürpriz Maden Damarı'nın sonu olur."

Matthew, "Yirminci Mil'deki insanlara ne olur?" diye sordu.
"Ha, sanırım birçoğu taşınır. En azından kızlar. Ucuz fahişelerin her zaman piyasası vardır. Genç madenciler muhtemelen Klondike'a doğru giderler, gerçi hiçbirinin iki yakasını bir araya getirecek kadar para biriktirdiğini sanmam. İhtiyarlara gelince. Şey, parlak günlerin sona erdiğini kabul etmek zorundayız. Maden arayıcılar, öncüler, sınır koruyucular, çiftlik çalışanları -hepsi yok olmakta diyebilecen bir türe aitler. Şimdi sadece tüccarlar, bankerler, simsarlar ve satıcılar var ve bu ülke de -Allah kahretsin, ne hale geleceğini bilmiyorum. Eskiden yoksul, hırslı ya da gezginsen her zaman Batı'ya gidebiliydin. Ama artık Batı diye bir şey kalmadı. Hepimiz tükendik. Belki bu yüzden Hawaii ve Filipinler'e el koymuşuzdur. Bu ülke ne hale gelecek bilmiyorum, ama ilk paramı ödeyip millî olduğum günler kadar eğlenceli olmadığı kesin." Ayağa kalktı. "Ucuzluktan söz etmişken, çabucak yapmak için otele gitmek istemediğinden emin misin?"

92

W

"Hayır, teşekkürler, Doc. Önce bir dolaşıp sonra büroma döneceğim."
"Şey, seninle tanıştığıma memnun oldum, Ringo. Çok geç saatlere kadar çalışma. VIATTHEVV RUTH LILLIAN'I KANE Ticaret'te tek başına gaz lambasında kitap okurken buldu. Ruth Lillian babasının şekerleme yapmak için yukarıya çıktığını söyledi. "Şekerleme için biraz geç değil mi? Yoksa çok mu erken?"
"Babam şekerleme diyor, çünkü artık çok çalışmadığını kabul etmiyor. 'Şekerleme'si sabaha kadar sürer."
"Babanın sürekli soluklanmak için durduğunu fark etmiştim."
"Kalbi. Fazla iyi durumda değil."
"Bunu duyduğuma çok üzüldüm, Ruth Lillian."
Ruth Lillian kaderine razı olur gibi omuz silkti ve lamba ışığında profili Matthew'un yüreğini sıkıştırdı. "Bunu saklıyor," dedi Ruth Lillian. "'Sağlıklı olmaktan utanıyor, bir erkeğin sağlıklı olması gerektiğini düşünüyor. Bu yüzden ağır işlerde yardım etmen için seni işe almak istemedi. Huysuz olmanın hasta olduğu gerçeğini saklayacağını sanıyor. Ama kasabadaki herkes bunu biliyor. Ve akbabalar gibi dönerek bekliyorlar."

"Dönerek mi? Ne için?"
"Kane Ticaret'i istiyorlar! Haftalık biftek dışında her şey bu dükkândan geçer. Gıda, giysiler, lamba yağı, kömür, tütün -her şey. Bjorkvistler bunu ellerine geçirseler bayılırlar. Profesör Murphy de öyle. Bazen onları karanlıkta hissedebiliyorum sanki, umut ederek, komplo kurarak, açgözlü, adı ve... küçük] Ama bu dükkânı asla, asla elde edemeyecekler. Babam burayı çalıştırmak için gereken her şeyi bana öğretti. Nasıl sipariş verileceği, kayıtların nasıl tutulacağı, her şeyi, yani maden çalıştığı sürece kendimi geçindirebilirim. Zorunda kalırsam yani. Demek istiyorum ki, babamın kalbi..." Bu ihtimali uzaklaştırmak için başını iki yana salladı.
Lambaya bir pervane çarptı ve çevresinde döndü: meraklı, afal-

lamış... sonra birden yandı. Ruth Lillian lambanın üst tarafından elini sokup söndürmek için avcunu bastırdı. Gıcırdayan cam kapıyı iterek açtı ve verandaya çıktı. Yanığını bir direğe dayayarak kapkara gökyüzünden sarkan yıldızlara baktı.

Matthevv da onun arkasından dışarıya çıkarken kapıyı arkasından hafifçe kapattı.

"Ama dükkân senin olursa, ağır işlerde yardımcıya ihtiyacın olacak. Pazar günleri trenle gelen malzemeleri yüklemek, kömürü torbalamak, bunun gibi şeyler."

"Ha, yardımcı bulacağım."

"Nereden?"

Ruth Lillian omzunu silkti. Gözlerinde yaramaz bir pırıltı görüldü sonra. "Belki Profesör Murphy'ye yardımcılık işi öneririm. Bu onun hırsını söndürmez mi?"

"Benimkini de söndürür."

"Nasıl yani?"

"Yaşlı Murphy yerine neden bana teklif etmezsin?"

"Sana mı?" Anı bir ürpermeyle kollarının üst tarafını ovuşturdu. Kendini kucaklar gibi ellerini kollarında tuttu. Sesi fısıltı haline dönüştü. "Sen buralarda olmayacaksınız, Matthevv."

"Neden böyle diyorsun?"

"Zamanla babam... Zamanla başka bir yere gideceksin. Hayatın peşinden koşacaksın."

Matthevv dalgınca başını salladı. Evet, herhalde bu doğruydı. Hayatın peşinden koşacaktı. Bir yalnız. Kendi yolunu çizen ve yapılması gerekenleri yapan bir gezgin, Ringo gibi -ama yo. Yo, Yirminci Mil'i terk edemezdi. Uzun bir süre edemezdi. Belki de hiç.

Gezginler Oteli'nden yükselen kahkaha bu düşünceleri böldü. Barın çift kapısı takırdayarak açıldı ve biri kollarını sallayıp sendeleyerek dışarıya çıktı ve kendini tozların arasında yüzükoyun uzanmış buldu. Yavaşça ayağa kalktı.

Üstündeki tozları silkeledi. Sonra sanki yoldan geçerken ışık ve kahkaha ilgisini çekmişcesine sakın sakın içeriye girdi.

"Neden kapatıp yatmıyorsun, Ruth Lillian?"

"Yatamam. Arada bir sarhoş bir madencinin aklına dükkândan alması gereken bir şey gelir. Geçen hafta bir adam ağlayıp saçma sapan konuşarak geldi, küçük kızının doğumgünüünü unuttuğunu ve

kir bebek alması gerektiğini söyleyip duruyordu. ve hemen istiyordu! Açık olmasaydık, kapıyı kırıp her şeyi dağıtırlardı. Bu yüzden, madenciler Damar'a dönene kadar dükkânda gece gündüz biri olmak zorunda. Babamla ben nöbetleşe duruyoruz."

"Demek bütün gece ayakta olacaksınız."

"Öyle görünüyor."

"Seninle kalmamı ister misin?"

"Hayır, teşekkürler. Ben böyle iyiyim."

"Emin misin?"

Kız duraksayarak başını salladı, gözleri hâlâ ufukta dağınık halde duran yıldızlardaydı.

Matthew kızın profiline baktı ve yüreği ona yönelik duygularla doldu. Ona dokunmayı, elini tutmayı öyle çok istiyordu ki, hatta belki... kuru olup olmadığını anlamak için avcunu gizlice pantolonuna sürdü. Tam kıza uzanırken Ruth Lillian dönüp onun elini tuttu... ve sımsıkı tokalaştı.

"İyi geceler, Matthevv."

"Ah-h... şey, iyi geceler, Ruth Lillian."

BİRKAÇ GECE SONRA, KENDİLERİNİ tekrar Kane Ticaret'in tahta basamaklarında buldular. Gökgürültüsü dağdan dağa yankılanırken şimşegin bulutların arasında kaybolmasını seyrediyorlardı. Yan yana oturmuş çocukken yaptıkları, düşündükleri ve inandıkları şeyler üzerine kısık sesle konuşuyorlardı. Ara sıra, hatırladıkları bir şey başka bir olay ya da anı gizli anılarını ortaya çıkarıyor, konuşmaları böylece daldan dala atlıyordu. Tıpkı Ruth Lillian'ın derin bir sessizlikten sonra dediği gibi. "... Devler mobilyalarını gene hareket ettiriyorlar."

"Ha?"

"Çocukken gökgürültüsü beni çok korkuturdu. Sonra fırtınalı bir akşam babam bana gökgürültüsünün mobilyalarını hareket ettiren gökyüzündeki devler olduğunu söyledi. Gerçekten çok gürültülü bir ses piyanolarını düşürdükleri anlamına geliyordu. Bundan sonra hiç korkmadım."

Güneşin batmasından kısa süre sonra iri iri yağmur damlaları sokaktaki tozda koyu halkalar oluşturmaya başladı, ama arkasından sıkı bir yağmur gelmedi, yalnızca fırtınaya dönüşebilecek soğuk rüzgârlar esti. Şimdi gece havası hâlâ fırtınanın heyecan verici, burnu kaşıdırıcı kokusunu taşıyordu: o elektrik ve toz karışımı.

"Senin korkmana aldırın bir baban olduğu için şanslısın," dedi Matthew. Sonra hemen ekledi: "Elbette benim babam da böyleydi. Bana hep açıklamalar yapardı. Her şeyi bilirdi. Bu yüzden her onun ağzının içine bakar ve saygı duyardı." Ruth Lillian belli belirsiz bir onay sesi çıkardı, ama onu dinlemiyordu aslında, çünkü gökgürültüsünü ve devleri öğrendiği geceden söz etmek aynasını, annesinin ona vermiş olduğu aynayı aklına getirmişti nedense. Babası, annesinin kaçtığı gece öfkeyle aynayı kırmıştı.

Hafif bir sesle, "Eskiden aynam vardı," dedi. "Saatlerce önünde oturur, gözlerimin içine bakardım, ta ki aynadaki kişi rastlantıyla bana benzeyen bir yabancıymış gibi komik bir duyguya kapılana dek. Bu yeterince tuhaftı zaten, ama sonra düşünmeye başladım: Öteki kişi kim, başımın içindeki, gözlerim aracılığıyla aynadaki yabancı kıza bakar. Sonra yüksek sesle defalarca adımlı söylerdim. Ruth Lillian, Ruth Lillian, Ruth Lil-li-an, ta ki sesler hiçbir anlam ifade etmeye dek, çok geçmeden de bilinmesi çok korkutucu bir şeyi bulmanın tam eşiğinde olduğum duygusuna kapılırdım. Sen hiç böyle hissettin mi, Matthevv?"

"Hayır. Yalnızca Cracker-Jacks kutusu."

Ruth Lillian ona dönüp gözlerini kırıştırdı. "Cracker-Jacks ne?"

"Cracker-Jacks, üzerinde karamel ve birkaç fıstık olan patlamış mısırdır. Ayrıca içinde küçük bir oyuncak-"

"Cracker-Jacks'in ne olduğunu biliyorum, Matthew. Ama ne ilgisi var?"

"Şey, kutu senin aynan gibi bir şeydir. Demek istiyorum ki, bir Cracker-Jacks kutusunda, elinde daha küçük bir Cracker-Jacks kutusu tutan bir denizci vardır. Bir gün birdenbire aklıma başka bir tane, daha küçük bir kutuda daha küçük bir denizci olması gerektiği aklıma geldi, onun da elinde daha da küçük bir Cracker-Jacks kutusu vardı ve bu kutuda da küçücük Cracker-Jacks kutusu tutan küçü-

lk bir denizci vardı ve o kutuda da... Sonsuza kadar devam edecekti! Her şey sonsuza kadar gittikçe küçülecekti. Bunu düşünürken, aşırn döndü. Ve korktum. Senin aynan gibi. Ne demek istediğimi anhyor musun?"

Ruth Lillian ne demek istediğini anlıyordu... anlıyor sayılırdı.

"Bir keresinde beni seven bir öğretmenim vardı. Ona Cracker-jacks denizcilerinin giderek küçüldüğünü anlattığım zaman, öğretmenim buna sonsuzluk denildiğini söyledi. Ve karatahtaya sonsuzluk işaretini çizdi. Lazy-8 sığır markasına benziyordu."

"Ne Lazy-8 sığır markasına benziyordu?" Bay Kane kapı ağzından konuşarak onları şaşırttı. Ruth Lillian'm neden henüz yatmadığını anlamak için yatağından çıkmıştı.

Matthew hemen doğruldu, ama hemen arkasından da buna pişman oldu, çünkü yapmamaları gereken bir şey yapmış gibi bir gö-. rüntü vermişti, ki yapmıyorlardı. "Sonsuzluk, efendim."

"Sonsuzluk mu? Burada oturmuş durmadan sonsuzluktan mı söz ediyorsunuz?"

"Evet," dedi Ruth Lillian. "Ve aynalardan. Ve Cracker-Jacks'ten."

Bay Kane yorgunca başım iki yana salladı. "Git yatağına yat. Geç oldu."

"Tamam. İyi geceler, Matthevv."

"Sana da, Ruth Lillian. İyi geceler, efendim."

"Hım...? Ha, evet. İyi geceler."

YİRMİNCİ MİL'DEKİ İLK BİRKAÇ haftasında Matthew yeni yerlerde yaşama tekniğinin ikinci aşamasına geçiyor gibi oldu: Bir kez içeri girince nazik ol ve onların kurallarına göre oyna. Herkes az bir ücret karşılığında çok çalışma isteğinden etkilenmişti. "Şu çocuğa baksana." Ama parıltı yok olunca insanlar onun neşeyle çok çalışmasını normal olarak görmeye başladı. "Çocuk böyle işte. Çok çalışmayı seviyor. Herhalde hep böyleydi."

Matthevv aslında hiçbirinin kendisine saygı duymadığı hissinden kurtulamıyordu. Bazı durumlarda ise saygı eksikliğinden daha kötü-

sü oluyordu. Doc ve öbür madencilerle pansiyonda haftalık yemeği. ni yerken bazen başını kaldırıp Oskar Bjorkvist'in mutfak kapısında gözünü dikip kendisine baktığını görüyordu. Oğlanın gözlerinde içerleme vardı. Oskar'm annesi, bir yabancıнын şehre gelip aslında ona ait olan bütün işleri -bu kadar aptal!... tembel!... olmasa ken. dışının kazanacağı o kadar parayı- kapmasına izin verdiği

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil için sürekli onu azarlıyordu. Öfkesini oğlanın kulaklarına öylesine hızlı v- -a. rak vurgulardı ki, kulakları saatlerce sıcak ve kırmızı kalırdı. < İki haftalık deneme süresi bittikten sonra Matthew yarım guulük sıkı çalışması karşılığında yetmiş beş centlik ücretinin bir dolar elli cente çıkmasını istediği zaman, Profesör Murphy de pek dostça davranmamıştı. Yirminci Mil'in Berberler Şahı artı altmış cente içerledi ve Matthevv'u işi bir fiyata yapmayı önerdikten sonra daha fazlası için şantaj yaparak "köşeye kısıtırmak"la suçladı. Matthew, ilk anlaşmanın Profesör'e örnek göstermek için olduğunu kabul etti, ama ahırlarda BJ Stone ve Coots için iş yaparak bu kadar alırken tüm gün çok çalışma karşılığında elli cent daha istemenin şantaj olduğunu düşünmediğini söyledi. Murphy homurdanarak cevap verdi.

Sonunda Murphy isteksizce uzlaşarak bir dolar yirmi beş cent önerdi, ama Matthevv'u "başka anlaşmalar"ı düşünceğini söyleyerek uyardı. Sonraki Pazar sabahı da Matthew berber dükkânına gelince, Oskar Bjorkvist'i kuvetleri ovarken buldu. Ama küçük akıllı oğlan iki kalıp Fels-Naphtha kullanmış, uzun saplı fırçayı kırmış ve o kadar kötü bir iş çıkarmıştı ki, Profesör Murphy ertesi sabahı kuvetleri terleyip homurdanarak yeniden temizlemek zorunda kalmıştı. Koca göbeğini kesen kuvet kenarlarına homurdanırken peruğu sürekli bir tehlike içindeydi. Böylece Matthevv işini geri aldı (bir buçuk dolara) ve daha bir gün önce gururlu bir anne okşaması almış olan Oskar Bjorkvist, kulağına öyle bir şaplak yedi ki, başı saatlerce ağrıdı.

BİR GECE, ÖĞLEDEN SONRADAN itibaren keskin göğüs ağrıları çektiği için yemek boyunca huzursuz görüldükten sonra Bay Kane yatağa erken yattı. Bulaşıkları yıkadıktan sonra Matthew her

98

amanki gibi verandanın serinliğinde Ruth Lillian'la yarım saat eCirdi. Ruth Lillian yamaçlara bakarken Matthevv da aysız gecede Cızların parlaklığında belli belirsiz görünen profiline istekle bakıyordu.

"Ne düşünüyorsun?" diye sordu.

"Hım-m? Ha, hiçbir şey. Yalnızca bir insanın bu hayatta en önem-jj şeyinin ne olabileceğini düşünüyordum. Güzellik mi? Beyin mi? Zenginlik mi?"

Matthevv hiç duraksamadan, "Saygı," dedi.

"Saygı mı?"

"Saygı senin için önemli olmayabilir, çünkü babanla sen her zaman saygı

gördünüz. Ama ben görmedim. Babama gelince..."

"Ama herkes seni seviyor, Matthew."

"Bu doğru değil, Ruth Lillian. Ayrıca doğru olsa bile sevmek saygı duymak değildir. Bay Anthony Bradford Chumms, saygı görmeyen bir insanın ancak yarım insan olabileceğini yazmıştı. Bu yüzden saygı istiyorum, Profesör Murphy, Bjorkvistler ve Benson kardeşler gibi insanlardan bile ve-"

"Benson kardeşler mi?"

"Ha... bazı çocuklar, onlar..." Omuzlarını silktilti, açıklamaya istekli değildi. Ama bir süre sonra ailesinin kasabadan kasabaya sürüklendiği için kendisinin her zaman, her zaman okulda yeni öğrenci olduğunu anlatmaya başladı. Bu da zorbaların kendisiyle uğraşması anlamına geliyordu. En çok rahatsız ettikleri konu soyadıydı. Oğlanlar, "Dubçek... çek,, çek., çek," diye şarkı söyler, alay ederlerdi.

"Ama... ben soyâdıhın Chumms olduğunu sanıyordum. Matthevv Bradford Chumms."

"Şey, evet... bu... şimdiki soyadım. Ama küçükken beni..." Gözlerini yere indirip avcunu diğer elinin başparmağına bastırdı. Sonra başını kaldırıp dosdoğru kızın gözlerinin içine baktı. "Ruth Lillian, soyadım Chumms derken yalan söyledim. Aslında... Dubçek."

"Dubçek'in nesi varmış."

"Gerçek bir Amerikan adı değil yalnızca!"

"İyi, ya Kane'e ne demeli? Kane bir Yahudi adı."

"Öyle mi? Evet, ama Amerikan adı gibi geliyor kulağa. Önemli olan da bu."

99

"Bu yüzden mi Benson kardeşlerle dövüşüyordun? Adınla alay ettikleri için mi?"

"Hayır, bundan fazlası da var. Bushnell-Nebraska'ya yeni taşın, mıştık ve hemen Benson kardeşlerle başım belaya girdi. Ben ve diğer çocuklardan daha büyüktüler, çünkü sınıfta kalmışlardı. Onlar yüzünden okuldan nefret ediyordum ve hasta numarası yapıp evde kalırdım, bazen beni pek seven öğretmenim okuldaki hayal gücü "n zengin çocuk olduğumu söylerdi."

Ruth Lillian'ı kıskandırmak istemediği için bu genç ve güzel öğretmene beslediği gizli, acı verecek derecede yoğun sevgiden söz etmedi, birilerinin arka bahçesinden çalıp kıpkırmızı olana kadar gömleğiyle parlattığı, ama çocuklar onunla alay edecekler korkusuyla masasına koyamadığı elmadan da söz etmedi.

Sonunda kanıtları yok etmek için kitabının arkasına saklanıp elmayı yedi, ama öğretmen onu yakaladı ve sınıfta yemek yediği için azarladı. Ama Matt-hew, Ruth Lillian'a öğretmenin yazdığı hikâyenin ödülü olarak verdiği sözlükten bahsetti. Sözlük yeni değildi. Yeniden daha iyiydi; öğretmenin, üzerinde ismi falan yazıyordu. Sözlük hâlâ Matthev' daydı ve sonsuza kadar onda kalacaktı. Sözlüğü almak için sınıfın ön tarafına gittiği zaman, Benson kardeşler ona nanik yapıp diş göstermişlerdi. Daha sonra okul bahçesinde ona yalancı dediler, çünkü hikâye zor bir hayatı olan cesur bir babaya sahip bir çocuk hakkındaydı, oysa onun babası çaldığı ve yalan söylediği için bir işte dikiş tutturamayan bir ayyaştı, düşük bir Dubçek'ten başka bir şey değildi... çek... çek... çek. Ruth Lillian, "Peki seni dövdüler mi?" diye sordu. "Denediler." Matthew Bensonlar'm dış mahallenin arkasında bir grup daha küçük oğlanı topladığını ve sıra kendilerine geldiğinde o öğretmene neler yapacaklarını anlattığını söyledi. Uyurken odasına gizlice gireceklerini söylediler ve -Matthev burada durdu. Ruth Lillian donuk bir sesle, birçok oğlanın aklının ne kadar pislik dolu olduğunu bilerek, "Pis bir şey yapacaklardı herhalde," dedi. "Çok pis. O kadar pis ki sana söyleyemem." "Sen öğretmeni savundun mu peki?" "Şey... evet. Bu yüzden Bensonlar'm en büyüğü beni duvara dayadı. Sonra bir baktım ki hepsi üstümde -hepsine karşı bir tek ben.

100

En küçük çocuklar bile onlara katıldı. Hepsinin eli beni çekiştirip dururken fazla bir şey yapamadım. Ama korkmamıştım, çünkü Öteki yer'e gitmiştim ve hiçbir şey hissetmiyordum, yani bana ne kadar sık vururlarsa vursunlar önemli değildi. Şans eseri bir yumruk attım ve küçük Benson'm dudağını patlattım. O zaman gerçekten çılgına döndüler! Hepsi birden tekmelemeye ve vurmaya başladı. Büyük genson da beni boynumdan tutup kulağıma nasıl hoşuna gitti mi, diye sordu: dayak yemek, tıpkı annemin ayyaş babamdan her gece yediği gibi! Sonra bir baktım ki çocukları üstümden atmışım ve o Benson'ı saçından yakalayıp başını yere vurmuşum! Oğlanın burnu kanamaya başladı! Ama dişleri takırdayana ve gözleri cam gibi olana kadar vurmaya devam ettim. Bütün çocuklar onu öldürdüğümü haykırmaya başladılar! Ama bu benim için önemli değildi, çünkü ben Öteki Yer'deydim, bu yüzden kafasını yere çarpmaya devam ettim... çarptım... çarptım..." Matthev sustu ve birkaç kez zorlukla yutkundu, kalbi kaburgalarının altında deli gibi atıyordu. Ruth Lillian ona tuhaf tuhaf baktığı için Matthew konuşmadan önce sakinleşmek için kendini zorladı. "Şey bazen teneffüslerde öğretmeni ziyarete gelen bir adam vardı. Aftos piyosu herhalde. Galiba o da öğretmendi, çünkü gözlük takıyor ve kültürlü biri gibi konuşuyordu. Şey, adam okuldan bağırarak geldi ve çocuklardan oluşan halkayı kırmak için başlarına vurmaya başladı. Beni yakalayıp sarstı ve o oğlanı neden öldürdüğümü sordu. Öğretmen de koşarak geldi ve Benson'm yanma çömelere oğlan kendine gelene kadar hava alırtıya çalıştı. Sonra bana sert sert baktı ve sevgilisine benim kasabaya yeni geldiğimi, yeni oğlanların her zaman bela olduklarını, ne kadar sert olduklarını kanıtlamaya çalıştıklarını söyledi. Sevgilisi de beni biraz daha sarsıp sert olduğumu düşünüp düşünmediğimi sordu. Bütün çocuklar bana bakıp sırıtıyordu, bu yüzden doğal olarak bahse girebilirsin, dedim! Hem de ne sert! Kadın öğretmenim bunun benim hatam olmadığını, çünkü annemle babamın... ne olduklarını söylemek istemiyordu. Ama küçük Benson babamın sarhoş olduğunu ve annemi hep dövdüğünü yumurtladı! Adam da bunun çok kötü olduğunu, ama sorun yaratmanın, çocukların kafalarını yarı ölü hale gelene kadar yere çarpmanın mazereti olmadığını söyledi. Sonra yüzünü benimkine yak-

101

laştıracak, "Bu kadar sert olduğunu düşünüyorsan, küçük adam neden benim üzerimde bir deneme yapmıyorsun?" dedi. Bunu yap. mayacağımdan emin olduğunu söyleyebilirim ve bir anlamda kadın öğretmene gösteri yapıyordu, çocukları nasıl idare edeceğini bildiği-ni gösteriyordu. Ama bütün oğlanlar orada durmuş sırıtıyordu ve büyük Benson da kan akan burnuyla bana pis pis bakıyordu, ne yapabiliirdim ki? Yani ne yapabiliirdim ki? Ona en sert yumruğum' vurduğum. Gözlüğü düştü, adam yeri boyladı -asıl olarak şaşkınlıkla kadın öğretmen yanma eğilerek mendilini yerilen kaşına bastırdı. Başını kaldırıp bana "Evine git! Evihe git ve bir daha gelme, duyuyor musun?" diye bağırды. Ben de... ben de eve gittim ve bir daha geri dönmedim."

Hikâye duraksayarak başlamıştı, ama son sözler ağzından yağmur gibi fışkırmıştı. Sonunda Mattiiew verandanın tırabzanını o kadar sert tutar olmuştu ki, parmak uçları bombeyaz oldu. Gözlerini yakan acı gözyaşlarını engellemek için yutkundu. Tekrar konuşa-bilme gücünü bulunca, "Eve gittiğimde verdiği sözlüğü alıp duvara fırlattım!" dedi. "Sözlük sırtı kırılarak yere saçıldı. Sözlüğe bakarken kendimi

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil kötü hissettim... hareketsiz ve sırtı kırık. Geri kalan her şey -üstüme varan oğlanlar, bana bağırarak öğretmen- hiçbir şey sözleşümün parçalanması kadar acı vermedi. Kazandığım tek şeydi o." Gözlerini sımsıkı kapattı. Ruth Lillian bir süre suskun kaldı. Yumuşak, iyileştirici bir ses tonuyla, "Üzuldüm, Matthew," dedi sonunda. "Çocukların ne kadar acımasız olabileceğini bilirim. Sen bilmezsin ama bir zamanlar Yirminci Mil'de de bir okul vardı. Otuz kadar çocuk. Yaşlı BJ Stone okul müdürüydü. Kızlar benden hoşlanmazdı, çünkü annem bana hep şık giysiler giydirdirdi. Ben de biraz kibirliydim, bunu kabul etmeliyim. Tekerlemelerle annem hakkında çirkin şeyler söylerlerdi. Bazen de çevremde halka olup parmağım bana uzatır ve bir şarkıya başlardı: utan, utan, iki kez utan! Herkesin bildiği adından! Yani o zorbalar annenin döven babanla ilgili yalanlar uydurduğu zaman nasıl deliye döndüğünü ve çaresizlik hissettiğini biliyorum."

Matthew başını kaldırıp Ruth Lillian'a baktı. "Eve gitsem iyi olacak." Sokağa inen dört tahta basamağı indikten sonra durdu. Arkasını

102

Sönmeden ifadesiz bir ses tonuyla, "Doğrusu şu ki, Ruth Lillian, o çocuklar yalan uydurmuyordu," dedi. "Babam bir ayyaştı. Eve buram buram viski kokarak gelir, çişini yapar, kusar ve annemi feci döverdi. Hep döverdi, ta ki annem..." Derin bir soluk aldı ve yüzünü elleriyle ovuşturdu, sonra burnunu çekti. "Viski kokusundan nefret ederim!" Bir an sonra: "Yani çocukların söylediği doğrudur. Bu yüzden dayanamadım ve çenelerini kapatmak için kavga etmek zorunda kaldım. Ama bir insanın babası hep viski koktuğu ve kustuğu zaman fazla saygı bekleyemez herhalde. Ne demek istediğimi anlıyor musun?"

Ruth Lillian bir şey söylemedi. Ne diyebilirdi ki?

Matthevv evine gitti.

MATTHEVV'UN ÇOK ÇALIŞMASINI VE neşeli, yumuşak başlı olma çabalarına rağmen Yirminci Mil'deki insanların kendisine saygı duymadığı inancı, bir hafta sonra pekişti. Bir dil sürçmesi Ruth Lillian'ın bile aslında ona saygı duymadığına inanmasına yol açtı. Günlerden pazardı, ve tren Yirminci Mil yükünü indirip madencileri tekrar Da-mar'a götürmek üzere yola çıktıktan sonra, Matthevv yeni malzemelerle yüklü el arabasını iterek her zamanki Kane Ticaret yolculuğunu yaptı. Bundan sonra kuvvet ovmak üzere berber dükkânına gitti. Akşam yemeğine geç kalmıştı, çünkü Profesör Murphy, zor kazandığı paradan fazladan altmış cent fazla vermek için şantaj maruz kalacaksa, terini attıracak altı iş daha çıkarmaya niyetli olduğunu söyleyerek yeni işler vermişti ona! Bu yüzden Matthevv Kane Ticaret'e geç saatte vardı. Tezgâhın arkasında bütün gece ayakta kalmaktan tükenmiş olan Bay Kane, Matthevv'a yemeğini soğuk yiyeceğini homurdanarak söyledikten sonra odasına gidip uzanmayı düşündüğünü söyledi... yorgun olduğu için değil. Yo, yalnızca... şey, sırtı ağrıyordu, hepsi bu! Bulasıklı yıkadıktan sonra Matthevv ile Ruth Lillian, pazar gecesi sessizliğine bürünmüş sokakta yürüdükten sonra eşek çayırına çıktılar. Matthevv, Bjorkvistler'in haftalık ineklerini kestiği ağacın al-

il 03

tındaki yamru yumru patikadan uzak tutmaya dikkat etti. Kendi düşüncelerine gömülmüş olarak çayırda dolaştılar. Engebeli zemin, zaman zaman omuzlarının sürtünmesine neden oluyordu. En sonunda çevresi çitle çevrilmiş mezarlığa vardılar, burada yıpranmış tahta mezar işaretleri bulunan bazı mezarların toprağı iyice yerleşmiş ve tümsek kaybolmuştu. Matthevv, bir köşede toplanmış az sayıda tahta mezar işaretini görünce, mezarlığın aşırı derecede büyüt olduğunu düşündü; Ruth Lillian da, Yirminci Mil büyümeye dev ettiği ve herkesin sürpriz Maden Damarı'nın sonsuza kadar s ceğini sandığı dönemde mezarlığın kurulduğunu anlattı.

"Bütün bu mezar işaretleri nasıl olmuş da aynı biçimde?"

"Maden şirketi, Kâder'de yapılan birçok mezar işaretine sahip. Birçoğu hâlâ Profesör Murphy'nin sığmağında. Gömme imtiyazı onun elinde. Birçok insanın kavga ve kazalarda öldüğü dönemde iyi kâr elde ediyordu. Hâlâ yılda üç-dört kişiyi gömüyor: maden göçüklerinde ölenler ya da makineye sıkışanlar." Ruth Lillian bu düşünceyle ürperdi.

Mezar işaretlerinin arasında dolaştılar. İşaretlerin büyük kısmında yalnızca bir ad ve ölüm yılı yazılıydı, ama bazılarında tahtaya kazılı mezar yazıları vardı ve içlerinde esrarengiz görünüşlü olanlar bulunuyordu: Şimdi sıra sende! gibi. Tamam, tam her şeyi denemek üzereydi, gibi. Görece normal bir mezar yazısı, Ölü Değil Yalnızca Uyuyor, Matthevv'un ürpermesine neden oldu. Ruth Lillian'a, bir mezarlığa gömülmüş insanları ölü değil yalnızca oraya uzanıp uyuyor olarak düşünmeyi tercih ettiğini söyledi. Yürürlerken Matthevv bazı adları yüksek sesle okudu ve onların kim olduğunu sordu. Ruth Lillian hemen hepsini hatırlıyordu, ana-babası Yirminci Mil'e o yedi yaşlarındayken henüz bir yıl dolmamış kasabaya

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil gelmişlerdi. O mu? O deneme yazarıydı. Şu kadın mı? Başka bir kız tarafından vurulan bir fahişeydi... kırmızı bir elbiseyle ilgili bir konu yüzünden, dediğini hatırlıyordu. "O mu, şey, kim olduğunu tam olarak hatırlayamıyorum -ha evet! Diş çeker ve fal bakardı. Neden öldüğünü bilmiyorum. Ama neden olursa olsun, falcı olduğu için bunu önceden görmüş olması gerektiğini düşünüyor insan."

Matthevv'un aklına bir düşünce geldi. "Ruth Lillian... annen burada mı?"

104

Ruth Lillian kısaca, "Hayır," dedi. Yürümeye devam ettiler. jYiatthew bir sopa bularak otların üst kısımlarını yatırmak için kullandı. Bir süre sonra Ruth Lillian kuru bir sesle. "Annem Çeyendir. gn azından buradan ayrıldığı zaman oraya gitti. Belki şimdi göçüp gitmiştir. Bilmiyorum."

Matthevv daha fazla sorgulamak istemedi, ama aynı zamanda da aldırmadığını düşünmesini istemiyordu. Bu yüzden rahat bir sesle, "Çeyen, ha?" dedi.

"Evet. Kasabanın şerifiyle kaçtı."

"Benim oturduğum yerde yaşamış olan adam mı? Bana verdiğin yıldızı takan adam mı?"

"Evet."

"Ve annen... onunla mı kaçtı? Kaçtı gitti öyle mi?"

"Kaçtı gitti. Şerif iri yarı, yakışıklı bir adamdı. Babamsa. şey, babam annemden epeyce büyüktü. Ve sürekli çalışıyor, işi oturtmaya uğraşıyordu, yani bir şeyler yapacak zamanı yoktu. Yazı Tura Ku-lübü'nde dansa gitmek gibi şeyler.

Tartıştıkları zaman annem onun hiç eğlenceli olmadığından yakını, babam da ona sık giysiler almak için gece gündüz çalıştığını bağıırırdı. Annem de inan bana, bana güzel şeyler alacak bir dolu erkek var, diye karşılık verirdi. Bunu çok söylediler: inan bana. Ben asla söylemem."

Matthew başını salladı, ama daha fazlasını anlatmak ister diye sesini çıkarmadı. Ama bir süre sonra kızın konuşmadığından emin olunca, başka bir mezar işaretinin üzerini yüksek sesle okuyarak sessizliği yok etme görevim" üstüne aldı: 1880.

Maden arayıcı. 60yaşında -üç aşağı beş yukarı.

Ruth Lillian, "İlk günlerde bu dağlarda dolanan bir sürü maden arayıcısı vardı," dedi. "Sürpriz Maden Damarı varsa başkaları da vardır diye düşündüler. Ama tüm Medicine Bow Range'de tek bir gümüş damarının olması 'sürpriz'di."

Matthevv bu söylenenlere kıkırdadı, sonra dikkatini sopasıyla uzun otlarla uğraşmaya verdi ve sonunda kazanan o oldu.

Ruth Lillian rastgele bir ses tonuyla, "Matthevv?" dedi.

"Hım-m-m?"

" 'Öteki Yer' nedir?"

Matthevv dönerek kıza baktı. "Bunu nereden biliyorsun?"

105

"Sen söyledin."

"Asla!"

"Evet, söyledin. Bensonlar'la kavganı anlatırken söyledin, yumruklarını hissetmediğini çünkü 'Öteki Yer'de olduğunu söyledin. Sana o sırada sormadım, çünkü çok kötü görünüyordun. Ama o zamandan beri merak ediyorum."

"Ha, bu yalnızca..." Biraz utanç biraz rahatsızlık içeren bir hareketle sopayı olabildiğince uzağa attı. Sopa havada zikzaklar çfee-rek, mezarlığı eşek çayırından ayıran çürük çite çarptı.

"Söylemek istemiyorsun unut gitsin. Ben yalnızca düşündüm ki... Boş ver." Ruth Lillian yürümeye devam etti.

"Anlatmak istemediğim için değil. Ama... açıklaması zor."

Ruth Lillian durdu ve sabırla bekledi.

"Yalnızca... şey, küçük bir çocukken korkuyordum -korkuyordum, çünkü babam anneme bağıırıyordu ya da çünkü teneffüste oğlanlarla kavga etmem gerekecekti- gözlerimi yerdeki ya da camdaki bir çatlağa -herhangi bir şeye, ne olduğunu önemli değildi- diker ve çok geçmeden bu... bu Öteki Yer'e kayardım. Burada her şey biraz yankılı ve pusluydu ve ben uzakta ve güvenliydin. Başta bu güvenli yere geçmek için sıkı yoğunlaşma çabası göstermem gerekiyordu. Ama sonra, bir gün bir oğlan benimle alay ederken, aynen böyle -hiç uğraşmadan- aniden kendimi orada buldum. Çok sakindim ve hiçbir şeyden korkmuyordum. Bana vurduklarını biliyordum, çocukların adımları bağırdıklarını biliyordum, ama canım acımıyordu ve aldırımıyordum, çünkü Öteki Yer'e gitmiştim. Bundan sonra, ne zaman korksam ya da çok kötü bir şeyle karşılaşsam kendimi birdenbire orada buluyordum. Güvenli ve huzurlu." Ruth Lillian'ın gözlerini inceledi. "Bu sana bir anlam ifade ediyor mu, Ruth Lillian?"

"Hım-m... sayılır. Biraz uğursuz gibi geliyor." Hemen ekledi: "Ama gerçekten de çok ilginç!"

"Bunu daha önce kimseye anlatmamıştım. Anneme bile. Korkuyordum, çünkü... bu

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Milyon
sana komik gelecek, ama başkaları Öteki Yer'in varlığını öğrenirse yok
olacağından ve cidden ihtiyaç duyduğum zaman gidemeyeceğimden korkuyordum.
Delice, ha?"
"Biraz. Ama hatırlıyorum da, ben de aynaya gözünü dikip bakan, kafasının
içindeki merak eden, gözlerinin aracılığıyla gören bir ki-
106

şinin. Yani belki de kimin deli olduğunu kimin olmadığını söyleyecek kişben
değilim."

"Bazen beni ne rahatsız ediyor biliyor musun? Gülme sakın."

"Ne?"

"Şey, dediğim gibi, başta Öteki Yer'e geçmek için çok uğraşmam gerekiyordu.
Sonra hiç uğraşmadan kaymaya başladım, işler bozulduğu her anda. Beni rahatsız
eden şu: Bir gün Öteki Yer'e gider de geri dönemezsem? Oraya sıkışıp kalırsam?
Bu nasıl bir şey olur?"

Ruth Lillian göz ucuyla ona baktı, ama cevap vermedi.

"Sana anlatmam iyi oldu, Ruth Lillian. Hu kuşundan daha kaçık olduğumu
düşünebilirsin, ama gene de sana anlattığıma memnun oldum."

"Hu kuşu nedir?"

"Benim uydurduğum bir şey. Hu hu'dan başka bir şey söyleme-yen kaçık bir kuş."

"Bir" tür başkuş mu?"

"Evet, ama ondan daha uzun. Hey, şuna bak!" Yana eğilmiş tahta bir haçın
üzerindeki isim dikkatini çekti: Katır, 1892. "Buraya bir katır mı gömmüşler?
İnsanların yanma?" diye sordu.

Ruth Lillian güldü, konuşacak başka bir konu bulduğu için rahatlamıştı. "Katır
bir insandı! Bu onun gerçek adı değil elbette. İnsanlar ona böyle derdi
yalnızca."

"Kimdi?"

"Kimse. Ufak tefek işler yapan bir adam. Öküz kadar kuvvetli ve duvar kadar
sağır. Bir nikel ya da bir sandviç karşılığında Çinliler kadar çalışırdı.
İnsanlar onunla alay eder ve kendini komik duruma düşürdüğünde gülerlerdi.
Kendisi de gülerdi, dikkat çektiği için mutluydu."

Matthew seimi alçaktı. "Ufak tefek işler, ha?"

"Evet, biraz orada biraz burada çalışırdı ve -Matthevv, sana hiç mi hiç
benzemiyordu. Birazcık bile."

"Ama kimse ona saygı duymuyordu. Demek istiyorum ki... ne yaptıklarına bir
baksana! Herkes gelip bu küçük adama iyice gülsün diye mezarına Katır bile
yazmışlar!"

"Ona gülmelerinin nedeni adamın aptal olmasıydı. Ufak tefek işler yapması değil
yahu! Ruth Lillian utanmıştı, ama kızmıştı da."

107

incitebilecek bir şeyi düşünmeden söylediği için kendisine, bu kadar hassas
olduğu için de Matthew'a kızmıştı. Bu yüzden, "Tamam, belki de haklısındır,"
dedi. "Belki zavallı ihtiyar Katır'a saygı duymuyorlardı. Kim aldırır ki?"
Matthew aldırıyordu.

KERSTİ BJORKVIST DORUĞA ÇIKTIĞINDA ter içinde haykırdı. Güçlü vücudu kesik kesik
sarsılıyordu. Sonra iyice kendini yatağa bıraktı ve kollarını sımsıkı göğsünde
kavuşturdu. "Amma iş! Tüm dünyada bundan daha iyisi yok. Sence de öyle değil
mi?"

Matthew'un düşünceleri o an büyük bir karışıklık içindeydi. Birincisi, Kersti
ter kokuyordu. İkincisi, bu günahı. Etin günahı. Hayatında ilk kez... yapmıştı.
Geriye boşluk, kötülük ve utanç kalmıştı. Ama en çok da ilk kez Kersti
Bjorkvist'le olduğu için üzüntü hissediyordu, oysa sürekli Ruth Lillian'ı
düşünüyordu, onun hayalini kuruyordu.

Ringo Kid kuyruğu kıstırıyor'u okuyordu yatakta. (Elbette aslında kuyruğu
kıstırmış değildi, ama herkesin böyle düşünmesini sağlamıştı, yetim kızın
tarlasını almaya çalışan pis toprak ağasını alt etme yolları bulmak üzere
kendine zaman tanımak için.) Uyuya kalmış olmalıydı, çünkü düşüyor, düşüyor,
düşüyordu... birden başı sarsılarak doğruldu, kalbi çarpa çarpa uyandı. Arka
kapıdaki o ses neydi? Yo, yo, yalnızca kâbustan kalan bir şeydi. Ürkek bir çocuk
gibi korktuğu için kendine gülümsedi. Ama belki gene de lambasını söndürse iyi
olacaktı, sırf güvende olmak için. Ringo Kid Bahse Giriyor'da Ringo'nun
kulübesinin dışında ayak sesleri (Bay Anthony Bradford Chumms zarif
İngilizce'siyle "ayak uçlarına basılınca çıkan sesler" derdi) duyunca hemen
lambasını söndürdüğünü hatırladı, böylece düşmanı karanlıktayken kendisinin
aydınlıkta olması gibi bir dezavantaja düşmezdi. Matthevv bunu düşünerek Kid'in
akıllılığına hayran olarak başını salladı, kendisinin bunu düşünmüş olmasına da!
Arka kapıda sesi tekrar duydu. Sonra biri boğuk bir sesle, "Hey! Açsana!" diye

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
fısıldadı. Bir kız sesi idi!
108

Matthew yataktan çıktı ve arka kapıyı açarak -Ama birden kız içeriye girdi ve her şey hemen olup bitti. Kız ona büyük ıslak bir öpü-cülç kondurdu ve eline alana kadar arandı. Matthew organının sertleştiğini hissetti, ardından kız yatağa oturarak elbisesini başından çekip çıkardı. Kollarını kaldırdığında güçlü bir ter kokusu duydu Matthevv. Kız onu üstüne çekti. Başta aslında istemiyordu. Ama sonra gerçekten de istedi ve çok geçmeden şiddetli bir şeye ihtiyaç duydu. Kız homurdandı, rahatsız oldu, çünkü Matthevv aranıp duruyordu, bu yüzden kız onun yerine organını içine soktu ve neredeyse hemen geldi, ardından da Matthevv geldi, ama kız kıvranmaya devam ettiği için Matthevv onu tekrar doruğa çıkarmaya yetecek kadar içinde kaldı... oflayıp puflayarak... sonra kız kendini iyice yatağa bıraktı ve oğlanı kendisine sımsıkı çekti, "Amma iş! Tüm dünyada bundan daha iyisi yok. Sence de öyle değil mi?" dedi. Matthevv hâlâ onun terden kayganlanmış vücudunun üzerinde yatıyor, kendini boş, utanmış ve günahkâr hissediyor, ama gene de tekrar yapmak istiyordu. Aynı zamanda da istediği için kendinden iğreniyordu. Belli belirsiz üzgündü de. Kız onu üstünden atarak sarıldı, Matthevv ter kokusuna iyice yakınlaşmıştı. "Bir kızla ilk kez mi yaptın?"

"Yo! Yo, çok yattım... Ama büyü gibi. İnsan unutuyor."

"Unutuyor mu?"

"Şey, aslında unutmak demek istemedim... şey, bilirsin..." Devam etmek istemedi. Konuşmaya pek iyi bir yere gitmeyecekti.

"Ben hızlıyımdır/' diye övündü kız. "Erkekler hızlı kadınlardan hoşlanır."

"Elbette hoşlanırlar. Demek istiyorum ki... neden hoşlanmasınlar ki?" Gözleri pencereden ayışığma alışmıştı ve kızın profilini görebiliyordu: alnında kısalmış gür saçları, uzun etli burnu, kaim dudakları. Aşağıda büyük memesinin hâlâ dimdik ucunu görebiliyordu.

Kız kolunu boynuna götürdü ve Matthevv'a sokuldu, tepelerindeki karanlığa bakarak konuşurken dalgın dalgın penisiyle oynuyordu. Ana babasının aksanı yoktu onda, bu da Matthevv'u şaşırtmadı, çünkü taşra aksanlı ana babası olan okuldaki çocukların çoğunda babalarının aksanından eser yoktu. Ruth Lillian'ı düşünmek kulaklarının utançla çınlamasına neden oldu.

109

Biriyle konuşma susuzluğu içinde olan Kersti, havadan sudan söz ederken, kızın boynunun altında kalan kolu uyuşmaya başladı, son-ra acı verecek şekilde karıncalandı, ama ondan hoşlanmadığını düşünmesin diye kolunu hareket ettirmedi. "Daha önce bir kızla yatmamış olsan şaşırmazdım. Hâlâ delikanlısın. Bense yirmi iki yaşındayım. Erkek kardeşim seninle aynı yaşlarda, bazen arka tarafta kendi kendine yapıyor. Bazen günde fir dört kez. Hep yapıyor. Belki de bu yüzden bu kadar mankafa-Ama sanmıyorum. Bana sorarsan, doğuştan mankafa. Ama sürekli kendi kendine yapması da ona yardım etmiyordur herhalde. Dört-beş yıl önce kasabaya gelen o gezgin satıcıyı biliyor musun? Yirminci Mil'e gelmiş olan son gezgin satıcı. Birçok satıcıdan farklıydı. Gülümsemesi, parlak kravatı, şakaları falan yoktu. Vaiz gibi siyahlar giyinir, ciddi ve derin konuşmalar yapardı, herkes için üzülmüş gibi. Anneme kitaptan oğlanların kendi kendilerine yapmalarının tehlikeli olduğunu okudu, çünkü aptal ve kör olmalarına neden olurmuş. Kardeşimle birlikte kapının ardından dinliyorduk ve yüksek sesle gülmek için parmaklarımızı ısırmak zorunda kaldık, çünkü kardeşim kendini idare ediyordu ve görme gücü de iyiydi. Şey, bu satıcı, oğullarına önem veren ana babaların, Dr. Sylvester Graham adlı bir vaizin icat ettiği özel bir unla bol bol besleyerek kendi kendine yapmasını önlemelerini gerektiğini söyledi ve Graham ununu da kendisi satıyordu. Ona ön ödeme yapardım, o da Graham ununu sana gemiyle yollardı, ama annem çünkü çocuk olmadığım ve gemiyle gönderilecek ya da gönderilmeyecek bir un için önceden para vermeyeceğini ve zaten kendine kötülük eden bir oğul endişesine kapılmaya hiç yer olmadığını, çünkü çocuklarını içinde Tanrı korkusu olanlar Hıristiyanlar olarak yetiştirdiğini söyledi, bu da kardeşimle benim daha da kıkırdamamıza neden oldu, çünkü ailemizin İsveç'ten ayrılmasının nedeni babamın vaizin karısıyla iş üstünde yakalanmasıydı. Bu çok komikti, çünkü vaiz de aylardır gizlice beni yapıyordu. Gerçekten yapıyordu aslında, çünkü ben daha çok küçüktüm. Ama bana İncil dersi verirken, bir yandan da bana dokunur, elimi kendisine sürter, bunun gibi şeyler yapardı. Bu yüzden oradan kaçıp soluğu Yirminci Mil'de almıştık. O günden itibaren annem babamın onu yapmasına izin vermedi. Bunu biliyo-

110

JTjm, çünkü gece bu konuda tartışırken onları duydum. Bu yüzden kabam bazı geceler gizlice kaçarak oteldeki kızlardan birini yapar."

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
Matthev hem afallamıştı hem de büyülenmiş gibi dinliyordu. Okuldaki büyük çocukların küçüklerle pis pis konuştuklarını, açıklamalar yaptıklarını duymuştu -canlı hayvanlarla büyümüş bütün köylü çocukların bileceği gibi çoğunlukla yanlış açıklamalar- ama kızların bırak konuşmayı, bu tür şeyleri düşündüklerini bile hayal edemezdi. Ya da yapmalarını. Kersti'nin açık sözlülüğüne hayran kaldı. Görünüşünün böyle olması... ve teri ne fenaydı.
"Kardeşinin... kendi kendine yaptığını nereden biliyorsun?" diye sordu.
"Bazen onu seyrederim. Gözlerindeki o aptal bakışı görmelisin ve fıskırtmaya yaklaştığında ağzının bir karış açık kalmasını."
"Onu seyretmene izin mi veriyor?"
"Elbette. Ben on dört-on beş yaşlarında, o ise henüz on birken gece geç saatte odasına gizlice girer ve beni yapmasını isterdim -şey, turşu kadar küçük şeyiyle ne kadar yapabilirse işte. Ama fıskırtacak kadar büyüdüğü zaman bundan vazgeçtim, çünkü kardeşinle yaparsan iki başlı bebeğin olur, ben de bunu istemiyordum. Bunu biliyor muydun? İki başlı bebekleri?"
"Ah... yo, bilmiyordum."
"Şey, bu doğru. İneklerle koyunları yapan adamlardan da hastalık kapabilir insan, inan bana!"
Bu ifade Matthev'un aklına Ruth Lillian'ı getirdi ve başka bir kızla böyle yattığı için kendini çürümüş hissetti.
Kersti sanki düşüncelerini okumuş gibi, "Henüz o kibirli Ruth Lillian'ı yapmadın mı?" diye sordu.
"Hayır, elbette ki hayır! O bu tür bir-" Kızın duygularını incitmemiş olduğunu umarak sustu. Tanrım, kolum kopacak!
"Ha, yapar yapar. Zaman ve erkek doğruysa her kız yapar. Herkes bunu ister, kibirli insanlar istemiyormuş gibi yapsalar bile. Gece ikinizin verandada oturduğunuzu gördüm ve bütün o konuşmaların arkasında ne düşündüğünüzü biliyorum. Ama onun o havalı halleri ve başının üstünde topuz yaptığı saç varken boşa zaman harcıyorsun, sanki önemli biriymiş gibi. Bak oğlum, kardeşim senden deli gibi nefret ediyor! Seni kesmeye bayılacağını söylüyor hep. Bunun
111
bir nedeni de, senin işleri kapman ve annemin önce o kapmadığı için ağzını bozup ona vurması. Ama asıl olarak da Ruth Lillian yüzünden. O kızı deli gibi istiyor. Odunlukta kendi kendine yaparken hep onu düşünüyor."
Bu düşünce Matthev'u iğrendirdi. ve oğlana öfkelenildi. "Bunu nereden biliyorsun?"
"Bana söyledi. Bazen sana öyle öfkeleniyor ki, ağlıyor. Yüzür" kollarına gömüp hıçkırıyor. Bazen deli gibi çekiştirirken ona acı^ rum, bu yüzden iyilik olsun diye elimle onu yapıyorum. Ama düzenli ilişki kurduğum kişi ihtiyar Murphy."
"Berber mi?"
"Elbette. Haftada bir gizlice çıkarım, yatarız. Bana dört papel verir. Oteldeki kızları yapmaya korkuyormuş, çünkü kızlarda hastalık olabilirmiş, ama kızlar iki dolar aldığı, adam da cimri olduğu için beni yapıyor bence. O peruğun altında dazlak olduğunu biliyor muydun? Evet, bir dazlak. Bazen gülmeme neden oluyor, üstümde gidip gelirken bir eliyle de peruğunu tutmaya çalışıyor! Tanrım, ihtiyar Murphy ile işi pişirdiğimi öğrense annem saçını başını yolar, bir düşünsene adam Doğu'da küçük kızları yaparken yakalanmış. Hakiki küçük kızları. Onlara şeker vermiş. O zaman bile pintiymiş anladığım kadarıyla. Bir grup adam onu bir ağaca bağlamış ve kamışını keseceklermiş, ama o kaçmış. Bana sorarsan, Yirminci Mil'i seçmesinin nedeni insanların hâlâ onu kesmek istiyor olmaları ve buranın da akla gelebilecek en son yer olması."
"Vay canına. Kasabada başka adamları da yapıyor musun?"
"Kimi, yüksek sesle ağlamak için? Sence üstümde ihtiyar Calder'ı ister miyim? Bir kız panterlere lâyıktır!"
"İyi, ya Bay Delanny'ye ne demeli?"
"Yo, o birini yapamayacak kadar hasta."
"Kendi kızlarını bile mi?"
"Evet, yapmadığından eminim. En çok Frenchy'den -yüzünde yara olan o zenci-hoşlanıyor gibi, ama onu yapmadığından eminim-Yapsaydı duyardım. Yirminci Mil gibi küçük bir delikte herkes, herkes hakkındaki her şeyi bilir."
Matthew'un karnı kasıldı ve Kersti'nin oynamasına tepki vermeye başlayan penisi büzüştü. Yani Ruth Lillian bu geceyi öğrenecek miydi?
112
"peder Hibbard'ı yapacağımı düşünürsün, değil mi? Lütfen! O küçük gözleriyle bana bakmasını bile istemem. Üstelik sonrasında sokakta benimle günah işlediğini haykırdığını düşünsene! Annem duyarsa canlı canlı derimi yüzer!"
"Peki BJ Stone ile Coots nasıl?" diye sordu Matthew. "Onlar hasta, tek bacaklı, ke1 ya da sarhoş değil."
Kersti penisini acıtacak kadar sıkmasına neden olan bir kahkahayla sarsıldı. Ama

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
bu hareketiyle de Matthew'a kolunu çekme fırsatı verdi. "Stone ve Coots! Dalga geçiyorsun! Onları bilmiyor mu-sun?"

"Neyi bilmiyor muyum?"

"Onlar kadın istemez! Birbirlerini yaparlar!" Kersti annesinin onlara eşcinsel dediğini ve Tanrı'nın gazabının üzerlerinde olduğunu söylediğini anlattı. Bu yüzden kimsenin kim olduğuna ya da ne yaptığına... ya da kimi yaptığına aldırmadığı bu kuş uçmaz kervan geçmez kasabada yaşıyorlardı. "Ama insanların senin de eşcinsel olduğunu düşünmesini istemiyorsan, onlara fazla takılmasan iyi olur."

Matthevv BJ Stone ile Coots'un... yani... nasıl?

"... hepsi bu kadar. İhtiyar Kane dışında, karısı şerifle kaçtıktan ve önemli biriymiş gibi şık giysileri ve tepesindeki topuzuyla küçük Bayan Kibirli'yi bıraktıktan sonra kimseyi yapmakla ilgilenmez o." Düşünceleri kendine dönünce konuşma akışı kesildi. Bir süre sonra Kersti yumuşak bir sesle, "Görüyorsun ya, Yirminci Mil'de benim için hiçbir şey ya da hiç kimse yok."

"O halde Yirminci JVIil'de kalmamalısın, Kersti." Kasabadan ay-nlırsa belki Ruth Lilliatı'm bu geceyi duymayacağını düşünüyordu.

"Ha, bu iğrenç küçük kasabada kalacağımı aklıma bir an bile getirme! Bir kez bile! Hayır, efendim. İhtiyar Murphy'den aldığım iki papeli biriktiriyorum ve bugünlerin birinde gideceğim! Büyük bir şehirde kendime bir iş bulup güzel giysiler alacağım, birine saçımı yaptıracam... Ama tepemde toplamayacağım bok öbeği gibi."

"Ne bekliyorsun?"

"Beklemiyorum! Sakın bekliyorsun deme! Çok yakında bu kasaba durduğum yerde toz yığınının başka bir şey görmeyecek!" Derin bir soluk aldı ve sesi alçaldı. "... Yalnızca..."

"Yalnızca ne?"

113

"Şey... yemek pişirmekten ve servisten başka bir şey bilmiyorum şehirde tek başına ne yaparım? Kendimi nasıl geçindiririm? Sonun. da Bay Delanny'nin kızlarından biri olmak istemiyorum. Yalnızca beni isteyen insanların yapmasını istiyorum. Çirkin yaşlı adamlar hastalıklı erkekler ya da... herhangi biri. Buradan gitmeyi dünyadaki her şeyden çok istiyorum, ama..."
Matthew onun omuzlarını silktiğini hissetti ve birden anladı ki Kersti Yirminci Mil'den asla gitmeyecek ve kendi suçluluğunu da ya-nında götürmeyecekti. Aslında büyük ihtimalle...

Kersti, "Hey! Gene sertleştin!" dedi kıkırdayarak. "Bu kez be& nin üstüne çıkayım."

ERTESİ CUMA BAY KANE haftalardır ilk kez kendini iyi hissediyordu. Yemek boyunca, çocukluğunu geçirdiği New York'taki dairede çocukların nasıl uyandıklarını, hayalet ve gulyabanilere manan yaşlı kadınları karanlık koridorlarda saklanıp korkuttuklarını anlatarak onları eğlendirdi. Matthevv gözlerinden yaş gelene kadar güldü ve Ruth Lillian babasını "palavra" sıklıkla suçladı, babası bunu külliye, tümüyle, ekmeğe çarpsın ki... reddetti. "Tamam, belki gerçeği biraz cilalamış olabilirim."

"Bu bir tür yalan söylemektir."

"Küçük kafalı insanlar buna yalan söylemek diyebilir. Ama biraz daha ilginç olması için gerçeği süslüyorum derdim ben olsam."

Matthevv onun ne demek istediğini tam olarak anlıyordu.

Bay Kane yatmadan önce temiz hava almak için onlarla birlikte verandaya çıktı ve üçü birden dağların üzerindeki yıldızlara sessizce baktılar. Dağ havası parlak, temiz ve serindi. Bir süre sonra Bay Kane içini çekip karnını kaşdı ve sonsuzluk, aynalar falan gibi zihin geliştirici konulardan söz etmeyeceklerse yatsam da olur, dedi, çünkü madenciler yarın gelecekti ve Kane Ticaret'i bütün gece açık tutmak zorunda kalacaklardı. Ruth Lillian birkaç dakika içinde geleceğini söyledi.

Matthevv ile Ruth Lillian üst basamakta sessizce oturdular, sırtla-

114

r,nı veranda direklerine yaslamışlar, Matthew uzun bacaklarını bakmaklara uzatmıştı. Ruth Lillian ise bacaklarını göğsüne çekmişti.

"İki yıl içinde," dedi dizlerinin üzerinden, "Yirminci Yüzyıl'a gire-ceğiz-Yirminci Yüzyıl. Bazen tarihleri yüksek sesle söylemeye çalışırım: Bin dokuz yüz on beş. Bin dokuz yüz yirmi dört. Bin dokuz yüz doksan sekiz. Bu bin dokuz yüz... kulağa uygun gelmiyor nedense. Yirminci Yüzyıl! Tanrım, ben Yirminci Yüzyıl'a falan ait değilim, ama ister istemez sürükleniyorum!"

"Yapabileceğimiz pek bir şey yok. Bir insan endişesini yapabileceği konulara saklamak diye düşünüyorum."

"Hangi konuda endişe ediyorsun o halde?"

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

"Bilmiyorum." Omuzlarını silktili. "Şey, Tanrı, günah ve cehennem elbette. Ama herhalde herkes bunlarla ilgili endişe ediyordur."

"Ben değil."

"Sen etmez misin?"

"Hayır. Bir cehennem olduğundan bile emin değilim. Ayrıca olsa bile kurabiye çalmak, babana küfretmek ya da şey konusunda... bilirsın sevişmek ve öpmek falan gibi küçük şeyler için olamaz. Demek istiyorum ki, Tanrı bu kadar küçük olamaz." Matthew kızın Kersti ile kendisini duymuş olduğu için sevişmek ve öpüşmekten söz edip etmediğini merak etti. Belki biri Kersti'nin şerifin ofisine gizlice girdiğini görmüştü. Matthevv bütün gün boyunca bunun için endişe etmiş, aklından çıkaramamıştı, çünkü üç kez yapmaktan hâlâ biraz canı acıyordu. Üzerinde Kersti'nin kokusunu alabilirler diye korktuğundan Kane Ticaret'te yemeğe gitmeden önce iki kez yıkanmıştı. Yemekten sonra da gidip yatağına uzanmış ve Kersti'ye bir, daha asla, asla yapmaları gerektiğini nasıl açıklayacağını düşünmeye başlamıştı. Ruth Lillian'a karşı hissettiklerini falan düşününce hata olduğunu söyleyecekti. Ona söyleyeceği kelimeler üzerinde çalışırken uyuyakaldı, çünkü gecenin büyük kısmını uyanık geçirerek ya iş üzerinde olmuş ya da kızın konuşmasını dinlemişti, mübarek sanki yıllardır konuşmamıştı. Ahırdaki işini yapmak için çok geç uyandı ve belki de bunun nedeni Kersti'nin ona BJ Stone ve Coots hakkında anlattıklarını düşünenecek zamana ihtiyacı olmasıydı. Onlara karşı nasıl davranacağından emin değildi.

Ruth Lillian, "Ne düşünüyorsun?" diye sordu.

115

"Hı? Ha... ben yalnızca... bazı şeyleri merak ediyordum."

"Ne gibi?"

"Şey, sevişmek ve kucaklaşmakla ilgili hayal kurduğunu söyle. din... falan."

"Herkes kurmaz mı? Şey, en azından gençler. İhtiyar Bayan Bjorkvist'in öpüşüp kucaklaşmakla ilgili fazla hayal kurduğunu sanmam. Ama Kersti-"

"Ne olmuş Kersti'ye?"

*

"Şey, onunla ihtiyar Murphy'yi herkes bilir. Ana babası dışında herkes yani. Onu suçlamıyorum."

"Suçlamıyor musun?"

"Hayır. İhtiyar Murphy'nin bana dokunduğunu düşünmek bile tüylerimi diken diken ediyor, ama belki Kersti'nin bazen biraz ilgi ve şefkate ihtiyacı vardır ve Tanrı biliyor ya, ailesinden pek görmüyor. Bulabileceği yere gider tabii. Kersti için neden üzülüğümü biliyor musun?"

"Neden?"

"Aldatıldığı için. Biraz şefkat görmek için erkeklerle gidecek. konuşacak birini bulmak için. Ama erkekler zevklerini alır, sonra onunla bir şey yapmak istemezler. Çok küçükler."

"Bu noktada haklısın! Bir erkeğin nasıl bu kadar... şey, bilmiyorum."

"Babam erkeklerin vahşi hayvanlara kadınlardan daha yakın olduğunu söyler."

"Kesinlikle öyle. Ne diyeceğim Ruth Lillian. Öpüşmek ve sevişmekle ilgili hayallerin. Hayal kurar mısın... şey konusunda... biliyorsun."

"Sen kurar mısın?"

"Şey... elbette. Ama ben bir erkeğim ve erkekler hayvanlara daha yakındır, babanın dediği gibi. Senin gibi zarif bir kız..."

"Kızların da duyguları var. Yalnızca kendimize saklarız."

"Ben..." Matthevv nasıl tepki vereceğini görmek için ona doğru baktı, "... seninle ilgili hayaller kuruyorum."

Kız dalgınca başını salladı. "Hım-m. Şaşırmadım."

"Şaşırmadım mı?"

"Şey, ne de olsa Yirminci Mil'deki tek kızım -zavallı Kersti dışında- yani beni bu şekilde düşünmesen şaşardım."

116

"Ya sen? Sen de benim hayalimi kuruyor musun...? Bu şekilde yani? Kucaklaşmak falan?"

Kız başını kaldırıp Matthew'a baktı, gözleri düşünür gibi kısılmıştı. "Şey-" evet> bazen. Bazı şeyleri merak çok doğal. Ama elbette merak etmekten öte bir şey yapmam."

"Yo, yo, tabii ki öyle. Yo, ben de. Yo. Ama bazen beni düşündüğünü bilmek hoş... bu şekilde. Hatta belki aynı anda benim de seni düşünmem... bu şekilde."

"Tamam!" Ruth Lillian ayağa kalkarak eliyle eteğini düzeltti. «Gitsem iyi olacak."

Matthew hemen doğruldu. "Yanlış bir şey söylemek istemedim."

"Yo, yanlış falan yok. Yalnızca iyi geceler demenin zamanı geldi diye düşündüm."

Kapıya döndü. "Ha, Matthew? Bu konuyu tekrar konuşacağımızı sanmıyorum. Bir

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
zararı var demiyorum. Ama bu... zarara giden yol sayılır, ne demek istediğimi
anlıyor musun?"

"Çok iyi anlıyorum, Ruth Lillian. Ve bunun için sana saygı duyuyorum."

"Hı-hı... iyi. İyi geceler, Matthevv."

"Sana da, Ruth Lillian. İyi uykular."

Şerifin ofisine doğru yürürken bir daha asla Kersti ile yapmayacağına kendine
söz verdi. Daha doğrusu onun kendisini yapmasına. Kendisi hakkında hep sevgi
dolmuş hayaller kuran Ruth Lillian buna layık değildi.

Daha sonra yatağında yatıp karanlığa bakarken, günah işlediğini öğrenmiş olsa
Ruth Lillian'ın hakkında ne düşüneceğini merak etti. Kersti ile işlemiş olduğu
değil yalnızca, ama... gerçek günah.

SABAHIN YEDİSİYDİ, AMA GÜNEŞİN Yirminci Mil'in ardındaki dağın tepesine çıkarak
solgun güz ışıklarını sokağın batı tarafındaki binaların ahşap cephelerine
vurması için birkaç saat gerekliydi. Matt-new Gezginler Oteli'ne doğru yürürken
yakasını kaldırmış, ellerini kanvas ceketinin ceplerine sokmuştu. Havada bir
enerji vardı, ama

117

en küçük bir esinti bile yoktu, bu yüzden soluğundan buharlar çı- tığı zaman
aralarından geçip gidebiliyordu, yanaklarına sürtünüyor-du buharlar. Başı ve
kulakları üşümüştü, çünkü saçları ıslaktı ve annesinin hakiki kemik tıraşıyla
yana yatırılmıştı. Ekim geldi bile, inanabiliyor musunuz? Tam yedi haftadır
Yirminci Mil'deydi. Kar yamadan kendine bir ceket almak zorunda kalacaktı.
Madencilerin Sürpriz Maden Damarı'ndan gelmelerinden bir önceki gün, her zaman
olduğu kızlar geç kalktılar ve kahvaltıya gözleri şiş ve uykulu olarak indiler.
Bir bisküviyi kahvesine batıran Quenny, kendini içinden bir şey çıkmış gibi
hissettiğini itiraf etti -üstelik de hayatı bir şey! "Bazen bu iş için fazla
yaşlandığımı düşünüyorum!" Kimse onu hak vermeden önce bir kahkaha patlattı.
"Belki de tiyatroya geri dönmeliyim! En azından saatler daha iyi! Yedi Peçeliler
Dansı'nda dans ettiğimi size anlatmış mıydım?"

Frenchy kahve fincanını ağzına götürürken, "İki yüz milyonuncu kez herhalde,"
diye mırıldandı.

Chinky, fincanını dolduran Matthevv'a başını kaldırdı ve tereddütlü, neredeyse
yüzünü buruşturur gibi gülümsemelerinden biriyle gülümsedi. Matthevv da ona
gülümseyince, her zaman yaptığı gibi hemen gözlerini indirdi.
Matthevv büyük emaye demlikten fincanını doldurmak için Bay Delanny'nin masasına
yaklaştı, ama kumarbaz rahatsız edici bir şekilde ona elini git der gibi
salladı. Konuşamıyordu, çünkü mendilini ağzına bastırmıştı ve içine tükürüyordu.
Gururu bu şekilde incinmişken kimsenin kendisine yaklaşmasını istemiyordu.
Ciğerleri Matt-hevv'un gelişinden sonraki iki aydır o kadar zayıflamıştı ki,
artık günde bir düzine mendil tüketiyordu ve Mother Grey Öksürük Şuru-bu'ndan
gittikçe daha fazla içiyordu. Matthew bar kısmında çalışırken zaman zaman Bay
Delanny'nin gözlerini üzerinde hissediyordu. Daha önceki "iki kurnaz adam"
yakınlıkları yok olmuştu ve Matthevv artık Bay Delanny'den hoşlanmama ve imrenme
karışımı bir duygunun yayıldığını hissediyordu. Matthew'un yaptığı ya da
yapamadığı bir şey için. Sırf genç ve sağlıklı olduğu için.

Jeff Calder da, bir yandan kızlardan aldığı her tür övgüyü ona kaydırırken bir
yandan da işinin büyük kısmını üzerinden aldığı içü1 Matthew'a duyduğu minnetten
çabuk toplamıştı kendini. Calder oğ-

118

lanın başarılarının gözlemci ve talepkâr bir patron olarak kendi erdemlerinin
sonucu olduğunu düşünmekle kalmamış, zaman zaman geç saatlerde içki arkadaşı
olan Bay Bjorkvist'le aynı kanıyı paylaşıyordu. Bay Bjorkvist, Matthevv'un ya
bir şey peşinde olduğunu ya da "iyi kürekçi değildi". Normal bir genç neden
gerekenden fazla ça-lışsmdı ki? Normal bir genç neden sürekli gülümseyip neşeyle
merhaba diyerek dolaşsındı ki?

Matthevv bar kısmını süpürürken Frenchy yaklaşan geceye kendini hazırlamak için
her zamanki viski şişesini almak üzere aşağıya indi. Ona bir bakış fırlatınca,
oğlan viskinin içinde hep uyandırdığı iğrenmeyi saklayamadan göz göze geldiler.

"Neyin var, evlat?"

"Hiçbir şey... Yalnızca..." Frenchy ile bu konuda konuşmak istiyordu ve şimdi
bunun için iyi bir zaman gibi görünüyordu. "Frenchy, senden hoşlanıyorum.
Gerçekten hoşlanıyorum. Ama sana söylemeliyim ki içkiden nefret ederim. Bir
insana neler yapabildiğini gördüm ve senin de içtiğini görmekten nefret
ediyorum. Ben yalnızca... şey, ben yalnızca bunu sana söylemek istedim."

Frenchy bir an sarı gözlerini oğlana diktikten sonra, "Bütün söyleyeceğin bu
kadar mı?" diye sordu.

"Evet, bayan."

"Hı-hı, bak sana ne diyeceğim evlat. Bu hayatın boktanlığını bilmediğin için,

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
burnunu başkalarının işine sokmasan iyi olur. Sana söylediklerimi duydu mu?"
Matthew beceriksizce gülüp süpürme işine devam etti. Frenchy ona sürünerek
geçtikten ve şişesiyle üst kata çıktıktan sonra, Matthevv'un utancı acıya
dönüştü. Yalnızca onun iyiliğini düşünerek konuşmuştu! Haksız karşılığın yol
açtığı duyguları silmek için kendini süpürme işine vererek toz bulutu kaldırmaya
başladı. Barın çift kanatlı kapısından içeriye girecek kadar yükselen sabah
güneşi ışığında tozlar görünüyordu.

119

Lodgepole Greek Gully

MADEN ARAYICISI BİNDİĞİ KATIRLA kahverengi iki yük katırımı çam ağacına bağladığı
ve çam dallarıyla sopalardan ateş yakmaya başladığında akşam inmek üzereydi. İki
kocaman tavşan yakalamıştı ve birini yemekte yemeye kararlıydı.

Dağ eteğinden kayan taş yığınları dikkatini ona doğru tırmanan üç kişiye
çevirdi. Bak bak! Yarenlik etmeyeli o kadar uzun zamar muştı ki. Cezvenin
kaynaması için ateşe daha fazla dal koyup al,... üflediği sırada adamlar da
yaklaşmıştı. Onların seslenişine neşeli bir el sallamasıyla cevap verdi. Her iki
tavşanı da pişirecekti. Biraz kutlama yapalım. Bu ovalılar belki de hayatlarında
hiç yabani tavşan yememişlerdi. Bu onlara müthiş bir ziyafet olacaktı. Öndekinin
üstünde bulunan şık giysilerden ovalı olduklarını görebiliyordu: kravat yerine o
deri zimbırtı ve şık yeşil-altın rengi mont.

HER CUMARTESİ OLDUĞU GİBİ kaneler'deki öğle yemeği her zamankinden fazlaydı,
çünkü Bay Kane ve Ruth Lillian'ın o akşam çarçabuk bir sandviç atıştıracak
zamanları olacaktı. Matthevv'un akşam yemeğini Bjorkvistler'in pansiyonunda yeme
geleneğini sürdürmesi bekleniyordu. Elinde bütün bir öğleden sonra olduğundan,
BJ Stone ile Coots'un kendisine verecek işi olup olmadığına bakmak için ahırlara
gitmesi gerektiğini biliyordu, ama hâlâ onlara karşı içi rahat değildi ve
sırlarını bildiğini ortaya koyacak bir şey yapmaktan korkuyordu. Adamların
birbirini "yapması" fikri ona -şey, tam olarak şeytani ya da iğrenç değil ama
tuhaf geliyordu. Biraz da utanç verici: onların adına hissettiği bir utanç,
çocukların nasıl olduğunu ilk öğrendiği ve ana babasını bunu yaparken zihninde
canlandırdığı zaman ana babası adına duyduğu utanç gibi. Gülmesi mi yoksa
iğrenerek ürperse mi bilmiyordu.

Ama bir haftadır BJ ve Coots'dan kaçıyor ve yakında onları görmeye karar
verdi. Yarın kesinlikle!

... Ya da belki öbür gün.

120

O akşam madenciler sokakta yaygara koparıp ateş ederek geldiğinde Matthevv
kuyruğa girdi, Bayan Bjorkvist'e gümüş doları ödedi ve her zamanki masada her
zamanki yerini aldı. Kersti bisküvi servisi yaparken eğilip gövdesini ona
yapıştırdı. Doc onu dürtüp faşlarını kaldırdı. "Bir fetih yapmışsın, Ringo!
Bahse girerim asla bırakmaz! Görünüşüne gelince... Şey, boş ver bütün kediler
karanlıkta gridir, heriflerin dediği gibi." Onu tekrar dürttü.
Matthevv başını kaldırıncı Oskar Bjorkvist'in mutfak kapısından kendisine
baktığını gördü, yüzünde yoğun bir nefret ifadesi vardı. Böyle gevşek ağızlı
aptalın odunlukta kendi kendine "yaparken" Ruth Lillian'ı düşünmesi içini
öfkeyle doldurdu.

Gece Matthevv yatağına oturarak lamba ışığında Ringo Kid Zaman Geçiriyor
kitabını okurken sokaktan zaman zaman bir haykırış ya da yaygara koparan bir
madencinin sesi geliyordu. Sırf bir düzineden fazla okumuş olduğu ve ilginç
aksiyonlar arasında bol bol "pembe ve gümüş rengi günbatımları", "sapsarı
şafaklar", "pembe tonlu çöller" ve benzer süslü tanımlar olduğundan en sevdiği
kitaplardan biri olmadığı için değil, kulakları sürekli arka kapıda Kers-ti'nin
gelişine tetikte olduğu için de kendini okuduğu sayfaya veremiyordu. Geçen
çıkmadan hemen önce kız, pansiyonu temizledikten sonra Cumartesi tekrar
gelmekten söz etmişti. Matthevv artık bunu yapamayacaklarını nasıl söyleyeceğini
defalarca kafasından geçirmişti -ondan hoşlanmadığı için değil, bunu hemen
söyleyecekti, ama Ruth Lillian'a karşı haksızlık olacağı için, çünkü onun...
şey, tam olarak neyi olduğunu bilmiyordu, ama gene de yapamayacaklardı ve buraya
kadar! Amakersti'ye bunun nedeninin ondan hoşlanmaması olmadığını
söyleyecekti! Çünkü bu doğru değildi! Ondan hoşlanıyordu. Aslında onun...
bilirsin ya... iyi olduğunu düşünüyordu. Bir gün Yirminci Mil'den çıkıp bir
şehirde iş ve arkadaşlar -ve elbette bir herif bulacağını umut ediyordu.
Matthevv'u asıl rahatsız eden -ve kendisine öfke duymasına yol açan- şey,
Kersti'nin etli yüzünü, kaim vücudunu ve kötü kokusunu hatırlar ve Ruth
Lillian'm Kersti ile birbirlerini yaptıklarını öğrenmesinin ne kadar kötü
olacağını düşünürken bile elinden olmadan uyarıldığını hissetmesiydi. Bunu
açıklayamıyordu. Bütün istekleri başta bir yöndeyken, şehvet gibi aşağılık bir
duygu insanı nasıl kon-

121

trolü altına alabilirdi? Belki Bay Kane erkeklerin hayvanlara kadınlardan çok daha yakın olduğunu söylerken haklıydı. Bir şey kesindi, Ringo Kid'in o kasaba senin bu kasaba benim dolaşırken karşılaştığı genç kadınlarla yumuşak, nazik sesiyle konuşurken asla sertleşme-yeceğine bahse girebilirdiniz. Birdenbire kafasına dank etti ki, Kersti geldiğinde uzun donuy yatakta yatıyor olmamalıydı, çünkü bu kıza yanlış bir fikir verecek ti. Arka kapıdaki sesi duyduğunda pantolonunu giymişti ve kapıyı açarken hâlâ gömleğiyle boğuşuyordu. Kıza konuşmaları gereken bir şey olduğunu söyleyerek içeriye girip oturmasını söyledi. Kersti yatağın kenarına oturdu ve Matthew masasının iskemlesine oturup, "Şimdi bak, Kersti. Konuşmamız gereken bir şey var. Sen ve ben, biz yap-" demeye başlarken yüzünü astı. Kersti, "Birinin pencereden bakıp benim burada olduğumu, senin de gömlek ucunun sarktığını görmesinden korkmuyor musun?" diye sorarken elini lambanın üstüne koydu ve söndürdü. "Bu daha iyi. Şimdi yanıma otur da yüksek sesle konuşup birinin duyması riskine atılmayalım." Matthew sabırsız bir homurdanmayla yatağın Kersti'den olabildiğince uzak bir köşesine oturdu, ki aslında o kadar da uzak değildi, -çünkü Kersti ortada oturuyordu. "Anlıyorsun ya, Kersti, doğrusu... dinle, konuşmamız gerek-" Ama Kersti, geleceğini hissettiği "ders"den, dosdoğru oğlanın penisine uzanıp pantolonunun üzerinden kavrayarak kaçtı. "Biliyordum! Sertleşmiş, bu da demek ki yapmayı istiyorsun. Peki neden bekliyoruz?"

Matthevv ayağa kalktı. "Hayır, şimdi bak, Kersti, biz gerçekten-" Ama kız onu yatağa çekerek kemerini çözmeye başladı.

Matthevv da onu durdurmadı. Tanrım, onu durdurmadı.

Ama iş biter bitmez, bir daha yapmamaları gerektiğini söyledi. Asla, hiçbir zaman. (Artık yorgun ve yumuşamışken anlatmak nedense daha kolaydı.) Kersti yanında sessiz ve ciddi yatıyordu ve Matthevv ondan yayılan öfke ve incinmeyi hissedebiliyordu. Sonra Kersti ağlamaya başladı. Hıçkırıklar, iç çekişler... tuhaftır, doruğa çıktığı zamanki iç çekişlere benziyordu. Ruth Lillian Kane'e kafasını taktığı için olduğunu bildiğini kekeleyerek söylediği sırada konuş-

122

ması peltek ve ıslaktı... o topuz saçlarıyla ve portakal çiçeği los-yonuyla! Ama ya kendisi? Düşüp duran saçıyla ihtiyar Murphy'den başka kimsesi yoktu.

Erkeklerin yanlış yaptıkları kadınlar üzerinde kullandığı bıkkın mantıklılık ve aşırı sabırlı ses tonuyla Matthevv, ona çok yakında zaten kasabadan gitmeyi planladığını hatırlattı. Orada seveceği, ona önem veren birini bulacağına emin olduğunu söyledi, her zaman-

şey, belki sevmeye ve önem vermeye ihtiyacı yoktu! Belki ne kendisine ne başka birine ihtiyacı yoktu! Evet, ve bir şey daha var! Artık cumartesi akşamları pansiyonda yemek yemeye gelmemesini sağlayacaktı. Peki ya gelirse? O zaman ona hizmet eden olacak mıydı bakalım!

Matthevv onun kendisine kızıp kızmadığını sordu.

Ona göre kızmış mıydı?

"Şist! Biri seni duyacak!" Ruth Lillian'ın mendillerine serptiği portakal çiçeği losyonundan söz etmesi Matthevv'a, Kersti'nin kulaklarının arkasına ve kollarının altına sürdüğü vanilya kokusu hakkında güzel bir şeyler söylemesi gerektiğini hatırlattı -gerçi koku ter kokusunu pek bastıramıyordu. "Kimseye ikimizi anlatmayı düşünmüyorsun, değil mi?" diye sordu.

Cezalandırır gibi uzun süre koruduğu sessizlikten sonra kız sonunda... hayır dedi. Hayır, söylemeyecekti, çünkü annesi öğrenirse ertesi güne çıkmazdı. Yani endişe etmesine gerek yoktu! Kıymetli Ruth Lillian'ma söylemeyecekti!

Oğlandan uzaklaştı ve yaşadığı incinmeyi düşünerek yattı. Sonra, ben de onu inciteyim diye düşünerek, babasının Jeff Calder'a oteldeki kahvaltı işleri için Oskar'ı tutmasının ve bu Chumms, Ringo, Dubçek ya da bu-ay-kendisine-hangi-aptal-ismi-veriyorsa-onu işten atmasının daha iyi olacağını söylediğini anlattı, çünkü ahırdaki eşcinsellerle iyi dosttu ve herkes bunun ne anlama geldiğini biliyordu.

"Ama uzun zamandır oraya gitmedim."

"Bu neyi kanıtlar ki?"

"Şey, ne BJ'nin ne de Coots'un ben oradayken yanlış bir şey yaptığını sana söyleyebilirim."

"Bunu söyleyen sensin." Giysilerini giymeye başladı.

"Ama bu doğru!"

123

"Neyin doğru olduğu, neyin olmadığı önemli değil. Önemli olan insanların ne düşündüğü! Yaptığına baksana! Elbisemi yırtmışsın."

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mîl

"Öyle bir niyetim yoktu... Özür dilerim."

"Özür ahırın boyanmasını sağlamaz!" Arka kapıyı güm diye çarparak fırtına gibi çıktı.

Matthew yatağın kenarına oturarak başını iki yana salladı. "... ahır mı?"

MATTHEVV, "İYİ GÜNLER!" DİYE selam verdi. Neşeli ses tonu, bir haftadır gitmemesini telafi etmek için seçilmişti... ya da en azından BJ'nin bunun üzerine yorum yapmasını engellemek için.

"Hım-m." BJ, umutsuzca okuyacak bir şey ararken yığının altında bulduğu iki aylık Nebraska PlainsmarCden başını kaldırmadı.

Matthevv ellerini ovuşturdu. "Vay canına! Hava soğudu! Kış gelmek üzere, bu kesin."

"Öyle mi düşünüyorsun?" BJ sayfayı çevirdi ve sık harflerle yazılmış bir haberi üçüncü kez okudu. Haberin başlığında şöyle yazıyordu:

BUSHNELL'DE TRAJİK OLAY GORY SCENE'İN TUHAF KOMŞULARI

Matthevv, "Evet, efendim," cevabını verdi ciddi ciddi. "Bu sabah erkenden havada soluğumdan buhar çıkıyordu, üstelik içerideydim*."

"Buharı gördün, öyle mi? Nasıl yani?"

Matthevv, BJ'nin yanındaki dumanı tüten kahve fincanına açgözlülükle bakmasını önleyemedi.

"Coots nerede?"

BJ dikkatle gazeteyi katladı, yanma koydu ve duvara yaslandı, aklı hâlâ okuduğu yazıdaydı. Çeşitli olasılıkları gözden geçirirken Matthevv'a uzun uzun baktı.

Sonra gözlerini kırıştırarak, "Afeder-sin, Matthevv. Ne diyordun?" dedi.

"Coots'un nerede olduğunu merak etmiştim."

"Eşekleri arka yoldan Damar'a götürdü."

> ..

124

Ar

"Hey, belki orada Peder Hibbard'a rastlar. Belki bedava vaaz alır! g0l bol cehennem ateşi ve Tanrı'nın gazabıyla dolu uzun bir vaaz!"

"Bu onun için gerçekten iyi olur. Peki, Matthew! Uzun zamandır seni buralarda görmedik galiba."

"Evet, şey... Ben... biliyorsunuz... çok meşguldüm."

"Anlıyorum." BJ bir şey soracakmış gibi oldu... sonra farklı bir yol denemeye karar verdi. "Matthevv?"

"Buyurun."

"Sana biraz nasihat verebilir miyim?"

"Evet, efendim."

"Bu hayatta kolayca çarçur edilen ve son pişmanlığın fayda etmediği iki şey vardır: zaman ve arkadaşlar. Akıllı bir insan ya zamanını iyi harcar ya da güzel bir şekilde geçirir. Ama asla, asla arkadaşlıkların ilgi yokluğundan ölmesine izin vermez. Arkadaşlıklar çok değerlidir. Çok nadir bulunur. Çok kıırılgandır." Matthevv neden gelmediğini açıklamaya çalışması gerektiğini biliyordu, ama bunun yerine, "Endişe etmeme gerek yok. Çok arkadaşım var," dedi. Ve hemen umursamaz ses tonundan pişman oldu.

"Öyle mi?"

"Kesinlikle."

"Peder Hibbard gibi mi? Ya da Profesör Murphy? Ya da Bjorkvist-ler?"

"Ben Kane'leri düşünüyordum. Ve oteldekileri."

"Kaneler mi? Evet, herhalde. Otel mi? Şey, kızları arkadaşların olarak görebilirsin tabii... onların kuralları ve sınırlarıyla. Bir insan bu tür kızlarda çoğunlukla duygusallık bulur. Şişenin dibindeki sevgi kalıntıları. Ama duygusallıkla sevgi arasındaki ilişki, etikle ahlâklılık, hukukla adalet ya da adaletle şefkat arasındaki ilişki gibidir -hepsi büyük bir idealin daha düşük biçimleridir. Ama evet, kızlar kötü günlerinde senin yardımına koşabilir. Ama Delanny ve Calder'a gelirse..." BJ kuru ve kısa bir kahkaha attı. "Delanny insanlara aldırılmaz. Ölüm bencil bir iştir, Matthew. Yaşlı ana babasına ilgi gösteren herkese sor istersen. Jeff Calder da kimsenin arkadaşı değildir. Değerlerden değil önyargılardan; zevklerden değil iştahlardan, fikirlerden değil yorumlardan oluşmuş bir adamdır. Kimin haklı olduğu aldırılmaz, yalnızca kimin kazandığına bakar. Milyonlarca Calder

125

vardır. Başkanlarımızı seçerler, kilise sıralarını doldururlar, karar ver- neden gülümsüyorsun bakalım?"

"Konuşma biçiminize, efendim. Okul öğretmeni olduğunuza hiç şüphe yok. Vay canına!"

BJ Stone kıkırdadı. "Biraz ukalalık yaptım galiba. Kahve içer misin?"

"Bayılırım. Yo, kalkmayın. Ben alırım."

Mutfaktan sesini yükselterek, "Ha... burada öğretmenken Coots'-la tanıyor

muydunuz? diye sordu.

Cevap gelmedi. Matthevv ısınmak için fincanı avcunun içiht ovalayarak döndüğü zaman sorusunu tekrarladı: "Ne zaman tanıştınız. Öğretmenlik yaparken mi?"

"Coots'la bana bu ilgi neden?"

"Sadece merak ettim."

BJ gözlerini kısarak ona baktı. Sonra, "Neden olmasın ki?" der gibi omuzlarını kaldırdı. "Hayır, Yirminci Mil'deki son günüm olduğumu sandığım güne kadar Coots'la tanışmıyordum. Kasaba ölüyordu ve bir öğretmene yetecek kadar çocuk kalmamıştı. Avukat çoktan gitmişti, marangoz da, şerif de -bu sonuncusu baş tüccarımızın karısını da yanında götürdü. BJ Stone'un zamanı da gelmişti. Şövalye adayı bir sonraki kasabaya gidecek ve yeni çocuklara kitap sevgisini aşılama çalışacak." Matthevv'a doğru eğildi ve yapmacık bir sır veriyormuş edasıyla, "Bildığın gibi eğitim yalnızca bir meslek değildir. Bir görevdir." "Demek Coots'la böyle tanıştınız." Matthevv elinde fincamyla iş tezgâhının üstüne tünedi.

"Coots tam Yirminci Mil yok olmaya başlamışken gelmek gibi bir talihsizlik yaşadı. Birkaç hafta ahırda çalıştı. Sonra bir sabah buranın sahibi ona burasına kadar geldiğini, Coots'un allanın belası ahır, hayvanlar ve ödenmemiş borçları devralabileceğini söyledi. Deponun anahtarı yoktu, fazla hayvan da yoktu, ama bir sürü borç vardı. Neyse ki bütün alacaklılar da kasabayı terk etmişti." BJ başparmağının tırnağıyla çenesini kaşdı ve gözlerini yere indirdi. "Tükenmiş bir öğretmene umutsuzca ihtiyaç duyan bir kasaba bulduğumda gönderilmek üzere kitap kutumu ahırda bırakmayı planlamıştım. Çene çalmaya başladık, Coots'la ben. Ne hakkında olduğunu hatırla-

126

yiyorum. Önemli bir şey değildi. Konuştuk işte. Böyle oldu. Aynen köyle oldu. Aslında aptalca: elli yaşlarında iki ihtiyaç bunak. Aptalca. Ama..." BJ anılara dalarak başını iki yana salladı. "Coots kendini uzun zamandır tanıyordu, oysa ben tanı mıyordum. Ha, tahmin etmiştim, ama hakikatin adını koyacak kadar yaklaşmadım asla." Derin bir soluk aldı, dikkatini Matthew'a yöneltti. "Neden söz ettiğimi anlıyorsun, değil mi, Matthevv?"

"Evet. Şey... sayılır."

"Peki bu seni rahatsız ediyor mu? Ya da sinirlendiriyor mu? ... jy[atthew?"

Ama Matthew, BJ'nin omzunun üzerinden eşek çayırına bakıyordu.

"Coots'la ben. Ne iyi ne kötü. Yalnızca... biz böyleyiz işte. Anlıyor musun?"

"Biri geliyor."

"Ne?"

"Üç kişi. Bak."

BJ dönüp ayağa kalktı. Adamlardan biri yayandı; öbür ikisi kahverengi katırlara binmişti. Katırlar o kadar yorgundu ki, adamlar yürümelerini sağlamak için hiç durmadan tekme atmak zorundaydılar. Aşağıdaki kör koyaklar ve karmakarışık labirentlerden geçtikten sonra eşek çayırına gelmişlerdi.

Matthevv, "Maden aracıyı mı?" diye sordu.

BJ, "Hayır," dedi. Maden aracıları gibi giyinmemişlerdi, en azından sık montu olan bir tanesi. Ve dağlılar katırlara nasıl davranıla-cağın bilirdi. Üç adamında belinde tabancası vardı. Tabanca kılıfı yoktu. BJ bunun kötü «bir işaret olduğunu anladı.

Adamlar ahırlara tloğru geliyordu, ama ancak avluya gelmek üzerelerken BJ gölgelikten güneş ışığına çıktı.

Montlu olanı, "Burada güzel bir sürünüz var!" diyerek başparma-ğıyla boş çayırda gezmen bir deri bir kemik ineği gösterdi. "Yardımcıya ihtiyacınız var mı?"

BJ ne dostluk ne de merak gösteren bir ses tonuyla, "Öyle görünüyor ki bir katırı kaybetmişsiniz," dedi.

Montlu adam katırından indi ve sırtıtarak yürüdü. "Aynen öyle oldu, dostum! Birkaç saat önce. Zavallı hayvan yere çöktü ve bir

127

adım daha atamadı. Onu kandırmaya çalıştım, ama bir yanı kayalık öbür yanı bomboş dar bir geçitteydik -bir katırın inatçılığı için ber' bat bir yer. Şey, katıra yem falan verdim, işbirliğine girmeyi düşün, meye davet ettim yanı. Ama, yo. Yo, zavallı ihtiyaç hayvan artık hareket etmeyeceğine karar vermişti. Bu yüzden, dostça ikna başarısı? olduğu zaman her mantıklı insanın yapacağını yaptım. İnâtçı kafasına bir yumruk indirip koyaktan aşağıya attım. Aşağıya düştüğün-3, hatırı sayılır çamur sıçrattı, hakkını teslim etmeliyim. Rahat bir gw ve dostça davranış konusunda berbat, ama çamur sıçratmaya gelince...! Şey, bu da gösteriyor ki Tann'ın bütün yaratıkları kendi özel yeteneklerine sahip. Bazıları güçlüdür; bazıları akıllıdır; bazıları rahatlatma ve avutma yeteneklerine sahiptir. Ya bu katır? Doğuştan bir çamur sıçratıcı." Lieder sırtıtınca, BJ adamın renkli anlatımdan zevk aldığına kesinkes emin oldu.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

Yayan gelen adam kıkırdadı: varıl gibi göğsü ve biri eliyle yumuşak kile şekil verirken yanlış yapmış gibi dümdüz yüz hatları olan, cüce bir insan müsvettesi. Lieder arkasını dönüp adama teatral bir şekilde parladı. "O zavallı hayvana gülmeye sakın kalkma, Ufaklık! O zavallı hayvan Tann'mn yaratıklarından biriydi ve büyük otağa yolculuğu hiç de gülünecek bir şey değil!" Sonra gözlerini BJ'ye çevirip göz kırptı. "... Ama gerçekten de iyi çamur sıçratıyordu." BJ kuru bir sesle konuştu. "Yeni bir tane almayı düşünüyorsanız, hiç katırımız yok. Yalnızca eşek var. Onlar da madende."

"Anlıyorum. Peki o halde, herhalde atlarla idare edeceğiz."

"Atımız yok."

"Ama baksana buraya." Geri çekilip ahırın kapısındaki soluk yazıya gözlerini kısarak baktı. "Burada at ahırını diye yazmıyor mu? Siz de bana durmuş hiç at yok diyorsunuz. Kafam karıştı. Nasıl olur da bir at ahırını- Sen! Evlat! Gölgede durma da yüzünü görebilelim! Ortalığa çık!" Sonra sesi birden tehditkâr bir tona büründü. "Ortalığa çıkacak kadar nezaket göster de bir at ahırında nasıl at olmadığını bana anlat bakalım. Bu konuda aydınlatılmak istiyorum." Öbür iki adam sırtıttı; liderlerinin akıcı konuşmasından büyük keyif alıyorlardı. Matthevv güz ışığına çıktı. "Burada atın hiç yararı yok. Bu kasabaya giriş çıkışın tek yolu geldiğiniz katır patikasıdır."

128

"Ve demiryolu! Demiryolundan söz etmeyi unuttun, değil mi, evlat?" Adamlarına döndü. "Korkarım bu oğlan her hafta Kader'e koca bir gümüş yükü getiren demiryolundan bahsetmeyecekti, saat gibi tıkır tıkır işler oysa. Şimdi, neden yorgun bir yolcuyu bu şekilde şaşırtmaya çalışıyor dersiniz? Yazılı olmayan bir kuraldır bu: yorgun yolcuyu şaşırtma, şöyle bir uğrayan insanları aldatmaya çalışma... paul'den Georgianlılara: 7, 13."

Üçüncü yabancı, etli dudakları sürekli öpüş pozisyonunda büzüşmüş uzun yüzlü olanı, katırından indi ve uzun yolculuğun rahatsızlığını gidermek için pantolonunun ağrını aşağıya çekti. İncecik, tiz bir sesle, "Ben açım," dedi.

"Her şey sırasıyla, Bobby-Evladım."

BJ, "Bu katırların işi bitmiş," dedi. "Onları çok yormuşsunuz." Katırların sırtları kaşılanmak istiyordu; eyerlerinin kenarları yara olmuştu ve sürekli yedikleri tekmeler kaburgalarında derinin açılmasına neden olmuştu. Başları önünde duruyorlardı, açık çenelerinden salyalar akıyordu.

"Ses tonunuzda bir kınama mı sezdim, dostum? Bize karşı sert davranmamalısınız. Biz yalnızca soğuk, acımasız dünyada elinden geleni yapmaya çalışan üç zavallı insanız. Öyle değil mi, Ufaklık?"

Yassı yüzlü cüce, büyük sarı bir sırtıtıyla baktı.

"Ufaklık'm adında tuhaf bir durum var. Ufaklık denilen birçok insan iri kıyım heriflerdir, tıpkı kıvrıcık denilenlerin dazlak olması gibi. Ama bizim Ufaklık... ufaklıktır. Bu ne kadar ilginç değil mi? Ama haklısınız, dosfunj, bu katırların yararsız hale geldiğini söylerken. Onları beslemenin bir yararı yok, değil mi? Bak ne yapacağım. Bu katırları size bırakacağım, parasız bir hediye olarak alabilirsiniz. Tanışmamızın şerefine."

"Bu katırları istemiyorum."

"Bak bak! Bak ne yapıyorsun. Ben sana ne yapacağımı anlatıyorum, sense bana olmaz diyorsun. Bu tür şeyler beni berbat eder. Ama ben mantıklı bir insanım. Demek istemiyorsun. Peki öyleyse..." Belinden tabancasını çıkardı ve önce ilk katırı, sonra ikincisini vurdu. Her ikisi de dizlerinin üstüne çökerken acıyla anırtıyorlardı. Lider olan adam BJ'ye dönerek ellerini havaya kaldırdı. "Bak ne yaptın!"

129

Çelişkin bu zavallı hayvanların acı çekmesine neden oldu. Ama eğer istediğin buysa, acı çekmelerini önlemene izin veriyorum."

BJ adama bakakaldı, duyduğu öğrenmeyi gizleyemiyordu. Sonra Matthew'a döndü.

"Gidip Coots'un eski tüfeğini getir."

Lieder, "Evet, öyle yap, evlat," dedi. "Bu ihtiyarın tüfeğini getir Bak aklıma ne geldi! Yeni dostlarımızın cesareti olmadığını görmek ilginç olabilir. Adınız nedir yeni dostum?"

"Stone."

"Stone, ha? İnsanların adlarını öğrenmek hoşuma gider. Aua-daşlarımı tanıtmama izin verin. Bu küçük adamın adı Ufaklık, demin de söylemiştim. İri yarı olan da Bobby-Evladım. Görebildiğiniz gibi her ikisi de epeyce çirkin, ama küçük akıllı ve aşağılık insanlar olarak bunu telafi etmeye çalışıyorlar. Gerçekten aşağılık. Ve gerçekten küçük akıllı. Ben mi? Benim adım Lieder. L-i-e-d-e-r. Pennsylvania Felemenk adı. İnsanlara adımı söylediğim zaman bazıları lider olduğumu iddia ettiğimi sanıyor. Biliyor musun? Belki de bunda bir doğruluk payı vardır. Rastlantılara inanmam ben. Hayatlarımız -dedikleri gibi- 'akıl almaz' güçlerce

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil yönetiliyor bence. Bu güçler iyi bir nedenle Lider isminin bana verilmesini seçmişler. Bu nedenin ne olduğunu bildiğimden de eminim. Demek adın Stone (Taş), ha? Ben buna ilginç derim işte! Herkes sizin sert bir adam olduğunuzu anlayabilir, Bay Stone, yabancılarla böyle sert konuşmanıza bakılırsa. Siz sert bir Stone'sunuz. Ufaklık'm küçük, benim lider olması gibi, ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Komik bir dünya bu." Adamlarına döndü. "Biliyorsunuz, çocuklar, Bay Stone'un ne kadar sert olduğunu öğrenmeye bayılacağım. Bakalım katırlar yerine bana ateş edecek kadar sert mi, çünkü bana bakışından, önünde duran bu zavallı açması yaratıklardan çok daha yüksek ve soylu bir insan örneği olduğunu düşündüğüne eminim." Gülümsemeye devam ederek tekrar BJ'ye döndü. "Bu konuda haklıyım, değil mi, Bay Stone? Beni açması buluyorsun, değil mi? Haydi, itiraf et."

Matthew mutfaktan Coots'un tüfeği ve bir kutu mermiyle çıktı.

Lider, "Vay, şuraya bakın," dedi. "Fi tarihinden beri külüstür bir Henry görmemiştim. Bu Henry 44'ün mermisi insanın burnunda derin ve güzel bir delik açar, iyi korunmak gerekir! Bir insanın kötü niyetlerinden başka her şeyini havaya uçurur!"

130

Katırlar hâlâ acıyla anıyordu, ama adamları eğlence izleyenler ibi sırıtırken Lieder rahat bir ses tonuyla konuşmaya devam etti. "O ugnry'nin nasıl doldurulacağını biliyor musun, evlat?" diye sorarken gözlerini BJ'den hiç ayırmamıştı.

"Evet, efendim."

"Doldur öyleyse, evlat. Doldur! Bir şeyler öğrenmek üzereyiz. Bu kıraç dağlarda taşların ne kadar sert olduğunu öğreneceğiz. Öyle değil mi, Bay Stone?"

BJ cevap vermedi.

Mathevv silahı doldururken, boynu olmayan ve dudakları büzülmüş şekilde duran adam aç olduğunu söyleyerek tekrar sızlandı.

"Sabır, Bobby-Evladım, sabır. Önce bu kasabada neyin ne olduğunu öğrenmem gerekiyor..." BJ'ye döndü. "... ve kimin kim olduğunu. Sonra yiyecek, içecek ve kadınlar bulacağız. Kadınlar bulacağız! Hey, kötülükler ininizde -yanılmıyorsam Gezginler Oteli- Mary adlı bir kız yok muydu? Ve Kitab-ı Mukaddes'in haklı olarak dediği gibi: Gülmek hayatımızı renklendirir ve yükümüzü hafifletir... Paul'den Virginianlılara: 7, 13. Anı bir öfkeyle, "O silahı Bay Stone'a ver, evlat!" dedi tükürür gibi. "Ona ver! Haydi, ver!"

Mathevv uyuşmuşcasına tüfeği BJ'ye verirken katırlardan biri öldü. Patetik bir basitlikle öldü. Boynunu uzattı, yaralı boğruüne baktı, beyaz gözü üzüntüyle kocaman olmuştu, sonra başını yere indirip iç çeker gibi bir sesle öldü. BJ'nin parmakları tüfeğe değer değmez lider ağızdan dolma tüfeğini kavrayıp karnına iyice dayadı. "Şimdi, Bay Stone, yapmanız gereken tek şey tetiği sekmek! Tetiği çek yeter, bu dünyadan göçüp giderim. Sizin gibi soylu ve üstün bir insan için benim gibi aşağılık bir çöplükten dünyayı kurtarmak için büyük bir fırsat... ama!" Bir parmağını BJ'nin yüzüne doğrulttu. "Ama, ama, ama, bir saniye! Ateş etmeden örte küçücük bir saniye. Tetiği çektiğiniz zaman neler olacağım söylemem adil olur." Yüzünde yoğun bir samimiyet ifadesi belirdi, sesi ciddi bir tona büründü. "O tetiği çektiğiniz zaman şunlar olacak: Sıçacağım." Sırıttı, adamları kakhahadan kırıldılar. "Ha, öleceğim, bundan hiç şüphemiz olmasın. Tam karnına mermi yiyen bir insanın ölmekten başka seçeneği pek yoktur. Ama sıçacağım da. Biliyorsunuz, bir herif vurulduğu zaman hemen her zaman

131

sıçar. Bu bir tür kasılmadır. Öyle mi, Bay Stone? O tetiği çekecek v sıçmama neden olacak mısınız? Sizin için iyice sıçmaya çalışacağı Başım üzerine yemin ederim ki... hı-hı. Belki bunu söylemerneliy dim. Kötü şans."

BJ'nin çene kasları gerildi.

Lider BJ'yi sert gözlerle ama gülümseyerek seyretti. "Ha, o tetiği çektiğinizde olacak bir şey daha var, Bay Stone. Sadık ar]^. daşlarını sizi vurup öldürecekler. Kim bilir, siz de karnımızd* h rulabilir ve sıçabilirsiniz. Siz ve ben, yan yana yerde yatıyor, slylu adam ve aşağılık günahkâr, her ikisi de pislik içinde, utanç verici!" Sırıttı.

BJ yutkundu.

"Öyle görünüyor ki beni öldürmek istiyorsanız, kendi hayatınızı da feda etmek istiyorsunuz demektir. Bu dünyada hiçbir şey bedava değil, Bay Stone, çünkü ahırda dansa gireceklerin kapıda para ödemesi yazılı bir kuraldır. Bunun Paul'den Oklahomalılara: 7, 13 olduğunu sanıyorum, ama yanılıyor da olabilirim." Sırıttı, gözleri sertleşti ve tüfeği karnına daha da bastırdı. "Eee? Korkak değilsen ateş et! Ateş et! Ateş et!"

BJ namluyu liderin elinden hızla çekti.

Ufaklık ve Bobby-Evladım tabancılara uzandılar.

Silah patladı.

Ufaklık'm mokasenlerine kocaman bir katır beyni sıçradı.

Matthew bu iğrenç ayrıntıyı açık seçik gördü, ama rahatsız olmadı, çünkü Öteki Yer'e geçmişti.

Çarpık yüzlü cüce bir parça otla beyni deli gibi silmeye çalışırken

homurdamyordu. "Yaptığına bir bak! Ayakkabılarımı mahvettin! Mahvoldular!"

"Şimdi, Ufaklık, zavallı ihtiyar Bay Stone'a o kadar kızma. Ayakkabılarına bir şey yapmak istemedi. Hiç cesareti olmadığını bize gösterdi. Ama gene de soylu ve yüce bir insan, başkalarının ayakkabılarını bir neden olmadan pisletecek insanlardan değil. O tüfeği alıyorum, Bay Stone. Ve sakıncası yoksa mermileri de. İçeride sakladığınız başka silah falan var mı?"

"Yok."

"Emin misiniz? Umuyorum ki zavallı bir yabancıyı aldatmaya ça'

132

yıyorsunuz. Bobby-Evladım, belki bir göz atsan iyi olur. Belki Bay ne'un hepten unuttuğu bir-iki silah vardır." »Ben açım." Lieder yavaşça gözünü

Bobby-Evladım'ın yüzüne dikti. "Sana ne dedim ben?"

Bobby-Evladım bir homurtuyla BJ'ye sürtünerek geçti ve ahırın içine girdi.

Lieder dışlerinin arasından, "Allaha şükür," dedi. "İçeride hiç silah olmadığını söylerken yalancılık yapmadığınızı kuvvetle umut ediyorum, Bay Stone, çünkü bu dünyada beni deli eden bir şey varsa o da yalancılıktır ve deliye döndüğümde de yapacaklarımla sınırlı yoktur. Ben küçükken de böyledir herhalde. Ufaklık! Şu ayakkabıyı silmeyi bırakır mısın!"

Mutfaktan Bobby-Evladım'ın çekmeceleri açtığını, eşyaları yere döktüğünü duyabiliyorlardı. Sonra asıl eve geçti ve yere atılan kutularla, devrilen mobilyaların sesi duyuldu.

"Beni başka neyin deli ettiğini biliyor musunuz, Bay Stone? Washington D.C.'deki hükümetin gizlice -Sizinle konuşuyorum, Bay Stone/ Ben sizinle konuşurken başınızı çevirmeyin!" Sonra şimşek gibi bir sırtıyla sakince konuşmaya devam etti. "... Washington D.C.'deki hükümetin anayasal haklarımızı azar azar elimizden alması... azar azar. Örneğin mutluluk arama anayasal hakkının alın. Bir keresinde ABD başkanına mektup yazarak beni nasıl kilit altına alıp anayasal haklarımdan mahrum bırakırsınız diye yazdım. Biliyor musunuz başkan ne cevap verdi?» Tek bir kelime bile yollamadı! Mektuplarıma cevap verecek nezaketimle göstermedi. Üstelik ben Amerika Birleşik Devletleri'nin özgür doğmuş beyaz bir yurttaşım! Ha, tamam, zenciler sokaklara tükürebilir, beyaz kadınları sıkıştırabilir, yabancılar gemilerle gelip Amerikalıların işlerini çalabilir, ama gerçek bir Amerikalı anayasal haklarını- Bu ne demek?"

"Ne ne demek?" diye sordu BJ.

"Bana öyle bakışın."

"Sana özel bir şekilde bakmıyorum."

"Bakmıyormuş! Bu bakış daha önce de görmüştüm. Kendi kendine bu adam kaçık diye düşünüyorsun. Öyle değil mi? Öyle değil mi?"

133

"Yalnızca Yirminci Mil'e neden geldiğinizi merak ediyordum."

"Demek bunu merak ediyordunuz, Bay Stone. Hiç fikriniz olma. dığma emin misiniz? Burada bir insanın isteyebileceği hiçbir şey aklınıza gelmiyor mu? Belki her hafta trenle dağdan getirilen bir şey. Parlak ve değerli bir şey, ha?"

Bobby-Evladım! Çabuk olşana!"

Evin ikinci katından boğuk bir cevap geldi. "Arıyorum!"

BJ, "Madenden gümüşü getiren tren altmış kadar madenci de , tirir," dedi sakince. "Ve çoğunun da silahı vardır."

"İnsanlar bana yalan söyleyince nasıl olduğumu anlatmıştım.

"Altmış madenci," diye tekrarladı BJ. "Silahlı."

Lieder uzun bir bakışla onu tarttı. Sonra birden sırtıttı. "Altmış, ha? Ve hepsi de silahlı? Bak bak! Ama, Tanrı'nın iradesi varsa benim de var. Üstelik tonlarca iradem var. Bu Amerika Birleşik Devletle-ri'nde olan korkunç şeylere bir son verecek kadar ira- Senin sorunun ne evlat? Neden yüzünde aptalca gülümsemeyle dosdoğru suratıma bakıyorsun?"

Matthew gözlerini kırıpıştırarak Öteki Yer'den geri geldi. Lieder'in söylediklerini zihninden geçirmesi yalnızca bir saniye sürdü. "Size gözümü dikip bakmak istememiştin, efendim."

Bobby-Evladım yan kapıdan çıkarken pantolonundaki tozları silkip kendi kendine homurdanıyordu. "Silah yok. Kitaplardan başka bir şey yok."

"Kitaplar mı? Bak sen! Kitap düşkünlü bir insan olduğunuzu keşfettiğime memnun oldum, Bay Stone. Haksız yere özgürlüğümde mahrum kaldığım uzun, yorucu

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil yıllarda şabah, öğle, akşam kitap okurdum. Bir zamanlar bir cezaevi müdürünün 'sıradışı' olarak tanımladığı sözcük dağarcığımı bu şekilde geliştirdim. Sıradışı! Binden fazla kitap okuduğuma inanabiliyor musunuz? Binden fazla! Her konuda kitaplar. Sayfaları hâlâ açılmamış olduğu için benden önce kimsenin okumadığından emin olduğum ifşaatlar kitabı'nın bir yorumunu bile. 'Yedinci Mühür'ün aslında ne anlama geldiğini biliyor musunuz? Bahse girerim bilmiyorsunuzdur. Bir keresinde küçük bir broşür geçmişti elime, ihtiyar rahibelerin eline geçtiklerinde manastırdaki gençlerin başına neler geldiğini yazıyordu. Binden fazla kitap! Siz kaç kitap okudunuz, Bay Stone? Bine kesinlikle yakın değildir, bahse girerim."

134

Matthevv, "Bay Stone eskiden öğretmendi," dedi bunun kitap 0]<umayı seven adamda saygı uyandıracığını umarak. "Romalıları okuyor." Lieder dişlerini yaladı. "Bak bak. Bir öğretmen, ha? Kalbimde öğretmenler için her zaman özel bir yer vardır. Gençlerin zihinlerini şekillendirmekten daha kutsal bir görev yoktur. Benimkinin şekillenmesine yardım eden bir öğretmenim vardı. Ama uzun ve zor yıllar içinde onun katkılarını asla unutmadım. Bir dakika bile." BJ'nin yüzünü keyifli, eğlenen gözlerle inceledi. "Neyin üzerine bahse girerim biliyor musun, öğretmen? Bahse girerim bu kasabayı, gümüş nakliyatını ve Gezginler Oteli'nde çalışan orospuları ve burada yalnızca bir avuç kasabalının yaşadığını nasıl oluyor da biliyor diye merak ediyorsun. Şey, karşılaştığım yaşlı bir maden arayıcısından Yirminci Mil hakkında her şeyi öğrendim. İyi bir Samiriyeliydi. Zavallı yorgun yolculara katırlarını ödünç vermeyi istemekle kalmadı, silahlarını ve Tabiat Ana'nın rahminden zorla aldığı birazcık altın tozunu bile verdi -renkli bir ifade oldu değil mi? Belki bu arayıcı altını bir yerlere saklamıştır diye düşündüm, bu yüzden tavşanziyafeti çekerken ona normal bir şekilde sordum. Başta fazla konuşkan değildi, ama onu bildiği her şeyi bana anlatmaya ikna etmeyi başardım. Bence onu ikna eden koku oldu. Ateşte kızaran ayak nasıl kokar bilir misiniz? Pis bir koku ve bunu inkâr etmeye çalışmanın yararı yok. Deri yanmaya, patlamaya başladığında da...! Aman Tanrım! Ama bu kokuda insanı bildiği her şeyi anlatmaya zorlayan bir şey var. Ortaya çıktı ki zavallı herifin o tozdan başka bir şeyi yoktu, yani bir hiç uğruna' öşü. Bu da gösterir ki, öyle değil mi? Şimdi bakalım!" Bir parmağını kaldırdı, gözleri parlıyordu. "Soru şu: Bütün bunları size neden anlatıyorum? Neden kalbimi size açıyorum. Siz eğitilmiş bir insansınız, Bay Stone. Neden anlattığımı siz tahmin edin."

BJ konuşmak üzere ağızını açtı. "Çünkü tepenin taşı attığında nereye kadar gideceğini bilmemizi istiyorsun." Lieder Bobby-Evladım ve Ufaklık'a döndü, gözleri hayranlıkla açılmıştı. "Bunu duyduunuz mu? Bay Stone şeytani niyetimi sapına kadar anladı! Eğitilmiş insanlarla konuşmanın üstünlüğü bu." Tekrar BJ'ye döndü. "Şey, kültürlü konuşmanızdan aldığım zevki kaybet-

135

mek istemem, ama biraz kasabayı dolaşmak istiyorum. Komşuların^ tanımak. Belki yiyecek bir şeyler. Bunca yolculuktan sonra sırf bira^ rahatlamak ve eğlenmek için."

Matthevv hem korkmasına hem bozguna uğramasına karşın göz. lerini adamın yüzünden ayıramıyordu: sivri burun, ateşli, soluk grj gözler, hızla değişen ruh hallerine uygun olarak çalışan ince çizgiler, Matthevv birden Lieder'in dosdoğru gözlerinin içine baktığını fa''-etti: ruhunu okur gibi görünen, insanın içine işleyen bir bakış. Ma: hew da gözlerini ayıramadan ona baktı. Sonra Lieder gülümseyip göz kırptı, sanki yaşananların hepsi bir tür şakaydı ve yalnızca ikisi bunu anlıyordu. "Sanırım bu eski Henry'yi yanıma alacağım, öyle değil mi, evlat? Gençlerin eline ateş bırakmak tehlikelidir." BJ'ye döndü. "Ve de korkaklara." İşaretparmağım şapkasının kenarında gezdirerek döndü ve avludan sokağa doğru yürümeye başladı, peşinde de adamları.

BJ Stone ve Matthevv arkalarından sessizce baktılar.

"Ne..." Matthevv boğazını temizledi. "Ne yapacağız?"

Gözleri hâlâ uzaklaşan adamların üzerinde, BJ başını hafifçe iki yana salladı ve dudaklarını oynatmadan, fısıltıyla konuştu. "Bilmiyorum."

"O maden arayıcısını sırf bizi korkutmak için uydurduğuna bahse girerim. Demek istiyorum ki, dalga geçer gibi görünüyordu."

BJ hâlâ başını iki yana sallıyordu. "Hayır, dalga geçmiyordu. Yaptığını söylediği her şeyi tam olarak yaptı."

"Gerçekten o kadar kötü olduğunu mu söylüyorsunuz?"

"Kötüden de kötü. Deli." Üç adamın sokağın ortasında durmasını, Gezginler Oteli'ni geçip Kane Ticaret'e doğru gitmeden önce sağa sola bakmalarını izledi.

"Silah ve mühimmat arıyorlar. Büyük ihtimalle kasabadaki bütün silahları toplama niyetindeler."

Matthévv, "Yani... ne yapmamız gerekiyor?" diye sordu.

BJ derin bir soluk aldı ve parmak uçlarını gözlerine bastırdı. "Coots'un dönmelerini bekleyelim. O ne yapacağını bilir. Bu katırlardan kurtulmamız gerek. Onları gömecek zamanımız yok. Alıp koyaktan aşağıya iteceğiz. Küreği al."

"Olur, efendim, ama sonra ne yapacağız?"

"Küreği al yeter, evlat! Düşünmek için zamana ihtiyacım var."

136

jylatthévv odunluktan küreği alırken, BJ de duvarın kenarındaki banka oturdu ve bir eylem planı kurmak için zihnini berraklaştırmaya çalıştı. Gözleri iki aylık Nebraska Plainsman gazetesine takıldı, paha birkaç dakika önce, Bushnell-Nebraska'da o adamla karısının öldürülmesiyle ve oğullarının esrarengiz biçimde kaybolmasıyla (muhabirin öne sürdüğüne göre muhtemelen kaçırıldı) ilgili olarak jvfatthévv'a ne -bir şey söyleyecekse- diyeceğini düşünüyordu.

Ama daha acil sorunlar ve tehlikeler vardı.

BİR SAAT KADAR SONRA Matthew, Kane Ticaret'in arka kapısını açtı ve ayak ucuna basarak depo kısmına girdi. Durup ses dinledi.

Sessizlik.

Gerilimli bir fısıltıyla seslendi. "Ruth Lillian?" Sonra: "Bay Kane?"

Yanıt yok.

Dükkanın kapısına ayaklarının ucuna basa basa gidip yavaşça açarken, nabız kulaklarında güm güm atıyordu. "Bay Kane?"

Yaşlı adam yutkunup elini göğsüne götürdü. "Senin neyin var, evlat! Tam çalışırken bir insanı böyle korkutmak niye?" Aslında, otomatik olarak açtığı muhasebe defterini karalama işini bırakalı uzun zaman olmuştu, üç yabancıyla karşılaşmasından sonra işine dönerek sakinleşmeye çalışmıştı. Ama sayı kolonlarına gözünü dikmiş bakıyordu, o kada? endişe içine gömülmüştü ki, Matthévv kısık seslenmelerini duymamıştı.

"Sizi korkuttuysam özür dilerim, efendim. Ruth Lillian nerede?"

"Yukarıda şekerleme yapıyor. Boğazı acıyor. Hafta sonu dükkâna bakayım derken çok yoruldu."

"O insanların bu tarafa doğru geldiğini gördüm. Ne istiyorlardı?"

"Sordu-"

"Umarım Ruth Lillian'ı görmemişlerdir!"

"Hayır. O yatak odasında idi."

"Şans işte."

Bay Kane afallamış gibi belli belirsiz başını salladı. "Evet... şans."

137

Satılık silah var mı diye sordular. Yok dedim, stoklarımızda silah yok, ama istedikleri her şeyi Kader'den sipariş edebiliriz. Ama patron, tuhaf gözlü olanı, kasabada o kadar uzun süre kalmayı planlamadığını, ama gene de teşekkür ettiğini söyledi. Bana gülümsedi. Gülümsemesi..." Başını iki yana salladı."

"Gerçekten iğrenç insanlar, Bay Kane. BJ Stone onların kaçık olduğunu, belki de hapisten kaçtıklarını düşünüyor."

"Evet." Bay Kane de aynı fikirdeydi. "Evet, bu mümkün. Adamın gözlerinde acımasızlık vardı. Ve... eğlenme."

"Silah satmadığınızı söylediğiniz zaman ne dedi?"

"Kendi korumam için bir silah tutup tutmadığımı sordu. Hayır, dedim, silahlardan nefret ederim. Elimdeki tek şey madenciler için ayırdığım birkaç kutu mühimmat. O zaman tuhaf bir şey söyledi."

"Aksanımın nereden geldiğini sordu. Aşağı Doğu Yakası'yla ilgili bir şaka yaptı."

O solgun gözleriyle bana bakıp zenginliğimizi yağmalamak için ABD'ne gelen göçmen sürüleriyle ilgili konuşmaya başladı. Korkarım başımız dertte, Matthew."

"Evet, efendim, bu kesin. O patron BJ'ye ve bana korkunç bir şey anlattı -bir maden arayıcısına yaptığı gerçekten korkunç bir şey. Adamlar katil, Bay Kane."

Ruth Lillian'm adamlar gidene kadar ortalıkta görünmemesinin iyi olacağını düşünüyorum."

"Evet. Evet, elbette."

"BJ'yle ben bazı şeyler konuştuk, BJ bir araya gelip kendimizi nasıl koruyacağımıza karar vermemiz gerektiğini söylüyor."

"Tüm kasaba mı?"

"Yo, yalnızca o ve siz... ve ben sanırım. Öbürlerine güvenmiyor. Bu yabancılarından gözümü ayırmamamı söyledi. Sonra karanlık bastıktan sonra buraya gelip sizinle ve onunla buluşmam gerekiyor."

"Evet, evet. Ben..." Bay Kane'nin dikkati dağılmışa benziyordu. Sonra gözlerini kırptırarak, "Evet, bunun, iyi bir fikir olduğuna eminim."

"Buradan nereye gittiklerini biliyor musunuz?"

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

"Bir tanesi hiç durmadan aç olduğunu söylüyordu. Patron otelde yemek yiyip yiyemeyeceklerini sordu, ben de ona hayır dedim, sokağın karşısındaki pansiyona gitmeniz gerekiyor. Oraya gittiler."

"Hâlâ oradalar mı?"

138

"Hayır. Gezginler Otel'i'ne geçtiler. Bir tanesinde iki tüfek ve birkaç tabanca vardı. Bjorkvistler'in silahları herhalde."

"Bizden Coots'un tüfeğini de aldılar. Öyle görünüyor ki BJ haklı. Kasabadaki bütün silahları topluyorlar."

Bay Kane düşünceli düşünceli başını salladı. "Bu da bizi onların insafına bırakır." Gözlerini kapadı ve ellerini göğsünde kavuşturdu. Bu hareketiyle, o üç adamla gergin karşılaşmasından beri ilk kez hafif bir huzur buldu. "... insaflarına," diye tekrarladı. "Sence o adamlarda ne kadar insaf vardır, Matthew?"

Matthevv alt dudağını ısıtırarak dükkânın penceresinden otele doğru baktı. "Pek fazla değil herhalde, efendim."

MATTHEW İSKEMLERİNİ, ŞERİF OFİSİNİN karşısındaki otelin önünü görebilecek şekilde yerleştirdi. Bobby-Evladım çift kanatlı bar kapısını şiddetle açıp Kane Ticaret'e doğru ilerlerken, güneş otelin ön cephesinden vuran gölgenin sokağın büyük kısmını zor görünür hale getirmişti. Belli ki içmişti. Matthevv, Ruth Lillian'ın babasının üst katta kalma talimatına uyup uymadığını merak etti. BJ'nin gözünü olan bitenden ayırmaması talimatına uymakla, Ruth Lillian'm tehlikede olmadığına emin olmak için oraya koşma dürtüsüne uyma arasında karar vermeye çalışırken, Bobby-Evladım, beceriksizce çenesine dayadığı bir dolu küçük kutuyla sokağa çıktı. Bu Bay Kane'in madenciler için ayırdığı mühimmat olmalıydı. Bobby-Evladım Gezginler Otel'i'ne döndü ve sonraki birkaç saat boyunca Matthevv sıra-dışı hiçbir şey görmedi ve duymadı.

Güneşin tepelerde donuk kırmızı ve turuncu renkle batmasını seyrederken, gözleri parlak güneşe bakmaktan kızarmış, birden boğazı düğümlendi. Lieder sokağın karşısına geçiyor, dosdoğru şerifin ofisine geliyordu. Matthevv'un iskemlesini masanın kenarına çekecek ve bir Ringo Kid kitabını ele alacak vakti ancak oldu, kapı küt diye açıldı ve Lieder eşikte durdu. Batmakta olan güneşte silueti görünüyordu. Matthevv kitabından başını kaldırdı, eliyle gözlerine siper yaptı.

"Ne var? Ne istiyorsunuz?"

139

"Demek şerif sensin, ha? "Bak sen!" Ses tonu alay doluydu.

"Yo, yo, ben şerif değilim! Matthevv kuru bir kıkırdamayla söyledi bunu.

"Kasabaya geldiğimde burası terk edilmişti. Çatısı sağlam görünüyordu ve tuvalet yıkılmamıştı, bu yüzden ben... şey, buraya taşındım işte."

"Hayal kırıklığına uğradım. Destansı bir karşılaşma bekliyordum: bana karşı ünlü ve korkusuz kanun adamı, Yirminci Mil'in şerifi."

Matthevv zoraki bir kahkaha attı. "Yirminci Mil'in şerifi ancak balık ağaca çıkarsa olur. Yani... ah... ne yapacağınıza karar verdiğiniz mi?"

Lieder bir an ona öfkeyle baktıktan sonra yüksek sesle güldü. "Bu bir insandan fark etmeden bilgi almak için hayli incelikli bir yöntem, evlat. Şahane bir casus olurdun." Kıkırdadı. "Hayır, karar vermedim... savaş çekmecemi doldurmak için gümüş nakliyesi gelene kadar rahatça yerleşmek dışında. Bu arada kasabadaki bütün silahları toplayacağım, çünkü adamlarımın hayatına özen gösteririm. Silah taşıyan herkes kaçınılmaz olarak anlaşmazlık ve çatışmaya yol açar. Ama bir kez bütün silahlar benim elime geçince, anlaşmazlık tohumları işbirliği halinde tomurcuklanır ve çatışma itaat olarak çiçeklenir. Bölüm 7, bab 13, Paul'den Demokratlara." Göz kırptı.

Matthevv'un gözleri Lieder'in arkasındaki güneşten kamaştı, ama Lieder'in hemen başının üstünde asılı duran tüfeğe bakma iznini vermedi kendine. "Doğrusu şu ki, efendim. Yirminci Mil'de fazla silah yoktur. Burası barışçıl bir yer ve sözü edilecek bir patırtı olmaz. Sürpriz Maden Damarı'nda madenin azalması oyunu bozdu. Ama, bilmiyorum, ortalıkta birkaç silah olabilir. Belki Kane Ticaret'teki Bay Kane madencilere satmak üzere silah saklıyordur."

Lieder odaya girerken, "Bay Kane'le zaten konuştuk," dedi. "Silahı falan yok. Silahlardan nefret ettiğini söylüyor. Şimdi, atalarımızın anayasal haklarımız için savaşıp öldüğünü düşünürsek, bir Amerikalının bunu söylemesi komik değil mi? Ama tabii... Bay Kane tam bir Amerikalı değil, yani bu büyük toprakları yaratan her şeye dudak büküp alay etmesini bekleyebiliriz."

"Haklısınız. Bay Kane biraz tuhaftır. Bana sorarsanız, onun gibi tek başına yaşamaktan kaynaklanıyor bu." Lieder'in çıkarken kapıda asılı duran silahı göreceği birden Matthevv'un kafasına dank etti. Ayağa kalktı. "Efendim?"

140

fff

"Ne?"

Matthew dişlerini sıktı. "Şey, umarım çok kızmazsınız."

"Neye kızmam."

"Şey, şimdi fark ettim ki size yalan söyledim."

"Bana yalan mı söyledin?"

"Evet, efendim. Aslında, bir silahım var. Tam bir külüstür. Ama aklımdan çıkıp gitti, çünkü... şey, çünkü ateş edemez. İçinde mermi yok. Ama istiyorsanız, tam yanınızdaki kapıda asılı."

Lieder döndü. "Vay canına! Şu canavara baksana!" Antik tüfeği indirdi.

"Bunlardan hiç görmemiştim."

"El yapımıdır. Dünyada bunun gibisi yok."

"Böyle bir şeyi nereden buldun?"

"Babamındı. O da dedesinden almış. Dedenin nereden aldığını bilmiyorum. Belki Methuselâh'tan."

"Şuna bir baksana. Horozun birinin suratında patlamaması bile mucize." Tüfeği ortasından ikiye açtı ve dip kısmına baktı. "Tanrı bizi esirgesin! Bir insan buraya düşse, yarım gün bir arama grubu ancak bulurdu!" Dip kısmın içine doğru bağırdı: "Merhaba! Mer-ha-ba!" Sonra bir yankı bekliyormuşcasına başım eğdi. "Bu tüfeğin hiç mermisi yok mu diyorsun?"

"Hayır, korkarım yok. Onlar da el yapımıydı ve annem sonuncusunu yıllar önce tüketti."

"Çok kötü. Omzuna bu şeyi atarak sokakta yürümek hoşuna gitmez miydi?"

Vatandaşlar bir baktıklarında bir doğa gücüyle karşı karşıya kaldıklarını anarlardı!" Lieder tüfeği küt diye kapattı. "Lanet şey bir ton çekiyor." -i

"Bana mı söylüyorsunuz! Ta Nebraska'dan buraya kadar taşıdım."

Lieder Matthew'a baktı ve gözlerindeki eğlenceli pırıltı yok oldu. "Ateş edemiyorsa neden bu kadar yolu taşıdın?"

"Şey, efendim, doğrusu..." Matthew gözlerini yere indirdi. "Bu silah bana babamı hatırlatan tek şey."

"Öyle mi? İyi, kendini şanslı sayabilirsin, evlat! Benim babam öldüğü zaman, onu hatırlatacak çok şey kalmıştı. Kırık bir kaburga, sırtımın her tarafı ustura kayısı izi içinde, kırık bir burun. Keşke beni döverken elimde buna benzer bir tüfek olsaydı. Bununla bir insanı vurabilirsin ve gömme kaygısına gerek kalmaz. Bir bezle alıp soba-

141

nın içine tıkabilirsin. Bu silahın mermisi olmadığına her şeyin üzerine yemin eder misin?"

"Keşke olsaydı!"

"O zaman beni vurup kasabanın kahramanı olurdun, değil mi?" Sırıttı.

"Hayır, efendim. Keşke mermileri olsaydı da, allanın belası şeyi satabilseydim. Bakın, biraz para biriktirebilsem bu kasabadan o kadar hızlı kaçacağım ki,

durduğum yerde görüp göreceğiniz bir,; , bulutu olacak."

"Anladığım kadarıyla bu kasabadan fazla hoşlanmıyorsun."

"Hayır, hoşlanıyorum. Burada yaşayan insanlardan da. İşimin karşılığında hiçe yakın bir para veriyorlar ve bana saygı duymuyorlar."

"Peki neden buraya geldin öyleyse?"

"Nedeni yok. Union Pacific hattı boyunca batıya doğru yürüdüm, insanların seninle ilgilenmediği bir yer bulmak için. Kafamda belirli bir yer yoktu."

"Tıpkı benim gibi! Cezaevinden çıktım ve bazı işlere girdim, sonra bu yönde sürüklendim, çünkü mücadelemi finanse edecek paraya ihtiyacım vardı. Eski maden arayıcısı bana gümüş trenini anlatmadan önce Yirminci Mil'i hiç duymamıştım. Ama ben rastlantı diye bir şeyin olmadığına inanırım. Olan her şeyin arkasında büyük bir plan vardır. Yirminci Mil'e özel bir nedenle gönderildim. Neden saklanacak bir yer arıyordun, evlat? Ne yaptın?"

"Şey... doğrusu şu ki, kaçtım. Babam yumruklarını hayli iyi kullanırdı, sizinki gibi. Bu yüzden silahını aldım. Suratına tükürmek için."

Anlıyorum. Lieder gözlerini Matthew'a dikti, sonra şakin bir sesle, "Babanın ölü olduğunu söyledin gibi geldi bana."

"Hayır, efendim. Bu silahın ondan hatırladığım tek şey olduğunu söyledim. Bayım, bunu satın almak istemez miydiniz? Demek istiyorum ki, çok seyahat ediyorsunuz. Belki bir yerlerde mermisini bulursun. Çok ucuza satarım. Yalnızca sormuştum... ah, diyelim ki-

"Bu silahı isteseydim, evlat, satın almazdım. Yalnızca alırdım. Ben işimi böyle görürüm. Aracıları ortadan kaldırmakla kalmam, toptancıları ve parakendecileri de aradan çıkarırım! İhtiyacım olan

142

son şey, yararsız ve tonlarca ağırlıkta bir şeyi yanıma almak. İşte!" silahı Matthew'a öyle şiddetli attı ki, yakaladığı zaman elleri acıdı. Tekrar kapının

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

arkasına asarken, babasının eliyle yaptığı son bir düzine merminin durduğu yatağın altındaki torbayı düşündü. Ortalıkta dolaşmaya başlamadan önce Lieder'i şerifin ofisinden çıkarsa iyi ederdi. Bu yüzden umursamaz bir tavırla, günbatımını seyretmek istermiş gibi verandaya çıktı ve omzunun üzerinden, "Söylesenize bayım. Nereye gitmeyi planlı-"

"Vay canına! Bu da nedir böyle!"

"Efendim?" Matthew karnı kasılmış durumda odaya döndü.

"Gözlerime inanamıyorum! Bir Ringo Kid kitabı! Hepsinde aynı iğrenç kapaklar vardır!"

"Siz Ringo Kid okur musunuz?"

"Pis kokulu bir deliğe tıkıldığında vakit ağır geçer. Bir insan bu durumda ne bulursa okur." kitabı bir kanara bırakıp Matthew'un yatağına uzandı. Botlarını yatağın kenarından uzatıp şapkasını gözlerinin üzerine indirdi. "Yirmi yıl boyunca yılda kırktan fazla kitap okudum. Bin kitap!"

"Yirmi yıl cezaevinde mi kaldınız?"

"Aşağı yukarı. Hepsi bir kerede küçük tatiller yaptım. Sırf monotonluğu kırmak için, bilirsin. Ama cezaevi yıllarım arkada kaldı. İyilik için dışarıdayım ve dünya titremeye başlasa iyi olur!" Başpar-mağıyla burnunu kaşırken güldü.

"Cezaevinde bütün bu kitapları nasıl elde ettiniz?"

Lieder, şapkası hâlâ gözlerinin üzerinde, "Gardiyanlar getiriyordu," dedi.

"Sıcak ve ikna edici tavrım nedeniyle ve onlara yapabileceğimden korktukları için getiriyorlardı. Havuç ve sopa. İnsanlarla böyle ilişki kurarım ben, evlat. Havuç ve sopayla dengelerini bozarak. Bir an tatlı ve gülümseyen, bir sonraki an bir de bakarsın ki bir konserve kutusunun çentikli kenarını bir gardiyanın boğazına dayamışsın ve kesilmiş boğazıyla bağırmaya çalıştığı zaman insanın ağzından nasıl köpükler çıktığını görüp görmediğini sormuşsun. Kitapları böyle ele geçirdim. Bu gardiyanların karşılaştığı en kötü insan olarak. Bu dünya böyle işler, evlat. Biraz kötüysen, seni döver ve cezalandırırlar. Ama muazzam kötüysen, o zaman korku ve hay-ran-lıkla geri çekilirler. Çalma konusunda da aynı şey geçerlidir. Çala-

143

caksan büyük çal. Çocukları için ekmek çalan bir adam bir zincir çetesinde soluğu alır, büyük kayaları küçük kayalar haline getirir. Ama büyük, gerçekten büyük çalarsan, övülür ve bu dünyanın Rockefeller-leri, Morganları ve Carnegie'leri gibi. Elbette bu gibi adamları yasaları ihlal etmez. Yasaları yaparlar, dolayısıyla çalmaları 'girişim' ve 'büyük finans' olarak görülür. Konu çalma ya da kötü olma oldu mu, saygı duyulmak için büyük olman gerekir." Kıkırdadı. "Ama sana b>> şey söyleyeceğim. Bu Ringo Kid süprüntüsünü okuyarak fazla say, elde edemezsin."

"Süprüntü mü?"

"Beynini çürütecek bok gibi, evlat."

"Bay Anthony Bradford Chumms şimdiye kadar yaşayan en büyük yazardır."

"Ringo Kid kitaplarını sıcan o mu?"

Matthevv'un çenesi gerginleşti. "Bayım, Ringo Kid kitaplarını özellikle sevdiğimi ve onlara dil uzatanlardan nefret ettiğimi söylesem iyi olacak."

Lieder başparmağıyla şapkasını geri attı ve şapkanın kenarından tehditkâr bir dudak büküşle baktı. "Bak bak! Öyle mi?"

Matthevv omuzlarını dikleştirdi. "Evet, efendim, öyle."

Lieder'in dudak büküşü sırtmaya dönüştü. "Vay canına! Vay vay vay canına! Bana senin yaşındaki halimi hatırlatıyorsun! Cesaretlisin, evlat!" Şapkası tekrar gözlerinin üzerine düştü ve adam yatağa uzandı. "Ama sokağın ortasında elinle bağırsaklarını tuttuğunu görmekten gerçekten nefret ederdim, çünkü benim gibi kaçık, berbat bir orospu çocuğunu çiğneme gibi bir yanlış yapmış olurdun."

Şapkasını tekrar kaldırıp göz kırptı.

"Sizi çiğnemek istemem efendim, ama ben... şey, Ringo Kid kitapları hakkında kötü bir şey duymak istemem."

Lieder'in gözleri Matthevv'un bir gözünden diğerine kayıp duruyordu. Sonra güldü ve yatağın kenarına oturdu.

Matthevv, kanvas torbanın yatağın ucundan görünmediğine emin olmak için şöyle bir bakmadan edemedi, sonra hâlâ öfkeliymiş gibi arkasını döndü ve verandaya çıktı. Beklediği gibi Lieder hemen arkasından gelmeyince hafif bir ürperti hissetti, bu yüzden içeriden duyulacak şekilde sesini yükseltti. "Uzun süredir cezaevinde olmadı-

144

nızı söylüyorsunuz. Sizi tekrar yakalamayacaklarını nereden biliyorsunuz?"

Lieder yataktan, "Onların beni tekrar yakalamasına izin vermem," dedi. "Bazı kişiler öldü, yani beni ellerine bir geçirirlerse... /ona Beni Yirminci Mil'e getiren güçler yakalanmama izin vermez. Medenini biliyor musun?" Sesindeki

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
boğukluk yataktan kalkmakta olduğunu gösteriyordu. "Çünkü yerine getirmem gereken bir misyon var. Kutsal bir misyon. Yasak Hakikatın Ortaya Çıkışı adlı bir kitap duydu mu hiç?" Kapı ağzında, Matthew'un arkasında duruyordu.
"Hayır, efendim."
"Böyle bir kitap var. Hayatımı değiştirdi. Yolumu aydınlattı, konuyu değiştirdi. Söyle bana, evlat. Bu güzel, refah içindeki kasabada herkesle tanıştım mı?"
"Bilemem ki. Kimlerle tanıştığınızı bilmiyorum."
"Şey, sen varsın, süprüntü okuma -ay, özür dilerim- rağmen iyi bir delikanlısın. Sonra o lafazan korkak okul öğretmeni var. Pansiyonda da dört İsveçli. Dükkânda o Yahudi." Verandaya çıkıp Matt-hew'un yanına basamağa oturdu. "Genelevi çalıştıran pis ağızlı pezevenk var bir de."

"Bay Delanny mı?"

"O işte. Bir bakışta ciğerleriyle problemi olduğu belli oluyor. Bir de o topal yardımcı var. Madenciler için üç silah tutuyorlar. Karşılaştığım kişiler bu kadar. Tüm kasaba bu kadar mı, evlat?"

"Sayılır. Profesör Murphy dışında. Gelen madencilere sıcak banyo ve tıraş hizmeti sunar."

"Profesör Murphy! Bak bak! Sence o profesörde silah var mıdır?"

Matthew omuzlarını silktilti. "Valla ben bilmem. Yemek için otele geldiği zaman kendiniz sorabilirsiniz. Her zaman otelde yemek yer."

"Öyle mi? Biliyorsun. Profesörün huzur ve kamu düzeni adına silahlarını teslim etmekte ısrarlı olacağına her şey üzerine bahse girerim. Hem kim bilir, güzel bir banyo konusunda da ısrar edebilir. • Ha, uzun ve sıcak bir banyo iyi gelir mi? Kesinlikle iyi gelir. Hey, bi- jf liyor musun, evlat? Senden hoşlanıyorum. Akıllıydın ve cesursun. İlk andan itibaren bunu anladım. Cesur ve akıllı bir çocuk için bu kasabanın uygun bir yer olmaması ne fena. Kartlarını doğru oynarsan belki seni adamlarımla arasına katabilirim. Buna ne dersin?"

145

"Şey... aslında bilmiyorum..."

"Hiçbir söz vermiyorum, duydun mu? Ama gözlerinle kulaklarım dört açar ve beni ilgilendirebilecek her şeyi bana bildirirsen... Şey kim bilir? Belki de bu lanet kasabaya tekmeyle savurup parlak serüven ve günah dünyasına peşimden gelirsin! Kendine nasıl bakarsın, evlat?"

"Anlayamadım."

"Nafakanı nasıl çıkarırsın?"

"Kane Ticaret'teki Bay Kane'e yardım ediyorum. Ahırdaki bay Stone için bazı işler yapıyorum. Profesör Murphy'nin dükkânını temizliyorum. Oteldekilere kahvaltı hazırlıyorum, süpürüyorum, bunun gibi işler."

"Tanrı bizi esirgesin, bu kasabadaki bütün işleri sen yapıyormuş-sun!"

Matthew acı acı, "Bunu bir daha söylesenize," dedi.

"Tamam, yarın sabah üç kahvaltı daha hazırlayabilirsin. Kocaman porsiyonlar! Ama çok erken olmasın. Adamlarım kadınlarla ilgileneneğinden geç, çok geç kalkacağız. Kendimizi kadınlara gark edeceğiz! Kasabanın bütün silahlarını toplamamın bir nedeni de bu. Bir insan kendini kadınlara verdiği zaman tetikte olamaz ve birinin kapımı tekmeyle açıp beni işin ortasında yakalaması durumunda çok utanırım, ne demek istediğimi anlıyor musun? Zihninde bir canlandır!

Çırlıçırplak ve elimde kamışımın başka bir şey yok! Saldırgana nişan alıp, "Bang-bang, sen öldün!" demem gerekir. İşte burada yuhalama olur. Ya saldırgan ateş edip elimdeki silahı düşürürse?! Tam iş! Bu berbat bir şey olur, değil mi?" Kahkahadan kırıldı. "Berbat! Berbat! Berbat! Ohoho\ Kendini toparlayıp gözlerindeki yaşları sildikten sonra basamakta yana kaydı ve konuşmadan sokağın dağlara doğru olan kısmına bakmaya başladı. Neredeyse iki arkadaş gibi.

"Biliyorsunuz, Bay Lieder, gerçekten korkutucu bir insansınız."

Lieder elinin kenarıyla gözlerindeki son yaşları da silerek, "Doğru valla," diye kabul etti.

"Bay Delanny'nin otelde kalmanıza izin vermesine şaşırımdım."

"Ha, bayıldığını söyleyemem. Ama o pislik herif önemli değil, çünkü onu örnek zencim olarak seçtim."

"Anlayamadım, efendim."

146

w

"Harper's Monthly Magazine'de 'Kongo'da Arap köle Tacirleri' ad-j! bir yazı okudum. Herifler dergiyi dağıtıp duruyordu, çünkü üzerinde belinden yukarıya çıplak bir zenci kadının resimleri vardı. Küçük dik memeleri olan genç bir kadındı. Harper's gibi kaliteli bir dergi, beyaz kadınların memelerini okurlarına sunarak hakaret etmez asla, ama nedense siyah memeler eğitsel ve canlandırıcı bir şey olarak görülür. Şey, bu yazıda Arap köle tacirlerinin tüm bir zenci köyünü ele geçirerek kimse ne olduğunu anlayamadan bütün silahları

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mîl topladıklarını, sonra kendilerine zarar vereceklerin başına ne geleceğini göstermek için köyden birini seçtiklerini yazıyordu. Bu Örnek Zenci'yi köyün tam ortasına getirmişler ve yazarın 'en iğrenç ve aşağılayıcı işkenceler' dediği şeyler yapmışlar. O yazıyı defalarca okudum, ta ki ezberleyene dek. Şu Araplar işi biliyor! Bir kasabayı kontrol etmenin en iyi yöntemi. Anlayacağın Bay Delanny benim Örnek Zencim olacak. Bunun sana çok zalimce geldiğine bahse girerim."

"Geliyor, kesinlikle."

"Hı-hı, şey, aslında zalimliğin tam tersi bu, çünkü sonuç olarak birçok gereksiz acı ve cezayı önüyor. Bu tür kararlar vermek hoş değil tabii, ama lider olmanın da bir parçası. Ayrıca gerekli... genel iyilik için. Kirişi kırdığım zaman ufaklıkla Bobby-Evladım'ı yanıma almama neden olan da aynı düşünceydi. Pek akıllı değiller -bunu kabul edelim, normal bile değiller!- ve Kutsal Misyon'uma aldıkları bile yok, ama yerel halkın dikkatini çeken türden aşağılık, çirkin orospu çocukları. Beni anlıyor musun?"

Matthew cevap vermedi.

"Elbette onlar gibi Süprüntü tipler Kurtuluş Ordu'mda asla lider olamaz. Bunun için cesareti, beyni ve derin bir yurtseverliği olan parlak gençlere ihtiyacım var. Bana siper olacak birine ihtiyacım var! Gözüm ve kulağım! Dava uğruna şehit düşersem... ki büyük ihtimalle öyle olacak, bayrağı devralacak birine. Benim ihtiyacım olan bir veliaht prens! Biliyor musun, evlat? Sen bu veliaht prens olabilirsin." Zihninde büyük bir poster canlandırıyormuşcasına önündeki boşluğu eliyle taradı. "Aranıyor: Veliaht Prens! Makul saatler! Seyahat ve ilerleme imkânları! Aptallar, renkli ırktan olanlar ve yabancılar başvuramaz!" Sesi fısıltıya dönüştü. "Seni neden seçtiğimi biliyor musun?"

147

"Hayır, efendim." Matthew aralarına daha fazla mesafe açma[< için kuyun kuyun poposunu kaydırdı.

"Seni seçtim, çünkü aynı kumaştanız, senle ben. Bunu gözlerin. de görüyorum. Biz neyiz biliyor musun, evlat? Örselenmiş çocuklar. Örselenmiş çocuklar! Ruhu güçlenmeden önce bir çocuğu örsellersen, sonunda iki şeyden biri olur çıkarsın: Ya dünyanın seni ayaklan altına alıp yüzünü çamurla sıvamalarına izin veren on' gasız bir köle ya da içinde dizginlenemez bir öfke kaynayan tenin li bir Doğa Gücü! Bu öfke soylu bir davaya kanalize edildiği zaman da... şey, o zaman korkutucu ve huşu uyandırıcı biri olur çıkarsın!" Matthew'a dönerek araştıran gözlerle baktı. "Seni kim örseledi, evlat? Beni, önce babam, sonra erkek bir öğretmen, islahevinde de bir müdür örseledi. Ama artık daha fazla örselenemem. Bundan böyle örseleyen ben olacağım. Söyle bana, evlat. Seni kim örseledi? Baban mı?"

"Ben hiç örselenmedim."

"Bu tam bir palavra, evlat. Gözlerinin en dibine kadar örselendiğin belli. Ya bu dünyada bir hiç olacaksın ya da huşu uyandırıcı bir insan! Biz örselenmiş çocuklar böyleyizdir. İşte buna Karma! diyorlar." Sırıtıp göz kırptı. Matthevv, Lieder'in tarafında Peder Hibbard'ın madencilere vaaz verdikten sonra Sürpriz Maden Damarı'ndan uzanan patikadan geldiğini görünce konuyu değiştirme fırsatı bulduğuna memnun oldu. Parmaklarını şaklattı. "Ha, kasabada yaşayan bir kişi daha var. Onu tamamen unutmuşum."

"Kimmiş o?"

"Leroy Hibbard adlı bir peder. Her pazar Damar'a giderek madencilere sert bir vaaz verir. Ama genellikle pazartesi günü güneş batmadan önce döner."

"Bir vaiz, ha?"

"Şey... tam denemez. Viski içer, gece geç vakitlere kadar kadınlarla düşüp kalkar, sonra ne kadar günahkâr ve beş para etmez olduğunu haykırıp durur. Bay Stone da onun beş para etmez olduğu fikrine katılıyor. Peder Hibbard'ın ateş edecek mermiye değmeye -hey, iti an çomağı yanında bulundur."

Lieder homurdanarak basamaktan kalktı ve vaizin yaklaşmasını

148

w^

ayakta bekledi. Sağ elini beline tıktığı tabancanın kabzasına koymuştu- Ağzının kenarıyla, "Adı ne demiştin?" diye fısıldadı.

"Hibbard."

"Bak bak, bu Peder Hibbard değilse ne olayım!" diye selamladı. "Kahrolayım ki öyle! Evinize hoş geldiniz, Peder! Sizin için sürünüze göz kulak oluyordum!" Uzattığı elini, şaşırın din adamı tereddütle tuttu, ama parmaklarındaki kemikler Lieder'in güçlü kavrayışıyla çatırdadı. "Bakın ne yapacağız, siz ve ben, Peder. Evinize gidecek ve çene çalacağız, zaman içinde evinizde olan silahları bana verebilirsiniz. Kim bilir? Hatta büyük bir günah çıkarma itkisi bile duyabilirim aniden."

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mİl

Madenden oraya toz içinde altı saatlik yürüyüşü boyunca, Gezginler Otelinde Jeff Calder'dan içki aldığı arka kapının görüntüleri Peder Hibbard'ın aklını meşgul etmişti, bu yüzden eski şerif ofisindeki yabancıyla konuşmak istemedi. Ama Lieder, Peder'in gözlerinin içine bakarak gülümserken elini sımsıkı tutuyordu, onu evine -hemen!- götürmezse, tüfeğini ateşleyip geri kalan ömrü boyunca beş para etmez bir kötürüm yapmak zorunda kalacağını söyledi. Kendi başını yemiş olacaktı, "... çünkü bir insana şiddet uygulayanların kendisi o şiddetin kurbanıdır ... Paul'den Çipavalara: 7, 13. Bu pasajı bildiğinizden eminim."

Matthevv basamaklarda oturarak iki adamın tozlu sokakta günbatımının son ışıklarına doğru yürümesini seyretti. Peder Hibbard'ın ince, siyah vücutunun arkasından bir gölge gidiyordu.

Matthevv şerifin ofisine dönerek kendini yatağa attı. Üzerine kasvet çökerken döşemedeki bir çatlağa gözlerini dikti. Bir süre sonra... bir saat, belki daha fazla... gözlerini kırıştırarak öteki Yer'de ortaya çıktı ve yavaşça kapının üstündeki tüfeği almak üzere doğruldu. Sonra yatağın altında kumaş torbayı aradı, şerifin yıldızı ve el yapımı mermiler de dahil olmak üzere hazinelerini battaniyenin üstüne döktü. Silahı ortadan kırıp içine bir mermi koydu. Sıkıca yerleştirdiğinde merminin üstündeki balmumundan ince bir tabaka koptu. Ahhh! Tırnağıyla balmumunu alırken iğrenerek ürperdi. Mermiyi tüfekten tekrar çıkarıp organik ve pis bir şeymiş gibi torbanın içine attı, sonra balmumlu merminin yarattığı duyguyu yok etmek için ellerini gömleğine sildi.

149

Kalp atışları normale dönünce kafasını toplamaya çalıştı. Bir saat içinde Kane Ticaret'e gidip BJ Stone ve Bay Kane'le buluşması gerekiyordu. Ama önce pansiyona gidip Bjorkvist erkeklerinin savaşta onlara katılıp katılmayacağına bakması iyi... Ne Allahm belasıydı bu adamlar?

Tüfeği tekrar kapıya asarken (gözleri Lieder'in kenara fırlattığı kitaba takıldı).

Böyle bir adamın Ringo Kid kitapları okumasından gerçek@.-nefret ediyordu!

""*

BJORKVISTLER'İN ODUNLUĞUNA YAKIN BİR gölgelikte duran Matthew, pansiyonun mutfağına açılan cam kapıdan içerisini görebiliyordu. Mutfakta Kersti lamba ışığında çalışıyor, ocağın üstündeki büyük demir tencereden kepçeyle kovaya yemek dolduruyordu. Kovayı Gezginler Oteline götürerek her zamanki otel sakinlerine ve o üç yabancıya yemek verecekti. Bayan Bjorkvist kendi ailesi için de yeterli yemek hazırlamış, ama son dakikada hepsini otele göndermeye karar vermişti, böylece yabancılar yeterli yemek olmadığından şikayet edemeyecekti. Ya oğluyla kocası? Onların iştahları zaten kesilmişti, o adamların yaptıklarından sonra.

Matthew gizlice arka merdivene süzüldü. "Kersti?" diye fısıldadı, dudakları cama değdi degecekti.

Kersti biraz bastırabildiği bir şaşkınlık çılgılığı attı. "Senin neyin var?! Bir insan böyle korkutulur mu?"

"Afedersin, ama ben--"

"Neredeyse çorbayı döküyordum! O zaman canına okurdum!"

"Şist, sesini alçak, lütfen. Kapıya gel. Seninle konuşmam gerek, ama adamlardan biri etraflarda dolanıyordur diye aydınlığa çıkmak istemiyorum."

Suratını buruşturan kız üç büyük teneke Beechnut marka şeftaliyi (çok yoğun şurup) taş lavaboya taşıdı ve konserve açacağıyla ve öfkeli enerjiyle kutuları açmaya girişti, dudakları inatla onunla konuşmayı reddettiğini gösterir şekilde sıkı sıkıya kapalıydı. Matthew

150

ıncı çok net görebiliyordu, çünkü kız camın aydınlık tarafındaydı, ama karanlık tarafta olduğu için kız onu ancak şöyle böyle görüyordu. Matthew tam bir dakika sessizce orada durduktan sonra Kersti "Eee?" dedi tıslar gibi.

"Buraya gelen adamlar. Bay Kane buradan yanında silahlarla çıktığını söyledi."

"Doğru söylemiş. Babamın bütün silahlarını aldılar. Hatta Oskar'm tüfeğini bile."

"Hepsini aldılar mı? Babanın onlardan kaçırabildiği olmadı mı?"

"Kaçırabilmek mi! Sen deli misin?"

"Şişst."

Kersti sesini kısıtı, ama "Babamın bir şey kaçırabilmesinin hiç yolu yoktu. Böyle hırpalanmışken," diye konuşurken sesinde gerilimli bir cıyıklama vardı.

"Ona zarar verdiler mi?"

"Patron olanı, kâfir Çinlilere dağıtmak üzere silahları toplamak üzere geldiklerini söyledi. Babam buradan defolun gidin dedi. Oskar da babamın yanında duruyordu, kavga etmeye hazırdı. Ama uzun kollu ve büzülmüş dudaklı iri kıyım

adam -kim olduğunu anladın mı?"

"Ona Bobby-Evladım diyorlar."

"Tamam, babamın yanına gitti ve karnına bir yumruk attı. Sert bir yumruk. Sonra hem babamı hem de Oskar'ı saçlarından yakaladı ve suratlarını birbirine vurdu. Üç-dört kez! Sonra bırakınca yere yığıldılar, kanayan burunları ve yarılmış kaşlarıyla yere oturdular. Sonra patron annerhe^gerçekten üzgün bir sesle adamlarının böyle bir şey yapması gerektiği için ne kadar üzgün olduğunu, ama annemin evdeki bütün silahları vermesinin iyi olacağını söyledi, çünkü bir silah sakladığımızı keşfederlerse tam deliye dönermiş. Şey, annemin ne kadar silah varsa hepsini verdiğine bahse girebilirsin. Onu suçlayamayız, değil mi?"

"Hayır, ama birkaç silah olsa kullanabilirdik."

"Biz kim?"

"Şey..." Neredeyse BJ Stone ve Bay Kane'in adını söyleyecekti, ama kendini tuttu. "... biliyorsun, bu adamlarla mücadele etmek için biraraya gelenler."

151

"Onlarla mücadele etmek mi? Sen deli misin?"

"Şişşt."

"Sana şişşt! Böyle adamlara karşı konulamaz! Hepimizi öldürte-ceksin! Annem onların yalnızca madendeki gümüşü istediklerini söylüyor ve en akıllıcı şey almalarına izin vermemiş. Bizim gümüşümüz değil! Bize ne ki."

"Ama onlar yalnızca soyguncu değil. Kaçık onlar. Cinayet işliyorlar. Öyle korkunç bir duygu var ki içimde, Kersti, eğer biz--"

"Kaçık olan sensin! Babamla Oskar'ı bu çılgınca plana ikna t. meye çalışmanın hiç yararı olmaz. Çok kötü durumdalar. Zaten annem de onlara izin vermez." Son kutuyu da teneke kovaya dökerken kaygan şeftali parçaları su sıçratıyordu.

"Şimdi buradan git, beni duydun mu? O adamların biz Bjorkvistler'in onlara karşı bir şey yapmaya çalıştığını düşünmelerini istemem, özellikle babamla Oskar'ı otele götürmüşken."

"Ne?"

"Biraz önce buraya gelip onları aldılar."

Matthevv adamların otelden çıkıp sokakta yürüdüklerini görmediğine şaşırılmıştı. Sonra bunun yatakta oturup öteki Yer'e gitmişken olmuş olabileceği kafasına dank etti.

"Annem senin ne yapmak istediğini öğrense, ne yapar biliyor musun?" dedi Kersti.

"Adamların iyi tarafına rastlarım da babamla Os-kar'a daha fazla zarar vermezler umuduyla seni ispiyonlar."

"Ama Kersti, bu adamların iyi tarafı falan yok. Onlar insanlara zarar vermekten hoşlanıyor. Onlara eğlence çıkıyor."

"Bjorkvistler'e zarar vermediği sürece benim için hava hoş! Buradan uzak dur! Benden uzak dur!"

Matthevv gözlerini kapattı ve dudaklarını cama yapıştırdı. "Tamam. Gidiyorum."

Dudaklarını ıslattı, bir an onu çocukluğuna döndüren kirli cam tadını hissetmişti. "Kersti? Bu adamlara silah bulmaya çalıştığımı söylemeyeceksin, değil mi?"

"Sana iyilik yapmak için hiçbir neden yok, Matthew Dubçek. Bana bu şekilde davrandıktan sonra."

"Bunu biliyorum, Kersti. Duygularını incittiğim için gerçekten çok üzgünüm. Ama buraya geldiğimi söylemeyeceksin, değil mi?"

152

Kersti boş şeftali kutularını çöp variline attı, kasten çıkardığı ta-jurtı Matthew'un suratını buruşturmasına ve karanlıkta çevresine bakınmasına neden oldu. Kersti ona dik dik baktı. Sonra içini çekti. "Hayır, söylemeyeceğim. Şimdi sen... buradan gider misin!"

"BİR DAKİKA, BAY STONE. Adım adım gidelim. Hata yapma lüksümüz yok." Bay Kane'in sesi kısık ama heyecanlıydı: heyecanlıydı, çünkü hemen bir karar vermeleri gerekiyordu; kısıktı, çünkü lamba yakmaya cesaret edememişlerdi ve karanlıkta yüksek sesle konuşan insanlar ancak sarhoşlar ve korktuğunun düşünülmesinden korkanlardı.

BJ Stone, "Haklısınız," dedi. "Fazla ileri gittim. Fazla zamanımız yok da."

Birkaç dakika önce Matthew yavaşça Kane Ticaret'in arka kapısından içeri süzülüş ve Bay Kane'in tezgâhının bir ucuna oturmuştu. Solunda ve sağında BJ Stone ve Bay Kane birbirlerine dönüktü. Gözleri karanlığa alışınca profillerini görebilmeye başladı, dükkân vitrininden giren ayışığında kaşları ve burunları parlıyor ve bir gözleri dükkân içinin karanlığında parlıyordu. Ruth Lillian Matthew'un karşısına oturmuştu, sırtı vitrine dönüktü. Yüzü gölgede kalmıştı, ama ayışığı binlerce küçük ışığı bakır rengi saçlarını aydınlatıyordu. Bir babasına bir Bay Stone'a bakarken loş ışık gözlerinde belli belirsiz lekeler yaratmıştı.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

Matthew'un dolunay ışığından dükkânın emici karanlığına aniden dalışı, otelde hazırlanan tehdidi konuşan iki tek gözlü adamın seslerindeki kısıp gerilim, Ruth Lillian'm karşısında oturması, parlayan saçları -bunların hepsi Matthew'a gündüz görülen rüya, bir kâbus yeri gibi geldi. Kendine hatırlatmak zorundaydı bunun gerçekten yaşandığını... gerçekten yaşandığını... gerçekten yaşa-

"Fazla zamanımız olmadığını biliyorum, Bay Stone. Ama seçeneklerimizi dikkatle gözden geçirmeliyiz," dedi Bay Kane. "Fazla temkinli ve kılı kırk yarar olduğumu düşünebilirsiniz, ama..."

153

Omuzlarını sıkıca silkmek üzere kaldırdı: belli belirsiz aksanı gibi kökenini ortaya koyan bir hareket.

İki adam kasabanın felaketinin başlamasından beri Yirminci Mil'in sakinleri olsalar da, ticari konuşmalar ve nezaket sözleri dışında konuşmamışlardı, ama ikisi de birbirlerindeki tutku ve zekâyı anlamış ve zihinsel yalnızlık anlarında belli belirsiz dost olmalarını istemişti.

Bay Kane t'nin üzerine hafifçe basarak, "Tamam," diye deva'--etti. "Emin olduğumuz şeylerden başlayalım. Bu adamlar gümü. çalmak için geldiler. Tamam mı?"

"Tamam. Ama elbette asla ele geçiremeyecekler. Trenle gelen altmış madenci varken olmaz, üstelik çoğu silahlı."

"Ha, ama bu adamlar madencileri bilmiyor."

"Biliyorlar. Ben anlattım."

"Siz mi anlattınız?"

"Evet. Yirminci Mil'de kalmanın hiçbir yararı olmadığına ikna etmeye çalışıyordum. Ama adamlara mantık işlemiyor. Kaçık onlar."

Bay Kane aksanını sorduğu zaman Lieder'in soluk renkli, aniden bomboş olan gözlerini hatırladı. "Evet, tamam, diyelim ki adamlar kaçık. Bu ne anlama geliyor -Bu ne? Neler oluyor?"

Sokağın karşısındaki otelden duraksamalı, kısıp bir sesle "Rock of the Ages" şarkısını söyleyen erkek sesleri geldi. Ama ilk dizeyi tekrarlararken sesler yükseldi, sonra gene tekrarladılar, gene... her seferinde daha yüksek bir tonda. BJ ilk notayla sessizlik için elini kaldırırken sese doğru eğildi. "Çok komik. Dört -hayır, beş erkek sesi var. Yanlarıdakiler kim?"

Bay Kane, -"Bjorkvistler," dedi. "Belki başkaları da." İki yabancıнын Bay Bjorkvist'le Oskar'ı önlerine katıp otele götürdüklerini gürdüğünü anlattı. Yüzlerinde dayak yemişler gibi bir görüntü vardı.

Matthev başını salladı, Kersti'yle konuştuğunu açık etmeden olanları anlatmak istiyordu.

BJ, "Ama neden onları otelde istesinler?" diye yüksek sesle düşündü. "Peki neden şarkı söylüyorlar Tanrı aşkına?"

Bay Kane, "Bilmiyorum," dedi. "Belki sarhoş olmuşlardır. Ya da belki..."

Ellerini birbirine çarptı.

Şarkı bıçakla kesilmiş gibi durdu. Sonra yüksek tonda bir alkış sesi geldi.

154

BJ, "Onları şarkı söylemeye zorlamış olabilir mi?" diye sordu. "Liderlerinin sapık bir mizah duygusu var."

Bay Kane bunu sessizce sindirdikten sonra, "Bana öyle geliyor ki ilci seçeneğimiz var," dedi. "Ya kımıldamadan durur ve işin patlamasını umarız ya da bir tür eylem geçiriz. Her iki yolda da riskler çok açık. Yararları ise... o kadar açık değil."

Otelden piyano sesleri geldi: akıcı bir balat. Matthev şarkıyı biraz biliyordu: kafesteki bir kızla ilgili bir şarkı. Erkek seslerine bir soprano sesi katıldı. Matthew, "Bu Queeny," dedi. Öbürleri ona soru sorar gibi bakınca da, "Quenny... ah... eskiden gösteri dünyasın-daymış."

BJ Bay Kane'e döndü. "Hiçbir şey yapmadan oturma seçeneğine sahip olduğumuzu sanmıyorum. Madenciler Damar'a döndükten hemen sonra gelmeleri kötü. Bu demektir ki tam altı gün katlanmak zorunda kalacağız."

Bay Kane, "Çok uzun," diye ona katıldı. "Çok çok uzun. Peki ne öneriyorsunuz?"

"Şey, yarım düzine kadar plan yaptım, ama hepsi sonuçta aynı kapıya çıkıyor. Kendimizi korumak için birarada olmak zorundayız. Özellikle de..." Ruth

Lillian'a şöyle bir bakarken çizgi gibi olan gözü görünmez oldu.

Bay Kane başını salladı.

Otelden bir kahkaha patlaması yükseldi ve piyano tekrar "She's Only a Bird in a Gilded Cage" şarkısına başladı, ama bu kez söyleyen yoktu.

BJ devam etti. "Bnr olasılık da Kane Ticaret'te barikat kurmak olabilir ya da--"

Bay Kane, "Neden burası?" diye sordu.

"Çünkü burada yiyecek var. Ayrıca soygun olur diye sakladığınız silah."

"Yiyecek evet. Ama silah yok. Tezgâhın altında bir tane tutuyordum, ama artık

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Milyon
yok. Doğruyu söylemek gerekirse silahlardan korkuyorum."
BJ uzun uzun içini çekti. "Evet, kabul etmeliyim ki bu darbe oldu. Doğal olarak
tezgâhın altında falan bir silahınız olduğunu düşünmüştüm."
155

Sokağın karşısında bir kahkaha tufanı koptu. Biri dişlerinin arasından ıslıklarla
bir şeyler çaldı. Pişman baladı çalmaya devam etti.
"Şey, belki burada tutunmaya çalışsak da olur," dedi BJ. "Bu onların dikkatini
Kane Ticaret'e çekmekten başka bir şey yaramaz, üstelik -Allaha şükür- Ruth
Lillian'ın varlığını henüz bilmiyorlar. Bu durumda bize yalnızca bir yol
kalıyor. Kaşabanın erkeklerini bir araya toplayıp onları buradan atmalıyız."
"Öldürmeliyiz mi demek istiyorsunuz?" »4

"Bay Kane, ben şiddet yanlısı bir insan değilim. Üstelik pasifist • ilkelerim
cömert bir korkaklık oranıyla pekişir. Ama bunlar gibi adamlar söz konusuysa..."
"Ama onlarla hesaplaşmaya kalkarsak büyük ihtimalle vurulacak olanlar biz
oluruz. Kaldı ki bütün silahlar onlarda."

"Bütün silahlar değil. Bjorkvistlerde av tüfekleri var ve eğer bize katılırlarsa
biz-"

"Hayır, efendim," diyerek Matthev araya girdi. "Bjorkvistler'de hiç silah yok.
O adamlar gelip silahları almış. Bay Bjorkvist'i ve Oskar'ı dövmüşler.
Suratlarını birbirine tokuşturup burunlarını kırmışlar."

"Sen bunu nereden biliyorsun?"

"Konuşmak için gizlice oraya gittim... onlarla." Bir an gözleri Ruth Lillian'a
gidip geldi. "Neler olduğunu öğrenmeye çalışıyordum. Bu kadar kötü dövüldükten
sonra Bjorkvistler bu adamları öfkeli edebilecek bir şey yapmaya cesaret edemez."
"Anlıyorum." Sessizlikte Matthev BJ Stone'un yutkunma sesini duyabiliyordu.
"Peki...!" Dilini dişlerinde gezdirdi. Sonra: "Tamam. Ama gene de geriye
Gezginler Oteli'ndeki insanlar kalıyor. Şimdi, Jeff Calder'da İç Savaş tüfeğinin
durduğunu çok iyi biliyorum. Sarhoş olduğu zaman elinde sallayarak nasıl bir
kahraman olduğuyla böbürlenir. Ve elbette Delanny bir tür kumarbaz silahı, bir
cep tabancası falan zulalamıştır. Bu iki silah demek. Ayrıca -Bu nedir? Bir şey
mi var?"

Bay Kane başını iki yana sallıyordu. "Calder'm ve Delanny'nin silahlarını da
almadıklarını düşünmenin nedeni nedir? Almamış olsalar bile ölüm döşeginde bir
kumarbazla tek bacaklı yaşlı bir adamın dişlerine kadar silahlı üç kaçık katile
karşı şansı ne olabilir? Küçük-semek niye-"
5,

LSfi

r

Pişman tiz bir sesle şarkının sonuna geldi, sonra viskinin dili dolandırması
nedeniyle sözler bozuk çıksa da, bir kadın sesi, sövüp sayma niyeti çok açık bir
dizi söz sarfetti.

Sert bir kahkaha.

Bir çığlık ve Kane Ticaret'te oturan dört kişinin soluklarını tutmasına neden
olan bir cam kırılması.

Barın kapıları otelin iki yanına çarparak açıldı.

Bay Kane pencerenin yanına giderek sokakta Gezginler Oteli kapısından sızan lamba
ışığına baktı. "Tanrım, o..." Masaya dönerek iskemleye çöktü. "Kadını
çıplak soyup sokağa atmışlar."

"Kim?"

"Yaşlı olanını."

"Quenny mi?"

Bay Kane başını salladı.

Otelin içinden balat tekrar başladı ve sarhoş sesler yükseldi... çünkü onun
sevgisi ç-o-o-k eski, çünkü yaş-ş-h adamın al-t-t-ım...

Bir süre sessiz durduktan sonra Matthev dışarıda çıplak yatan Quenny'nini
kafasından atmaya çalışması gerektiğini hissetti. "Ah... Bay Lieder birkaç saat
önce şerif ofisinde beni görmeye geldi."

BJ, "Ne istiyordu?" diye sordu.

"Silah arıyordu. Çok konuştu, ama ne zaman şaka yapıyordu ne zaman yapmıyordu
anlayamadım. Ona çocukluk halini hatırlattığımı söyledi. Çetesine girmek isteyip
istemediğini sordu. Onun kılıcı ve kalkanı, havarisi olmamla ilgili bir şeyler
söyledi -nasıl konuştuğunu biliyorsunuz." *

"Peki sen ona ne dedin?"

"Ne diyeceğimi bilemedim. Mankafayı oynadım."

Bay Kane, "İyi yapmışsın," dedi. "Senden hoşlanmışsa, belki senin yakınına

sokulmana izin verir, o zaman ne yapmayı planla-"

Otelin atılan bir silah sesiyle hepsi düşünmeden ayağa fırladı.

BJ pencereye giderek gizlice sokağı kolaçan etti.

Bay Kane, "Ne var?" diye fısıldadı.

"Kadın iyi. Korkuyordum, onlar... Ama hâlâ basamaklarda oturmuş, başı bacaklarının arasında. Körkütük sarhoş, bir bakışta anlaşılıyor." Sonra Ruth Lillian için iyimser bir ses tonuyla: "Havaya ateş

157

etmiş olmalılar. Biliyorsunuz... sırf gürültü yapmak adına gürültü yapmak."

Bay Kane parmak uçlarıyla alnını ovuşturdu ve gözlerini kapattı. Sonra sakin bir sesle, "Ya zehir?" dedi.

BJ, "Zehir mi?" diye sordu. "Onları nasıl zehirleyeceğiz?"

"Bilmiyorum! Aklıma bu ihtimal geldi. Matthew yarın sabah kahvaltılarını hazırlayacak. Belki... bilmiyorum... kahvelerine konula, 'bir şey ya da...'"

"Ama, baba!" dedi Ruth Lillian. "Bu herkesi öldürür. Bay De-lanny'yi- kızları. Herkesi!"

"Ama bir şey yapmamız gerek!" Bay Kane masayı diziyle iterek ayağa kalktı.

"Burada böyle oturamayız, onlar-!" Homurdanarak göğsünü şişirip dirseğine inen ağrıyı defetmek istercesine sol kolunu tuttu.

"Baba!"

Bay Kane iskemlesine yaslanırken sıkı sıkı dişlerinin arasından, "Bir şey yok," dedi. "Yalnızca..."

Ruth Lillian babasının elini tutunca Matthev kızın ince parmaklarının babasının sıkışıyla ezildiğini gördü. Bu şekilde eklemlerinin ezilmesi acı veriyor olmalıydı, ama kız hiç ses çıkarmadı.

Bay Kane iki kez yutkundu, her seferinde göğüs ağrısına katlanmak için dimdik durmaya çalışırken küçük sesler çıkardı. Sonunda uzun bir iç çekti... son ağrı dalgasını test ediyormuşçasına, ihtiyatla. Ardından... bir süre sonra, "Geçti," diye fısıldadı. "Allaha şükürler olsun."

BJ Stone, "İyi misiniz?" diye sordu.

"Evet, evet, şimdi iyiyim. Ben... özür dilerim." Ruth Lillian'm elini bıraktı ve vermiş olabileceği acıyı dindirmek istermişçesine okşadı.

Bir süre sonra BJ, "Tamam, hiç değilse lehimize bir nokta var," dedi.

Bay Kane gülümsemeye çalışarak, "Söyleyin," dedi. "Şu anda küçük de olsa iyi bir habere hazırım."

"Coots'u bilmiyorlar. Adamlar geldiğinde Coots Damar'a eşek götürmüştü. Yarın sabah erkenden dönmesini bekliyorum."

"Onda silah var mı, Coots'da yani?"

158

"Evet. Yola çıktığında yanma antika kapaklı Colt'unu alır. Yılanlardan korkuyor. Bu dünyada Coots'un korktuğu tek şey yılanlardır."

Bay Kane, "Demek lehimize iki şey var," dedi. "İçeride Matthew var... az çok öyle sayılır. Yarın sabah da Coots dönecek ve adamların bilmediği silahlı bir insanımız olacak."

Ruth Lillian, "Beni de bilmiyorlar," dedi.

Babası sert bir sesle, "Evet ve bu böyle de kalacak," cevabını verdi.

"Ama bir dakika!" dedi Matthev. "Ya Coots'un patikadan geldiğini görürlerse?"

Demek istiyorum ki, neler olup bittiğini bilmiyor. Kasabaya gizlice gelmesi için bir neden yok.

"Haklısın," dedi BJ. Bu kadar önemli bir şeyi kaçırmış olduğu için karnına ağrı girdi. "Şafaktan önce patikaya çıkar ve ona neler olup bittiğini anlatırım."

Bay Kane, "Ya adamlar sana bakmaya gelir de ahırlarda bulamazlarsa?" diye sordu. Ruth Lillian yalınkat bir havayla, "Coots'u uyarmaya ben gideceğim," dedi.

"Sen hiçbir-"

"Ama baba! Başka kim gidebilir? Dükkândan bir şey isterler diye senin burada kalman gerek. Matthev kahvaltı hazırlamaya gidecek. Bay Stone'un ahırdan ayrılmaması gerektiğini biraz önce sen söyledin."

"Beni dinle. Sen bu-"

BJ sözünü kesti. "Kız haklı, biliyorsun. Sabah ilk iş gizlice çıkar ve patikaya giderek Coots'u karşılar. Arka pencерemde nöbet tutarsam, çayırılığa gelmeden cm beş dakika kadar önce onları Shinbone Cut çevresinde görebilirim." BJ sıcak bir fincan kahveyi hazır etmek için sık sık Coots'un dönüşünü gözlerdi.

"Geldiklerinde de gizlice-"

"Kızımın yakalanma riskine atılmasına izin ver-"

BJ tekrar sözünü kesti. "Bay Kane, Ruth Lillian akıllı bir kız. Aptalca bir şey-"

Bay Kane kesin bir ifadeyle, "Hayır," dedi. "Hayır."

Matthev, "Efendim," dedi. "Ya Ruth Lillian binaların arkasına çok dikkat ederek geçse ve şafaktan önce ahırlara gitse? O zaman ilk ışıkla birlikte patikaya geçebilir, Coots'la buluştuğu zaman da olabildiğince sessiz olması için onu uyarır. Sonra da-"

159

"Ben hiç-"

"Hayır, yalnızca bir dakika izin verin, efendim. Sonra patikada yoluna devam edecek Sürpriz Maden Damarı'na gidebilir ve oradaki madencilere neler olup bittiğini anlatabilir. Böylece kasabadan çıkmış ve güvende olur, Coots uyarılmış olur ve-"

"-ve madenciler buraya gelip adamlara sürpriz bir baskın yapabilirler!" diye BJ sözü devraldı. "Dişlerine kadar silahlanıp yolup büyük kısmını trenle gelirler, sonra bir mil kala hat boyunca yay yürürler, sessizce... gece belki. Tamam!" Bay Kane bu planın anlamlı olduğunu görüyordu, ama gene de Ruth Lillian'ı bir riske sokmakta tereddütlüydü. "Patikayı çıkabileceğine emin misin? Ben kendim Yirminci Mil'den daha yukarıya çıkmadım."

BJ, "Dik ve zordur," diye kabul etti. "Yağmur yağdığında da tuzakları vardır. Ama kuru olduğu sürece başarabilir." Ruth Lillian'a döndü. "Rahat olmalısın. Kendini zorlama. Damara varmak rahat rahat dokuz, belki on saat sürebilir, buna göre hazırlan. Madenciler gelene kadar bu kaçıklara insanlara zarar verecek bir neden hazırlamamak bizim işimiz olacak. Eee? Kabul ediyor musunuz, Bay Kane?" Ruth Lillian babasının koluna dokundu. Kısa bir iç mücadeleden sonra Bay Kane gözlerini kapadı ve başını salladı. "Evet, evet, onu kasabadan çıkaracak her şeye varım."

BJ, "İyi," dedi. "O halde yarın sabah, Ruth Lillian'ı patikaya kadar götürdükten sonra nöbete yatacağım. Coots'u Shinbone Cut civarında görünce de otele gidip patronla konuşacağım. Ona gümüşü elde etme şansı olmadığımı söyleyeceğim ve diyeceğim ki -allah kahretsin, ne diyeceğimi bilmiyorum. Yolda bir şey uydururum. Ama öyle ya da böyle Coots'un fark edilmeden ahırlara girmesini sağlamak için dikkatlerini dağıtacağım. Peki! Böyle olacak. Şimdi hepimiz biraz uyusak iyi olur sanırım. Yarın sabah sıcak tutacak ve rahat bir şeyler giymeyi unutmayın, genç bayan. Matthew? Çjueeny konusunda bir şey yapman gerek."

"Ben mi? Ah... ne yapacağım?"

"Şey, zavallı kadını orada çıplak bırakamayız. Onu evine götür."

"Ama ben-"

160

"Ruth Lillian, Matthew'a kadını örtebileceği bir şey bulabilir uisin?"

"Elbette." Ruth Lillian raftan bir Hudson Bay battaniyesi aldı. "Bu iş görür mü?"

BJ, "Gayet iyi görür," dedi. "Tamam o halde!" İskemlesini geriye itti.

"Konuşmamız gereken başka bir şey daha var mı, Bay Kane?"

"Hayır, herhalde hepsi bu kadar," dedi Bay Kane. "Biraz önce olduğundan daha, çok daha rahat olduğumu söylemek istiyorum."

Bay Kane'in sahte güveninin Ruth Lillian'ın rahatlamasına yönelik olduğunun farkına varan BJ uzanıp kızın kolunu tuttu. "Siz iyi misiniz?"

"Elbette." Ama istemeden titriyordu.

"Çok korkmuyorsun değil mi?"

"Hayır, efendim. Tam dozunda korktuğumu söyleyebilirim," dedi sahte bir gülümsemeyle. Sonra daha ciddi bir tavırla, "Beni merak etmeyin, Bay Stone. Yapılması gerekenleri yapacağım."

"Yolun açık olsun! Şimdi, Matthevv? Şerifin ofisine gitsen iyi olacak."

"Ama ya Quenny?"

"Evinden ona doğru yürümelisin. Buradan çıkarken görülmeni istemiyorum."

"Ha, anladım. Elbette."

Bay Kane kızma, "Şimdi biraz yatsan iyi olacak," dedi.

"Uyuyamam ki."

"Belki öyle ama gözden uzakta olursun."

"Ama baba..." ;)

"Ruth Lillian!"

"... Tamam, baba."

BJ, "Artık ikiniz de gidin," dedi.

Merdivenin üstünde Ruth Lillian Matthevv'a battaniyeyi verdi. Almak için uzanırken Matthew'un eli kızın eline değdi ve hafifçe sıktı. Sonra ayrıldı. İki yaşlı adam, uzun duygusal gerilimin ardından, karanlıkta yorgun ve mideleri ekşimiş olarak oturdu. Bay Kane konuştuğu zaman sesi kısıktı. "Sizce gerçekten bir şansımız var mı?"

"Ha, elbette!"

161

"Hım-m-m. Öyle düşünmeseniz bile, düşünüyormuş gjL. yapardınız."

"Evet."

Bay Kane başını salladı. "Genç Matthew'dan çok şey istiyor^ Casusluk gibi tehlikeli bir görev veriyoruz."

"Akıllı bir oğlan."

"Ha, evet, akıllı. Ama bir şey var..." Bay Kane omuzlarını ' dırdı, başını iki yana salladı.

BJ iki ay önceki Nebraska Plainsman'deki yazıyı hatırladı, Ana-babası... bu şekilde bulduktan sonra bir oğlana ne kadar duygu. sal esneklik kalırdı? Matthew'a olup bitenleri anlatma fırsatı verip vermemeyi düşündü. Ama ya hatırlamak oğlanın sağlam tutan unutkanlık ve fantezi kumaşını sökmesine neden olursa? Bu gece akıllı bir karar veremeyecek kadar yorgundu. Ahırlara dönmesi gerekiyordu ve-

Ama Bay Kane karanlığa doğru kısık bir sesle konuşmaya başladı, bakışları eski tezgâhın ayın aydınlattığı yüzeyine dikilmişti.

"Size silahlar beni korkuttuğu için tezgâhın altında tuttuğum silahtan kurtulduğumu söylemiştim. Şey, bu doğru, ama ayrıca..." Omuzlarını silktikten sonra parmak uçlarıyla yılların muhasebesinin yıprattığı masa kenarına dokundu. BJ Bay Kane'in devam etmesini sabırla bekledi. "Çalışıyordum. Tam bu masada. Gece geç olmuştu ve karım hasta bir arkadaşını ziyarete gitmişti. Ha, hasta arkadaş falan olmadığını biliyordum, ama..." Derin derin iç çekti. "Muhasebe defterimi açıp oturmıştım, kafamı meşgul etmeye çalışıyordum... onu düşünmemeye... Sonra birinin verandanın basamaklarını çıktığını duydum. Güçlü, kendine güvenli bir erkeğin ayak sesleri. Kasabanın şerifini hatırlıyor musunuz?"

"Evet."

"Güçlü, kendine güvenli bir adam. Neyse, içeriye girdi, yıldızını bu masanın üzerine attı ve kasabanın işi geri alabileceğini söyledi, üşümü kaldırıp ona bakmadım. Yirminci Mil can çekişen bir kasaba olduğu için buradan gittiğini söyledi. Sonra -neredeyse rastgele- karımı da yanında götürdüğünü söyledi. Karımı hatırlıyor musunuz, Bay Stone?"

"Evet."

162

r

"Güzel bir kadın."

"Evet. Güzel."

"Benim için fazla genç elbette, ama... güzel. Ruth Lillian ona çok benziyor. Şey, adam çıktıktan sonra burada bu masada saatlerce oturdum. Elimde soyguncuları korkutmak için sakladığım tabanca vardı. Bir insanı hiçbir zaman öldüremeyeceğimi düşünmüştüm hep, ama o gece... o gece birkaç dakika boyunca öldürme noktasına geldim. Küçük kızım uykusunda ağlamasa... ona ne olacağını düşünmesem, Yirminci Mil gibi bir yerde tek başına... Bu yüzden horozu indirdim, ayağa kalktım ve gecenin karanlığında yürüdüm. Neredeyse gün ağarmıştı, durgun, soğuk ve ben..." Dudaklarını sıktı ve vücudu sarsıldı. "Kayalığın kenarına kadar demiryolu raylarından yürüdüm ve... o tabancayı olanca gücümle fırlattım! Görüyorsunuz ya, Bay Stone, silahtan kurtulmak, kendimi yalnız ve çaresizliğe gömülmüş bulduğum ilk gecede kızımın yetim olmasını sağlamanın tek yoluydu." Başını kaldırıp hafifçe gülümsedi. "O günden beri Yirminci Mil Kane Ticaret'te hiç silah yoktur. Şiddete karşı olduğum için değil. Yalnızca, dediğim gibi, silahlardan korktuğum için."

BJ bir süre sessizliğin karanlığının içinde erimesine izin verdi. Sonra başını sallayarak gitmek için ayağa kalktı.

Bay Kane de ayağa kalktı, el sıkıştılar. "İyi geceler, Bay Stone."

"Size de, Bay Kane."

DOLUNAY SOKAĞI SOLUK AMA her yeri aydınlatan bir ışıkla yıkıyordu, bu yüzden oteldekilere görünmemek için Matthev şerifin ofisine giderken Yazı Tura Kulübü'nün yıkıntıları arkasından dolaştı. İki terk edilmiş binanın arasındaki açıklıktan, Quenny'yi otelin basamaklarında ayışığında çıplak oturmuş sarhoş bir zavallılıkla kendi kendine sallanırken gördü.

Şerifin ofisinin arka kapısından içeriye girdi ve bir an durup Quenny ile nasıl ilgileneceğini düşündü. En iyisinin cesaretle sokağa çıkmak olduğuna karar verdi, böylece adamlardan biri onu görürse rahatsız olmuş gibi yapar ve gürültülerle bağırışmaların onu uyandır-

163

dığını, neler olduğuna bakmaya geldiğini söyleyebilirdi. Lambası^ yaktı ve iyice açtı ki, kimse karanlıkta gezindiğini iddia etmesin. Sonra Ruth Lillian'm verdiği battaniyeyi aldı ve tam sokağa çıkmak üzereydi ki, gömleğini pantolonundan çıkarıp saçlarını karıştırması gerektiğini hatırladı.

"Quenny?" diye fısıldadı.

Kadın otel basamaklarına yarı oturur yarı uzanır haldeydi, kamını kaybetmiş, sütbeyazı bacakları iki yana açılmıştı.

"Al. Bunu üstüne sar." Matthew, Hudson Bay'i kadının omuzluna koyarken sarımsı

etine bakmamak için başını çevirdi.

Kadın ürpererek yün battaniyeyi üstüne çekti. "Bir centilmen böyle davranmazdı," diye mırıldandı. "Hiçbir gerçek centilmen bir bayana böyle sözler söylemez!" Sağ gözü şişkinlikten neredeyse kapanmıştı.

"Hayır, tabii ki söylemez, Queeny." Matthew onu ayağa kaldırmaya çalıştı, ama kadın çok ağırdı ve kıpırdamıyordu. Babası sarhoş ve inatçı olduğu zaman annesinin söylediği tatlı, her yola gelir bir sesle, "Bunları söylemek çok aşağılıkça," dedi. Anılar demetinde bir yerlerden, babasının baygın yatarken ağzından kan akıttığı ocak taşında ıslak bir noktayı hatırladı. "Hadî gel, Queeny. Biraz yardım etmen gerek. Seni kaldıramıyorum."

Kadın kendini topladı, sallanarak ayağa kalktı. Queeny "Nereye gidiyoruz tatlım?" viski kokan soluğu Matthew'un midesini alt üst etti, kadının sesindeki dolaşık cilve boğazını tıkadı.

Matthew kadını şerif ofisinin kapısından yarı destekleyip yarı sürükleyerek geçirip yatağa gördü. Queeny kemikleri aniden erimiş gibi yatağa çöktü. Matthew elini lambanın üzerine siper ederek söndürdü. Birdenbire karanlığa gömülmek yarı baygın Queeny'yi harekete geçirmişe benziyordu, dirseğinin üzerinde doğrulup, "... onlara artık içmek istemediğimi söyledim, çok teşekkür ederim, ama büzülmüş dudaklı kocaman adam beni masaya iterek içkiyi boğazımdan aşağıya döktü! Boğazımdan aşağıya...!" Hıçkırmaya başladı, vücudu sarsılıyordu. "Sonra bana zorla dans ettirdiler. Giysilerimi parçaladılar ve dans ettirdiler! Herkes bakarken. Ve gülerken! Bu bir bayana doğru bir davranış tarzı değil, öyle mi?"

"Hayır, kesinlikle değil, Queeny. Çok üzgünüm."

164

"Ohoho, öyle mi tatlım? Gerçekten ve gerçekten üzgün müsün?"

"Herkesin sana baktığını söyledin."

"Ve gülüyorlardı. Sahnedeysen cidden iyi bir dansçıydım. Tüy kadar hafif. Herkes el çırpıp ıslık çalardı ve... Ama bir kız yaş alın-ca..." Sıcak gözyaşları sesini tıkadı.

"Sana bakan o herkes kimdi, Queeny?"

"... tüy kadar hafif, öyleydin. Herkese sor istersen. Yedi Peçeliler Dansı'nda dans ettim. Ama görüyorsun ya tatlım, bir karı yaşlanınca biraz... şey, biraz hantallaşıyor. Bunu inkâr etmenin hiç yararı yok."

"Bahse girerim cidden iyi bir dansçıydın, Queeny. Sana kimin güldüğünü söylemiştin?" Annesinin sarhoş babasından biraz bilgi sızdırmaya çalıştığı zamanki yumuşak ısrarını taklit etti.

"Hepsi! Hepsi gülüyordu! Ve o lâf atmalar! O berber, yaşlı topal, vaiz, o hiç işe yaramayan Bjorkvistler. Üstelik sarhoşları Patron tökezleyip kıkırdayana kadar hepsine viski içirdi. Ama bu mazeret olamaz... Tatlım? Zavallı yaşlı Queeny susuzluktan ölüyor. Zavallı yaşlı Queeny'ye verecek soğuk suyun var mı?" Matthew sürahidenden bir fincana su koyup kadına götürdü. Queeny açgözlülükle suyu içerken ara sıra hava almak için yutkunuyor ve öksürüyordu. "Ama bu bir mazeret değil, öyle mi? Sarhoş olmaları bir insan hakkında... biraz han-hantal olmuş diye lâf atmalarının mazereti olamaz."

Matthew yatağın kenarına oturdu. "O adamların otelde ne işi vardı?"

y

"Söyledim ya! Güfâp lâf atıyorlardı!" ve tekrar hıçkırmaya başladı.

"Evet, ama oraya neden gelmişlerdi?"

"O getirtti!"

"Bay Lieder mi?"

"Elbette!"

"Ama neden böyle yaptı?"

"Bana sorma. Ben... ben..." Sesi kesildi, soluğu düzensizleşti.

"Queeny? Queeny? Bana Bay Delanny'yi anlat."

"Ne...? Ha?"

"O yabancılar otele geldiğinde Bay Delanny bir şey yapmadı mı?"

165

"Hayır, tabii ki yapmadı! Bay Delanny bir bayana gülüp lâf at_ mayacak kadar nazıktır. Bir profesyoneldir. Benim gibi. Yaş^ Queeny'ye biraz daha su verir misin, tatlım. Susuzluktan öldüm."

Matthew tenekte kupayı tekrar doldurdu, yatağa götürdü ve kadın açgözlülükle içerken dudaklarına tuttu. "Queeny, uzun zamandır Bay Delanny'nin yanında çalışıyorsun. Söyle bana, silahı var mı?"

Kadın kupanın içine doğru, "O tam bir profesyoneldir," de "Sert ama adil... benim gibi."

"Evet, Queeny, ama dinle ben. Bay Delanny'nin... bir... silahı... var mı?"

"Elbette!" Kupayı yere fırlattı. "Sana onun bir profesyonel olduğunu söylemiştim! Siz akıllı geçinenler hiçbir şey anlamaz mısınız?"

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

Matthew soru sormadan önce sabırla kadının öfkesinin dinmesini bekledi. "Bay Delanny'nin ne tür bir silahı var?"

"Küçük bir şey. Çizmesinde. Küçük namlusu olan bir cep tabancası. Minik bir oğlanın kamışından daha büyük değil." Kıkırdadı... ve geçirdi. "Oh-oh! Korkarım... soğuk su... viskinin ağzıma gelmesine neden oluyor. Korkarım ben..." Kendini yastığın üzerine attı.

"Queeney?"

"Uyumam gerek tatlım," dedi dili dolaşarak. "Cidden uyumam gerek yoksa hasta olurum."

"Çqueeney? Queeney? Sence Bay Delanny sana gülüp lâf atan adamlara silah çeker mi?"

"Hayır, ben... ne? Kalka...mıyor"

"Ne?"

"Bay Delanny... iskemleden..."

"Çqueeney?"

"Kalkamıyor dedim ya!"

"Ne? Neden kalkamıyor?"

"Onu bir iskemleye oturtular. Ve kalkmaya cesaret edemiyor. Konuşmasına bile izin vermiyorlar, o da- ah tatlım, ben... ben herhalde hasta oluyorum. Bana neden o suyu içirdin?"

"Hasta olmak için dışarı mı çıkmak istiyorsun?"

"Evet, belki daha iyi olurum. Bana yardım et. Ah, ah. Hayır, yapamıyorum. Başımı kaldıramıyorum. Fazla..."

166

IF

"Bir şeyin kalmayacak, Queeney. Uyu. Sabaha bir şeyin kalmayacak-"

"Öyle mi tatlım? Yaşlı Queeney iyi mi olacak sence? Sen yaşlı

nueeny'ye- lâf atmazsın, değil mi?"

"Hayır, Queeney, atmam."

"Ohoho, ne tatlı değil mi? Lâf atmayacağımı biliyorum, çünkü annene iyi bir evlat oldun ve onun... bisküvit yapmasına yardım ettin. gen yalnızca... ben..." Kısa bir homurtu, sonra uyudu.

Matthew battaniyeyi üstüne iyice örttüktan sonra ayışığının loşluğunda iskemlesine oturdu. Sırtına ani bir ürperti geldi. Uyuşmuş kollarını ovuşturdu. Çividen kanvas ceketini alarak sırtına koydu, boğazını ısıtmak için yakasını boğazına kaldırdı. İskemleye oturdu ve orada oturup sabahı beklemeye karar verdi.

Şey, belki gözlerini dinlendirirdi, sabah olduğunda da...

... Birdenbire silkinerek uyandı, kalbi atıyordu ve sert iskemleden dolayı poposu acıdı. Çueeny'den yayılan viski ve ter kokusu boğazını yakıyordu, babasının eve geç gelip yere düştüğü zamanki kokusu gibi. Bu viski kokusu nedense kâbuslarına süngerimsi kızıl bir eşya olarak girmişti... hayır, babasının öfkeyle çarpılmış yüzüydü... hayır, patlayan bir silah ve... hayır örselelenmiş oğlanlar ve havarilerle ilgili bir şey ve... hayır, hatırlayamıyordu. Rüyanın unsurları hızla yok oluyor ve saklanıyordu.

Sokaktan kahkaha, sıçrayan sular ve bağırma sesleri geldi ve...

... Sıçrayan sular mı? İskemlesinden kalktı, poposunu ovuşturdu, pencereye gitti. Ay batnuş, Profesör Murphy'nin berber dükkânının ardmdak eski

gürültülü^ömür kazanının loş ışığı dışında sokağı mat siyaha bürümüşü. Biri başka birine soğuk su döktü. Bu adamlar berber dükkânının arkasındaki tahta küvetlerde yıkanıyor olmalıydı. Tahta küvetlerin içine boyunlarına kadar suya gömülmüş olarak oturan, yüzme havuzundaki çocuklar gibi birbirine su sıçratan adamları düşünmek tuhaf, iğrenç bir duygu veriyordu insana.

Matthevv pencereden çekilip lambayı yakmaya ve kâbusun son parçaları da yok olup belleğinden silinene kadar okumaya karar verdi. Ana-babasının alt kattaki kavga sesleri midesini alt üst ettiği zaman yaptığı gibi Anthony Bradford Chumms'm karmaşık olmayan, doğru dünyasında huzur arayacaktı.

167

Queeney'yi uyandırmamak için kibriti masanın altında yavas çaktı.

%<*a

Gün doğumundan hemen önce çenesi ceketinin yakasına düştü Ringo Kid Son Oyununu Oynuyor uyuşmuş panrmaklardan yer(j' lambanın aydınlatığı kısma kaydı.

e

BİR GÜN ÖNCENİN ÖĞLEDEN sonrası, Bay Delanny barda Frenchy ile iki kişilik oyun oynuyordu ki üç yol yorgunu yabancı içeriye paldır küldür girdi. Bay Delanny başını kaldırdı, hemen bir değerlendirme yaptı ve Jeff Calder'a adamlara bir içki vermesini söyledi. "Bir içki bizden beyler, sonra gitmenizi istemek

durumundayım."

Lieder şaşırmış gibi gözlerini kırıştırdı. "Vay canına, kafam karıştı. Dışarıdaki tabelada burasının Gezgînler Oteli olduğu yazıyor. İşte buradayız, yol yorgunu üç gezgin. Ama siz bizi samimi ve içten bir hoş geldinle karşılamıyor gibisiniz. Bu nasıl oluyor, dostum?"

Bay Delanny bir kaşını kınar gibi kaldırdı ve sert, kesin bir sesle konuştu.

"Burası özel bir otel. Müşterilerimi seçme hakkına sahibim."

Lieder sırtıttı. "Ha, anlıyorum. Klasa uygun değiliz, öyle mi?"

"Tam üstüne bastın, dostum. Üstelik—"

"Yoo! Üstelik falan yok!" Hâlâ sırtıtan Lieder belinden silahını çıkarıp horozunu kaldırdı. "Ve lütfen bana dostum deme. Aslını ararsan senden başka bir söz daha duymak istediğimi sanmıyorum. Tek bir söz bile! Peki nedenini biliyor musun? Çünkü şık gömleğinden hoşlanmadım, kalın bileklerinden, pamuk gibi beyaz ellerinden, süprüntülere tepeden bakan yüce insan tavrından da hoşlanmadım. İnsanların benimle böyle bir tonda konuşmasından nefret ederim! Burası berbat bir genelevden başka bir şey değil. Sen de pezevenk-ten başka bir şey değilsin. Bir delik tüccarından hakarete uğrayacak değilim. Bak şimdi neler olacak. İyi dinle! O iskemlede oturacaksın ve tek bir söz bile etmeyeceksin. Tek... bir... söz... bile! Çünkü kışını o iskemleden kaldırırsan ya da ağzını bir kez bile açacak olursan,

168

seni cezalandırmak zorunda kalacağım. En yaratıcı ve en şiddetli cezacı olduğuma inansen iyi olur. Sana söylediklerimi anlıyor musun? Başını sallla."

Bay Delanny konuşmak için ağzını açtı, ama Lieder kaşlarını ve tüfeğinin ucunu uyarır gibi kaldırıncı, gözlerini masanın üzerindeki kartlara indirdi.

"Tamam, bu daha iyi. Kartlarını doğru oynarsan cezadan kaçabilirsin. Ama doğruyu söylemek gerekirse, Bay Pezevenk, fazla şansın olduğunu sanmıyorum. Bana nefret ettiğim ve öğrendiğim birini hatırlatıyorsun. Benimle aynı tonda konuşan birini. Hey! Sen, oradaki! Ayağa kalk ve onunla aynı cezayı paylaşmak istemiyorsan ondan uzaklaş."

Frenchy'nin sarı gözleri Bay Delanny'kilerle buluştu. Bay Delanny çenesini hafifçe kaldırarak masadan kalkmasını işaret etti. Frenchy Lieder'e baktıktan sonra yavaşça masadan kalktı ve gözlerini Lieder'in yüzünden ayırmadan duvara yaslandı.

"Sen, barın ardındaki! Topal! Bize içki servisi yapmayacak mısınız?"

Jeff Calder sinirli sinirli yutkunurken yakalandığı için "Evet, efendim," derken cırlak bir ses tonuyla konuştu.

"Peki o halde, yap bakalım."

Jeff Calder bardaklara uzandı.

"Hey oradaki, ihtiyar! Ellerini o barın altından çıkardığın zaman, ellerinde viski şişesinden başka bir şey olmasa iyi olur. Yoksa içimi önümüzdeki haftaya gönderirim, sözüm sözdür."

"Ben hiç de—" ?

"Orada demir falan var mı?"

"Yalnızca eski ordu tüfeğim. Ama yemin ederim ki hiç de—"

"Ufaklık, yukarıya çıkıp arama yap. Herkesi festivalimize katılmaya çağır.

Bobby-Evladım, Topal'ın eski ordu tüfeğini alsan iyi edersin. Karşı çıkmıyorsa elbette. Karşı çıkıyor musun, Topal?"

"Hayır, efendim, karşı çıkıyorum."

"İşte bu hoşlandığım istekli ve neşeli işbirliği. Mermileri nerede tutuyorsun?"

"Yarım kutudan başka yok. Barın altında tüfeğin yanında."

"Mermileri de al, Bobby-Evladım." Barın üstüne yumruğunu vur-

169

du. "Şimdi, içkilerimizi alalım, Topalımcık! Adamlarım bir salona gitmeyeli uzun zaman oldu."

Bir şey denemeye niyeti olmadığını göstermek için iki yana açtığı ellerinin arasına koyarak küllüstür eski tüfeğini verdikten sonra, Jeff Calder kaim altlı üç bardak çıkardı ve çavdar viskisi doldurmaya başladı, ama elleri o kadar titriyordu ki şişenin boynuyla bardaklardan birine vurdu. Tam barın altından başka bir bardak almak için uzanmışken dondu kaldı ve, "Bardak almak için uzanıyorum, bayım! i Yaptığım tek şey bu! Orada başka silah falan yok!" dedi. "Rahatla dostum. Rahatla." Lieder'in ses tonu panik içindeki bir dünyada tek mantıklı olduğunu akla getiriyordu. "Arkana yaslanıp işi olurluna bırakmayı öğrenmen gerek. Burada kimse zarar görmeyecek. Söylenenleri yaptıkları sürece zarar görmeyecek. Ve çabuk yaptıkları sürece. Başka bardak almaya zahmet etme, Topalım-sek-sek. Kırık bardaktan içebilirim. Bu kadar itaatkârca oturan şu pezevenk kadar kırılğan bir çıtkırıldım değilim ben. "Sempatik" diyeceğün insanlardanım. Halk insanıyım, sıfırdan yükselmiş— Neden bana öyle bakıyorsun,

kadın? Beş para etmez bir süprüntü orospunun bana böyle bakmasına ihtiyacım yok!"

Frenchy tembel tembel pencereye çevirmeden önce ciddi bakışım bir an Lieder'in üstünde tuttu. Akşam boyunca, kısmen cezalandırma kısmen de uyanabilecek isteğini yok etmek amacıyla yaralı yüzünü Lieder'den taraf tuttu.

Ufaklık ve Bobby-Evladım içkilerini içerken, Lieder de bardağını ısığa tuttu, ama içmedi. "Bahse girerim neyi merak ettiğini biliyorum, Topalım-seksek."

"Bir şey merak etmiyorum! Gerçekten!"

"Bahse girerim patronunu hareket etmesin diye bağlamak yerine kendi başına o iskemlede neden bıraktığımı merak ediyorsun."

Jeff Calder, "Benim üstüme vazife değil, efendim," dedi.

"Bana öğrenmek istemediğini mi söylüyorsun?"

"Hayır, hayır, bilmekten memnun olurum. Yalnızca demek istedim ki... şel, biliyorsunuz... başkalarının işine burnunu sokanlardan değilim."

"İyi, öğrenmeye bu kadar istekli olduğun için söyleyeceğim. Bir ıslahevinde bir süre kalmıştım, orada bir müdür vardı. Bu müdür ne

170

zaman benimle konuşsa aynı ses tonunu kullanırdı -tıpkı şuradaki pezevengimizin ses tonunu. Bir çocuk yaramazlık yaparsa müdür onu odasına çağırır ve yüzü köşeye dönük bir iskemleye bağlardı, okuldaki iskemle oyunu gibi -Hey, bir tur daha içki ver, Topalım-seksek! Kendine de al! Hepsi müesseseden! Bu müdür benim saygımı kazandı, çünkü nasıl cezalandıracağını biliyordu. Nasıl

cezalandıracağını gerçekten biliyordu. Bunu gardiyanlar normal bir Amerikalı oğlandan daha yüksek ruhlu olduğumu anlayıp da şerifin ofisine götürdüğü zaman keşfettim. Müdür bana gülümsedi, elini iskemleye doğru salladı. Gidip iskemleye oturdum, arsızca gülümseyerek, dünyaya şindirebilecekleri her şeyi aldıklarını göstermek zorunda olan çocukların yaptığı gibi. Gardiyanlar beni iskemleye bağlamak üzere yanıma geldi, ama müdür hayır dedi. 'Hayır, genç Usta Lieder'i bağlamayın. Kendi iradesiyle orada oturacağına güveniyorum. Onu bağlayan ipler olmayacak. Ama Usta Lieder'm irade gücünü artırmak için ona biraz destek olacağım. Tek bir söz söyler ya da kıl kadar hareket ederse onu

cezalandıracağım. Ha, bir şey daha var, Usta Lieder. Tuvalete gitmek de yok.'

Sonra masasına dönerek işini yapmaya başladı, bu arada gardiyanlar kapının yanında durmuş sırtıyordu, çünkü daha önce bu cezaya tanık olmamışlardı. Böylece köşeye bakarak oturdum. Zaman geçti. Müdürün kaleminin kâğıt üzerinde çıkardığı sesi duyabiliyordum. Ama çok geçmeden çok kötü çişim geldi. O zaman kafama dank etti ki gerçek ceza köşede oturmak değildi. Gardiyanlar yıllık yıllık bakarken küçük bir bebek gibi üstüne işemektir. Bir iskemleye bağlı olduğun ve bir şey yapamadığın için üstüne işemek zaten yeterince kötüdür, ama müdürün hareket etmeme uyarısı dışında hiçbir şeyle bağlı değilken işemek... bu küçük düşürücü. Şey, sonunda daha fazla dayanamadım, kamışımı çıkarıp duvara işemeye başladım. Gardiyanlar beni sıkı sıkı tutup kamışım hâlâ sarkarken duvara çivilediler, sonra müdür elinde bir cetvelle yanıma geldi. Başını üzgün üzgün sallıyordu Usta Lieder'a o iskemlede uslu uslu oturup tek bir kasını bile hareket ettirmemesini söylemiş miydi? Usta Lieder'i iskemleye bağlamamak yeterince nazik bir hareket değil miydi? Ama bakın Usta Lieder onu nasıl hayal kırıklığına uğratmıştı. O cetveli kamışımın tepesine indirdi! Sert! Beş kez! Tek tek saydı! Yüzü öfkeden şişmiş ve kızar-

171

mıştı ve bir tür... keyifle! Bir süre sonra kendisini toplayıp sakinleşti. Giysilerimi düzeltmemi, bu şekilde ortalıkta durmamamı söyledi. Gardiyanlara beni tekrar iskemleye oturtmalarını söyledi ve bir daha o iskemleden kalkarsam cetvelle on kez vuracağını söyledi, üstelik bu kez ben sayacağımı. Orada oturdum. Kamışımın acıyıp acımadığını merak ediyor musun? Acıdı! Ta karnıma kadar acıdı. Ama komik olan su, artık işememe gerek yoktu. O müdürün korkusuyla iş me isteğim geçmişti. Korkuyla işeme isteğim geçmişti!" Lieder kahkahadan kırıldı.

Ufaklık da o kadar çok güldü ki, avuç içine bir şey batana kadar barın üstüne vurmak zorunda ka'dı. Jeff Calder bir dizi cırlak he-he-he diye ses çıkarırken başını ik' yana sallayarak ve gözlerini elinin eklemleriyle silerek güldü. Lieder'in gülmesi bitince gözlerinde alaycı bir bakışla Bay De-lanny'ye döndü ve, "Size cetvelle vurma niyetinde değilim, Bay Pezevenk, çünkü bunu yapmak onur kırıcıdır. Konuşarak ya da o iskemleden kalkarak bana itaatsizlik ederseniz sizi sadece... vuracağım. Görüyorsunuz ya, sizi örnek Zencim seçtim, böylece kasaba bana yamuk yapmanın ne kadar tehlike U V3 aptalca bir şey olduğunu öğrenecek. Herhalde bu onuru neden size verdiğimi merak ediyorsunuzdur. Şey, bundan tam olarak emin değilim. Herhalde konuşma biçiminizden dolayı. İnsanların benimle bu şekilde konuşmasından nefret ederim."

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mîl

Bay Delanny küstahça dizmeye başladığı kartlardan başını kaldırdıktan sonra dikkatini tekrar kartlara çevirdi. Bakışı kasten yavaş ve kayıtsızdı ve elleri titremiyordu, ama Frenchy huzursuzdu, çünkü Bay Delanny kırmızı dokuzu siyah onun üzerine koymamıştı ve böyle bir şeyi asla yapmazdı.

Keyifle bakan gözlerini hiç Bay Delanny'nin üzerinden ayırmayan Lieder, Jeff Calder'a, "Patronunun adı ne?" diye sordu.

"Bay Delanny, efendim."

"Delanny, ha? İnsanların adını öğrenmek isterim. Bu insana nefretini aşacağı bir şey verir. Yorgun gezginlerle böyle aşağılayıcı bir şekilde konuşan sıska bir pezevenğin yanında çalışmak seni rahatsız etmiyor mu, Topalım-sekse?" Jeff Calder tereddütlü bir gülümseme çabasıyla dişlerini gösterdi.

172

W

"Evet, Bay Delanny zarif ve tepeden bakan şekilde davranır. Ama uzun süre böyle olmayacak, çünkü er ya da geç işeme ihtiyacı duyacak, kadınlardan doğan bütün erkeklerin olduğu gibi. O zaman Bay Delanny'nin hangi kumaştan yapıldığını öğreneceğiz. Ya küçük bir bebek gibi orada oturup üstüne işeyecek, ki bu durumda hiç de zarif ve tepeden bakan bir insana benzemeyecek. Ya da rahatlamak için o iskemleden kalkmaya çalışacak, bu durumda ölecek, çünkü hareket ederse onu vurmaya söz verdim ve ben sözümün eriyim. Hangi yolu seçtiğini görmek ilginç olacak, sence de öyle değil mi?"

Jeff Calder yutkunurken, üst katta küt diye çarpılan bir kapı sesinin ardından, Bobby-Evladım'ın önüne kattığı Chinky ile birlikte merdivenlerden inen Queeny'nin küfürleri geldi. Çinli kız yalnızca bir iç gömleği ve gündeliğe giydiği, dize kadar inen pamuklu iç donu giymişti, Queeny ise eski şalına sarınmıştı. Diplerinden grileri çıkmış turuncu saçı uyku mahmuru gözlerinin üzerine düşmüştü. Dükkân mesaiden sonra geç saatlere kadar uyumuşlardı. Lieder, "Bu delikleri örterek mi tatlı zaman geçiriyorsunuz?" diye suçladı. Sonra "çirkin, çirkin!" bir tonda, "Bobby-Evladım? Malzemenin tadına mı bakıyordun? Çok ayıp!"

Ufaklık güldü ve barın üstüne vurdu. Bobby-Evladım hiçbir şey yapmadığını söylerken Jeff Calder gülmekten kendini alamadı.

"Peki, sakın arkadaşlarıyla dalaşmaya kalkışma. Lieder Jeff Cal-der'a döndü.

"Arkada saparna var mı, Topalım-sekse?"

"Hayır, efendim. Birkaç şişe bira var, ama bozuldular mı bozulmadılar mı bilmiyorum. Epeydir oradalar."

"Birini aç da tadına bir bakalım. Görüyorsun ya, sert içki içmem, çünkü kanımın kaynaması için içkiye ihtiyacım yok. Her zaman kaynar."

Calder şişelerden birinin üstündeki tozu sildi, tel mührünü kopardı ve bir bardağın içine döktü.

Lieder dikkatle yudumladı, sonra şarap kontrolörü gibi dudaklarını yalayarak gözlerini kıstı. "Pek de kötü değilmiş. Ben saparnayı daha çok severim, ama bu da iş görür." Sonra, karşısındakinin dengesini bozmayı amaçlayan o ani konu değiştirmelerinden biriyle, "Söyle bana, ihtiyar. Bacağını nerede kaybettin?" diye sordu.

"Ah... Wilderness Çarpışması'nda kaybettim," dedi Jeff Calder.

î

173

"Ah! Güney'in kendi kaderini tayin hakkı için verdiği mücadeleden kalan bir gazii!" Sesi her bir hecenin üstüne şarkı söyler gibi basıyordu. "Kuzey'in bankerleri ve fabrika sahipleri aptal Yankeeeler'-le köleleri özgürleştirmek için savaştıklarını söylediler. Kızımın özgür köleleri! O pamuk değirmenlerinin sahipleri kölelere bokunu bile vermez, ne siyah tarla kölelerine ne de beyaz ücretli kölelere! Yalnızca Güney'in kaderini tayin hakkını önlemek istediler. Köleleri n» yapmaları için özgürleştirmek? Aç açına ve işsiz kırlarda dolaşma için mi? Sokakta sarhoş dolaşmak, beyaz kadınları sıkıştırmak için mi? Siyah kadınları düşük genelevlerde kızlarını her gelene satsınlar diye mi özgür bıraktılar? Köleleri özgür bırakmak!"

Jeff Calder mavi üniformalıların yanında savaştığını ya da büyük savaşın arifesinde ordudan kaçarak yük treninin boş bir vagonuna gizlice girdiğini söylemek için bir neden göremedi. Bacağını kaybetmesine demiryolundaki bir kaza neden olmuştu.

"Sana ne derler, barmen?"

"Adım Jeff Calder... efendim."

"İyi, Bay Calder, şu bardakları ağzına kadar doldur! Kadınları da unutma. Geceki işleri için cömert bir ruh halinde olmalarını istiyoruz. İçin, baylar bayanlar! Kutlamamız eksiksiz olsun!" Ama çavdar viskisi şişesi bardağına yaklaşıırken elini bardağın üzerine koyup kaşlarını çattı, Calder da hemen bardağa bira koydu.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci M1

Birkaç dakika boyunca Frenchy bütün gücüyle Bay Delanny üzerinde yoğunlaştı, çizmesinde tuttuğu tabanca düşüncesini ona yansıtmaya çalıştı. İki mermilik tabancayla üç kişiyi vuramayacağım biliyordu, ama en azından bir erkek gibi davranırdı ve—! Delanny, Frenchy'nin düşünce yoğunlaşmasını hissederek başını kartlardan kaldırdı. Frenchy onun botlarına baktı ve kullanmasını söyleme çabasıyla çenesini hafifçe kaldırdı. Silahı kullan! Delanny'nin anladığından emindi, ama adam dudaklarını yaladı ve gözlerini hafif bir omuz silkmesiyle yere indirdi. O zaman Frenchy onun bu aşağılanmayı kabul edeceğini anladı. Ne kadar boş ve donuk olsa da hayatının son birkaç yılını açgözlülükle beklemesi nasıl temiz dağ havası adına bu ölü kasabada kalmasına yol açmışsa, kendi barında korkak bir sessizlikle oturma onursuzluğunu da sindirecekti. Artık tutamadığında orada öylece oturup üzerine mi yapacaktı? Yoksa şansını mı

174

zorlayacaktı? Frenchy bunu bildiğini düşündü. Ona acıyarak ama ilk kez hor görerek pencereden dışarıya baktı. Akşam inerken Lieder "araziyi hissetmek" için sokakta dolaşmaya karar verdi. Şerifin ofisine gitti ve Matthew'la uzun bir konuşma yaptı. Ona kartlarını doğru oynarsa ordusuna dahil olabileceğini, hatta belki veliaht prensi olabileceğini söyledi. Sonra Peder Hibbard Sürpriz Maden Damarı'nda vaaz vermekten geri döndü, Lieder da başucundaki komodinde İncil'in altında tuttuğu tabancayı almak için onunla eski depoya gitti.

Kersti otelin mutfak kapısını tekmeyle açtı ve arkasından topu-ğuyla kapattı. Elleri (biri türlü dolu, öbüründe tuzlu domuz eti ve soğanlı bezelye bulunan) iki dökme demir kapla dolu olduğundan, kızların mutfaktaki iplere astığı ıslak iç çamaşırlarının altından geçmek zorunda kaldı. Boynuna su damlaları gelmesinden rahatsız olarak tam Jeff Calder hızla koşarken kapları güm diye sobanın üzerine bıraktı. Sert bir sesle, "İşte yemeğiniz," dedi. "Annem herkese yetecek kadar olduğunu söylüyor." İki adam yemeği tırtıklamaya başladı. Peder'in silahını aldıktan sonra dönmüş olan Lieder kapı ağzından, "Yüce ve kudretli Bay Delanny'yi boş ver," dedi. "Bu akşam yemek yemeyecek. Biz ayaktakımıyla yemek yemeyecek kadar rafine ve üst düzey. Zaten zavallı adam iştahını kaybetmiş görünüyor. İskemlede oturup düşünüyor. Sen pansiyondan gelen kızsın, değil mi? Senin adın ne, sevgilim?" Türüğü teneke tabaklara koymayı bırakmayan Kersti asık suratla, "Kersti Bjorkvisc" "âdi.

"Peki, şu haline bir bak, Kersti Bjorkvist! Sağlıklı bir parçasın, bu kesinlikle yalan değil! Süslü püslü değilsin. Hayır, efendim! Dayanaklılık ve kaba kullanıma göre yapılmışsın. Şu omuzlara baksanal ve şu kalçalara! Kolayca çocuk doğurursun, kızım. Sabahleyin sancın tutar, öğleden sonra tarlaya geri dönersin. Bana öyle geliyor ki emzirmekte de güçlük çekmezsin. Ama Tanrı korusun, Kersti sevgilim, bu kocaman memeler ve o güzel saçlarınla, bu yorgun gözlerin uzun, çok uzun zamandır gördüğü en sade şeysin! Melekler görüntü dağıttıklarında kapı ardında mı saklanıyordun? Ama hey, bu konuda hiç endişelenme. Çirkinlik pislik kadar kötü değildir, tokatlan-

175

mak kadar kötü de değildir. Aslını ararsan, çirkinlik Tanrı'nın bir armağanı olarak görülebilir, çünkü bir kızın erdemini korumasını kolaylaştırır!" Çenesini kasan ama Lieder'e bakmayı reddeden Kersti, Jeff Cal-der'a yemeklerini yedikten sonra kapıları geri istediğini söyledi. Annesi yarının öğle yemeği için bu kapılara ihtiyaç duyuyordu. Islak çamaşırlardan geçip kapıyı arkasından güm diye kapatarak çıktı.

Lieder güldü ve bar kısmına girmişti ki, bütün gün uyumuş olan Profesör Murphy yemek için kanatlı ön kapıdan içeriye girdi. Yabancıları görünce kapıyı hâlâ açık tutarak dondu kaldı.

"Kıca bir tekmeye karşılık parlak bir gümüş dolarına bahse girerim ki bu ünlü Profesör Murphy!" Lieder ona doğru elini açarak sallana sallana yürüdü. "Gelin gelin Profesör! Evinizdeymiş gibi davranın! Yemeklerinizi burada otelde yediğinizi öğrendim ve arkadaşlığınızı dört gözle bekliyordum." Berberin yumuşak, tereddütlü elini sıktı ve onu bara doğru çekti. "Ama önce önemli işler. Silahın olmadığını görüyorum. Ama hiç şüphe yok ki dükkânında bir silah saklı-yorsundur. Kötü ve adi insanlara karşı korunmak için." Sırıttı. "...Örneğin benim gibi."

Murphy, üzerine tükürdüğü kırmızı lekeyi saklamak için keten mendilini katlayan Bay Delanny'ye gözlerini kırptırarak baktı, (duvara yaslanmış, yarı kapalı göz kapaklarının ardından onu seyrediyordu; biri iri yarı biri ufak tefek iki yabancı çjuenny ile birlikte bir masada oturuyordu. Quenny bir bardak çavdar viskisi mideye indirmiş, ağzını elinin tersiyle siliyor, Chinky ise Bobby-Evladım'ın ona zorla içirmeye çalıştığı viskiyi içmemek için başını bir o

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Milyon
yana bir bu yana çeviriyordu. Murphy'nin endişeli gözleri Lieder'a dönerken,
Jeff Calder dumanı tüten iki teneke tabakla mutfaktan çıktı.
Lieder, "Şuraya koyun, Bay Calder," dedi. "Profesörle ben barda yiyeceğiz.
Afedersiniz Profesör Murphy. Sizi duymadım. 'Çok teşekkür ederim mi' dediniz?"
"Ah... teşekkür ederim..."
"Hoş geldiniz, sizi temin ederim! Peki biz kötü ve adi insanlardan korunmak için
sakladığınız şu silahlar ne olacak? Tam olarak neredeler?"
"Ben... yalnızca bir tek silahım var. Eski bir çift atışlı Colt."

176

r~

"Elinizdeki tek silahı bize sunduğunuz için kendinizi kötü hissetmeyin sakın.
Önemli olan armağanın ruhudur. Ufaklık, berber dükkânına git ve Bay Murphy'nin
verdiği hediye al. Nerede duruyor demiştiniz, Profesör?"

"Ah... tabanca... yastığının altında."

"Ohoho, bak sen! Bir silahı saklamak için tehlikeli bir yer! Diyelim ki bir
kâbus gördünüz, bir canavarla boğuşmaya çalışırken yastığınıza bastırdıkça
bastırıyorsunuz, sonra birdenbire bangı alınının ortasında üçüncü bir göz daha
açılır. Ufaklık, orada aptal aptal duracak mısın, yoksa gidip silahı alacak
mısın?"

Ufaklık çift kanatlı kapıdan çıktı.

"Hazır sıcakken bize biraz yemek ver, Topalım-seksek. Söyleyin bana, Profesör
Murphy, siz ne profesörünüz?"

"Ha, bu... biliyorsunuz. Berberler kendilerine hep profesör derler... bu
yalnızca..."

Lieder, "Onur verir," dedi. "Onurlu unvan buna derler. Murphy. Bu bir İrlanda
adı, değil mi?"

"Ah... evet."

"Yumulun! Hepsini yiyin, Profesör! Son lokmasına kadar! Sizler patates
kıtlığından kaçmak için bu ülkeye gelmiştiniz galiba."

"Ah... şey..."

"Neden olmasın, yüksek sesle ağlamak için. Eski dünyanın bütün ayaktakımı
atalarımızın teriyle üretilen zenginliği almak için Amerika'ya akın ediyor,
öyleyse neden İrlandalılar da kutlamaya katıl-mayacakmış? Cümbüş daha artar!
Ağzınızı yemeğe yaklaştırın!" Lieder kendi davetini ka"bui ediyormuşcasma teneke
tabaktan yemeye başladı, kaşığı bir çocuk gibi yumruğuyla tutuyor ve yerken
konuşuyordu. "Özgürlük Heykeli'ni duydunuz mu, Profesör Murphy? New York
Limanı'ndadır, dünyanın pisliğinin bu güzel toprakları kirletmesinin bir anıtı!
Neden olmasın, ha? Ne cehenneme olmasın? Taşı toprağı altın! Zenciler hakkında
ne istiyorsanız söyleyebilirsiniz, ama onlar göçmenler kadar kötü değildir.
Çalıp çırpıp kadınlarımıza tecavüz ederek burada bulunmaları kendi hataları
değil. Suçlanacak kişi biziz. Onları biz buraya getirdik ve ürettik, şimdi de
aptallığımızın cezasını çekiyoruz." Ağzına attığı lokmayı çiğnedi, ama lokma
bitir bitmez konuşmaya devam etti. "Peki Washington,

177

D.C. özbeöz Amerikalıları bu Avrupalı çekirgelerden korumak için ne yapıyor? Tek
bir şey bile yapmıyor! Bir düşünün, diyorlar! Kendi işinize bakın! Peki neden
hükümet göçmenlerin buraya gelmesini istiyor? Bir profesörseniz bunu bilmeniz
gerekir, ama en küçük bir fık_rinizin bile olmadığını görebiliyorum,
dolayısıyla ben söyleyeceğim. Bunun nedeni zengin fabrika sahiplerinin hakiki
Amerikalılara oranla daha ucuz işgücü bulmalarıdır. Ama endişe etmeyin,
Profes-Göçmenler bu ülkeyi mücadelesiz ele geçiremeyecek. Kader beni i kasabaya
getirdi, burada Amerikan Özgürlük Milisi'ne silah almaya yetecek kadar gümüş
var, o zaman bu kutsal toprakları berbat etmeye gelen göçmen sürüleriyle
savaşacağız. Hey! Hem yiyin hem için, herkes! İkinci Amerikan Devrimi'ni
kutluyoruz!"

Ufaklık tam Profesör Murphy'nin tabancasıyla dönmüştü ki, Lieder vaiz Hibbard'ın
kutlamalara katılmasından memnunluk duyacağını açıkladı. "Pansiyondaki şu
adamları da çağır. Bobby-Ev-ladım'ı da yanına al."

"Ama daha yemek yemedim!"

"İyi, yumul o zaman! Sonra da geceki kutlama için komşularımızı çağırmaya git.
Karanlıkta surat asarak bana zarar verme planları kurmalarındansa buraya gelerek
şarkı söyleyip içki içmelerini tercih ederim!"

Bobby-Evladım yemeğini yerken Ufaklık, Bjorkvist kadınlarım da getirip
getirmeyeceğini sordu.

"Hayır, yalnızca erkekler partisi yapalım. Sadece erkekler ve orospular."

"Ya o oğlan? Ve ahırdaki o yaşlı kurt? Ayrıca dükkândaki herif de var."

"Çocukla uğraşmayın. İyi bir oğlan. Cesaretli. Yaşlı kurtlara gelince. Onlardan
gelecek bir tehlike yok. Bir tanesinin tetiği çekecek cesareti yok, öbürü de

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mîl
oturup paralarını sayan ve beyaz kadınlarla ilgili fanteziler kuran yaşlı bir
Yahudiden başka bir şey değil."
178

r
BAY BJORKVIST VE OSKAR, Bobby-Evladım'ın arkadan itelemesiyle çift kanatlı
kapıdan tökezleyerek içeriye girdiler. Korkmuş ve ürkek bir bakışla çevrelerine
baktılar, ama Lieder onları neşeyle karşılayarak ender yaşanan o eski güzel
günlerden birinde hep birlikte şarkı söyleyip içki içeceklerini, şamata
yapacaklarını söyledi.
Kısa bir süre sonra Peder Hibbard yakasından tutulup sürüklendiği için siyah
paltosunun yakası boğazına çıkmış halde bara getirildiğinde, Bjorkvist erkekleri
otel verandasının havadar sırasına çoktan oturtulmuştu ve ellerini kucaklarına
koymuş boynu bükük bakıyorlardı. Birinin sol kaşı yarılmıştı, öbürünün ise sağ
kaşında yarık vardı: suratlarının birbirine tokuşturulmasının bir sonucu.
Lieder, Peder Hibbard ve Profesör Murphy'yi Bjorkvistler'in "vaizler" sırasına
oturmaya davet etti. "Şimdi! Ortalık biraz gevşesin. Size ruhsal yenilenme
sunacağım, siz de dibine kadar içeceksiniz. Topa-hm-seksek?"
"Efendim?" Jeff Calder hastalıklı bir dikkatle ayağa kalktı. Nedense dövülen ve
terörize edilen kasaba halkına dahil edilmemişti ve bu avantajlı durumunu
tehlikeye atmaya hiç niyeti yoktu.
"Buradaki vaizlerime bardak ve çavdar viskisi şişesini getir ve bardakları
ağızına kadar doldur! Ruh aksın ki yükselebilirsin! Bay Delanny onun viskisini
içmemize aldırılmaz, öyle değil mi, Bay Delanny?"
Bay Delanny cevap vermeden desteden bir kart aldı ve başka birinin üzerine
koydu. Yalnızca Frenchy ellerinin titrediğini gördü.
"Dikin kafaya, çocuklar! Dikin kafaya!"
Dört vaiz viski bardaklarını boşalttı, ama Oskar Bjorkvist'in gözlerinde yaş
vardı ve yutkunurken adam elması zorlanıyordu.
"Tekrar doldur, Topalım-seksek! Vaizlerimin susuzluğunun hâlâ geçmediğini
görmüyor musun?"
İkinci bardakları da Peder Hibbard dışında herkes zorlukla içti. Peder
çoğunlukla Demon Rom içerdi. Ama o bile üçüncü bardağı bitirmekte zorluk çekti.
"Hedefimiz beşinci bardaklar, beyler. İki tane daha var! Bakın ne diyeceğim,
haydi bunu bir oyun haline getirelim. Beşinci bardağı bitiremeyenlere bir ceza
verilsin. Şimdi, ilginç bir ceza ne olabilir? Hey, buldum! Kim beşinci bardağı
bitiremezse, Bobby-Evladım hepi-

179
mizin gözü önünde deliğini genişletsin. Ve Bobby-Evladım'm birine' sınıf iş
çıkarcasından da emin ol. Cezaevinde bütün genç tutuklu lan hallederdi;
oğlanların çöğlüklerini duymak, gözlerinin kenarında biriken yaşları görmek
cidden harika bir şeydi." Lieder sırtıttı, "o halde bardaklar havaya,
çocuklar!... birbiri ardına."

Ufaklık ve Bobby-Evladım tam bir gülme krizine tutuldular.
Ağızına kadar dolu beş viski bardağını birbiri ardına içmek -\ lerin rengini
griye döndürdü, ağızları sarktı. Genç Oskar ancak , lukla soluk alabiliyordu.
"Tamam, beyler!" dedi Lieder, tören lideri havasına bürünmüştü. "En sevdiğim
şarkılardan birini söyleyerek seslerimizi yükseltelim ve geceki dostluğumuza
başlayalım. Umarım bu şarkıyı siz de seviyor-sunuzdur: 'Rock of Ages'. Koroyu
yönetmek için ellerini kaldırdı. "İçine biraz da duygu katalım, olur mu? Hazır?
Başla..."

İnce, kesik kesik başlangıçtan sonra ilahinin kalitesi olmasa bile sesi
yükseldi, çünkü Lieder vaizlerden her birinin katkısını duymaya zorluyordu
onları. Surat ifadesi ve hareketleriyle ana-babasının bağlı bulunduğu
fundamentalist kilisenin koro başkanını taklit ediyordu. İncil'in sözlerine
dikkat edeceği yerde hayal kurduğu için kilisede kamçılanırdı. Bjorkvistler
İngilizce ilahiyi bilmiyordu, ama gene de ağızlarını oynatıp mırıldandılar.
Profesör Murphy yalnızca ilk kıtanın sözlerini biliyordu, bunu da öyle büyük bir
kararlılıkla tekrarlardı ki, Peder ona uymak zorunda kaldı. Dördüncü kıtada
(aslında dördüncü kez söylenen ilk kıtada) Ufaklık Queeny ile dans etme isteği
duydu. Lieder teatral bir hareketle ilahiyi sona erdirip eğilmek üzere
döndüğünde, ufaklık hâlâ kadınla boğuşuyordu. Gizlice bakışan Frenchy ve Delanny
ile neler olduğunu anlayamayan Chinky dışında herkesin müthiş alkışları arasında
Lieder kollarını iki yana açarak durdu.

Kane Ticaret'te karanlıkta oturan dört kişinin Gezgînler Oteli'nde neler olup
bittiğini merak etmesine de bu şarkı ve alkış neden olmuştu.
Körkütük sarhoş Queeny'yi bileğinden tutmuş sürükleyerek masasına dönerken
Ufaklık vaizler sırasının arkasından geçti. Bay Murphy'nin peruğunu kaptığı gibi
Bobby-Evladım'm başına koydu. Bobby-Evladım bir gözünün üzerine yatırarak peruğu

basma yer-

180

igstirdi- Bir yandan da Chinky'yi viski içmeye zorluyor, ama kadın dişlerine çarpan bardaktan içmemek için başını çevirip duruyordu. Heder masaya gelip ne olduğunu sordu. Bu sarı derili sperm hokkası, bir havarisiyle birlikte içki içmeyecek kadar kâdir-ve-ulu muydu? Chinky gözlerini kaldırmadan o kadar alçak sesle cevap verdi ki, viskiyi sevmediğini iki kez söylemek zorunda kaldı. Viski onu hasta ediyordu. Lieder, "Ohoho, bu pek fena," dedi şefkat dolu bir sesle. "Demek viskiyi sevmiyor! İyi bakalım." Amerika'nın özgürlüğü Milisi göçmenlerle Vvall Street patronlarının ortak güçlerini ezdikten sonra seçme özgürlüğünün temel bir anayasal hak olacağını meclise ilan etti... hatta çekik gözlüler için bile. Allaha şükür, bu seçme özgürlüğünü ona şimdi verecekti! "Topalım-seksek, bize bir bardak getir. Ufaklık, bu bardağı çişinle doldurmanı istiyorum." ufaklık bu görevi yerine getirince bu arada berber Ufaklık'ın düzgün nişan ala-masının etkilerinden kaçmak için yüzünü çevirirken -bu vaizler arasında genel bir keyife neden oldu- bardağı tutmak zorunda kalmıştı, Lieder bulanık sıvı dolu bardağı Chinky'nin viski bardağının yanına koydu ve, "Bu senin, canım," dedi. "Hangisini içeceğini seçmekte özgürsün. Ama birini içeceksin, beni duydun mu?" Chinky viskiyi zorlukla içti. Sonra ikinci bardağı. Sonra üçüncüyü. Dördüncü bardak doldurulurken Chinky birden ayağa kalktı ve mutfaktan tökezleyerek arka avluya çıktı. Orada raylara kustu. Vaizler sırası kahkahadan kırıldı; içindeki şeytanı tümüyle boğmuş olan Peder Hibbard en yüksek sesi çıkarıyordu.

Chinky solgun yüzle geri dönünce, görüntüsü Bobby-Evladım'ın içindeki bam teline dokunmuş olmalı ki, kadını bileğinden tutup mutfaka götürdü, orada lavaboya eğdirip yaptı. Bu arada kadın yüzünü pis sudan uzak tutmak için boynunu bükmişti. Bobby-Evla-dım işini bitirince Ufaklık'ı çağırdı, o da gelip sırasını savdı.

Kadını bara geri getirdiler. Chinky bir iskemleye çöktü ve titreyerek oturdu. Gözlerini masanın üstüne dikmişti, yanında Queeny dünyaya şaşkınlıktan açık kalmış ağızyla gülümseyerek bakıyordu.

Konuklarını eğlendirmeye istekli olan Lieder'in gözleri Frenchy' ye takıldı, gözlerini kusakarak, tehditkâr bir ifadeyle bakışını iade etti. Lieder öfkeyle homurdandı, ama buna rağmen eğlence için Frenchy' yi seçmemeye karar verdi. "Şu piyano çalışıyor mu?" diye sordu.

181

Jeff Calder heyecanla, "Elbette çalışıyor," dedi. "Ama birinin p dalı pompalaması gerek. Ben bunu severek yapardım, ama tek baca şımla piyano yalnızca iki notada bir çalar!" Sık sık tekrarlardı f, . şakaya kıkırdadı ve takdir görmek için çevresine bakındı.

"Öyleyse pedalı sen pompala, Profesör. Tabii kellik pompalamayı da engellemiyorsa."

Murphy süslü ama külüstür piyanonun başına oturdu. "Np "3j. mamı istersiniz?"

"Ne öneriyorsunuz?"

"Şey..." Neler olduğuna bakmak için uzandı. "... ah ... 'Silver Threads Among the Gold'a ne dersiniz?"

"Vay canına, ne rastlantı ama! Gümüş! Her hafta demiryoluyla gelen gümüş gibi. Bunu iyi bir işaret olarak alıyorum. Ama gene de berbat bir şarkıdır. Başka neler var?"

"Ah... Thcre'U be a Hot Time in the OF Town Tonight' var. Hayır mı? Şey, bir bakalım... ah... 'She's Only a Bird in a Gilded Cage' var.

"Tamam! Kalplerimizi yumuşatacak, gözlerimi sulandıracak duygusal bir şarkı. Bunu tak ve pompalamaya başla. Ve siz, yaşlı kadınlar! Bizim için şarkı söyleyeceksiniz! Birlikte güzel bir gürültü çıkaracağız... Paul'den Seminole'lere: 7.13'de dendiği gibi."

"Ben mi?" Queeny parmaklarını göğsüne bastırdı. "Benim mi şarkı söylememi istiyorsunuz. Şey, Jenny Lind değilim, ama genç bir kızken sahnede--"

Lieder sözünü kesti. "Bu epeyce eskilerde kalmış olmalı. Görünüşüne bakılırsa kıcını askerlere sattığın güzel günlerin epeyce gerilerde kalmış galiba! Şimdi şarkı söylemeye başla! Vaizler, sizin de ona katılmanızı istiyorum!"

Koro üyeleri üstünde uzlaştıkları bir ses bulmaya çalıştı. She's only a bird... beautiful sight... gilded bird... in a gilded cage, a byoo- tee-ful sight to see-e-e-e... Sesleri hep birlikte Queeny'nin soprano sesini bastırdı... for her love was so-o-o-o-old! For an o-o-o-ol' mans's go-o-o-old, she's a bird in a gilded-

"Vay!" Lieder bağırınca ani bir sessizlik oldu. "Şimdi baylar bayanlar." Başım iki yana sallayıp çaresizce gülümsedi. "Bu, dostlar, benim... korkunç diyeceğim bir şey. Elli metre ötedeki camı şangır-datacak sese sahip bir kadın varken daha

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mîl
fazla şarkı söyleyip yaşlı bir
182

kadını utandırmaya izin veremem. O halde bunun yerine bakın ne diyeceğim. Bizim için dans edebilirsiniz, büyükanne. Ufaklık, ona biraz daha viski ver. Daha da ilginçleştirmek için, büyükanne, sanının seni... çıplak dans ettireceğim. O pörsük memelerini görmeyi dört gözle bekliyorum! Kadın etine sonsuza kadar tövbe ettirecek bir görüntü! Korodaki beyefendiler! Bu küçük bayana kocaman bir yardım verin! Profesör Murphy? Müzik lütfen."

Koro alkışladı, Jeff Calder da iki parmağını ağzına sokarak kulak çınlatan bir ıslık patlattı.

"Çıkar üstündekileri!"

"Bakalım nesi varmış!"

Queen'y'nin tombul parmakları şalının düğümünde duraksadı. Ne kadar sarhoş olsa da, hafta boyunca müşteriler yokken giydiği fazla temiz olmayan iç çamaşırını göstermeye utanıyordu. Ama Ufaklık şalı yırtarak onun isteksizliğini yok etti. Külodunu aşağıya çekip dans pistine doğru itti. Kadının ayakları küloduna dolandı ve Bobby-Evladım'a doğru tökezledi. Bobby-Evladım da onu odanın ortasına doğru itti. Queeny tepedeki büyük lambanın altında kollarını göğsünde kavuşturmuş, külodu bir bileğine takılı olarak durdu. Profesör Murphy piyano pedalını pompaladı, başı terden parlıyordu. Queeny başta beceriksizce, açması bir görüntüyle ayakları üzerinde sallanmaya başladı. Yaşından ve kilosundan utanıyordu. Ama... bütün gözler üzerindeydi! Tüm dikkatlerin odağıydı! Tekrar sahnedeydi! Viski onu mutlu günlere götürürken tutkulu bir gülümseme yanaklarını kıvrıttı. Halkın ıslıklarına ve dili dolanarak söyledikleri önerilere karşılık olkrak, cilveli cilveli ortaya çıkmış sarkık memelerini ve pörsük kasıklarını gizlemek için ellerini kullanarak Yedi Peçeliler Dansı'nı taklit etmeye başladı. Koltuk altlarındaki yağ katmanlarından ter boşanıyordu. Pörsük memeleri sallanıp titriyordu. Kalçalarını titretmesi izleyicilerin ıslık çalmasına neden oldukça, onlara bir parmağını sallıyor ve ağzından cık-cık sesleri dökülüyordu.

Gösteri dünyası!

Ancak yavaş yavaş... ve artan bir şaşkınlıkla... adamların tempo tutmadığını fark etti. Vücudu hakkında acımasız, yaralayıcı şeyler söylüyorlardı. Lâf atıyorlardı!

183

Queen'y ayaklarının üstünde sallanmaktan vazgeçip büyük lambanın altında dururken ancak yüzünü gizleyen ellerinin arasından hıçkırdı. Balat kroşende- notalarla sona erdi; piyano sustu; ve oda sessizleşti.

Birden Queeny'nin başı dikildi, yaşla ıslanmış gözlerinde ışıklar çaktı. Bir dizi küfür dökülmeye başladı ağzından. Aklına gelen her pis kelimeyi söyledi, bu arada yaşlar yanaklarından ağzının köşesine iniyor, tepedeki lamba çıplak teninin üzerindeki ıslak yerleri aydınlatıyor?,:

Lieder güldü ve Ufaklık'a karıya bir içki koymasını söyledi. Buu . hak etmişti!

Ama Queeny şişeyi Ufaklık'ın elinden kaptı ve Lieder'a attı. Lieder eğilince şişe başının yakınında duvarda patladı. Lieder'in gözleri birdenbire bomboş oldu, dudakları kısıldı. "Seni öldürmeden önce şişko kıcını buradan yok et," dedi hırıltı gibi. "Defol!" Sonra sesi gerginlikle titreyen bir kısıklığa

büründü. "Ve geri gelirsen, ihtiyar bayan, seninle kırık şişe arasında küçük bir romantik karşılaşma hazırlarım, ffiç unutamayacağın bir aşk gecesi olur. Bobby-Evladım, sırtımayı bırak da bayana yolu göster."

Bobby-Evladım Queen/yi saçından kavradı, suratına bir tokat attı ve bar kapısından dışarıya sürükledi. Kadın karanlığın içine doğru tökezleyip dizüstü çökerken kapı kanatları duvarlara çarptı. Queeny ayağa kalkmaya çalıştı, ama viski duyularını körelttiği için basamaklara yayıldı.

Sokağın karşısındaki karanlık kane Ticaret'te, Bay Kane pencerenin yanına gitti ve lambanın Gezinler Oteli'nin kapısından süzülen ışığına doğru baktı. "Tanrım, o-" Masaya döndü ve iskemleye çöker gibi oturdu. "Kadını çıplak soyup sokağa atmışlar."

Gezinler Oteli'nde Lieder büyük lambanın altında durdu, gözleri kaşlarının gölgesinde kaybolmuştu. Suskun vaizlerin yüzlerini inceleyerek şişeyi atmasının yaratmış olabileceği küçük bir eğlence işareti aradı. Hiç yoktu. "Herkes şarkı söylesin! Allanın belası piyanonu pompala, Kıvrırcık! Şu bardakları doldur, Topalım-sekse!" Emirlerini tabancasını çekip tavana ateş ederek vurguladı. Bu da Bay Delanny'nin masaya koyduğu kartı kırıştırmasına neden oldu. Piyanodan notalar yükseldi ve herkes şarkı söyledi, başlar geriye irili, ağızlar beş karış açık... çünkü onun sevgisi ç-o-o-k eski, çünkü yaş-ş-ı adamın al-t-t-ım...

184

Adamları "yol için" iki bardak daha viski içmeye zorladıktan sonra Lieder

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mîl konuklarına kapıya kadar eşlik etti. "İyi uyuyun ha, çünkü yarın akşam daha fazla cümbüş ve dostluğa katılacaksınız. Vay, Profesör. Kazanını yakıp bize üç küvet doldurmanı istiyorum. Ağzına kadar ve dumanı tütecek şekilde!"

"Bu gece mi?" Baş ağrıyan, gözleri kızarmış berber, ayışığımm aydınlattığı sokakta sallana sallana yürüyen diğer vaizlere aman dileyen gözlerle baktı. "Evet, bu gece! Kim bilir ne zamandır üçümüz de banyo yapmadık. Küvet içinde yatıp yatmayacağımızı merak ediyor musun? Uzun, uzun bir banyo yapacağız. Suyun kemiklerimdeki eti sıyıracak kadar sıcak olmasını istiyorum!" Ufaklık'a "cephane"lerini alıp berber dükkânına götürmesini söyledi, böylece küvetin içinde yatarken bir gözleri mühimmatın üzerinde olabilirdi. "Bu iyi insanlara karşı açık kapı bırakmamalıyız. Bize karşı savaşılmayacak kadar zayıflar. Bir sorun yok, değil mi Bay Delanny?"

Delanny ona bakmadı.

"Elbette hepimiz biliyoruz ki cesaret gerektiren ve tehlikeli bir şey yapma isteği pezevenkler arasında çok güçlüdür, ama güvenli tarafta olmak için... Topalım-seksek, mutfaktan o bulaşık bezini biraz kes ve Bay Delanny'yi iskemleye bağla." Bay Delanny'nin inatçı bir sakinlikle kartlarını yaydığı masanın yanına gitti. "Bay İleri-Geri-konuşan'm iskemleye bağlanmaya aldıracağını sanmam... sırf korkak olma kararını pekiştirmesine yardım etmek için. Ne diyorsun, Topalım-seksek?"

"Hayır, efendim, ^ani... evet, efendim." Kafa karışıklığını saklamak için Jeff Calder hemen mutfaka giderek ıslak iç çamaşırını aşağıya indirip bulaşık bezi uzunluğunda bir parça kesti.

Lieder, "Yerinde olsaydım, o ipi çok sıkı bağlardım, Topalım-seksek," dedi, "çünkü banyodan sonra geri gelince bu pezevenğin gitmiş olduğunu görürsem..." sonuçlarını düşünmeyi barmene bıraktı.

Calder ipi sıkı sıkı bağladı. Delanny incecik bileklerindeki acıyı saklamak için hafifçe gülümsedi.

Pencereden Lieder'm yüzüne bakan Frenchy'nin bakışı Delanny'nin sağ çizmesine takıldı. Silahı alma fırsatını bulursa...

Ufaklık "cephane"yi berber dükkânına götürdükten sonra geri

185

döndü, Bobby-Evladım'ı başında muhafız bırakmıştı. "Ne gördüm biliyor musun?" diye sordu Lieder'a.

"Ne?"

"O çocuk yaşlı orospuyu evine götürüyordu, sana şişe atmaya çalışanı."

"Bırak götürsün. Merhametli denecek bir insan. Kusur derecesinde cömert. Bu açıdan bana benziyor. Şimdi, siz bayanların ayakkabılarını çıkarmasını ve Ufaklık'a vermesini istiyorum. Böylece al lınıza madene ya da Kader'e kaçmak gelmez." Ufaklık yaklaşırken Frenchy ayakkabılarını çıkardı, ama Chinky'nin direnen ayaklarından ayakkabıları çıkarmak Ufaklık'a düştü.

Lieder, "Üst kata çık ve bütün ayakkabıları topla," dedi. "Banyo suyumuzu ısıtmaya yardımcı olmaları için ayakkabıları berberin kazanına atacağız. Böylece yararlı bir amaca hizmet ederler."

Ufaklık üst kata çıkarken Lieder Frenchy'ye baktı, o da yarı kapalı gözlerinin üzerinde kaşlarını kaldırarak bakışı iade etti. "Sana ne diyorlar, kızım?"

Frenchy cevap vermeyince Jeff Calder atıldı. "Onun adı Frenchy."

"Frenchy, ha? New Orleans yolunda kıcığını satmak için kullanıyorsun herhalde, öyle mi?" Frenchy cevap vermedi. Lieder gülümseyerek başını iki yana salladı. "Cidden güzel gözlerin var, kız. Cidden güzel. Ama seni ele geçireceğim. Hiç merak etme, Frenchy. Seni ele geçireceğim. Sözüm söz." Sırıttı, sonra Jeff Calder'a döndü. "Topa-lım-seksek, seni bu iyi insanların başına atıyorum. Bu sorumluluğu kaldırabilirsin, değil mi?"

Calder dar omuzlarını dikleştirdi. "Evet, efendim."

"Ve sana ne kadar güvendiğimi göstermek için, ordu tüfeğini bırakıyorum ve de bir kurşun... böylece iradeni gösterebilirsin. Ama..." Parmağını kaldırdı. "Ama güzel ve uzun bir banyonun keyfini çıkarırken bir yanlış yaparsan, önce kimi vuracağımı tahmin et bakalım."

Jeff Calder yutkundu.

Lieder başını salladı. "Doğru." Bardan çıktı.

Bir an sonra Ufaklık merdivenlerden ayakkabı dolu bir yastık kılıfıyla iniyordu.

186

Frenchy Bay Delanny'ye doğru adım attığında barın çift kanatlı kapısı hâlâ sallanıyordu.

Lieder kapıyı tekrar iterek açtı ve gülümseyip başını iki yana sallayarak eşikte durdu. "Gerçekten böyle bırakıp gideceğimi mi sandın, kız? Haydi, haydi! Delanny'nin büyük ihtimalle kol yanında ya da çizmesinde gizli bir silah

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
sakladığını hep biliyordum. Onun gibiler genellikle böyle yaparlar. Göz ucuyla
onu izliyordum, silahına uzanacak mı diye. Ama bana silah çekecek cesareti
olmadığından emindim. Ama sen, kız... Ohoho, sen farklı bir balıksın.
Topalım-sekse, git Bay Delanny'nin silahını bul. Bulana kadar ara. Evet,
gerçekten, sen bambaşka bir balıksın. Bir erkeğe tam zarar verecek türdesin - ve
bununla o çirkin yüzünle ölümüne korkutmayı kastetmiyorum." Calder'm Bay
Delanny'nin çizme astarındaki küçük kılıfta bulduğu ufacık tabancayı aldı. "Vay
vay, şuna bak hele. Bir .41 Remington duble. Tam bir pezevenğin taşımasını
bekleyeceğin türden değil mi? Sağlıklı bir insan bu şeyin ateş edebileceğini hiç
düşünmez, ama mermi o dingil namludan çıkar. çıkmaz dönmeye başlar ve bir herifte
çirkin bir delik açabilir. Doğruyu söyle bana, Frenchy. Seni pezevenğin
silahının menziline bıraktığını sandığın zaman, o kara kalbinde küçük bir umut
titreyişi hissetmedin mi? Haydi, itiraf et! Geri döndüğümü görünce de o kara
kalbin4jm^m"edimZK Kabul et! Umutların yükselmişti, sonra paramparça oldu. Buna
Umut işkencesi derler ve işkencelerin en kötüsüdür, çünkü hayal kırıklığına uğrk
mak, kolay yolu seçip intihar etmeni önler. Suratını çamurun içinde tutan
umuttur. Bıçağı^yarada döndüren de umuttur." Bir parmağını Frenchy'e salladı ve
ş#rkı söyler gibi, "Seni elde edeceğimi söylemiştim, Frenchy," dedi. "Sana
söylemiştim." Banyosunu yapmak üzere çıktı.
MATTHEW BİRDENBİRE SİLKİNEREK UYANDI, kalbi atıyordu ve sert iskemleden dolayı
poposu acımişti. Queeny'den yayılan viski ve ter kokusu boğazını yakıyordu,
babasının eve geç gelip yere düştüğü

187

zamanki kokusu gibi. Bu viski kokusu nedense kâbuslarına sünge-rimsi kıvıll bir
eşya olarak girmişti... hayır, babasının öfkeyle çarpılmış yüzüydü... hayır,
patlayan bir silah ve... hayır örselenmiş oğlanlar ve havarilerle ilgili bir şey
ve... hayır, hatırlayamıyordu. Rüyanın unsurları hızla yok oluyor ve
saklanıyordu.

Sokaktan kahkaha, sıçrayan sular ve bağırma sesleri geldi ve...

... Sıçrayan sular mı?

Uzun bir çığlık ve başka bir su sıçratma sesi, ardından bir homu tu, ondan
sonra da tiz bir küfür duydu. Biri başka birine soğuk su döktü. Bu adamlar
berber dükkânının arkasındaki tahta küvetlerde yıkanıyor olmalıydı. Tahta
küvetlerin içine boyunlarına kadar suya gömülmüş olarak oturan, yüzme
havuzundaki çocuklar gibi birbirine su sıçratan adamları düşünmek tuhaf, iğrenç
bir duygu veriyordu insana.

Matthew pencereden çekilip lambayı yakmaya ve kâbusun son parçaları da yok olup
belleğinden silinene kadar okumaya karar verdi. Ana-babasının alt kattaki kavga
sesleri midesini alt üst ettiği zaman yaptığı gibi Anthony Bradford Chumms'ın
karmaşık olmayan, doğru dünyasında huzur arayacaktı.

Queen'y'i uyandırmamak için kibriti masanın altında yavaşça çaktı.

Gün doğumundan hemen önce çenesi ceketinin yakasına düştü, Ringo Kid Son Oyununu
Oynuyor uyuşmuş parmaklarından yerde lambanın aydınlattığı kısma kaydı.

UYANINCA KİTABINI YERDE BULDU, ama lamba ışığının yarattığı aydınlık bölüm,
pencereden giren güneş ışığıyla yok olmuştu. Matt-hew lambayı söndürdü ve
parmaklarını saçlarında gezdirdikten sonra Çjueeny'y'i uyandırmamak için ayak
ucuna basarak dolaştı. Boş sokağın serinliğinde durana kadar ceketini içeride
bıraktığını fark etmedi. Ceketini alıp üstüne giyerken gün ışığında bir tuhafılık
olduğunu fark etti... yeşilimsi ve yağlı. Doğal olmayan derecede sakın hava-

188

da pis bir koku vardı. Nebraska'da bu işaretler büyük bir fırtınanın yaklaşmakta
olduğunun belirtisiydi. Ama gökyüzü apaçıktı ve uzaktaki tepeler sonbahar
güneşinin ilk ışınlarıyla altın rengine bulanmıştı. Bir fırtına yaklaşıyorsa
Yirminci Mil'in tepesinde görünen dağların ardında saklanıyordu. Matthew Ruth
Lillian'ı düşündü. Kız şafaktan önce ahıra gitmiş ve hava yeterince aydınlanır
aydınlanmaz Coots'a doğru patikayı çıkmaya başlamış olmalıydı. Matthevv BJ'nin
arka pencerede Coots'un Shinbone Cut'da görünmesini beklediğini hayal etti. Onu
karşılama üzere ocağa kahve konulmuştu.

Matthew otel mutfağının arka kapısını açtı ve bar tarafına gizlice bakmak üzere
içeriye süzüldü. Ufaklık, Bobby-Evladım ve Chinky orada değildi. Herhalde üst
kattalardı. Frenchy duvarın dibindeki masaya oturmuş, başını kollarının arasına
almıştı. Bay Delanny onun yanındaydı, sırtı Matthevv'a dönüktü, ama dimdik
duruşunda tuhaf bir şey vardı. Lieder duvara dayanmış bir iskemlede oturuyordu,
kucağındaki tüfeğiyle yüzü çift kanatlı kapıya dönüktü. Matthevv onun ancak
profilini görebiliyordu, ama çenesini göğsüne dayamıştı ve soluk alıp veriş
derin ve düzenliydi.

Keşke Coots tabancasıyla birlikte şimdi burada olsaydı. Onu gafil avlar ve...!
Ama Coots orada değildi, bu yüzden Matthevv ocağı yakmak için ayak ucuna basarak

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Milyon
mutfağa gitti ve kahvaltıyı hazırlamaya başladı. Her şeyi olabildiğince sessiz yapıyordu, ama kaçınılmaz olarak çıkardığı küçük gürültüler boynunu omuzlarına gömüp sıkı sıkı dişlerinin arasından hava almasına neden oluyordu. İlk bisküvi tepsisini firma dikkatle koyduktan sonra Matthevv beykmları kesti ve ocağın orta sıcaklıktaki kısmına iki saplı, kocaman kızartma tavasını yerleştirdi. Sonra teneke kâseyi suyla doldurarak içine kocaman bir kaşık kahve koydu ve ocağın orta kısmına yerleştirdi. İlk bisküviler pişince sıcaklığı muhafaza eden yere koyarak ikinci tepsiye başladı.

"Hey oradaki!"

Matthevv yutkundu, karıştırma kâsesine döktüğü un çuvalını neredeyse elinden düşürüyordu.

Lieder barın kapı ağzından, "Bu sabah hava kış donduracak kadar soğuk!" dedi.

189

"Uyuduğunuzu sanıyordum!"

"Ben asla uyumam, evlat. Küçük şekerlemeler yaparım yalnızca. Sıradan insanlar gibi uykuya ihtiyacım yok galiba. Asla içki içmem. Dinlenmeye falan ihtiyacım yok."

Matthevv, "İçkiden ben de hoşlanmam," dedi. "kokusu bile öğürtüyor."

"Öğürten şeylerden söz etmişken, lütfen dün gece sokağa attığır o yaşlı orospuyu evine aldığı söyleme sakın! Buna hiç gerek yoktu evlat! Allah kahr etsin, Yaşlı Bayan Yumruğu bile zavallı yıpranmış o delikten daha iyidir. ve de çok daha temizdir."

Kahve kaynarken Dayton Imperial'm üstüne damlalar döktü. Matthevv bir bez kapı büyük kâseyi ocağın kenarına çekti. "Kahve ister misiniz, efendim?"

"Böyle soğuk bir sabahta bir fincan kahve cidden iyi gider. Hava fırtına yaklaşıyor gibi kokuyor."

Matthevv kahveyi doldurup verdi. Lieder mutfak basamaklarına oturup höpürdeterek içti. Matthevv bir tabağa birkaç bisküvi, bir kutu mısır şurubu koydu ve tabağı Lieder'm yanına bıraktı. Sonra ikinci tepsi bisküvileri yapmaya döndü.

Lieder ellerini fincanın üzerinde ısıtırken, "Eee," dedi. "İhtiyar... adı neydi, onu düzmedim mi diyorsun?"

"Hayır. Yalnızca evime aldım ki, soğukta oturmak zorunda kalmasın."

"Demek öyle! Onlara senin iyi bir iş yaptığını ve bana karşı çıkmak gibi bir niyetinin olmadığını söylemiştim. Şefkate bütün diğer özelliklerden daha büyük hayranlık duyarım... yurtseverlik dışında. O yaşlı deliği sokağa atmamın tek nedeni, süprüntüden başka bir şey olmadığını hemen anlamamdı." Lieder kahvesine bir bisküvi batırdı. "Havarilerimin süprüntü kabul etmelerine izin vermem. Nedenini bilmek ister misin?" kahveye daldırdığı bisküviyi aldı ve dökülen damlaları yakalamak için altından yarısını ısırdı.

"Neden?"

"Çünkü bir erkek süprüntüleri kabul etmeye başladığı anda, bundan sonra görüp göreceği hep süprüntü olur. Hayatı boyunca başkalarının bıraktığı süprüntü ve artıklardan başka bir şey olmaz. O kadar uzun süre böyle yaşarlar ki, sıcak olan her şeye sokarlar... birbir-

190

lerine bile! Bu bir kurtçuğu bile öğürten manzara değil mi!" Güldü ve bisküvisini bitirdi.

Matthevv tepsiye kaşıklarla hamur dökmeye verdi tüm dikkatini.

"Tanrım, bu beykın harika kokuyor!" diye devam etti Lieder. "Çeyrek saattir kokluyorum, ağzımın sulanıp sulanmadığını merak ediyor musun? Sulanıyor."

Matthevv ikinci bisküvi tepsisini de fırına attı ve kapağını kapattı. "Beykma başladığımdan beri uyanık mısınız gerçekten?"

"Dediğim gibi, evlat, benim sıradan insanlar gibi uykuya ihtiyacım yok."

Matthevv omuzlarını silkti.

"Sana yalan söylemiyorum, evlat!"

"Yalan söylüyorsunuz demedim, ama bazen insanlar uyanık olmadıkları sırada uyanık olduklarını sanırlar."

"Ben uyanıktım! Sakın karşı çıkmaya kalkma -ayak ucuna basarak mutfağa girdiğini duydum. Sonra kapıda durup barı kolaçan etti."

"Ama... beni nasıl görebildiniz? Sırtınız bana dönüktü."

"İnsanlar bana baktığı zaman hissederim. Bu bana verilmiş bir hediye. Misyonumu yerine getirebileyim diye düşmanlarıma karşı beni koruyan bir tür zırh. Kapalı gözlerimin arkasından bile görebilirim. Bana inanmıyorsun, ama bu doğru! Bazen gece geç vakit okurken, o kadar uykum gelir ki gözlerimi açık tutamam, ama gene de okuyabilirim. Kapalı gözkapaklarımm arasından! Sayfayı okumak için çok zaman harcarım, bu doğru, ama okurum! Okurum!" Gözleri yumuşadı, sesf yumuşak bir tona büründü. "Kızaran bey-kınm teneke çatıda yağmur tıkırtısı gibi ses çıkardığına hiç dikkat ettin mi?"

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
Matthevv, "Hayır, efendim," dedi, birdenbire ağzı kurumuştı, çünkü bu adam kapalı gözlerinin ardından görebiliyorsa, Coots'un barın kapısında durmamış olması iyi bir şeydi.

"Ben her şeyi fark ederim. Kızaran beykının teneke çatıda yağmurun tıkırtısına benzediği gibi. Şiirsel şeyler böyledir. İnsanın çevresindeki güzelliklere duyarlı olması zarar vermez."

"Ne yapacağınıza karar verdiniz mi, efendim?"

"Yapmakla neyi kastediyorsun?"

191

"Tren geldiğinde kendinizi bütün o madencilerle karşı karşıya bulacaksınız."

Lieder dirseklerine yaslanarak uzun uzun nefes aldı. "Evet, bunun üzerine düşünüyordum. Belki bu madencilerin tehdit oluşturmadığına karar verdim. Belki de bir fırsattır onlar."

"Ah... nasıl yani?"

"Onlarla konuşacağım. Onlara ülkemizin başına gelenleri anlatacağım. Davama katılmak istemeleri ihtimali yüksek! Bir şey ben; Yirminci Mil'e getirdi. Belki de bu madencileri milisime almak için bir fırsattı bu. Hey, bekle bir dakika. Bu madenciler Ari kanından, değil mi?"

"O nedir?"

"Sağlıklı Kuzey Avrupa ırkından gelenler. Bunu bir bakışta anlarsın. Akdenizliler, onlar çoğunlukla ufak tefek, esmer ve şaşı gözlüdür. Slavlara gelince, genellikle yassı suratlıdırlar ve burunları sivridir, bir tüfek gibi."

"Madencilerin ne tür insanlar olduğunu bilmiyorum. İnsanlar işte."

"Aralarında çinli falan yok, değil mi?"

"Gördüğüm kadarıyla hayır."

"Bu iyi, çünkü Savaşçı, Çinlilerin bu ülkenin son düşmanı olacağını kehanet etti. Sarı Tehlike. Milyonlarca var onlardan, beyaz kadın arayarak buraya üşüşmeyi bekliyorlar, çünkü beslemek zorunda kalmayalım diye kendi kız bebeklerini o kadar çok öldürdüler ki, kadınsız kaldılar. Çinlilerin kızların ayaklarını bağlayarak kötürümleştirdi-ğini biliyor muydun, böylece tecavüz ettikleri zaman kaçamazlar. Bu doğru! Zengin yaşlı Çinli erkekler de gergedan ve kaplanların öldürülmesi için büyük paralar öderler, sırf ölmenden önce büzüşmüş ihtiyar kamışlarını birkaç kez daha düzecek kadar güçlü kılmak için boynuzlarını ve taşlıklarını yesinler diye! Bu zavallı yaşlı dünyanın ihtiyaç duymadığı bir şey varsa, o da daha fazla lanet Çinlidir! Peki! Şu kahvaltıya geri dönelim!" Lieder bara geri dönerek bağırdı. "Herkes kalksın! Kahvaltı!" Elinin ayasıyla bar tezgâhının üstüne vurdu. "Herkes uysun! Kalk borusu! Kalk borusu! Kalkın ve yataktan çıkın!"

Bay Delanny'nin boyun kasları her bağırsıyla birlikte seğiriyordu,

192

ama Lieder'a doğru dönmedi. Frenchy ürperdi ve başını kollarının arasından kaldırdı, nereden olduğundan emin değilmiş gibi gözlerini kırıpıştırıyordu. Sonra Bay Delanny'nin iskemleye bağlanmış olduğunu gördü ve kâbusunun rüya olmadığını anladı.

Lieder merdivenin altına geçti ve geçici uyku cennetinden adamlarını uyandıran bir çavuşun tehditkâr havasıyla bağırdı. "Tamam, beyler, buraya gelin! Kahvaltı! Kahvaltı! En son gelene yiyecek bir şey kalmaz!"

Jeff Calder körkütük sarhoş yere uzandığı barın arkasından her yanı uyuşmuş olarak kalktı. O kadar kötü bir akşamdan kalmalık yaşıyordu ki, saç dipleri acıyordu.

Matthew mutfaktan kahve -sıcak sapını bir bezle tutuyordu- ve parmaklarına taktığı fincanlarla çıktığında, Ufaklık ve Bobby-Ev-ladım merdivenlerden aşağıya iniyordu. Gözleri şişmişti; ter, viski ve seks kokan giysileriyle uyumuşlardı. Ufaklık Chinky'yi bileğinden tutmuş oyuncak gibi sürüklüyordu. Chinky çıplak ayakla ve pan-tolonuyla gömleği içinde titreyerek, uyuşmuş gibi ardından geliyordu. Suratı kül rengiydi ve ağzı çürük içindeydi, şişmişti. Gece boyunca onu defalarca ve kaba kullanmışlardı.

Lieder, "Bak sen şuraya!" dedi. "Utangaç gelin ve iki damadı. Ne güzel manzara değil mi?"

Matthevv Lieder'm fincanını doldurduktan sonra Chinky'nin Ufaklık ve Bobby-Evladım ile oturduğu masaya hizmet etti. Önüne fincanı koyduğunda Chinky gözlerini kaldırmadığından, Matthew fincanı ona doğru itip, "Buyurun, Bayan Chinky. Size iyi gelir," dedi. Kadın cevap vermedi. Jeff Calder'm fincanını tezgâha bırakan Matt-hew, Frenchy'ye de bir fincan verdi. Frenchy sıcak olmasına rağmen kahvenin üstünden susamış gibi büyük bir yudum aldı. Matthew, Bay Delanny'nin yanma gelene kadar adamın ne kadar korkunç bir durumda olduğunu görmedi. kolları iskemleye bağlı olduğundan gece boyunca mendilini kullanamamıştı ve genellikle kar beyazı fırırlı gömleğinde ve çenesinde kurumuş

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil kan lekeleri vardı. Parmakları şişmişti ve morarmıştı, çünkü Jeff Calder ne kadar itaatkâr olduğunu gösterme işgüzarlığıyla ipi bütün gücüyle sıkıyordu. Matthevv bu kan bürümüş parmakların uyuşmadan önce acıdan zonklamış olması gerektiğini biliyordu ve hissettiklerini anladığını belirten bir

193

jestle kendi parmaklarını açarken, "Fincanı sizin için ben tutarım Bay Delanny. Yoksa bir bardak su mu isterdiniz?" dedi. Lieder duvara yasladığı iskemlesinden, "Hayır, Bay Pezevenk bu sabah kahve içmeyecek," diye bildirdi. "Dün gece kendisiyle fazla ilgilendiği için bu sabah cezalı. Koro üyelerimin yaptığı gibi viskiyle değil. Onlar domuz gibi içtiler! Yirminci Mil'in şerefli adına kara bir leke! Hayır, Bay Delanny fazla kurumlanarak kendisiyle fazla ilgi. lendi. Ama ona bir şeref bahsedeceğim. Çişini tutabildiği çok a< Tanrı bizi korusun, sidik torbası bir bakirenin büzüğünden daı.a gergin olmalı! Çok etkilendim, Bay Delanny. Cidden çok etkilendim."

Matthevv adama bakmaktan kendini alamadı. Aslında Bay Delanny çişini tutamamıştı. Başını kaldırdınca gözleri karşılaştı ve Bay Delanny tek bir söz bile etmemesini belirten sert bir bakışla baktı.

Matthew umarsızca omuzlarını silkti ve mutfığa gitti. Beykm ve bisküvileri dağıttıktan sonra Bay Delanny'nin iskemlesine gitti, adamın ağzında ve çenesinde kalan kanları silmek için tepsiden ıslak bir bez aldı. Bey Delanny'nin çene kasları çalıştı, ağzı ince bir çizgi haline geldi. Matthevv'a baktı, gözleri çaresizliğine ve aşağılanmasına tanık olduğu için neredeyse nefret kusuyordu. Bir şey söylemeye davrandı, ama öksürdü ve kan kusmaya başladı, bu yüzden Matt-hew bezi dudaklarına kaldırdı. Adamı utandırmamak için başını çevirmişti. Frenchy ile gözleri karşılaştı. Kadının sarı gözleri parlıyordu ve çenesi kasılmıştı. Matthew koyu idrar lekesini görüp görmediğini merak etti. Görmediğini umdu.

"Hey! Hey! Sen orada ne yaptığını sanıyorsun, evlat?" diye sordu Lieder.

Matthew sakın bir sesle, "Bay Delanny ile ilgileniyorum," dedi.

"Sana bunu yapabileceğini söyledim mi?"

"Hayır, efendim, söylemediniz." Suyla yumuşayan kanları silmeye devam etti. Lieder suratını asarak Matthevv'a baktı. Ufaklık beklentiyle Bobby-Evladım'ı dürttü. Tehditkâr bir sessizlikten sonra Lieder, "Peki... devam edebilirsin, evlat. Hristiyan âdetlerine uymana izin veriyorum. Başkalarına şefkat göstermek doğuştan Amerikalı olanlarla kendilerinden ve kendi soylarından başkasına osuruğunu bile ver-

194

Aeyen göçmenler arasındaki farklardan biridir. Ama dikkat et, evlat, et ki senin yumuşaklığından faydalanmasınlar."

Bobby-Evladım ve Ufaklık hayal kırıklığına uğradılar... ve kıskançlık duydular. Matthew'un dudaklarına kaldırdığı suyu Bay Delanny içti, ama Matthevv'a buz gibi bir öfkeyle bakmaya devam etti.

Lieder Ufaklık ve Bobby-Evladım'a dönerek yapmacık bir terslikle konuştu. "Siz ikinizin gelininize bu oğlanın küstah pezevengimize davrandığı gibi Hristiyan merhametiyle davranmanızı istiyorum."

Adamlar kafaları karışarak gözlerini kırıştırdı.

"Demek istiyorum ki, umarım ona öbür yanağını da çevirmesi için yeterince fırsat tanıdınız."

Bir an anlayamamanın şaşkınlığıyla bakan iki adam da gülmekten boğulacaklardı.

Öbür yanağım da çevirmek!

Zekâsının etkisinden aldığı keyifle gözleri parlayan Lieder bir bisküviyi mısıır şurubu kâsesine batırdı ve ağzına götürmeden önce şurup bisküvinin her yanını kaplayana kadar içinde tuttu. Konuşurken bir yandan çiğneyip yutarak Matthevv'a açıklama yaptı. "Ben nadiren etin verdiği zevklere ihtiyaç duyarım. Gücümü öncülük etmek için seçildiğim haclı seferine saklıyorum. Ama ben yalnızca fani bir insanım, erkeğim ve ancak bir etin verebileceği ruhsal rahatlama için bazen güçlü bir istek duyarım. Ama asla, asla şu Çinliyi ya da bir zenci karıyı kullanma iznini kendime vermem." Bisküviyi kahvenin son kısmına batırdı ve doldurması için fincanı Matthew'a uzattı. "Asla ırk karışımının bis parçası olamam. Hiç kedinin üstüne çıkmış köpek gördün mü? Elbstte hayır! Peki neden? Çünkü ırkların karışması hem doğal değildir hem de kutsal değildir. Aynı fikirde misiniz, Bay Delanny?"

Kumbarbaz cevap vermedi.

Lieder devam etti. "Hayır, evlat. Asla iyi Amerikan tohumumun yabancı topraklara düşmesine izin vermem, ama çok yakında bir yere düşüreğim. Tohumuma kanal görevi görecek genç ve güzel bir bakire arıyorum. Onun vücudunda yeryüzündeki işimi tamamlamak için bir erkek çocuk yapacağım ve kadınlar arasında kutsal

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Milyon
sayılacak. Ama bu arada..." Yaramaz bir şekilde göz kırparak sırıttı. Matt-hew
Ruth Lillian kasabadan uzakta güvende olduğu için rahatladı.
195

"... bakiremi beklerken, standart, her amaca hizmet eder etleri kullanacağım
elbette. Uzun, çok uzun zaman oldu! Ve bir erkeğin bu kadar uzun süre etsiz
kalması sağlıklı değildir, çünkü aklına her tür şey gelir ve sağlıklı
düşünmesini engeller. Pansiyondan yiyecek getiren o İsveçli kızı düşünüyorum.
Yağlıboya resim sayılmaz, bu kesin, ama parmaklarına dolamak için güzel gür
saçları ve yorgun başını yaslamak için kocaman memeleri var. Bunlarla epeyce işe
yarar ben-, Söyle bana evlat, o İsveçli kızı hiç düzdün mü? Neye benziyor?"
Matthevv omuzlarını silkti ve fincanları doldurmakla meşgul olurken olumsuz bir
şeyler mırıldandı.

"Evet, tadına bir baksam iyi olacak. Kader karşıma tohumumu taşıyacak el
değmemiş bir bakire çıkarana kadar oyalanacak bir şey işte. Hey, biraz daha
bisküviye ne dersin? Herkes, toplanın! Yiyin, için, eğlenin. Hey, şu Chink'in
adının Mary olması komik değil mi? Ha? Ha?"

Ufaklık, "Zaten birini hallettin," dedi.

Lieder onun üstüne yürüdü. "Sakın bana neyi hallettiğimi neyi halletmediğimi
söylemeye kalkma! Buna sakın bir daha cüret edeyim deme! Beni duydun mu?"

Matthevv mutfakta bulaşıkları yıkarken Frenchy tek söz söylemeden içeriye girdi
ve yardım etmek için kurulama bezini aldı. Matthevv onunla konuşmaya başladı,
ama Frenchy başını sertçe iki yana sallayınca Matthevv sabun dolu, tahta saplı
kovaya su koymaya devam etti. Frenchy, Matthevv'un soğuk yağlı suda oluşturduğu
köpükten beykını doğramak için kullandığı ince uçlu bıçağı çıkardı. Bıçağı iç
gömleğinin beline soktuktan sonra sarı gözlerinde buz gibi sakinlikle Matthevv'a
baktı. Matthevv hiçbir şey söylemedi.

Bardan Lieder'm sesini duydular. "Bak sen şu işe! Öğretmen bize saygılarını
sunmaya gelmiş."

Matthevv Frenchy'nin ardından bara girerken ani bir heyecan duydu, çünkü BJ'nin
gelişi, Coots'un Shinbone Cut'da görüldüğü ve o eşek çayırından geçerken
Lieder'm dikkatini dağıtmak üzere geldiği anlamına geliyordu.

Lieder iskemlesini duvara yaslamış olarak oturuyor, kapı ağzında duran BJ'ye
gülümsüyordu. BJ bar kapısının iki kanadını tutmuştu. "İçeriye gelin, öğretmen!
Evlat, konuşumuza bir fincan kahve ver."

196

BJ sert bir sesle, "Kahve istemiyorum," dedi.

"Peki, komşuluk yapmaya gelmediyseniz, varlığınıza şerefine neye borçluyuz?"

Yoksa şöyle mi demeliydim -burada ne bok arıyorsun?"

Ufaklık ve Bobby-Evladım sırıttı. Nasıl ama!

"Seni mantığa davet etmeye geldim."

"Öyle mi? Peki, mantık olduğu sürece devam et. Dene bakalım."

"O gümüşü elde etmenin hiç yolu yok."

"Beni kim durduracak? Sen mi? O Yahudi dükkân sahibi mi? Kasabadaki herkes benim
burada olmadıktan mutlu görünüyor. Kasvetli yaşamlarına renk getiriyorum."

"Ama altmış silahlı madenci seni durdurabilir. Ayrıca tren de Cumartesi gününe
kadar gelmeyecek. Önünde beş gün var."

"Ben sabırlı bir insanım. Sıkılırsam, hiç endişe etme. Kendimi eğlendirecek bir
şeyler bulurum."

"Ama kanunun peşinde olduğunu ve muhtemelen o maden arayıcısını bulduklarını çok
iyi biliyorken, burada böyle beş gün oturmak neden? Yarım günde Kader'e
gidebilirsin."

"Yarım günde, ha? Anlıyorum. Demek bize demiryolunda yürümeyi tavsiye ediyorsun,
bir kasaba dolusu adamın tam göbeğine." İskemlenin bacaklarını ileri geri
salladı ve bu seçeneği ciddi ciddi düşünüyormuşcasına tavana baktı. "Peki, bunu
yapabilirim sanırım. Öte yandan, yemeklerimizi düzenli yiyerek, Bay Delanny'nin
konuk-severliğiyle parasız içki içerek ve ne zaman istek duysak kızlara
yumularak burada da kalabiliriz. Vay canına, bir kasaba dolusu kızgın adam
tarafından vurulmakla burada oturup eğlenmek arasında seçim yapmak zor. Söyle
bana, öğretmen. Sen benim yerimde olsaydın hangisini seçerdin?"

BJ'nin aklına bir şey geldi. "O trenle gelen gümüşü nasıl bir şey sanıyorsun?"

"Mücadele'ni finanse etmeyi düşündüğün gümüşü?"

"Nasıl sanıyorum ne demek?"

"Külçeler dolusu gümüş mü var sanıyorsun? Torbalar dolusu sikke mi? Hiç de böyle
bir şey yok. Yalnızca ham maden. Kader'de eritilip sekile sokulmak üzere
gönderilen maden cevheri. O trende sana göre bir hazine yok. Yalnızca altmış
silahlı madenci var."

Lieder'm suratının kararması, değerli maden hazinesinin yalnız-

197

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

ca... ezilmiş kaya olduğunu öğrenmekten duyduğu hayal kırıklığını gösteriyordu. Zihninde olasılıkları geçirirken BJ'ye öfkeyle baktı. "Tamam! Tamam! Ama... ama belki de aradığım hazine madencilerin kendileridir! Ha? Bunu düşünmemiştin, öyle değil mi, öğretmen? Hayır! Belki o madencilerle konuşurum. Onların Işık ve Yol'u görmelerini sağlarım. Yabancıları geldiklere yere sepetlemede bana katılırlar!" "Ya onları ikna edemezsen?"

"Şey, o zaman... o zaman acayip bir savaş olur! Tam bir kıyam. _ Bir düşün! Bir tarafta ben ve havarilerim, ABD'yi büyük kılan her şeyi savunanlar. Öte yanda şu senin madenciler, ülkemizin ırzına geçerek hayatlarını sürdüren, gümüş ve altını yeryüzünün rahminden alarak wall Street bankerlerinin cebine sokanlar! Ben kazanırsam bir tren dolusu gümüş cevheri elde ederim!"

"Ya kaybedersen?"

"Kaybetmek mi? Kaybetmek mi? O zaman... o zaman, hakkımda anlatacakları hikâyeleri bir düşünsene! Söyleyecekleri şarkıları! Maine'den California'ya kadar şehitliği hakkında üç renkli posterler asacaklar! Henüz doğmamış kuşaklar çürümüş bir hükümete karşı mücadelemi dilden dile söyleyecekler!" Gözleri kısıldı, "Siz okumuş bir adamsınız, Bay Stone. Yasak Hakikat'ın Ortaya Çıkışı adlı bir kitap hakkında neler biliyorsunuz?"

"Hiç duymadım."

"Öyle mi? Peki, Yasak Hakikat'ın Ortaya Çıkışı, kendisine Savaşçı diyen tek insan tarafından yazıldı, çünkü Uluslararası Komplo, planlarına hakikat ışığını tuttuğu için onu öldürmeye çalışıyordu. Bu kitabı özel olarak bastırmak zorunda kaldı, çünkü bütün yayıncılar komplo'ya dahildi. Peki akıllı mıydı? Bu kitabın cahilce yazılmış bir çöpten başka bir şey olmadığını düşündürterek düşmanlarını yoldan çıkarmak için bazı kelimeleri yanlış yazdı. Yarım düzine sayfa okuduktan sonra, bu kitabın benim ellerime düşmeye yazgılı olduğunu biliyordum -bunu iliklerimde hissettim. Sözler kanımda akana, beynimde yankılarına kadar okudum. Savaşçı'nın bana ne söylemeye çalıştığını anlamak her zaman kolay olmadı. Defalarca okusam da bazı şeyler anlam kazanmıyordu. Ama bir gece... bir gece cezaevi hücremin döşemesinde yatıp kapıdan gelen ışıktaki okurken birden...-

198

oradaydı işte..." Sesi hûşû ile yumuşadı. "... beynimde ani bir ışık çaktı! Bir anda her şeyi anladım. Her şeyi. Uluslararası Komplo'nun Amerika yeryüzündeki en büyük ülke olduğu için kıskançlık duyduğunu gördüm, bu yüzden hepsi bizi yok etmek için biraraya gelmişler, bizimle savaş alanında karşılaşmaya cesaret edemiyorlar! Yo! Buna cesaret edemeyecek kadar korkaklar! Bunun yerine bize süp-rüntülerini ve gettolarını gönderiyorlar, ulusal ruhumuzu zayıflatmak, hastalıklı kanlarıyla saf ırkımızı bozmak için! Bu ülkeler gönderdiği her göçmenle birlikte daha da güçlenip zenginleşiyor, bu arada biz de aldığımız her göçmenle birlikte zayıflayıp yoksullaşıyoruz! Sistemin nasıl çalıştığını görüyor musun? Nasıl çalıştığını görüyor musun?"

BJ acır gibi gözlerini kapadı, başım iki yana salladı.

"Yasak Hakikat'ın Ortaya Çıkışı aptal, güven duyan Amerikalıların çoğunun Uluslararası Komplo'nun adını bile duymadığım anlatır, çünkü bütün gazetelere şantaj yapılır ve doğruyu basmaya cesaret edemezler. Neden, çünkü birçok Amerikalı Roma'daki papanın İrlandalılara, Yahudilere ve Meksikalılara ve geri kalan hepsine hızla çoğalma emri verdiğini bilmez. Çoğal! Üreyip üremediklerini merak ediyor musun? Ürüyorlar! Çok geçmeden sayıca bizi aşacaklar ve ABD'nin başkanı olarak kendi türlerinden birine oy verecekler! Bunu bir düşün! Beyaz Protestan Amerikalılar kendilerini azınlıkta bulacaklar, çünkü düzülüp dışlanacağız!"

Bobby-Evladım ve ufaklık onaylayan gözlerle bakıştılar. Lieder böyle bir çılgınlıkla vaaz verdiği, sözcükler müzik gibi içinden aktığı zaman hayran kalıyorlardı.

BJ Stone bu nefret ve cahillik karışımından uzaklaşma isteğini kontrol altına aldı, ama Coots kasabaya girerken Lieder'in dikkatini dağıtma görevi onundu, bu yüzden tartışmaya devam etti. "Ama Amerika'daki herkes bir göçmendir, Amerikan yerlileri bile, yeterince geriye gidersen tabii."

"Ha, şu eski terane! 'Hepimiz göçmeniz! Hepimiz göçmeniz!' Komplo buna inanmamızı istiyor, ama bu doğru değil. Atalarımız koloniciydi, göçmen değil! Bir kolonici ile bir göçmen arasında dağlar kadar fark vardır. Savaşçı, kolonicilerin ormanlarımızı temizlemek ve geniş ovalar açmak için geldiğini anlatır. Yeryüzündeki en

199

büyük ulusu yaratmak için zengin toprakla kanlarını ve terlerini karıştırdılar. Ama göçmenler öyle mi? Bizim ektiğimizi biçmeye geliyorlar. Çok çalışan insanları avlamak için! Zenci ücretlerine çalışarak işlerimizi çalmak için. Kendi aralarında birleşip bizden aşağı fiyat vererek bizi işten atmak için.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

Ülkemizin bağrına yapışmış ve bütün iyiliğini emen sülükler gibiler. Savaşçı, Yahudi örneğini veriyor. Sen de dinle, evlat," diyerek mutfak kapısının yanında görür memeye çalışan Matthevv'a keskin bir bakış fırlattı. "Sen de dinle, ç»: kü havarilerimden biri olacaksan bu şeyleri bilmen gerek." Tekia! BJ'ye döndü. "Bak sana ne diyeceğim, öğretmen. Kaç tane Yahudi çiftçiyle karşılaştın? Kaç tane Yahudi madenciyle? Yahudi balıkçıyla? Ya da Yahudi keresteciyle? Hiç, kaç tanesi bu! Peki neden? Çünkü madenciler, çiftçiler, balıkçılar ve keresteciler, onlar ülkenin zenginliğini yaratır. Ama Yahudiler bu zenginlikten beslenmek için buradalar! Şunu itiraf etmeliyim ki, Yasak Hakikat'ın Ortaya Çıkışı'm okumadan önce bu basit gerçeği hiç fark etmeden yaşadım."

BJ, "Basit mi?" dedi. "Cahil demek istiyorsun. Bütün bu 'uluslararası komplo' tam bir saçmalık! Başarısızlıklarını gerekçelendirmeye çalışan kıskanç ve tembel insanların yarattığı bir kurgu. Bu kadar acınası derecede cahilce olmasa insan buna güler. Ve de tehlikeli olmasa."

BJ'nin karşısına dikilmek için doğrulan Lieder, "Tehlikeli olduğuna inansan iyi olur!" dedi hırlar gibi. "Ülkemin bütün düşmanları için tehlikeli!" Yumruğunu kaldırdı, BJ de kendini korumak için dirseğini yüzüne doğrulttu.

Lieder güldü. "Bir dolu ağız kalabalığı ama cesaret sıfır, ha? Ama bunu biliyoruz, değil mi? Yoksa şansın varken beni vururdun." Matthevv'a göz kırptı ve kıkırdarak oturdu. "Aslında ne kadar uğraşırsan uğraş beni vuramazdın. Peki nedenini biliyor musun? Çünkü ben öldürülemez. Misyonumu tamamlayana kadar öldürülemez. Savaşçı, bir liderin çıkacağını ve sıradan halkı yabancı tehdidinden ve Washington D.C. hükümetinin baskısından kurtaracağını kehanet etti. Bu kelimeleri okurken birden... o liderin ben olduğumu anladım! Birdenbire her şeyi gördüm. Kendime baktım ve neyin doğru neyin yanlış, neyin gerçek neyin sahte olduğunu görebildim. Bana malum oldu. Her şey aydınlandı."

200

"Kafandaki o mavi ışıkla mı?"

Lieder'in ağız kapandı, dudakları gerginleşti. BJ'ye uzun uzun sertçe baktıktan sonra çok yavaş, tane tane, "Benimle bu tonda konuşmamalısınız, öğretmen, çünkü Tanrı'nın yemyeşil yeryüzünde benimle alay etmekten daha tehlikeli bir şey -hiçbir şey!- yoktur."

BJ, ağız korkudan kupkuru olmasına karşın, gözünü kırpmadan Lieder'in bakışma karşılık verdi.

"Ha, içinizden ne dediğinizi biliyorum, öğretmen! Diyorsunuz ki, bu adam kaçık." Burnunu çekti. "Savaşçı bizi aydınlanmamış ve korkak insanların biz yurtseverlere kaçık diyeceği konusunda uyarıyordu. Tamam, belki ben biraz kaçığımdır. Ben buna coşkulu diyorum! Bu sözcüğün ne anlama geldiğini biliyor musunuz, öğretmen? Sözlükte bakmış mıydınız? Coşkulu bir insan, içinde Tanrı olan insandır."

"Demek Tanrı'nın içinde olduğunu düşünüyorsun?"

"Şey, içimde bir şey olduğu kesin, ihtiyaç. İçimi kemiren bir şey!" Gözleri bir BJ'ye bir Matthew'a gitti geldi. Gülümsedi. "Belki yediğim baharattır."

Matthew'a göz kırptı. "Sence de öyle midir, evlat?" Güldü. "Haydi? Hiç şaka kaldıramaz mısınız?"

BJ başını çevirdi ve Bay Delanny'nin ne kadar dik oturduğuna ilk kez dikkat etti. Lieder'in dikkatini dağıtmaya kendini o kadar kaptırmıştı ki, odada insanlara şöyle bir göz atmaktan öteye gitmemişti. "İyi misiniz, Bay Delanny?" diye sordu. Kumarbaz konuşmadı. "Bay Delanny?" Kumarbaz gene cevap vermedi.

"Burada neler oluyor?"

Lieder parmağını uyarır gibi sallayarak, "Şimdi bakın öğretmen," dedi.

"Pezevengimizi konuşmaya zorlamamalısınız. Ona ağızını açmamasını söyledim .ye bana itaatsizlik ederse onu cezalandırmak zorunda kalacağım. Bu da sizin hatanız olacak. Şu zavallı katırları hatırlıyor musunuz? Onlar da sizin hatanızdı."

BJ, dudaklardaki kurumuş kanları saklamak için başını çeviren Bay Delanny'nin yanına gitti. Parmaklarını şişirecek ve derisini gerginleştirecek derecede iskemleye sımsıkı bağlanmış ipe baktı. "Kan dolaşımı kesilmiş. Kangren olabilir."

Lieder endişeli bir ses tonuyla, "Kangren, ha?" diye sordu.

"Onu çözeceğim."

"Vay, öğretmen, fazla hızlı gitme! Belki Bay Tepeden-Bakar serbest bırakılmak istemiyor dur, çünkü o iskemlede hareket ederse ca-

201

nım kötü yakacağımı bilir. Şimdi, sonuçlarına katlanmayı kabul ediyorsanız onu çözebilirsiniz. Ama Bay Delanny'ye sorsak iyi olacak. Sizinle konuşmasına izin yok, ama başını sallayabilir. Haydi. Ona sorun."

Ufaklık ve Bobby-Evladım bir Lieder'a, bir BJ Stone'a, bir Bay Delanny'ye bakıp durdular, gözlerinde muzip bir beklenti vardı.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

BJ, Bay Delanny'ye kaşlarını kaldırarak baktı. Kumarbazın gö7-leri sağa sola oynadı, sonra gözlerini kapatıp başını eğdi. Lieder, "Gördünüz mü?" dedi. "Bay Delanny serbest bırakılmadı istemiyor. Özgürlük bazı sorumluluklar ve riskler dayatır, tıpkı Sa-vaşçı'nın bize söylediği gibi. Belki bu ipler Bay Delanny'ye acı veriyor ve etini çürütüyor olabilir, ama en azından hayatta. Birçok insan sırf nefes almaya devam etmek için her tür aşağılanmaya katlanır. Ha, sizin ve benim gibi üstün, kitap okuyan adamlar değil. Biz aşağılanmaktan ve hakarete uğramaktansa ölmeyi tercih ederiz. Ama pezevenkler ve diğer aşağılık türler ne pahasına olursa olsun hayata sıkı yapışırılar... ne kadar küçük olursa olsun. Bana inanmadığınızı gözlerinizden okuyorum. İnsanın şanssızlık eseri zaman zaman aşağılara düşen soylu bir yaratık olduğunu düşünüyorsunuz. Ama doğrusu şu ki, insan aslında sızlanan, korkak, iğrenç, Tanrı'nın insafına layık olmayan kötü bir yaratıktır... en azından benim insafıma." Lieder ani bir enerjiyle iskemlesinden kalktı. "Biliyor musunuz? Bir değişiklik olsun diye öğretmene bir ders vermenin zamanı geldiğini düşünüyorum. Size insanın ne kadar iğrenç, korkak olabileceğini göstereceğim. Bunu sen de izle, evlat. Bu havarim olarak ilk dersin olacak. Dinle, Delanny! Sana konuşma izni vereceğim. Aslında sana soracağım soruya cevap vermeni emrediyorum. Dikkatle izle, öğretmen. Ufaklık silahını çıkar ve namluyu Bay Delanny'nin kulağına daya. Horozunu kaldır. Ha, gürültüden endişe etmeyin, Bay Delanny. Hiçbir şey duymazsınız. Mermi sestten önce beyninize girer. Şimdi! Küçük bir oyun oynayacağız. Şöyle olacak. İki seçeneğiniz var, Bay Delanny. İsterseniz... ama gerçekten isterseniz... Bobby-Evladım'a yüzünüze bütün gücülle yumruk atmasını söyleyebilirsiniz. O güzel burnunuzu kırma ihtimali yüksek, ama her oyunun bir cezası vardır. Diğer seçenek de şu. Bir erkek gibi davranıp Bobby-Evladım'ın yüzünüze sert bir yumruk atmasını reddebilirsiniz. Bunu

202 yaparsanız, Ufaklık bir kulağınızdan ateş edecek, mermi öbür kulağınızdan çıkacak. Seçim hakkı sizin. Ama iyice açıklamam gereken bir şey daha var. Öğretmene ona bir ders vereceğimi söyledim ve geri çevrilme aşağılanmasını kabul etmeyeceğimi biliyorsunuz. Ders zamanı! İçimden yirmiye kadar sayacağım, Bay Delanny. Yirmiye geldiğimde de başımı sallayacağım, Ufaklık tetiği çekecek ve şu büyük genelevinizden anında dışarı çıkacaksınız -ama... ama... yanıldığımı kanıtladığınızı, insanlığın özünde onurlu ve soylu olduğunu kanıtladığınızı avuntusunu yaşayacaksınız. Öte yandan, 'Bobby-Evladım, yüzüme bütün gücünle vur' da diyebilirsiniz. Tam bu sözleri söylerseniz -buradaki herkesin duyacağı kadar yüksek sesle!- Bobby-Evladım istediğiniz şeyi yapacak, ben saymaktan vazgeçeceğim ve ders verilmiş ve öğretilmiş olacak. Açık mı, Bay Delanny? Evet ya da hayır deyin."

Bay Delanny'nin sesi, konuşmaması emredildiğinden beri tek bir söz söylememesi yüzünden çatlak çıktı. İnce, boğuk bir ses çıkardı.

"Konuşun! Anladınız mı anlamadınız mı?"

"...Evet..."

BJ, "Şimdi bir dakika-!" diye söze başladı.

Ama Lieder onun sözünü kesti. "Saymaya başlıyorum. Onun zamanını boşa harcama, öğretmen. Fazla zamanı kalmadı... dört... beş... altı..."

Bay Delanny bir şey mırıldandı.

"Seni duyamıyorum!" Lieder bir okul tekerlemesi söyler gibi konuştu. "...

sekiz... dokuz..."

Barın arkasında Jeff Calder bardakları silmeyi bırakarak ağzı beş karış açık, büyülenme ve korkuyla donakalmış olarak sahneyi izledi.

Bay Delanny sızlanır gibi, "Evet," dedi.

"Bobby-Evladım'm size vurmasını mı söylüyorsunuz?"

"Evet!"

"Sert mi?"

"Evet!"

"İyi öyleyse, kendisine söyleyin o zaman. Ardımdan tekrarlayın.

"Bobby-Evladım'..."

"...Bobby-Evladım..."

"Yüzüme bütün gücünle vurur musun lütfen."

203

"Yüzüme... bütün gücünle vurur musun.,-"

"Lütfen!"

"... lütfen... lütfen\."

"Haydi, Bobby, adamı yalvarıp yakartma. Ona istediği şeyi ver."

Bağlı olmasaydı yumruk Bay Delanny'yi iskemleden aşağı atardı. Üst dişlerinin yarısının ve burnunun kırılmasının getirdiği acı ve şokla iplerde kukla gibi çöktü. Ağzının kenarından oluk gibi kan fışkır-dı, burnundan ve kulağından kan

geldi.

BJ, "Tanrı aşkına!" diye haykırdı.

Matthew öteki Yer'e geçtiğini hissetti, - Çift kanatlı kapıdan sokağın parlaklığına baktı... ve ötesine.

BJ, "Bu kadarı yeter!" dedi.

Lieder, "Ne zaman yeteceğini ben söylenin," karşılığını verdi. "Kimin haklı olduğunu söyle yeter, sen mi yoksa ben mi? Şimdi sıradan insanın ne kadar korkak, aşağılık olduğunu görüyor musun? Senle ben böyle davranmazdık. Yüzlerine tükürür ve en kötü şeyi yapmalarına izin verirdik. Ama biz üstün varlıkları». Kitaplar okuruz ve düşünceler üretiriz -Hey! Aklıma bu fikirlerden biri geldi. Çok da tatlı. Dinleyin, Bay Delanny. Belki bu gece kasaba halkına küçük bir eğlence ve eğitim gösterisi yaparım. Siz de bu gösterinin yıldızı olursunuz. Bobby-Evladım'la Ufaklık'a sizi sırayla yaptıracağım, biri silahı kulağınıza dayarken öbürü yapacak, siz de ağılayıp sizlayarak daha sert yapmaları için yalvaracaksınız, ama lütfen, lütfen, lütfen, beni vurmayın! Tanrı aşkına beni vurmayın! Bu insan zayıflığının aydınlatıcı bir gösterisi olacak. Sizce de öyle değil mi, öğretmen?" Sırıttı.

"Bence sen kaçıksın."

"Öyle mi? Şey, bu belki de benim hatam değildir." Gözleri parladı. "Bana çıkışmayın, bayım. Acımasız bir çocukluk yüzünden canavar haline geldim. Kimse beni sevmeyi, övmeyi, her tarafımı berbat edene kadar bir masada oturttular!" Sırıttı, "Her neyse, öğretmen, senin ne düşündüğüne kıçım kadar değer vermiyo- Hey! Ondan uzak dur, kız!"

Ama Frenchy bıçağı Delanny'nin kaburgalarına saplamıştı bile. Adam hafif, neredeyse özür diler gibi bir homurtu çıkarttıktan sonra iplere yaslandı. Fazla kan yoktu. Kırışık gömleğinin önüne yayılan bir leke vardı yalnızca.

204

"O bıçağı çıkar!"

Frenchy bıçağı Bobby-Evladım'm ayaklarının dibine attı ve gözlerini küstah bir sakinlikle Lieder'a dikti.

Tehditkâr bir havayla kadına yaklaşan Lieder, "Yaptığına bir bak, kız!" dedi.

"Beyaz bir erkeği öldürdün. Seni ipe çekmek farz oldu artık!"

BJ, "Onu öldürmedi," dedi. "Yalnızca senin elinden kurtardı."

Lieder başını şöyle bir dikerek bunu duymazlıktan geldi. Nabızı şakaklarında atıyordu, Frenchy'nin küstah bakışının derinliklerini araştırdı, gözbebekleri bir sarı gözden diğerine gitti geldi. Başını çevirmeden cesedi işaret etti.

"Ufaklık, senle Bobby bu şeyi buradan çıkarın!"

"Nereye çıkaracağız?"

"Umurumda değil! Uçurumdan aşağıya atın! Buradan çıkarın da ne yaparsanız yapın!

Topalım-sekseki!"

Jeff Calder aynı anda hem yutkunmaya hem de konuşmaya çalıştı. "Buyurun efendim?"

"Bir kova al ve şu kanı temizle... her şeyi. Bu tür şeylerin hiç olmaması gerekir!"

Calder total bacağının elverdiği ölçüde ayağa fırladı.

Ufaklık ve Bobby-Evladım aralarına Bay Delanny'nin hareketsiz bedenini alarak ön kapıya gittiler. Ufaklık bacakları tutmuştu, Bobby-Evladım da olanca ağırlığıyla arkadan geliyordu. Matthew'un görüş alanından geçerlerken oğlanın sokağa bakışındaki yumuşak yoğunluk değişmedi» Frenchy'nin Bay Delanny'yi öldürdüğünün gayet iyi farkındaydı, tıpkı tarihsel bir gerçeğin farkında olması gibi. Nathan Hale'in ülkesi için verecek bir canı vardı yalnızca ve Frenchy Bay Delanny'yi öldürmüştü. Frenchy... Bay Delanny... Nathan Hale. İçini çekti ve boşluğa daha da fazla gömüldü.

Lieder Frenchy'nin gözlerini hayranlık ve öfke karışımı bir duyguyla incelemeyi sürdürdü. "Senin farklı bir balık olduğunu söylemiştim, kesinlikle öylesin! Özel bir kadınsın, kızım. Büyük bir soğukkanlılıkla bir erkeğe bıçak saplamak." Gözleri sertleşti. "Gözümün önünden yok olsan iyi olacak. Bu kasabada olduğum sürece korksan iyi olur, çünkü o çirkin yüzünü gördüğüm anda seni öldüreceğim. Fazla hızlı da değil ayrıca."

205

Frenchy hareket etmedi.

"Beni duydun mu, kız?"

BJ öne çıktı. "Benimle gel, kızım. Matthew, ahırda yapılacak işler var...

Matthew!"

Matthew gözlerini kırptırarak rahatlıkla geri döndü. "Buyurun efendim?"

BJ yapmacık bir sertlikle, "Yapılacak işlerin var!" dedi.

Lieder, "Bir dakika," diyerek araya girdi. "Belki buradaki işlerini bitirmemiştir."

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
BJ, Matthevv konusunda bir rekabet sezdi. Matthevv'a, "Buradaki işlerini bitirdin mi?" diye sorarak kışkırtmayı duymazdan geldi.
"Ne? Ah... şey... sayılır. Yalnızca bulaşıkları yıkayacağım."
"Tamam, bulaşıkları yıka, sonra ahıra gel. Burada oyalanman için sana para vermiyorum. Sen benimle gel, kızım."
Frenchy hareket etmeyince BJ onu kolundan tutarak sokağa çıkardı ve ahıra götürdü.

MATTHEVV MELODİSİZ BİR MIRILTIYLA mutfakta son bulaşıkları yıkıyordu.

Lieder kapı ağzından, "Hey, nasıl gidiyor, evlat?" diye sordu.
Matthevv belinin altına bağlayıp önlük niyetine kullandığı eski masa örtüsünü alarak ellerini kuruladı. "Ahırdaki işleri yapmaya gidiyorum."
Lieder içini çekti ve biraz önce yaşanan olaydaki ses tonundan vazgeçti.
Basamağa oturdu. "Öğretmenin sana Matthew dediğini duydum. Bak dinle... Matthew. Burada ne yaptığımı anlamamı istiyorum, çünkü senle ben aynı kumaştanız. Her ikimiz de örselenmiş çocuklarız." Lieder'm samimiyeti o kadar yoğundu ki kelimelerinin altında gözyaşları vardı sanki. "Ve bu ülkeyi seviyoruz, senle ben! Her çakıl taşıyı ve çamurlu çukuru seviyoruz, çünkü örselenmiş çocukların aileleri, dostları falan yoktur, ne demek istediğimi anlıyor musun? Bu ülkeyi bu kadar çok sevmemin tek nedeni, bazen zalimce görünebilen şeyler yapmak zorunda kalmam. Ama aslında zalim

206

olan, hükümetin ülkemizi pis yabancıların çöplüğü haline getirmesi. Bunu anlıyorsun, değil mi Matthevv?"

"Bunun size insanlara işkence yapıp öldürme hakkını verdiğini mi düşünüyorsunuz?"

"Vay vay! O pezevengi ben öldürmedim. O zenci karı öldürdü!"

"Hayır, efendim. Hayır, BJ'nin söylediği gibi oldu. Frenchy onu öldürmedi, yalnızca sizin elinizden kurtardı."

"Allah kahretsin, evlat, korkak, beş para etmez öğretmenden alıntı yapmaktan çok daha iyi şeyler yapabilirsin!" Matthevv'a öfkeyle baktı... sonra birden gözlerini indirdi. "Yo, haklısın, evlat. Kesinlikle haklısın. Olayları çığırından çıkardım. Ama Örnek Zenci'yi aşağılamak gerekir; insanları kontrol etmenin tek yolu budur. Ama fazla ileriye gittim, bunu kabul ediyorum. Bobby-Evladım'ın ona böyle vurmasına izin vermemeliydim. Başkalarının hakkımda ne düşündükleri umurumda değil, ama senle ben aynı kumaştanız. İkimiz de örselenmiş çocuklarız. Bu yüzden anlayışına sığıyorum. Ve de af-fediciliğine." Matthevv kendini açması ve utanmış hissetti. "Herhalde kasabadan gideceksiniz, artık gümüş değil... yalnızca maden cevheri olduğunu öğrendiğinize göre."

"Bu kaşaba benden öyle kolay kolay kurtulamayacak. Belki bir tren dolusu maden cevherini kader'e götürür ve işlemelerini isterim. Allah kahretsin, evlat, ben bir Doğa Gücü'yüm! Yapamayacağım hiçbir şey yok! İnsanlara söylediğim her şeyi yaptırıyorum! Ağaçlardaki kuşları konuşarak aşağıya indirtirim! Matthevv, Delann/nin başına gelenleri önlemediğini için beni bağışladığını söylemeni istiyorum."

"Bağışlama hakkı bende değil. Zarar verdiğiniz kişi ben değilim."

"Demek beni affetmeyi reddediyorsun."

"Ben... cidden gitmem gerek."

Lieder'm gözlerine incinmişlik ve yakınma dolu bir bakış yerleşti. "Tamam. Git öyleyse. Ama bunu unutmayacağım. Senden af diledim, sen de reddettin. Bunu unutma."

"Olur, efendim, unutmam." Matthevv önlüğünü çiviye astı ve basamakta oturmuş yere bakan Lieder'm yanından geçti.

Matthevv bardan geçerken çift kanatlı kapı açıldı ve Queeny yerli bir kadın gibi omuzlarına doladığı Hudson Bay battaniyesiyle içeriye

207

girdi. Yüzü şiş, saçları karışık, gözleri uykuluydu, ama odanın ortasında durarak şaşkın şaşkın bir kibirle çevresine bakındı; bir gece önce içtiği içkiden dolayı şaşkın, bir gece önce yaşadığı aşağılamayı hiç hatırlamadan uyandığı için kibirli. Yalnızca hayran seyircilerin alkışları altında Yedi Peçeliler Dansı'm yaptığını kesik kesik hatırlıyordu. Özgüveni için gerekli olan seçici bellek nasıl yabana bir yatakta, battaniye altında çıplak olarak yattığı konusunda hiçbir ipucu vermiyordu, ama izleyicilerden birinin -ya da birkaçının- kışkırtıcı dansı yüzünden tutkuyla kendinden geçmiş olduğunu varsaydı.

Matthew'un yatağında doğrulmuştu... sonra her kalp atışında gözlerinin arkasında zorklayan ağrıyla tekrar yatağa gömüldü. Yüce Rabbim, susuzluktan ölüyordu!

Tekrar kalktı, bu kez biraz daha dikkatle, ve pencerenin yanına giderken battaniyelerden birini arkasından sürükledi. Sokağın karşısında Gezgınler Oteli

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Milyon
vardı. Öyleyse neredeydi? Az eşyalı odaya baktı: iki iskemle, western kitaplar
sıralanmış bir masa. Burası neresiydi...? Gözleri Matthew'un hakiki kemik tarak
ve fırça setine takıldı, Hudson Bay battaniyesini omuzlarına sarıp sokağa
çıkmadan önce saçlarından birkaç fırça darbesi geçirdi -Yüce Rabbim, bu güneş
ışığı gözlerini cam gibi kesiyordu! Ötele gitti, gururlu havasım yalnızca
ayakkabılarının olmayışı azaltıyordu.
O çocuğun kaldığı şerif ofisinde uyuduğunu ancak sokağa çıkıp da çevresine
baktığında anlayabildi. Vay canına, ne lanet iş böyle! Küçük şeytan! Ağzında
bakla ısılanmaz, hep annesinden söz eden o oğlan! Ama zaten o yaştaki çocukların
kanı kaynar, kolayca kendilerini kaptırırlar. Küçük çapkın! Peki... sana gününü
gösteririm.

Şimdi de Matthew'a bir parmağını uzatmış bilgiç bir sırıtmayla bakıyordu. "Yaşlı
Queeney'e bir fincan kahve ver, olur mu, tatlım? Bana bu kadarını borçlusun. Ve
de sert olsun. Dilim bütün Apaçi nüfusu üzerinde yürümüş gibi... ve çıplak
ayakla."

"Özür dilerim, Queeney, ama hiç kahve kalmadı. Üstelik işlerime de geç kaldım
ve--"

"Bak bak bak! Bakın kim gelmiş," dedi Lieder mutfak kapısından.
Ufaklık ve Bobby-Evladım Queeney'i arkadan itiyorlardı. De-lanny'yi uçurumdan
atmaktan dönerken kadm sokağın karşısına geçtiğini görmüşlerdi. Lieder'a
öfkelenmesini bekleyerek baktılar,
208

çünkü Lieder kadını bir daha şişko kıcıyı asla görmeyeceğini söyleyerek
uyarmıştı.

Lieder başını yavaşça iki yana salladı. "Vay canına. Vay vay vay canına! Fazla
mı cesursun, fazla mı aptalsın bilmiyorum. Hangisi olursa olsun, çizgiyi çok
aştın, ihtiyar bayan."

Ufaklık, "Kırık şişeyi kullanıyordum demiştin," diye hatırlattı. "Böyle burnunu her
işe sokmasına izin verecek misin?"

"Zavallı ihtiyar orospu ne yaptığını hatırlamayacak kadar sarhoştur. Burada böyle
sövüp sayarak nasıl bir tehlikenin içine girdiği hakkında en küçük bir fikri
bile yoktu."

"Evet, ama... bundan yakayı sıyırmasına izin mi vereceksin?" Hayal kırıklığıyla
Ufaklık'nin sesi sızlanır gibi çıkmıştı.

"Bırak nasıl davranırsa davranır. Zaten kızartacak daha tatlı bir balığı var."
Sırıtmış göz kırptı. "Yürüyüşe çıkıyorum! Yukarı çık, ihtiyar. Temizlen ve
üzerine bir şeyler giy. Kimse o battaniye altındaki çıplak kıcıyı düşünmek
istemiyor. Yemek yiyoruz burada, Tanrı aşkına!"

Queeney tumturaklı hareketlerle battaniyeyi omzunun üstünden attı ve Lieder'ın
yanından geçerken basamakları çıkmaya başladı. Üst katta Chinky yatağın kenarına
oturmuş, yüzünü ellerinin arasına almıştı. "Hey, Delanny nerede?" diye sordu
Queeney. Chinky başını iki yana salladı: Bilmiyordu. "Peki Frenchy nerede o
zaman?" Chinky onun da nerede olduğunu bilmiyordu ve umurunda değildi. "Bu sabah
herkesin nesi var?" Queeney odasına giderken bunu düşündü. Gardroptan
havalandırmak için kırmızı elbisesini çıkardı... o gece tekrar dans etmesi
istenirse diye.

Yürüyüşe çıkarken Lieder Matthew'un yanında durdu. Matthev verandada iki kızgın
toz yığınının sokakta birbirini kovalamasını seyrediyordu. Toz yığınları
demiryolunun karşısına geçerek uçurum kenarına yaklaştılar ve birdenbire yok
oldular. Lieder şapkasının ucunu iyice başına çekerek, "Büyük bir fırtına
geliyor," dedi. "Düz kayaya işeyen inek gibi yağmur yağacak."

Matthew sustu.

"Ahırlara gidiyorsun, ha?"

Matthev başını salladı.

"Peki... iyi. İyi, Matthew, çünkü tam olarak böyle yapmanı isti-

209

yorum. Gözlerini de dört aç, duydun mu? O öğretmen bir şeyler yap. Maya
kalkışacak kadar aptal olabilir ve bu da hayatında yaptığı en büyük hata olur."
Lieder sarı-yeşil gökyüzüne gözlerini kısarak baktı. "Evet, efendim, büyük bir
fırtına geliyor. Hey, umarım Queeney'i rahat bıraktığımı fark etmişsindir,
üstelik bir daha geri dönerse epeyce canını yakmaya söz verdiğim halde. Gerçek
bir lider öç duygusunun üzerindedir. İnsanları affedecek kadar büyüktür. Bu
dersi öğrendim, Matthev." Bir an sustuktan sonra ekledi: "Senin öğrenmemiş
olman ne yazık."

MATTHEV AHIRA VARINCA AVLUNUN boş olduğunu gördü, ama Coots'un iki eşiği
çayırılıkta trenin kaderi'nden getirdiği yaşlı inekle birlikte otluyordu. Mutfaka
baktı. Kimse yoktu.

Coots kısık bir sesle, "Yukarıdayız, evlat," dedi.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

Matthew merdiveni çıkararak Coots ile BJ'nin paylaştığı yatak odasına ilk kez girdi. Coots iki kişilik yatağın kenarına oturmuştu, BJ ise sallanan iskemlede başını arkaya dayamıştı ve gözleri kapalıydı. Coots'dan daha yorgun görünüyordu. Lieder'la karşı karşıya gelmenin ve Coots kasabaya gelirken onun dikkatini dağıtmanın, ardından Bay Delanny'nin aşağılanması ve ölümüne tanık olmanın yarattığı gerginlik enerjisini yok etmiş, sınırları boşanmıştı. Coots, "Mutfaka girene kadar ayak seslerini duymadım," dedi. "Rüzgârdan olmalı." BJ gözlerini açmadan, "Pencerenin kenarında dur ve gözünü sokaktan ayırma, Matthevv," dedi. "Kimsenin gizlice buraya süzül-mesine izin vermemeliyiz." Matthevv mezarlıktan kasabanın uzak kenarına kadar geniş bir görüş alanı sunan pencerenin kenarına yerleşti. Coots'a, "Demek Ruth Lillian sizi patikada buldu," dedi.

"Orası dar bir patikadır, evlat. Beni kaçırması çok zordu." Yorulmuş eşekleri Shinnbone Cut'a getirmeden kısa süre önce Kane'in kızının patikanın ortasında durduğunu görünce tuhaf bir şeyler olduğunu anlamıştı. Dik bir yokuştaki orası ve eşekler yaklaşan fırtınanın

210

kokusunu aldığı için huzursuzdu. Coots Damar'dayken ufkun kuzeyinde biriken bulutları görmüştü, ama henüz Yirminci Mil'in tepesindeki gökyüzünde bulut yoktu. "Büyük bir fırtına kopacak. Bu da bizim yararımıza olabilir. Gece içeriye tıkmak zorunda kalacak ve o kadar yağmur ve gökgürültüsü varken hiçbir şey duyamayacaklar."

Kafası karışan Matthew, "Ne yapmayı planlıyorsunuz?" diye sordu. "Yarın sabah şafaktan önce madencilerin gelmesini bekleyeceğiz sanıyordum."

Coots BJ'ye baktı, BJ de gözlerini açmadan başını salladı. "Anlat ona."

Coots, "Doğrusu şu ki," dedi, "madenciler gelmeyecek, evlat. Her zamanki gibi cumartesiye önce gelmeyecek."

"Ama... neden? Demek istiyorum ki... Ruth Lillian onlara buradaki durumu anlatır anlatmaz, elbette."

"Ruth Lillian onlara hiçbir şey anlatmayacak. Kızı yanımda getirdim."

"Ne? Ama tüm amaç onu buradan çıkarmaktı!"

"Asla Damar'a varamazdı, evlat. Yağmur yağdığı zaman patika tam bir ölüm tuzağı olur. Her yer kaygan ve çamurludur, vadiye kayar. Rüzgâr onu korunmasız dönemeçlerde aşağıya atabilir. Ha, denemek istiyordu. O kızda akıldan çok cesaret var. Ama bunu yapmasına izin veremezdim."

"Şu anda nerede?"

"Yukarıda gözlerden, uzakta. Frenchy ile birlikte."

Matthevv parmakTarihî saçlarında gezdirdi. Bütün bu belanın tek iyi tarafı Ruth Lillian'm güvende olduğunu bilmek olmuştu. Ama şimdi... "Korkunç bir tehlike içinde. O Lieder tohumunu taşıyacak bakire bir kız arıyor. Onu korumak için ne yapacağız?"

Coots, "Kıza bir şey olmayacak," dedi. "Bu gece onları halledeceğim. Her şey ayarlandı." BJ'ye çabucak fırlattığı bakış, BJ'nin itirazlarına rağmen işi çözenin Coots olduğunu anlatıyordu.

Matthevv uyumuş gibi başını salladı. "Peki, tamam öyleyse. Ama ne yapacağız? Planınız nedir?"

"Plan mı? Plan falan yok evlat," diye itiraf etti Coots. "Bu adamlar beni de silahımı da bilmiyorlar. Bu bize bir avantaj sağlıyor. BJ

211

kasabadaki bütün erkeklerin bu gece otelde şarkı söyleyip içki içe.. çeklerini söyledi. Gayet iyi. Fırtına iyice şiddetlenene kadar saklanacağım, sonra tren yolundan aşağıya inip otelin arkasına geçe. ceğim. Mutfak kapısı kilitli değil, değil mi?"

"Kilidenemez. Kilidi yok."

"İyi. Patronu nasıl tanıyacağım?"

BJ, "Tuhaf bakışlı olan," dedi, Matthew belleğinde Lieder'ın yüzünü gözden geçiriyormuş gibi göz kapaklarının ardında gç» lerinin hareket ettiğini fark etti. BJ konuşmaya devam etti. "Keski., yüz hatları. Neredeyse zarif. Ama gözleri şeffaf. Ardında neler olup bittiğini göremezsin."

"İri yarı mı?"

"Orta."

"Kaç yaşında?"

"Söylemesi zor. Otuzdan elliye kadar herhangi bir yaş olabilir. Yüzü ince çizgilerle kaplı. Nefret ve kötülükle büyütülmüş gibi bir görünüşü var.

Herkesle... ödeşmeyi amaç edinmiş bir insan."

Matthevv Coots'a, "Bay Delanny'nin başına gelenleri biliyor musunuz?" diye sordu.

"Evet, BJ bana anlattı. Frenchy'nin bizim tarafımızda olduğuna memnun oldum."

"Benim hatamdı... kısmen en azından."

"Nasıl yani?"

"Frenchy'nin bıçağı almasına izin veren bendim. Lieder üzerinde kullanacağını sanmıştım."

BJ gözlerini açarak, "Belki de kafasında olan buydu," dedi. "Ama Delanny'ye nasıl muamele edildiğini görünce..." Omuzlarını kaldırdı.

"Ya Ruth Lillian? Ona Bay Delanny'nin öldüğünü söylediniz mi?"

"Kızı olması gerekenden daha fazla endişendirmeye hiç gerek yok. Ona üst katta gözden uzakta olmasını söyledim."

"Ya siz, Bay Coots? Sizin de gözden uzakta olmanız gerekmiyor mu?"

"Zamanı gelene kadar buradan kıpırdamayacağım." Kahve fincanını masanın üstüne koydu, belinden eski kaim namlulu VValker-VWhitney Colt'unu çıkardı ve fincanın yanına koydu, sonra kasları

212

p
ağnyormuş gibi bir homurtuyla arkasına yaslandı ve ilk kez BJ allahm belası çizmeleri hakkında yaygara koparmadı! Coots tavana doğru uzun bir iç çekti.

"Kesinlikle başımız büyük belada."

"Evet, efendim, çok doğru." Matthevv, "Peki ne yapacaksınız?" diye sormadan önce yere baktı.

"Ne demek istiyorsun?"

"Otele gittiğiniz zaman ne yapacaksınız? Onu dışarıya mı çağıracaksınız?"

"Ne mi yapacağım?"

"Onu dışarıya mı çağıracaksınız?"

"Ay tanrım. Sen çok fazla Ringo Kid kitabı okuyorsun. Hayır, Matthew onu dışarıya çağırmayacağım ya da başka bir aptalca şey yapmayacağım. Olabildiğince yakına süzülüp onu vuracağım. Ya-pabilirsem sırtından. Kuduz bir köpek nasıl vurulursa öyle nallayacağım."

"Yalnızca... vuracak mısınız?"

"Yalnızca vuracağım."

"Ama hayatında çok fazla sorun ve sefalet yaşamış. Adam... örselenmiş. Ah, adi ve tehlikeli olduğunu biliyorum. Ama gene de..." Matthew omuzlarını silkti.

BJ, Coots'la bakışarak, "Ama gene de ne?" diye sordu. "Ne söylemeye

çalışıyorsun, Matthevv?"

"Bilmiyorum. Yalnızca... şey, insanlar her zaman yaptıkları işlerden dolayı suçlanmamalı. Bazen olur işte. Kimsenin hatası olmadan insanlar zarar görür ve bir şeyler oluverir. BJ, Nebraska Plainsman'-de okuduklarını hatırladı:

Bushnell'in dışındaki bir çiftlikte bulunan o kadınla adam. "Sence ne yapmamız gerekiyor, Matthevv?"

"Şey, belki, biz... biz... tam olarak bilmiyorum!"

"Ama bu adamın kaçık olduğunu biliyorsun, değil mi? Ve ona mantık işlemediğini de biliyorsun."

Coots, "Bak, evlat," dedi. "Çıngıraklı yılan öldürür. Kötü olduğu için değil, ama çıngıraklı yılan olduğu için ve çıngıraklı yılanın işi öldürmektir. Yani yatağında bir çıngıraklı yılan bulursan..."

BJ Matthevv'un kararsızlıkla perişan olduğunu sezdiği için Coots'a soru sorarak, çocuğun üstünden baskıyı aldı. "Patrona iyi nişan alır ve onu vurursan ne yapar"

213

"İyi nişan alırsam onu vururum. Bundan hiç endişe etme."

"Tamam. Ama ya öbür ikisine ne olacak?"

Coots başını salladı. "Evet, ben de bunu düşünüyordum. Ne yapacağımı ve neler olacağını düşünüyordum. Bak ne yapacağız -önceden planlayalım ki, adım adım, hiçbir sürpriz olmasın. İlk atışı yaptığım an ortalık cehennem yerine dönecek, kasaba halkı ve kızlar saklanmak için ortalığa dağılacak ve atış alanımı kapatacak, yani öbür ikisini devirmek zor olabilir. Yanlışıyla başkaları vurulabilir önemli olan ilk atışta patronu devirmek. Bir yılanın başını kesersen, vücudu bir süre kıvrılıp döner, ama hiçbir yere gidemez."

Matthevv başını salladı, bu deneyimli bir adamın söylediği ayrıntıları içine sindiriyordu.

BJ, "Bir silahımızı daha olsa, sana destek olurum," dedi.

Coots şapkasının kenarını kaldırdı ve ona kaslarını çatarak baktı. "Benjamin Joseph Stone, sen kültürlü bir insansın ve idare eder bir eşsin -bok gibi yemek pişirsen bile. Ama bir kavgada iyi silah kullanan bir düşmandan daha tehlikeli olan tek şey, hiç kullanamayan bir dosttur. Hayır, her şeyi hesaba katarsak, başka bir silahımızın olmaması herhalde daha iyi."

"Ama, ben..." diye söze başladı Matthevv.

"Ne var, evlat?"

"Şey... galiba babamın silahını unuttum. Belki ben--"

"O antika tüfek mi?"

"Evet, efendim."

Coots somurttu. "O yakın dövüşte kullanılacak bir silah değil. Özellikle de gece."

"Ama belki oraya gündüz gidebilirim--"

"O sokağı silahla geçerek mi? Evlat, o kadar yakına gidemezsin bile. Seni haklarlar, sen daha... yo, unut gitsin. Ben ne yapacağımı biliyorum. Yalnız yapmam en iyisi. En azından kendi atış alanıma giremem."

BJ, "Bak, Kane Ticaret'e gitsen iyi olur, Matthew," dedi. "Yemek zamanı geldi ve sen hep orada yersin. Bu adamların ortalıkta dolaşmasına yol açabilecek bir şüphe yaratmak istemiyoruz. Bay Kane'e kızının burada ve güvende olduğunu söyle. Fırtınayı açıkla. Onu rahatlatmaya çalış. Yaşlı bir adamdır ve kaçınılmaz olarak endişe duyacaktır."

214

Coots kuru bir sesle kıkırdadı. "Senden daha yaşlı değil. Hatta belki daha genç."

BJ bunu duymazdan gelerek, "Ha, Matthew?" dedi.

"Efendim?"

"Bay Kane'e karanlık basana kadar kızı burada gözden uzakta tutacağımızı söyle. Kasabadan çıkmadığını duymak hoşuna gitmeyecek, bu yüzden onu... biliyorsun... yatıştırmaya çalışman gerekecek."

"Evet, efendim. Bay Kane'le konuştuktan sonra buraya döneyim mi?"

"Hayır, buraya gerekenden fazla dikkat çekme. Şerifin ofisi civarında dola."

"Olur, efendim. Belki önce gidip Ruth Lillian'm babasına söylememi istediği bir şey var mı diye sorsam iyi olacak."

"İstiyorsan sor."

Matthew çatıya çıkan kapağı kaldırdığı zaman Ruth Lillian'la Frenchy'yi ona doğru bakarken buldu, ikisinin de elinde eski bir Harper's Illustrated dergisi vardı. Zaman geçirmek için sayfalarını karıştırıyor, nemden birbirine yapışmış sayfaları dikkatle ayırıyorlardı. Matthew'un çatı katı merdivenini tırmanan ayak seslerini duydukları zaman soluklarını tutup hareketsiz kaldılar.

Matthew yarı özür diler bir tavırla, "Ben... Kane Ticaret'e gidiyorum da," dedi. Ruth Lillian'a onları şaşırttığı için bir mazeret söylemesi gerektiğini düşündü, ama aklına gelen tek şey, "Babana söylememi istediğin bir şey var mı?" oldu.

"Ona karanlık çöktükten sonra geleceğimi söyle yeter. Endişe etmemesini de söyle", Coots her şeyle ilgilenecek.

"Tamam." Matthew orada öylece dururken kendini aptal gibi hissetti. Vücudunun yarısı çatı katının içindeydi ve kadınlar çatının büyük kısmını kaplayan demir yatakta yan yana oturmuş tepeden ona bakıyordu. "Söylememi istediğin başka bir şey var mı?"

"İyi olduğumu söyle yeter."

"Tamam." Basamakları inmeye başladı. Sonra kapağı tekrar itti. "Senin o kıyametlerinden biri kopacak gibi görünüyor."

"Evet."

Matthew başını salladı. "Peki öyleyse... gitsem iyi olacak."

"Tamam."

215

İnmeye başladı, sonra: "Sen iyi misin, Frenchy?"

"Evet, iyiyim."

"Senin için yapabileceğim bir şey var mı?"

"Hayır, sanmıyorum -ha, alt kattakilere yiyecek bir şey... ve ayakkabıya ihtiyacım olduğunu söyleyebilirsin."

"Ayakkabı mı?"

"Evet. Nasıl olursa. Hiç önemli değil."

"Ah. İyi öyleyse... Onlara ayakkabıları söyleyeceğim ve., şey, gu sem iyi olacak."

İki kadın da aynı anda, "Tamam," dedi ve Matthew başının üstüne kapağı kapamadan önce tekrar dergi sayfalarını çevirmeye başlamışlardı. Saçları birbirine değiyordu.

Matthew bir an alt basamakta dururken gerçekliğin yarattığı baş dönmesini hissetti. Bu ikisinin toz ve eski eşya kokan o kapalı yerde birlikte oturmaları o kadar tuhaf görünüyordu ki. Ufak tefek beyaz kız, uzun boylu siyah kadın. Bakire ve fahişe, pürüzsüz yanağın yanında yaralı yanak, her ikisi de New York'un Beşinci Caddesi'nde geçen yılın Paskalya Geçidi'nde moda giysiler sunarken gülümseyen, şehrili genç kadın ve erkeklerin resimlerine bakıyor. Kısa bir süre önce bir tanesi fırtınada hayatım riske atmaya hazırды ve öbürünün bir adamın kurgularına bıçak saplamasının üzerinden bir saat geçmişti.

MATTHEVV BAY KANE'I MASASINDA otururken buldu, tıpkı bir gece önceki gibi.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

Adamın o zamandan beri oradan kalkmadığı gibi tuhaf bir duygu hissetti. Ama bu mümkün değildi, çünkü kendisi gelirken Bayan Bjorkvist'in çıktığını görmüştü ve kadının elinde bir alışveriş torbası vardı.

Bay Kane kapının üzerinde asılı duran çanın çingirtısı durmadan, "Ruth Lillian artık neredeyse Damar'a varmıştır," dedi. "Umarım yağmura yakalanmaz."

"Şey, hayır, efendim. Biliyorsunuz, o--"

"Ne var? Neler oldu?"

216

"Endişelenmeyin, efendim! Ruth Lillian iyi. İyi. Coots'la buluştu I ve onu uyardı, ama kopmak üzere olan korkunç bir fırtına var ve Icoots onun patikadan gitmesinin çok tehlikeli olacağını düşündü. Bu yüzden onu yanında geri getirdi --ama endişelenmeyin. BJ'nin çatı katında saklanıyor. Hiç endişelenmemenizi söyledi, karanlık basar basmak buraya dönecek. BJ onun Coots'u uyarmak için oraya gitmesinin bütün hayatı boyunca gördüğü en cesur iş olduğunu söyledi ve Ruth Lillian güvende ve... her şey. Yani endişelenmemelisiniz."

"Kaç kez 'endişelenmemelisiniz' dediğini biliyor musun? Bu kadar çok endişelenmemelisiniz dediğin zaman... endişe edecek bir şey var demektir." Bay Kane gözlerini muhasebe defterine indirerek gözlerini kırıştırdı. "Demek... geri döndü. Bu adamlar kasabadayken geri döndü." Gözlerini sımsıkı kapattı ve başını yavaşça iki yana salladı.

Matthew Bay Kane'in tıraşsız olduğuna dikkat etti. Her zaman tıraş olurdu, kalbi ona oyun oynadığı zaman bile. "Bayan Bjorkvist ne istiyordu? Pek bir şey almaz da."

"... Hı? Ne?" Sanki Bay Kane bir an uyuyakalmış gibiydi. "Ha... soda bikarbonat ve acı kesici. Adamları dün gece fazla kaçırmış ve bu gece tekrar gitmeleri gerekiyor."

"Ha. Şey, sanırım yemek için kapatsam iyi olacak, ha?"

"Ne? Ah... evet, sanırım. Ama ben... ben..." Cümlesini tamamlamadı. Muhasebe defterini kapattı ve avcunu kapak üzerinde hafifçe gezdirdi, bir şey onu şaşırtmış gibi kaşlarını çatmıştı. Sonra gözlerini kırıştırtarak Matihivv'a baktı. "... ah... yemek için hiçbir şey hazırlamadım."

"Ben hazırlarım, efendim!" Matthew ön kapıyı kilitledi ve dışarıdan görülebilirsin diye Birde Açık tabelasını çevirdi. "Bir kutu domates açıp kızartma yapacağım... içeride ne varsa. Endişelenmeyin, halledeceğiz." Bay Kane onun arkasından oturma bölümüne gitti. Matthevv yemek yapmaya başladı, tıpkı okuldan gelip annesini yemek yapamayacak kadar dövülmüş bulduğu zamanlardaki gibi... ya da yemek yapmaya aldırmayacak kadar berbat halde. Mutfakta dolanırken Bay Delanny'nin ölümünü anlatmaktan kaçmak için konuşacak bir şey bulmak amacıyla düşüncünü yağmaladı. Bay Kane'e

Lieder'm tohumunu taşıyacak bakire bir güzel aradığını da kesinlikle söylemeyecekti. "Baksanıza, hava kesinlikle uğursuzluk kokuyor."

"Nasıl yani uğursuzluk?"

"Şey, bir tür solugunu tutmak gibi. Hiç esinti falan yok. Bir an hava ılık oluyor, bir an sonra soğuk. Ve tadabilirsin... havayı yani. Sizin kıyametlerden biri kopuyor galiba. Ruth Lillian bana Yazı Tura Ku-lübü'ne yıldırım düştüğünü ve sizin onu bir battaniyeye sararak binanın yanmasını seyretmesi için verandaya çıkardığınızı anlat? Yağmur o kadar hızlı yağıyormuş ki, alevlerin kükremesini ve çam damasını duymıyormuşsunuz. Vay canına, tam bir--"

Bay Kane rahatsız bir tavırla, "Bu nedir, Matthevv?" diye sordu.

"Efendim?"

"Neden böyle lâf kalabalığı yapıp duruyorsun? Bana bir şey söylemekten kaçıyor musun --Ruth Lillian'a bir şey oldu! Bunu biliyordum!"

"Hayır, efendim! Hayır, Ruth Lillian iyi. Orada oturup dergi okuyor. Yo, yalnızca..." Yemeklerini kaşıkla kızartma tavasından alıp iki tabağa koydu. "Yalnızca ne?"

Matthew konserve bezelyeyle konserve domatesi karıştırarak soğan doğradığı "güveç"i masaya götürdü. "Buyurun efendim! Fazla bir şey değil, ama babamın dediği gibi hiç yoktan iyidir!"

"Neler olduğunu anlat!"

"Tamam, efendim, anlatacağım. BJ ve Coots planımızı size anlat-mami istedi, böylece Ruth Lillian'ı nasıl koruyacaklarını öğreneceksiniz. Şöyle yapacağız. Karanlık iyice çökünce ve fırtına padaymca Coots gizlice otelin yanma süzülüp mutfaka girecek. Bütün hepsi şarkı söyleyip içki içerlerken kuytuda kalıp dikkatle nişan alacak ve patronu vuracak. Sonra diğer ikisine ne yapabilirse yapacak, bütün o karışıklık ve koşuşturma arasında. BJ ona geriden desteklemek istedi, ama silaha fazla aşına olmadığına karar verdik. Zaten yalnızca bir silahları var. Babamın silahını kullanmayı konuştuk, ama büyük çift mermili tüfeğin yakın dövüşte işe yarayacağına inanmıyorum. Özellikle de karanlıkta.

Onların bana ateş etmelerini önleyerek silahı gün ışığında sokağın karşısına nasıl geçireceğimi düşünmem gerekiyor. Henüz bir yolunu bulamadım, ama üzerinde çalışıyorum."

218

Bay Kane kaşığına eline aldı ve tabağındaki bezelyelerle domatesi dürtüklemeye başladı, sonra kaşığı bir kenara bıraktı. "Başka bir yolu yok mu? Öldürmekten başka bir yol yok mu?"

"Hayır, efendim, yok. Çingiraklı yılanlar gibi, yatağınızdan uzak tutmak zorundasınız, tek yapılacak şey bu."

Bay Kane gözlerini kırıştırdı. "Ne?"

"Kaldı ki olayı başlatan biz değiliz." Bunu ağzından kaçırdıktan sonra Matthevv Bay Kane'e Delanny'yi anlatmanın daha iyi olacağına karar verdi. "Bilmeniz gereken bir şey var, efendim. Bay Delanny öldü."

"Bay Delanny'yi öldürdüler mi?"

"Şey... evet... şey..." Gezinler Otel'i'nde neler olduğunu anlatırken Lieder'in yaptıklarının iğrenç ayrıntılarını atladı: "... BJ aslında onu öldürenin Frenchy olmadığını, yalnızca Lieder'in elinden kurtardığını söyledi, böylece daha fazla işkence etmesin diye ve... şey, böyle oldu işte."

Bay Kane gözlerini kapattı. "Aman Tanrım." Avuç içiyle yüzünü ovuşturdu. "Peki Frenchy'ye ne yaptılar?"

"Bay Lieder onun çirkin yüzünü bir daha görürse öldüreceğini söyledi, bu yüzden biz de onu oradan çıkardık, BJ ve ben, şimdi saklanıyor. Bir şeyler yemeye çalışın, efendim. Sizinle kıyaslandığında iyi yemek pişiremediğimi biliyorum, ama..."

LIEDER, "BÜTÜN İİAYATIM BOYUNCA içtiğim en iyi çay bu, bayan," diyerek Bayan Bjorkvist'in fincanını mavi-beyaz tabağına geri koydu. Bunlar saygınlıklarını kanıtlayan aile porseleninden kalan son iki parçaydı. Dingildek hasır iskemle Lieder'a dar gelmişti, ama gülümseyip bir gezgin olarak her gün böyle bir konukseverlikle karşılaşmadığını ve buna minnet duyduğunu açıklarken çok rahat görünüyordu.

Bayan Bjorkvist iskemlenin kenarında gergin oturuyordu; Kersti pencerenin kenarında perdenin kenarını bükükçe büküyordu; Bjorkvist erkekleri de somurtkan bir tehditkârlık ve korkak bir çeki-niklik karışımıyla kemerin altında dolanıyordu.

219

Gerilime daha fazla dayanamayan Bayan Bjorkvist otele gönderdiği yemeği beğenip beğenmediğini sordu. İyiydi. Bayan Bjorkvist günlük yemeğin fazla matah bir şey olmadığını biliyordu, ama- Lieder günlük yemeği tercih ederdi. Evet, iyiydi. Ama herkesi memnun edecek kadar iyi değilse, başka şeyler de yapa- Hayır, iyiydi işte! Bayan Bjorkvist'in görmek istediği bir şey varsa, o da mutfağında adamların karnını iyice doyurmasıydı, böylece kimse onun cimri ya da - "Bayan Bjorkvist? Neden geldiğimi açıklasam iyi ol? cak. Birincisi, kocanızla oğlunuzu bu gece oteldeki dostluk gecesine davet etmek istiyorum."

"Şey, ben sanmıyorum-"

"İkincisi de, adamlarımın dün onları cezalandırması konusunda kendimi ne kadar kötü hissettiğimi söylemek istedim. Ha, adamlarınızın itaatsizlik ve saygısızlık ettiği doğru, ama kafalarını birbirine tokuşturmak... şey, özür dilemek ve bir daha böyle bir şey olmaması için elimden geleni yapacağımı söylemek istedim."

"Şey, bu-"

"Ama size karşı dürüst olacağım, bayan. Benim çocuklar uygar denilebilecek insanlar değiller. Sertliğe karşı büyük bir eğilimleri var. Elbette bir daha buraya gelip işleri karıştırmalarını önlemeye çalışacağım, ama-"

"İşleri karış-!"

"Paramparça etmek, bayan. Pa-ram-par-ça: Allah esirgesin, o aileye karşı neler yaptıklarını hatırlıyorum. Adamlarınızı mahvedip mobilyaları ateşe vermekten büyük memnunluk duyacaklarını sanırsınız. Ama yo! Yo, bu hayvanlar kadınları tuttukları gibi ahıra sürüklerler, orada... şey, o zavallı kadınları bir kadın nasıl kullanılırsa her açıdan kullandıklarım anlatmayacağım, ama..." Dişlerini sıktı ve başını iki yana salladı.

"Ama... ama... neden biz? Biz bir şey yapmadık ki."

"Haklı bir durum değil, ama böyle. Ama zaten hayat çok nadiren adil olur ve adalet bir genelevdeki namustan daha nadir bir şeydir, Paul'un 7:13'te İovvahlara dediği gibi. Şey, bayan..." Ayağa kalktı. "Gitsem iyi olacak. Bu barbarların şu an ne yaptıklarını ancak Tanrı bilir." Kapıya doğru yürümeye başladı; iki Bjorkvist erkeği de ona yer açmak için beceriksiz hareketlerle geri çekilirken birbirlerinin

220

ayağına bastılar. Lieder kemerli geçitte durdu ve parmaklarını alnına vurdu.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

"Bana neler oluyor böyle? Ne kadar unutkan oldum?" Bayan Bjorkvist'e dönerek gülümsedi. "Vücuduma sıkıca bağlı olmasa kendi kafamı bile unutacağım. Size sormak istediğim bir şey vardı, Bayan Bjorkvist. Adamlarım oteldeki o çinli kızın yardımıyla ihtiyaçlarını gideriyor. Onu tanıyor musunuz? Bana gelince, ben bunu yapamam, çünkü beyaz bir erkeğin aşağı ırktan kadınlara kamışını kullanması doğru bir şey değil bence. Siz de aynı fikirde misiniz, Bayan Bjorkvist?" Kadın dudaklarını ısırırdı. "Oradaki kızlar! Ama, yo, beyaz bir erkeğin--"

"Ama ben bir erkeğim, Bayan Bjorkvist. Et, kemik ve kıkırdaktan yapılmış zayıf bir varlığım. Benim de gidermem gereken ihtiyaçlar var. Bakın ne düşünüyorum, bayan. Düşünüyordum da -sizin izninizle- kamışımı buradaki genç Kersti'ye verebilirim, çünkü o güçlü, sağlıklı, iyi yetişmiş bir kız, ailenizin gururu. Ama bunu ancak kendisi de istiyorsa ve ailesinin izniyle yapabilirim, çünkü ben bir kızı zorlayacak bir erkek değilim ve bunu yapacak bir erkekle kızınızın yan yana gelmesine izin vermeyeceğinizi biliyorum. Kersti'yle benim otelin üst katında birbirimizi rahatlattığımızı bilirlerse, bu hayvanların buraya gelip erkeklerinizi rahatsız etmeye cesaret etmeyeceklerinden eminim. Şimdi, aile meclisini toplayıp doğru olduğuna inandığınız bir karar vermenizi istiyorum. Vicdanınızın sesine uyun. Vicdanına uyan bir insan asla yanlış yapmaz, ben böyle görüyorum." Şapkasını başına taktı, Bayan Bjorkvist'e selam vermek için kenarına dokundu ve çıkmak üzere döndü. Kapıda durdu ve omzunun üzerinden, "Onu bir saat içinde bekliyorum," dedi.

MATTHEVV parmaklarını başının altına sokarak yatağına yatmış, bacada uğuldamaya başlayan rüzgârın sesini dinliyordu. Kane Tica-ret'ten dönerken dağın üzerinde ilk kara bulutu görmüştü.

... o silahı taşıyarak adamların yanına nasıl sokulacaktı...?

Tüfeği kapının üstünden indirdi. Ama öğrendiği için eli tüfeğin üstünde kalakaldı. Silahı tekrar yerine asıp bir süre yatağın kenarı-

221

na oturup gözlerini bir şey görmeden yere dikti. Bir süre sonra kendini topladı ve kanvas torbayı çıkarmak için yatağın altına uzandı. Torbanın içindekileri yatağın üzerine döktü... hazineleri. On iki kocaman el yapımı mermi, Ruth Lillian'm vermiş olduğu altı köşeli yıldız, birinin gömdüğü (neden?) mavi cam şişe, ortasına Amerikan bayrağı dikilmiş (nasıl?) mermer, babasının aptal altın dediği (ama kim bilir?*, belki de değildir) dediği parlak kaya parçası.

... O tüfeği nasıl...?

Masadaki düzgün kitap sırasından Ringo Kid kitaplarından birini; aldı ve kendisine esin kaynağı olabilir miş gibi elinde tarttıktan sonra tekrar yerine koydu ve başparmağını kitapların sırtlarına bastırarak düzgün sıraya soktu. İki kez pencerenin yanına giderek Gezinler Otel'i'ne baktı. Sonra kendini yatağa atarak tavana baktı. Kısık gözlerle ilham kaynağı arıyordu. Yükselen rüzgâr bacada ve şerif ofisinin köşelerinde uğuldayarak girmek için yalvarıyordu.

Ringo Kid olsa ne yapardı...?

UFAKLİK SIKILMIŞTI. OTELİN ÖN penceresinin pervazına yaslanarak sokakta dönüp duran toz bulutlarını seyretti. Sıkıntı... sıkıntı... sıkıntı. Lieder İsveçli kızı yukarıya götürmeli bir saatten fazla olmuştu ve Bobby-Evladım Chinky ile birlikte köşede oturuyor, kızı kamışıyla oynatıyordu. Sıkıntı! Sven Bjorkvist'ten aldığı av tüfeğini bir toz bulutunun tam ortasına nişanladı ve bir binanın köşesinde durana kadar takip etti, sonra tetiği gerdi. Sol tarafındaki bir hareket fark etti ve yanındaki tüfekten çekti.

"Vay canına, bu da nedir!"

O oğlandı, patronun övdüğü çocuk. Sokağın karşısından koskocaman lanet bir silahla geliyordu! Tüfeği omzuna atmış namluyu yumruğuyla tutmuştu, kabza havada sallanıp duruyordu.

Ufaklık tüfeğini doğrulttu ve çift kanatlı kapının yanına giderek, "Orada dur, çocuk!" diye bağırdı.

222

Bobby-Evladım düğmelerini iliklemeden masadan kalktı ve kapıya geldi. Belinden tabancasını çekti. "Orada dur, çocuk!" Ufaklık ona bıkkınca baktı.

Matthevv gülümsedi, el salladı ve onlara doğru yürürken rüzgârın duyulmasını engellediği bir şey söyledi.

Ufaklık, "Orada dursan iyi olur dedim sana!" diye bağırdı. Bobby-Evladım

tabancasının horozunu kaldırdı. Lieder yukarıdan seslenerek aşağıda ne cehennemlik işlerin döndüğünü sordu. Ufaklık oğlanın sokağın karşısından bir silahla geldiğini bağırdı! Söylendiği halde durmuyordu!

Lieder Kersti'yi saçından tutarak dizlerinden kaldırdı ve bir kenara fırlattı. Zaten kızın ağlayıp sızlanmalarından gma gelmişti. Duvara yaslanarak pencerenin kenarından baktı, orada Matthevv ağırlığının bir bacağına vermişti, babasının

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil tüfeği omuzundaydı. Rüzgâr -eketinin eteklerini uçuruyor, yakasını boynuna doğru kaldırıyordu, athev gözlerine eliyle siper yaparak başını kaldırıp Lieder'a baktı e rüzgâra doğru bir şey bağırdı. Sonra pandomim oynar gibi omuz-armı silkti ve aptal aptal sırtıttı. Lieder güldü ve çocuğu rahat bırak-alarını söylemek için aşağıya indi. "Ama ya silah?" diye sordu Ufaklık. "Herhalde oğlan buna kendi kendine karar vermek zorunda kala-ak." Lieder kıkırdadı ve Kersti'ye geri döndü. Ufaklık Mathev'a otele gelmesini işaret etti, ama o silahın teti-inden parmağını çeksen iyi olacak, diye bağırdı rüzgârın içinden! Mathev elini kulağına götürüp omuzlarını silkti. "Duya-ıyorum!" diye bağırdı. "Bir sorun yok mu diyorsun...?" Kendini österdi. "... oraya gelmem konusunda?" oteli gösterdi. Ufaklık, "İlerle!" diye bağırdı. "Ama bir şey yapmaya kalkış-a!" Bobby-Evladım, "Bir şey yapmaya kalkışma," dedi. Ufaklık Bobby-Evladım'a bıkkınca baktı. Mathev gülümseyerek otel kapısına yaklaştı; bir eliyle tüfeğin amlusunu tutmuştu, öbür elini ise içinde bir şey olmadığını göster-ek için önünde iyice açmıştı. Eşiği geçer geçmez Ufaklık tüfeği linden kaptı. Mathev, "Buna ne dersiniz?" diye sordu. "El yapımıdır. Dünya-223

da bir benzeri daha yok. Mermilerini yapmak için babam iki normal çiftli mermininki kadar barut kullanmak zorunda kaldı. Ateş eder mi sence? Eder." Lieder'ın üst katta, öbür ikisinden ayrı olmasını beklemiyordu. Hayal kırıklığına uğradı.

Bobby-Evladım silahı Ufaklık'tan alıp eliyle tarttı. "Ağır."

Ufaklık silahı tekrar ondan kaptı. "Bu şey dolu mu?"

"Hayır efendim. Hiç mermisi yok ve Allanın unuttuğu bu delikte de bulamıyorum. Bu yüzden satmak istiyorum. Cidden iyi bir fiye üstelik."

"Böyle bir şeyle ne avlanır? Ahırlar mı?"

Mathev güldü ve iyi bir şaka olduğunu belirtti. "Tek atışlık, ama adamakıllı delik açar. Eee? İkinizden biri ilgileniyor mu?"

Ufaklık, "Mermisiz bir silah fırtınada osuruk kadar işe yaramaz," dedi.

Matthew, "Bu doğru," diye itiraf etti. "Ama siz gezginsiniz, bahse girerim buna mermi yapacak birini bulabilirsiniz."

Ufaklık, "Yo, gezginler için bu şey fazla ağır ve külüstür," dedi. "Hey, taşımak için üç erkek ve bir oğlan gerekir."

Mathev tekrar güldü, hatta bu kez daha fazla. "Yukarıdaki adamın bu ekipteki tek beyin sahibi adam olduğunu sanıyordum, ama üçünüz de sırayla iyisiniz! Önce ahırları avlamak, sonra fırtınada osuruk, şimdi de üç erkek ve bir oğlan!"

Ufaklık'm yüzü asıldı, ama Mathev Bobby-Evladım'a dönerek, "Ya siz? Bunu taşıyacak kadar iri buluyor musunuz kendinizi?" diye sorarken yüzünde kendinden mennun bir ifade belirdi.

"Elbette!"

"O halde almak istiyorsun."

"Hayır."

"Bakın ne diyeceğim. Öyle bir fiyat söyleye-" Mathev'un omzuna arkadan ağır bir el uzandı.

"Mathev? Aklıma çok komik bir fikir geldi." Lieder merdivenden sessizce inerken bir yandan da gömleğini pantolonun içine sokuyordu. "Üst katta eğleniyordum ki aklıma korkunç bir fikir geldi." Parmakları Mathev'un omzunda kasıldı. "Bu korkunç fikrin ne olduğunu tahmin edebiliyor musun?"

"Hayır, efendim. Adamlarınıza babamın tüfeğini almak isteyip is-

224

temediklerini soruyordum. Buna bozulmayacağınızı umarım, çünkü size zaten teklif etmişim, siz de dediniz ki-

"Ben bu korkunç düşüncenin ne olduğunu tahmin edip edemediğini sormuştum!"

"Hayır, efendim, edemiyorum."

"Hım-m. Şey, orada duruyordum, sadakat yemini diyebileceğin bir şey dinliyordum ki, içimden bir ses bana ya o büyük eski tüfek boş değilse dedi."

"Ben hiç- ama size hiç mermisi olmadığını söylemişim. Babam son mermiyi fi tarihinde kullandı."

"Bunu söylediğini biliyorum. Bana yalan söylemeyeceğini de biliyorum. Ama gerçekten boş olduğunu sanıyor da yanılmışsan? O zaman ne olur, Mathev?"

Gülümsedi. "Küçük bir smav yapmama aldırmazsın, değil mi? Havarilerime katılmak isteyen bir insan küçük bir sınavdan korkmamalı."

"Ne... tür bir smav?"

"Bobby-Evladım, silahını Mathev'un üzerinde tut. (Kaşlarını çatma, evlat. Bu sınavın bir parçası yalnızca.) Şimdi Ufaklık, ona tüfeğini geri verebilirsin."

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mİl

Kolunu Matthevv'a doladı ve kendisine doğru iyice çekti, o kadar yakınma çekti ki uzun namlulu silahın hedefi oldu kendisi de. "Çok yakınında duracağım, evlat, yoluna engel olmamak için. Şimdi, o silahın boş olduğuna tamamen inanıyorum, ama ne derler bilirsin... birini öldüren silah genellikle boş olandır. Bak sınav nasıl olacak. Senle ben, heyecan ve beklenti içinde olan utangaç gelinin oturduğu yere doğru yürüyeceğiz." Chinky'nin oturduğu yere doğru Majjthevv'u yanı sıra sürükledi. Chinky onlara doğru boş boş baktı. "Şimdi Matthevv, silahının horozunu kaldır. Kaldır!"

"Yemin ederim, efendim, bu silah hiç de—"

"Horozu kaldır, evlat!"

Matthevv klik sesini duyana kadar horozu kaldırdı.

"İşte böyle. Şimdi şu geline nişan al. Ha, ortaya bir yere nişan alsan da olur, çünkü bu şey dolu çıkarsa —bir mucize eseri filan— yemek borusundan kış deliğine kadar her şeyi havaya uçurur."

Chinky'nin gözleri karışık duygularla Matthevv'u inceledi, sonra kafasına dank eden panikle gözleri büyüdü. Ayağa kalktı ellerini göğsünde kavuşturdu.

225

Matthew yutkundu. "Merak etme, Chinky. Dolu değil. Biz yalnızca... eğleniyoruz."

"Tetiği çek, evlat."

Chinky'nin ağızı açıldı, başını iki yana salladı. Gözleri sessiz bir yalvarmayla Matthevv'a dikildi.

"Tetiği çek!"

Chinky'yi daha fazla eziyetten kurtarmak için Matthew tetiği çekti, horoz düştü. Chinky'nin yüzünden kan çekildi. Dizleri büküldü. Yıgırlı gib, oturdu.

"Gördünüz mü?" dedi Matthew. "Size hiç mermi olmadığını söylemiştim! Ah Chinky, gerçekten özür dilerim."

Lieder kakhahadan kırıldı, Matthew'un omzundaki pençeleri gevşedi. "Bunu biliyordum! Senin doğru kumaştan yapıldığını biliyordum! Hiçbir havarimin bana ihanet etmeyeceğini biliyordum! Ama seni sınamak zorundaydım, çünkü uğursuz önseziler Tanrı'dan gelebilir ve bunları gözardı eden insanlar Kader'in tekmesini yer. Umarım beni anlıyorsundur, Matthew. Umarım beni affedersin — ha, unuttuyordum. Sen fazla affedici değilsin, öyle değil mi?" Kıkırdayıp Matthew'un saçlarını karıştırırken Matthew eklemelerinin çürük içinde olduğunu fark etti. OMUZLARINA ATTIGI BATTANIYENİN ALTINDA sırlıklam titremekte olan Matthevv, yağmur teneke çatıda gürültüler çıkarırken şerifin ofisinin karanlığında oturuyordu. Babasının tüfeğini omzuna atmış otelin karşı tarafına geçmek üzereyken hava aniden patlamış ve gökyüzü kararmıştı. İlk iri yağmur damlaları küçük gölcükler oluşturdu. Matthew daha koşmadan bardaktan boşanır gibi bir yağmur indi; sırlıklam halde kapısına vardığında yolun tozu kaygan bir çamura dönüşmüştü.

Karnı hâlâ kasılı durumdaydı, otelde oynadığı oyundan dolayı boğazında acı bir tat vardı. Chinky'nin işin içine gireceği aklına hiç gelmemişti ve ona silahı doldurmadığını söylemesinin hiç yolu

226

yoktu. O gün öğleden önce uzun uzun düşündükten sonra Ringo Kid olsa böyle oynayacağına karar vermişti. "Manevra"nm (Bay Anthony Bradford Chumms Ringo'nun hilelerine böyle diyordu) en zor kısmı, o el birdenbire omzuna inince Öteki Yer'e kayma isteğiyle savaşmak olmuştur. Ama manevra işe yaramıştı; bir daha onu silahla gördüklerinde rahatlayacaklar ve tetikte olmaktan vazgeçeceklerdi. Yarım saat sonra yemek için Kane Ticaret'e gideceğini hesaba katarak sobayı yakmaya deymeyeceğine karar verdi; BJ'nin verdiği talimat uyarınca şüphe çekmemek için her zaman ne yapıyorsa onu yapacaktı. Hava kararır kararmaz Ruth Lillian binaların arkasından dükkânın arka kapısına gelecek, Matthevv da Bay Kane de Coots'un planında bir değişiklik olup olmadığını öğreneceklerdi. Matthew battaniyeyi boğazına kadar çektiikten sonra lambasını yakmak için masaya gitti, çünkü saat henüz beş olsa da pencerenin ardındaki sokak fırtına karanlığına bürünmüştü. Kibriti yakmakta zorlandı, çünkü titremesi kibriti de titretiyordu. Kibrit yandı; Matthew lambanın camını çıkardı; yayılan sarı ışık duvara yasladığı babasının silahını aydınlattı. Matthevv yatağın kenarına diz çökerek kanvas torbayı çıkardı ve tüfeği kırıp torbadan bir mermi aldı. Mermiyi silaha koymaya çalıştı... ama yapamıyordu! Merminin balmumu kayganlığı ürpermesine neden oldu ve mermiyi yatağın üstüne attı. Bu duygudan kurtulmak için avuçlarını pantolonuna iyice sildi ve panik duygusunu atmak için boğazını temizledi. Uzun, derin soluklar aldıktan sonra dişlerini sıkıp mermiyi tekrar almak için kendini zorladı ve...

t-

Arka kapı güm diy# açıldı!

Kersti çatıdan akan yağmurun arasından içeriye girdi. İliklerine kadar ıslanmıştı, ıslak elbisesinin içinden koyu renk meme başları görünüyordu.

"Kersti!" Mermiyi tekrar kanvas torbaya koyarak torbayı yatağın altına ittikten sonra kapının yanına gitti ve kapıyı kapatmak için yağmur perdesine uzandı. Gömlek kolu dirseğinden manşetine kadar sıırılsıklam oldu. Kapıyı kapatmak yağmurun sesi değiştirerek teneke çatıyı döven sesler haline getirdi. "Al." Battaniyesini kızın omuzlarına koydu. "Neyin var senin, böyle bir fırtınada neden geldin. Annen seni mahveder ve—" Sustu. Kızın yüzüne vurulmuştu.

227

Yanağında bir çürük vardı ve üst dudağı şişmişti. "Neler oldu?" Kersti saçlarından yağmur damlaları akarken soğuk ve zavallılıktan titreyerek durdu. "Gel otur. Ateş yakacağım." Birkaç gün önce kuruttuğu tertemiz "öbür gömleği"ni ipten çekti. "Al, saçını kurula bununla. Ne oldu, Kersti?" "Annem, o..." Konuşmakta güçlük çekiyordu, çünkü ağzını açtığı anda dişleri birbirine vuruyordu. "... beni evde istemiyor. Bana... otele... geri dönmemi... söyledi."

Matthew sobada kuru odun yakıyordu, kasabaya çıra kaynağı gören yıkılmış binaların duvarlarından almıştı bunları. "İşte, sobanın yanma otur. Ne demek istiyorsun otele dönmekle?" Kersti soğuk ve duygudan kırık bir sesle açıklarken Matthew ayaklarının dibinde diz çökerek sobaya önce büyük odunlar, sonra da demiryolu kömüründen küçük parçalar attı. Lieder ailesine Kersti'nin gelmesini istediğini söylemişti ve eğer gelmezse adamları babasıyla Oskar'ı tekrar dövecek, evi tarumar edecek ve kendisiyle annesine iğrenç şeyler yapacaklardı. Sonra Lieder bunu düşünüp vicdanlarına danışmalarını söyleyerek evden ayrıldı. Bu yüzden annesi, o... Kersti sustu.

Başını sobadan kaldırmayan Matthew, "Annen sana gitmeni mi söyledi?" diye sordu. "Yo. Yo, bana gitmemi söylemedi. Yalnızca..." Kersti akan burnunu çekti.

"Yalnızca..."

"Ellerini sobanın üzerine tut. Isıtmaya başlıyor."

Kersti ellerini sobanın üzerine tuttuktan sonra yanaklarına götürdü.

Matthevv, "O yalnızca... ne?" diye sordu.

"Bana bağlı olduğunu söyledi. Doğru olduğunu düşündüğüm şeyi yapmalıydım. Ama babamla Oskar'ın bir dayağı daha kaldıracaklarından emin değildi. Karşı koyabilirlerdi, ama o zaman da kesinlikle öldürülürlerdi... ama bana bağlıydı. Bunca yıldır saçını süpürge ederek yarattığı her şeyin kırılıp yıkıldığını görmek yürek burkucu olacaktı... ama ben doğru olduğuna inandığım şeyi yapmalıydım. Sonra köşeye gözlerini dikti... hiç ses çıkarmadan ağlıyordu. Sonra..." Kersti omuzlarını silkerek burnunu çekti.

"Sonra ne?"

228

"Şey, kendimi o patrona vermezsem adamlarının gelip her ikimize de tecavüz edeceklerini ve namusumu zaten kaybetmiş olacağım için... ama bana bağlıydı."

"Demek sen de otele gittin?"

Kersti başını salladı, sonra sıkıllı dişlerinin arasından kesik hıçkırıklarla ağlamaya başladı.

Artık sobanın üstü el değmeyecek kadar ısınmıştı, ama yan tarafları o kadar sıcak olmadığından Matthevv avuç içlerini sobanın yanına bastırdı, ta ki dayanabileceği kadar ısınana kadar, sonra ellerini boğazına götürdü... okuldan ıslanmış ve üşümüş olarak geldiğinde annesinin yaptığı gibi. Annesinin yatıştıracı ses tonuyla, "Tamam, Kersti," dedi. "Merak etme. Her şey yoluna girecek." Ama küçük bir çocukken bile bunun bir yalan olduğunu bildiğini hatırladı; her şey yoluna girmeyecekti. Artık soba iyice yanmış olduğundan kapıyı açtı ve eski demiryolu deposundan kaptığı kömürü içeriye aldı. "İşte! Kısa sürede tost kadar sıcak olacaksınız!" Annesinin yapmacık ve umarsız iyimserliğini kendi sesinde duyabiliyordu ve otele olanları öğrenmek istemediği için saçma sapan konuştuğunu da biliyordu. Nedense Kersti'ye davranışından dolayı bunun kendi hatası olduğunu hissetti.

Ama Kersti'nin konuşmaya ihtiyacı vardı. Soba kapağının ardındaki parlaklığa gözünü dikerek dilinin ucuyla yarık dudağına değdi. Sonra bıkkın bir tekdüzellikle konuşmaya başladı. "Beni üst kata götürdü ve yatağa oturmamı söyledi, benimle konuşmaya başladı... çılgınca şeyler, ama çokxsamimi, ne demek istediğimi anlıyor musun? Tohumunu taşımaya lıyık olmadığımı bildiğini söyledi, ama kasabadaki tek kadının annem ve oteledeki orospular olduğunu düşünürsek benimle yapmak zorundaydı. Böylece o... onunla oynamaya zorladı beni, ama kamış kalmıyordu... şey, kalkıyordu ama kalkmış halde kalmıyordu ve bu da onu deliye döndürdü. Tam bir deli gibiydi! Ne zaman bacaklarımı ayırıp içime girmeye başlasa kamış büzülüyordu. Adam küfredip dişlerini sıkıyordu. Hiçbir zaman bir kadını yapmadığından emin oldum... en azından normal bir biçimde. Sonra o... o beni saçından kavrayıp sürükledi ve bir kadını yapmadığını kimseye bir kez olsun... bir kez olsun... anlatırsam derimi yüzeceğini söyledi! ve bunu tam bir

yavaşlıkla yaptı! Hıçkırmaya başladım,

229

çünkü korkmuştum ve çünkü saçımı çekip duruyordu! Ağlamam onu kızıştırdı galiba, çünkü kamışı tekrar sertleşti, ama içime girmeye çalışır çalışmaz tekrar yumuşadı, bu yüzden öfkeleni ve yumruğunu duvara vurdu, ta ki eklemleri açılana kadar, gözlerinde de yaş vardı. Kamışının kalkmamasının kendi suçu olmadığını söyledi. Bir zamanlar biri kamışına cetvelle vurmuştu. Sert! O günden beri de... ama ona yardım etmek için yapabileceğim bir şey olduğunu söyledi ve beni yataktan çekerek dizüstü çöktürdü, saçımdan tuttu ve işi. koyulmamı söyledi, ben de... ben de..." Boğazından tuhaf bir şey çıkardı. "Başka ne yapabilirdim?" Gözleri Matthevv'unkileri araştırdı. "Yani... başka ne yapabilirdim?" Matthew gözlerini kapatıp başını iki yana salladı... Kendi hatası. Kersti bir süre konuşmadı, ama Matthew onun yutkunarak gözyaşlarını engellediğini duyabiliyordu. "... sonra adamları aşağıdan bağarmaya başladı, senin sokağın karışısından bir silahla geldiğini söylediler. Memnun olmuştum, çünkü beni oradan çıkarmak için geldiğini sanıyordum. Ama öyle değildi. O... biliyorsun... işini gördükten sonra... dayaktan canımı çıkarmasını istemiyorsam hiç ses çıkarmamamı söyledi, sonra ayak uçlarına basarak alt kata indi. Çok geçmeden geri geliyor, güler ve tekrar başlıyor ve fırtına patlıyor ve yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyor ve bu onu bir tür kızıştırıyor, ama gene de şeyi kalmıyor, bu yüzden tam deliye döndü ve yüzüme tokat atarak ona hile yaptığımı söyledi! Bakire falan değildim! Bu yüzden sertleşmiyordu! Ben de ona haklı olduğunu bağırdım! Bakire değildim! Bakire istiyorsa neden saçlarım topuz yapan Ruth Lillian Kane'i almıyordu ve ben-!" Kersti hıçkırıklara boğuldu. Matthew bir an sersem sersem baktıktan sonra kollarını beceriksizce kıza doladı ve kısmen rahatlatmak için kısmen de ağlamasını kessin de düşünebilsin diye kıızı okşadı. Akıllı korkunç bir gerçeğe takılmıştı. "Sen... sen ona Ruth Lillian'ı mı söyledin?"

"Ağzımdan kaçiverdi! ben dayak yerken onun emin bir yerde saklanıyor olması adil değil! Adil değil!" Matthew kaskatı kesilmişti, Kersti onun sessiz suçlamasını hissediyordu. "Benim hatam değildi! Suratıma tokat yemiş ve onu o şekilde yapmaya zorlanmıştım!"

Ama Matthevv başını iki yana sallamaya devam etti, gözlerini odanın köşesine yıkılmış gibi dikmişti.

230

Soba artık sıcaklık yayıyordu, Kersti öbür tarafını ısıtmak üzere döndü. Matthevv ayağa kalkarak pencerenin yanına gitti. Pencere pervazından sızan rüzgâr Kersti'nin gözyaşları ve salyasından ıslanmış omzunu ısıttı. Çatıdan akan yağmurun arasından sokaktaki çikolata rengi çukurları görebiliyordu, çukurların yüzeyi yağmur damlalarının altında dans ediyordu.

Boğazını temizleyerek, "Nasıl kaçtın?" diye sordu.

"Patron adamlarını geceki parti için herkesi toplamaya gönderdi. Aşağıya inerken beni odaya kilitledi. Aşağıdan hiç ses duymayacaklarımdan emin olana kadar bekledim, fırtına ve şarkıları yukarıdan ses duymalarını engellerdi. Arka pencereden çatıya çıktım ve oradan sokağa kaçtım. Eve gittim, anneme başıma gelenleri anlatarak ağlamaya başladım, ama annem iş işten geçtikten sonra ağlamanın hiç yararı olmadığını, belki otele kalsam daha iyi olacağını söyledi, böylece o patronun elinin altında olurum. Benim hatam olduğunu söylemiyordu. Yo, hiç de söylemiyordu! Ama bozuk mal bozuk maldır ve tamir etmek yararsızdır. İstedığı en son şey, o adamın gelip beni aramasıydı. Deliye döndüm, geneleve gitmemi istiyorsan tamam o zaman dedim! Ben de öyle yapacağım! Bir orospu olacağım! Ona gelince, cehenneme kadar yolu vardı. Cehenneme kadar! Kapıyı güm diye çarparak çıktım. Yağmur altındaydım, otele herkes şarkı söyleyip gülüyordu. Bu yüzden buraya geldim. Gidecek başka yerim yoktu. Yani... I aşka nereye gidebilirdim ki?"

Matthevv ona ısınana kadar orada rahatlıkla kalabileceğini söyledi. Ama sonra BJ'nin çatısında daha güvenli olurdu. Frenchy ve... Frenchy'le birlikte. Ruth Lillian'ın yakınında babasının dükkânına gideceğini biliyordu. "Biraz sonra Kane Ticaret'e gitmem gerekiyor. Ölümüne ısıtmak istemiyorsan battaniyemi alsan iyi olur."

"Matthevv?"

"Hı-ı-ı?"

"O adama Ruth Lillian'ı anlattığımı için bana kızdın, değil mi?"

"Yo, kızmadım. Ben yalnızca... Tanrım, Kersti! Nasıl söyleye-bildin? Ne düşünüyordun?"

"Suçlanacak kişi ben değilim!"

Matthevv ona dik dik baktı. Sonra gözlerini kapatıp başını iki yana salladı.

231

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

Kersti sesinde savunmaya geçmiş bir tonla, "Zaten," dedi, "O orospu çocuğu o kadar deliye dönmüştü ki, herhalde bana hiç dikkat etmemiştir. Bahse girerim beni duymamıştır bile."

Matthew ona üzgün üzgün baktı. "Hayır, duydu."

KARANLIĞIN ÇÖKMESİYLE UFUK BOYUNCA fırtına bulutlarında şimşekler görülebiliyor, ama hiç durmadan gelen gökgürültüsü, teneke çatılarda ve ahşap duvarlarda durmak bilmeyen tacizine devam eden şiddetli yağmurdan dolayı pek duyulmuyordu.

Matthevv bir terk edilmiş binadan öbürüne geçerek Kane Ticaret'e doğru giderken yağmurun arasından Gezgînler Otel'i'ni şöyle bir gördü. Bütün lambalar yanıktı ve pencereler yağmurdan dolayı altın gibi parlıyordu. Piyano sesini duyamadı, ama pencerelerde gölgeler vardı; vaizler bir dostluk gecesinin daha keyfini çıkarıyordu.

Matthevv Bay Kane'i üst kattaki mutfakta buldu, önünde hiç el değdirmediği yemeği, hâlâ karanlıkta oturuyordu.

Matthevv, "Ruth Liman daha gelmedi mi?" diye sordu.

Bay Kane başını iki yana salladı.

"Şey, endişelenmeyin, efendim. Biraz sonra burada olur." Lambayı yaktı, mutfak masasının üzerine koydu. Bay Kane düşüncelerini bölen ışığa gözlerini kırptırarak baktı. Matthevv, "Ruth Lillian'a bir şeyler ısıtsam iyi olacak," dedi. Konserve bezelye ve konserve domates karışımı (soğanla birlikte) hâlâ sobanın arkasında duruyordu. Matthevv ateşe biraz kömür ekledi, çok geçmeden ateş canlandı. İsrâf olmasın diye Bay Kane'in tabağını bir kâseye koyduktan sonra bir kutu mısırlı biftek açtı, çatalıyla keserek domates ekledi. Bay Kane bu hazırlıkları şaşkınlıkla izliyordu. Güveç kaynamaya başladığı sırada gökgürültüleri uçuşumun ardındaki ovalığa doğru ilerlemişti.

Dükkanın arka kapısının açıldığını ve Ruth Lillian'ın rüzgâr çarpmasını diye kapıyı tuttuğunu duyular. "Baba?"

Kız merdivenleri hızla çıkarken, Bay Kane kızını kollarına almak için ayağa kalktı, ama arada masa olduğu için kucaklaşmaları tam

232

olmadı, bu, söze önem veren mantıklı adamın birçok davranışı gibi beceriksizceydi. Kızın Coots'dan ödünç aldığı, sular damlatan kocaman parka nedeniyle bu beceriksizlik daha da arttı.

Bay Kane kesik kesik, "O kadar... endişelendim ki..." dedi. "Aklıma... her tür... korkunç şey geldi."

"Ben iyiyim, baba," diyen Ruth Lillian parkasını çıkarıp köşeye koydu. "İyiyim işte."

Merdivenlerden çıkan BJ, "Yalnızca iyi değil, harika!" dedi. Rüzgârdan dolayı kapıyı kapatmakta epeyce güçlük çekmişti. Kızla birlikte gelmeye karar vermişti, çünkü Coots'un... Allah bilir hangi tehlikelerle karşı karşıya gelmesini beklemeye dayanamıyordu. "Ruth Lillian Coots'u uyararak iyi iş yaptı. Ama Coots'un onu durdurması iyi olmuş. Bu yağmur patıkayı tam bir ölüm kapanma çevirirdi."

"Evet, sanırım öyle. Ama gene de..." Bay Kane masadaki yerine döndü. Bu arada Matthevv da BJ için bir tabak bulmuş, güveci servis ediyordu. Ruth Lillian iştahla, BJ dikkatle yedi, Bay Kane hiç elini sürmedi.

BJ bir lokmayı kaşığının ucuyla dürterek, "Bu şeyin bir adı var mı?" diye sordu. BJ'nin Bay Kane'in dikkatini dağıtma niyetini anlayan Matthevv, "Evet, efendim," dedi. "Ben buna 'Yirminci Mil Güveci' diyorum."

"Hımm. Şey, belki yirmi mil yeterli bir uzaklıktır. Üst tarafınday-san tabii." Tekrar doldurması için tabağını Matthevv'a uzatan Ruth Lillian, "Bence çok lezzetli!" dedi sadık bir tavırla.

"Şey, de gustibus non disputandum est*, ya da zevkten yoksun olanların sürekli bize söyledikleri sözler." Matthevv'a döndü. "Tam ben çıkarken Kersti Bjorkvist ahıra geldi. Senin evinde olduğunu söyledi."

"Sana... başka bir şeyden söz etti mi?"

"Annesinin onu sokağa attığını yalnızca. Merak ettim, neden atmış?"

"Ha... bir tür kavga." Matthevv Bay Kane'in otelde Kersti'nin başına geleni öğrenmemesi gerektiğini biliyordu.

"O ve Frenchy ahırdaki büronun ışığını yanık bıraktılar, ateş de yanıyor, belki adamlar gelip bakar diye."

Zevkler tartışılmaz.

233

"Coots ne zaman—"

BJ hemen sözü kaptı. "Her an olabilir!" Sonra gerginliğini biraz olsun azalttı.

"Demek istiyorum ki... çok yakında gidecek herhalde. Fırtına kasaba üzerinde patlayana kadar bekleyeceğini söyledi. Fırtınanın, çıkarabileceği gürültüyü engelleyeceğini düşünüyor."

Bay Kane, "Çok cesur, şu senin arkadaşın," dedi.

BJ yalnızca, "Evet," cevabını verdi.

"Başka bir seçenek yok anladığım kadarıyla? Başka bir yol yok. şeyden başka..."

"Bu adamlarla yok. Matthew size Bay Delanny'ye yaptıklarını anlattı mı?"

Bay Kane başını salladı ve gözlerini tabağına indirmiş kızma tereddütlü bir bakış fırlattı. Frenchy ona ne yaptığını anlatmıştı. Ve de nedenini.

BJ, "Yok," dedi. "Bu tür adamlarla başka bir yolu yok."

"Herhalde haklısımdır, ama..."

"Ama ne?"

"Her şey öyle karmaşık ki. O adamın tehlikeli ve kötü olduğunu biliyorum, ama öte yandan Matthevv bana Frenchy'nin gitmesine izin verdiğini de anlattı.

Avından onu yoksun etmesine rağmen gitmesine izin vermiş. Neden bunu yapsın?"

BJ, "Bilmiyorum," dedi. "Belki köpeklerin insanlardaki korkuyu sezmesi gibi, bazı insanlar da kurbanlarındaki paniği seziyor ve bu onları bir şiddet

çılgınlığına sürüklüyor. Ama eğer korkmuyorsanız -bunu gözlerinizde göremiyorlarsa- saldırmıyorlar, çünkü bütün kabadayılar içten içe korkaktır.

Arınma sınavından tek başına geçen bir gençle ilgili kızıl derili efsanesini hatırlıyorum. Meditasyondan çıktığı zaman çevresini aç kurtlarla sarılı buldu,

ama konsantrasyonunu sevgili annesinin imgesine vererek hayatta kaldı ve kurtların arasından yavaşça yürüdü, kurtlar onda korku kokusu almadılar. Belki

de Frenchy'nin Lieder'a diklenmesi... gözlerinin içine bakarak meydan okuması..." BJ omuzlarını silktiler. "Zavallı Chinky utangaç ve itaatkârken...

mükemmel kurban. Hissettiği terör işkencecilerini heyecanlandırıyor."

Bay Kane, "Belki de haklısınızdır," dedi. "Ama ya Matthevv? O Lider ona bayılıyor. Neden?"

234

BJ, "Hiç fikrim yok," diye itiraf etti. Sonra Matthevv'a döndü: "Senin evine geldiğinde ne oldu? Ona diklendin mi? Destek olmayı reddettin mi?"

"Hatırladığım kadarıyla hayır. Yalnızca konuştuk... ha, evet! Bay Anthony Bradford Chumms hakkında bir yorum yaptım -Ringo Kid kitaplarını yazan adam- ben de ona Bay Chumms'a hakaret etmesine katlanamayacağımı söyledim. Sanırım bu ona diklenmekti... öyle sayılır."

Bay Kane, "Belki de sende kendisinden bir şeyler gördü," diye öne sürdü.

"Hareketlerimizde itiraf etmek istediğimizden daha fazla kibir var."

Matthevv, "Benzer bir yanımda olduğunu hiç sanmıyorum," dedi. "Babasının onu dövdüğünü söyledi. Muhtemelen okulda da çocuklar onu kızdırıp alay ediyordu."

BJ Ruth Lillian'a hızlı bir bakış fırlatarak, "Senin gibi mi?" diye sordu. Kızla o öğleden sonra bir saat boyunca Matthew'u konuşmuşlardı.

"Benim gibi mi? Babam beni asla dövmez. Okulda hiçbir çocuğun benimle alay etmediğine de bahse girebilirsiniz. Ben asla buna tahammül etmezdim!" Ruth

Lillian'ın gözlerini üzerinde hissediyordu ve ona babası bir ayyaş olduğu ve annesini dövdüğü için Benson oğlanların kendisiyle alay ettiğini anlattığını

hatırladı. Gözlerini kaçırmaya çalıştı, kızmkilere bakmak istemiyordu. Onun kendisine ihanet ettiğini hissediyordu. Lieder'la ortak hiçbir yanını

göremiyor-du! Lieder'm neden her ikisinin de "örselenmiş çocuklar" olduğunu söylediğini bilmiyorgu! Ona öyle geliyordu ki-

Pencereden kör edici bir ışık geldi. Kulakları sağır edici bir gök-gürültüsü Kane Ticaret'in duvarlarını sarstı. Sonra iki şimşek çatırtısı art arda odada

burnu kaşındıran bir ozon kokusu bırakırken, pence-relerdeki şekiller gözlerinde oynadı, ama ışıklarla karanlıklar tersine dönerek.

Şimşekte Bay Kane yutkundu, artık iskemlesinde dimdik oturuyor, açık ağzından kısa hızlı soluklar alıyordu, göğüs ağrısı korkusuyla doğru dürüst soluk almaya

korkuyordu. Ruth Lillian uzanıp onun elini tuttu, ama babasının soluğu yavaşlamaya başlamıştı bile, çok geçmeden hafifçe gülümseyip, "Tanrı küçük

şakalardan hoş-

235

lanır, insanları böyle korkutmaktan. Bundan sonra ne olacak bakalım? Tam merhametli eline uzanmışken şok edici bir vızıltı mı?" Herkes biraz güldü, ama

Bay Kane'in yüzü hâlâ kül gibiydi ve alnında boncuk boncuk terler vardı.

BJ, "Artık oturmanıza hiç gerek yok, Bay Kane," dedi. "Yatakta olsanız da Tanrı sizi korkutabilir."

Bay Kane hafifçe kıkırdarak, "Çok doğru," dedi. "Hatta daha iyi. Küçük şakalarıyla kâbuslarımızı karıştırabilir."

Herkes tekrar biraz daha güldü. Bay Kane kızının elini tutarak iyi . -olduğunu anlatmak istedi. Sonra ayağa kalkarak odasına gitti.

FIRTINA İYİDEN İYİYE KOPMUŞTU ve Coots oteldeki partinin muhtemelen artık iyice

çığırmdan çıktığını tahmin ediyordu. Zaman gelmişti. Tabancasına altıncı kartuşu taktı. Birçok deneyimli tetikçi gibi, iş yaparken horozun altındaki mermi yerini

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
hep boş bırakırdı, çünkü bir keresinde Matthew'a açıkladığı gibi, horoz bir şeye takılır-sa insan ayağından vurulabilirdi... ya da daha kötü bir yerinden. Alışkanlık gereği ceketine bir avuç dolusu kartuş koydu, ama ilk altı atışta işini bitiremezse, tekrar doldurma şansı bulamayacağını biliyordu. Frenchy çatı katının merdiven dibinde durarak onun basit hazırlıklarını seyrediyordu.

"Dikkatli olacaksın, duydun mu?"

Coots başını salladı.

"Bu iş için epeyce yaşlısın."

"Tanrı biliyor ya, çok doğru."

"O halde neden yapıyorsun?"

"Bil bakalım neden." Şapkasını sıkıca başına çekti ve fırtınaya çıktı.

ÜÇÜ GERGİN BİR SESSİZLİK içinde lambanın çevresinde oturdu. Bir sonraki gökgürültüsü ve şimşegi bekliyorlardı.

23\$

BJ bir şey söylemiş olmak için, "Geç oldu," dedi.

Ruth Lillian, "Sizce saat kaç?" diye sordu.

"Geceyarısına yakın. Tam olarak bilmiyorum. Saatim üç-dört yıl önce kırıldı,

Yirminci Mil'de işlerin ne kadar yavaş olduğunu düşünerek zahmet etme--"

"Ruth Lillian!" diyen Matthevv onun sözünü kesti. "Kasabayı terk etmen gerekirse diye valizini hazırlamaya başlasan iyi olur bence."

"Sen neden söz ediyorsun?"

"Her şeyi düşündüm. Kader'e kadar demiryolu raylarını izleyebilirsin. Yağmur ve kaygan raylardan falan dolayı zor olacak, ama gitmen gerek, fırtına olsun ya da olmasın."

"Babamı bırakamam! Bu kadar hasta ve zayıfken olmaz."

"Gitmen gerek, Ruth Lillian. Anlamadığın şeyler var. Bay Lieders, o..." Matthevv yutkundu. "Bakire bir kız arıyor. Tohumunu taşıması için. Bir oğlan istiyor... şey, kendisi öldükten sonra savaşım sürdürsün diye."

BJ, "Hangi savaşı sürdürsün diye?" dedi.

"Yabancılarla ve Washington D.C.'ye ve -bilmiyorum keresteci olmayan Yahudilere ve o kitaptan çıkardığı başka şeylere karşı bir tür savaş. Önemli olan şu, Ruth Lillian, bakire bir kız bulmayı amaçlıyor."

"Ama benim kasabada olduğumu bile bilmiyor."

"Artık biliyor."

BJ hemen, "Nasıl öğrendi?" diye sordu.

"Kersti anlattı... anja onun hatası değildi. Ağzından kaçtı. Dayak yedi, kötü muamele gördü. Cidden kötü demek istiyorum. Şimdi de seni arayacak, Ruth Lillian. Bunu biliyorum. Bu kadar fırtına falan varken herhalde bu gece değil, ama yarın kesin. Bu yüzden buradan gitmen gerek. Anlıyor musun?"

Ruth Lillian bir süre suskun kaldı. "Evet. Evet. Anlıyorum. Ama Bay Coots bu gece onu haklayacak."

"Evet ama... ya başka bir şey olursa?" dedi Matthew. "Ya Coots onu haklayamazsa? Gitmeye hazır olmalısın!"

BJ saldırıya geçerek, "Ne demek Coots onu haklayamazsa?" diye sordu. "Coots onu haklayacak! Başka bir şey olur da... Peki öyleyse, Ruth Lillian'ı korumak zorunda kalacağız. Senle ben."

237

"Nasıl?"

"Bilmiyorum, Matthevv! Bir şey bu.'uruz -babanın o silahı olmaz mı?"

"Hiç işe yaramaz! Kullanamam! Bir süre önce doldurmaya çalıştım, ama yapamadım! Dokunamadım bile... mermilere! Ellerim...!" Matthew'un gözleri sağa sola kaymaya başladı.

"Hey, evlat! Rahatla!"

"Ama ben... dokunamadım... bile... bile... bile..."

*>

"Matthew? Matthew!"

Soluğu sakinleşti; gözleri yumuşadı; uzun uzun iç çekti ve otelin ışıklarının yansıdığı penceredeki yağmura doğru baktı. Fırtına bir an yavaşladı ve piyano eşliğinde şarkı söyleyen adamların sesleri rüzgârın uğultusuyla birlikte taşındı.

BJ tekrar, "...Matthew?" dedi.

Ruth Lillian elini oğlanın koluna koydu. "Matthevv?"

Matthew gözlerini kırptırarak yutkundu, sonra gözlerini Ruth Lillian'a dikti.

"Ne var? Bir şey mi oldu?"

Ruth Lillian zoraki gülümsedi. "Gittin."

Matthevv kaşlarını şaşırarak çatı. "Gittim mi?"

"Bana anlattığın 'o yer'e. Oraya gittiğini düşündüm."

Matthevv bir kızı bir BJ'ye baktı şaşırarak. "Sen ne yapmaya çalışıyorsun?"

Anlamıyorum sen ne..."

BJ, "Matthevv," dedi.

"Efendim?"

"İşler sertleşirse kaldırılabileceğin konusunda endişeliyim."

"Ne demek istiyorsunuz?"

"Şey... bir insan kötü şeyler yaşadığı zaman, bazen onun için... baskı altında mantığım koruması zor olur."

Matthevv şaşkınlık ve bıkkınlıkla bir BJ'ye bir Ruth Lillian'a baktı. Bunlar ne demekti böyle?

BJ devam etti. "Bu öğleden sonra ahırdarken Ruth Lillian'la ben konuşarak zaman geçirdik."

"Neler konuştunuz?"

"Çoğunlukla seni." / ^ 'Beni mi?"

238

"Şey, ortak bir konu olduğu için. Her ikimiz de seni seviyoruz. Ve her ikimiz de senin için endişeleniyoruz, merak ediyoruz... eğer..."

"Benim için mi endişeleniyorsunuz?"

Açıklamayı Ruth Lillian üstlendi. "Bay Stone bana Nebraska'da olanları anlattı. Bana bir gazete gösterdi. Düşündü ki -ikimiz de düşündük ki- belki, biliyorsun, bazen insanlar kafalarından atmak için konuşmaya ihtiyaç duyar. Biz dost olduğumuz için de, senle ben, güneşin altındaki her şeyi konuştuğumuz -Cracker-Jacks'i, sonsuzluğu, her şeyi- için belki diye düşündüm..."

"Belki ne diye düşündün?"

"Şey, çocukluğun kötü olmalı. Babam anneni hep döverken falan."

"Ama bu onun hatası değildi."

Lamba ışığında görünmemek için iskemlesini geriye çekmiş olan BJ, "Kimin hatasıydı?" diye sordu.

"Kimsenin. Şanssızlık işte. Babam hep bikirler ve planlarla doluydu, ama hiç şansı yoktu. İnsanlar onu yolun sonuna varmış, sallanarak yürüyen, sarhoş ve hasta biri olarak görüyordu. Biraz şansı olsa neler yapabileceğini hiç düşünmediler. Bir gece annem hastaydı, hardal yakısını değiştirmeye başladım, yani babam eve ağlayarak sarhoş geldiğinde henüz uyanıktım... ki bu kötü sarhoşluktan çok daha iyidir. Ateşin yanma oturduk, babam ve ben ve babam gençliğini anlatmaya başladı. Herhalde birinin neden böyle olduğunu anlamasını istiyordu. Dedığınız gibi, bazen insanlar kafalarından atmak, için konuşma ihtiyacı duyar."

Bir gökgürültüsünün ardından dağlardan tuhaf bir yarılma sesi geldi, sanki yıldırım dağdaki bir şeye çarpmıştı. Bir an çatıdaki yağmur sesi diner gibi oldu. Sonra iki katı güçle tekrar başladı; rüzgâr pencereleri sarsıyor, oynak çerçeveler yerinden çıkacakmış gibi oluyordu.

» GÖKGÜRÜLTÜSÜ VE ARDINDAN DAĞLARDAKİ yarılma sesiyle Coots'un boyun kasları gerildi. Gezgînler Oteli'nin arka duvarına yaslanarak kırık yağmur olduğundan akan yağmur suyundan kaçındı.

239

Dişleri birbirine vurarak tam yağmur ve rüzgâr dindiği anda - kötü şans- mutfak penceresini açtı ve bir an bardan gelen piyano sesini duydu. Fırtınanın tekrar öfke kusmasını beklerken çizmelerini çıkardı ve duvarın kenarına bıraktı. Sonra çerokîlerin kedi gibi hareketleriyle yavaşça kendini yukarıya çekti ve kapkara mutfağın içinde gözden kayboldu. Arkasından pencereyi dikkatle kapatmayı da unutmamıştı.

"BABAM ATEŞE BAKARAK OTURDU, yanaklarından yaşlar süzülüyordu. Bana bir kitap getirmek istediğini, ama birinin parasını çarptığını anlattı. Uzun süre evden uzakta kaldıktan sonra bana ilk Ringo Kid kitabını getiren de babamdı. Bir gün zengin olacağım ve herkesin ona saygı duyacağını anlatmaya başladı. Ama asla şansı olmadı, bir nebze bile! Babamın Amerika'ya gelme nedeni de şans peşinde koşmaktı. Eski ülkesinde bir 'iş taciri'yle karşılaştı: babamın Amerika'ya gitme parasını ödeyen ve iş bulan bir adam; borç ödenene kadar adama çalışacaktı babam. Şey, babam henüz on yedi yaşındaydı, ama bir kız yüzünden köyünde işler biraz kızıştığı için bu fırsatın üstüne atladı. Amerika'ya vardığı zaman onu limandan hemen aldılar ve bir trene bindirdiler -bir vagonda kırk kişi- tren onu tacirin bulunduğu işyerine götürdü. Vermont'ta bir taş ocağı. Zor bir işti ve tehlikeliydi... doğuştan Amerikalı olanların dönüp bakmayacağı türden. Koca bir kış boyunca kölelik ettikten ve ayda yalnızca birkaç dolar ve bir oda kazandıktan sonra babam tacire borcunun yalnızca on yedi dolarını ödemiş olduğunu keşfetti. Geri kalan paranın hepsi faize ve 'özel giderler'e gitmişti. Bu hızla, başka bir iş bakma özgürlüğüne kavuşmadan altı yıl taş ocağında çalışması gerekecekti. Şey, babam buna katlanmayacaktı. Kaçtı ve sonrakı birkaç yıl boyunca oradan oraya dolandı durdu, ama asla aradığı fırsatı bulamadı. İnsanlar ona yalan söylüyor, aldatıyor, eksik para veriyordu, bu yüzden babam da

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Milyon
ödeşmek için onlardan çalışıyordu. Her iş anlaşması kendi kusuru olmadan berbat
çıkı. Şansı yoktu işte!" J

240

Matthew babasının Tarkio-Missouri'deki bir hayır toplantısında bir kızla tanıştığını anlattı: sade, dini bütün bir kız. Genellikle peşinden koştuğu "kolay" kızlardan değildi, ama biri ona kızın babasının yaşlı olduğunu ve kıza bir çiftlik miras kalacağını söyledi. Babam mısır -ya da başka bir şey- ekecek ve böcekler -ya da başka bir şey- kendisinin dışında herkesin ürününü silip süpürecek, kendisi bol bol kazanırken öbürlerinin hepsi iflas edecekti, böylece babam onların çiftliklerini yok pahasına satın alacak ve büyük toprak sahibi olacaktı. Ekip biçme için yanında adamlar çalıştıracak, sonra işi büyütüp tahıl işine, oradan da yiyecek işine girecekti, öyle yol üstü küçük dükkânlardan da değil üstelik, büyük iş. Market işletecekti! Bunu yapmanın yolu buydu! Yüzdeleri hesapla, sonra köşede bir market çalıştır! Gereken tek şey, biraz şans.

O kızın kilisesine katıldı ve ilk gün anlayamadığı İncil parçalarında yardım edip edemeyeceğini kıza sordu, İngilizcesi fazla iyi değildi de. Çiftçi bu Dubçek'in görünüşünden hoşlanmadı -komik adını ise hiç saymıyorum. Kızıyla dolaşmamasını söyledi. Ahırdaki son buluşmalarında Dubçek ayrılırken kızdan aşkını kanıtlamasını istedi, ağlayan kız da onu reddedemedi. Bundan sonra Dubçek o işten bu işe sürüklendi durdu, ta ki birkaç ay sonra çiftçi elinde kamçıyla gelip kızıyla evlenmesini emredene kadar, yoksa! Çiftçi bir yıl sonra ölünce Dubçek karısının mirasının bir dizi ipotek ve ipotekin ipotekinden ibaret olduğunu öğrendi. Bir kez daha kendini aldatılmış hissetti, bu kez onu evliliğe kandırmak için önüne yararsız, borç içinde bir çiftlik atan bir kadın tarafından. Çocuk doğdu; çiftlik elden çıktı; üçü batıya doğru gitmek zorunda kaldılar. O işten bu işe sürüklenirken her iş babasının hırsızlıkla, içkiyle ya da diklenmekle suçlanması yüzünden sona erdi. İşler arasında çabucak zengin olmakla ilgili çılgın planlar vardı. Bir keresinde Dubçek bir kızıl tilki çiftliğinde zemin kata yerleşmeyi başarmıştı. Kızıl tilki kürkleri, ki Doğu'daki zengin kadınlar arasında pek revaçtaydı; kadınlar boyunlarına dolamak için bir kuyruğa yüz dolar veriyorlardı. Yüz dolar! Bunu binle çarparsanız, yüz bin dolar bulursunuz. Bu da daha başlangıç! Neredeyse bir yıl babası içkiyi bırakmış ve iki iş birden yapmaya

241

başlamıştı, gündüz gece, yağmur çamur, hastalık sağlık demeden çalışıyor, her kuruşu biriktiriyordu. Baharda yarı yıkık evi olan bir çiftliğin ön ödemesini verecek kadar parası vardı. Toprak iyi olmasa bile ne olurdu ki? Hiç de aptal bir çiftçi değildi o! Evin arkasında, yalnızca birkaç kulübe gerektiren kızıl tilki yetiştirecekti. Sonra şanssızlık kapıyı çaldı. Yetiştirecek tilki bulmakta güçlük çekti. Komşuları tilki yetiştirilmesini duymamıştı bile. Tilki kuyruklarının tuzaklarla elde edildiğini sanıyorlardı. Bak... bak... şey, tamam, yabani tilki bulacak ve kulübelerde bakacaktı, tilkiler yavrulayacak ve çok geçmeden çiftlik tilkilerle dolup taşacaktı! Bir kapandan üç tilki satın aldı, birinin bacağı kapandan dolayı ezilmişti. Hepsi kulübelerde öldü, en uzun yaşayanı da bacağı sakat olan oldu... ki bu da her şeyin şansa bağlı olduğunu kanıtlar. Uzun, soğuk bir kıştan ve uzun, berbat bir bahardan sonra çiftliği bankaya geri vermek zorunda kaldılar... Dubçek'in duyduğu acılığı besleyen bir şanssızlık daha. Tekrar içmeye başladı. Eee, neden olmasın? Herkes kendisine karşıyken ve her şey kendisini kanıtlamasını engellerken uğraşmanın yararı ne ki?

Rüzgâr delice bir hızla eserek Kane Ticaret'in pencerelerini sarstı ve boşanan yağmur pencere pervazlarından içeriye girdi.

OTEL MUTFAĞININ KARANLIĞI, ARKADAKİ bardan gelen parlak ışıkla kontrast yaratıyordu. Elinde Colt'u tutan Coots santim santim gözleri kör edici ışığa yaklaşıp ses çıkarmamak için tüm ağırlığını çıplak ayak uçlarına verdi. Queeny -iyi bir şans- piyanoya uyarak şarkı söylüyordu. She's only a bird in a gilded cage, a byoo-tiful sight to see-e-e. Coots yolunu gözlerinden çok çıplak ayağıyla hissederek santim santim ilerledi... for her love was so-o-old, for an o-o-o-old man's go-o-old! She's a bird in a gilded ca-a-a-age.

242

BJ STONE İSKEMLESİNE İYİCE gömülmüştü, Ruth Lillian'ın saçlarını aydınlatan lamba ışığının dışındaydı. Matthew'un babasının hatasını onun şanssızlığına bağlayarak açıklamasını anlayışlı bir tavırla dinlemişti. Ama akıllı zaman zaman Coots'a kayıyordu... orada yağmurun altında... tehlikede. Matthew'un başı önüne düşmüştü, gözleri kaşlarının gölgesinde görünmez olmuştu. BJ, Ruth Lillian'ın samimi ve belirgin kaygısını Matthew'u Nebraska'daki o çiftlikte neler olduğunu anlatmaya teşvik edeceğini ummuştu. Ama Matthew

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

kendisi yerine babasından söz ederek Ruth Lillian'ın sorularından uzaklaşmış ve son gökgü-rültüsü ve şimşekten sonra hikâyesine devam etmemişti. Bu yüzden BJ boğazını temizleyerek ölçülü, yumuşak bir sesle konuşmaya başladı. "Ben... ah... bir Nebraska gazetesindeki o haberi okudum. Bir çiftlikte yaşayan bir adamla kadın vardı. Oğullarıyla birlikte. Oradan geçen bir komşu sütünün sağılmasını isteyen ineklerinin sesini duydu, bu yüzden kapıyı çaldı, pencereden içeriye baktı. Sonra yardım istemek için koştu. Kadını ölü buldular. Boynu kırılmış. Adam vurulmuştu. Gövdesinin neredeyse yarısı uçmuştu." Sustu, ama Matthevv cevap vermedi, başını bile kaldırmadı; gözleri gölgede kaldı. "Komşu Bayan Dubçek'i iyi, Tanrı korkusu olan bir kadın, kocasını da 'şişeye hiç de yabancı olmayan' şiddet yanlısı bir erkek olarak tanımladı. Oğlan hiçbir yerde bulunamadı. Gazete oğlanın katiller tarafından kaçırılmış olabileceğini ileri sürüyordu. Ya da belki öldürülüp bir yerlere gömülmüş. Oğlanı sorduklarında komşu yararlı bir eşkal veremedi. 'Bir oğlan işte,' dedi. 'Özel bir yanı yok.'" BJ ışığa doğru eğildi. "O komşu yanıliyordu, Matthevv. Oğlan aslında çok özeldi. Ana-babasını... böyle bulduğu zaman neler hissetmiş olduğunu düşününce kalbim burkuldu. Ya da daha da kötüsü, belki cinayetlere tanık olmuştu. İçinde ne büyük bir acı ve dehşet yükü taşıyor olmalı."

Matthevv başını kaldırdı ve BJ ile Ruth Lillian arasındaki boşluğa baktı. Parmak uçlarıyla şakağına, sonra dudaklarına dokundu, ardından eli kucağına düşürdü. Zorlukla yutkundu. Konuştuğu zaman, bir süredir konuşuyormuş gibi akıcı bir şekilde başladı, ama sözcükler ağızından çıkmıyordu. "... yani annem, günü komşu kadınla geçirdi, çünkü babam onu cidden kötü dövmüştü ve eve gelme-

243

den önce daha iyi görünmek istiyordu, çünkü babam yüzünün halini görünce deliye dönerdi. Şey, ben... biliyorsunuz... orada babamla yapayalnız olmak istemiyordum, körkütük sarhoş ve viski kokan babamla, bu yüzden ben... yani... sırf bir süre uzak kalmak için kasabaya kadar yürüdüm. Ama hiç param yoktu ve hava kararıyor-du, üstelik yağmur da başlamıştı, bu yüzden geri döndüm. Annem yerde başı yana eğik ve... olmaması gereken bir şekilde yatıyordu Babam onun yanında durmuş hıçkırıyor ve yanaklarını ovuşturuy; ;--du. Babama ne olacaktı? Ona ne yapacaklardı? Annemin canını yakmak istememişti! Yalnızca biraz sarsmıştı! Yakamdan kavrayıp yüzünü benimkine yaklaştırdı ve bana ne yapacağını sordu. Ama ben ona bakamıyordum, bu yüzden beni bırakıp annemin yanında diz çöktü, sallanıp sızlanmaya başladı. Annem öldüğü için ağlamıyordu! Sırf ona ne yapacaklarını düşünüp ağlıyordu! Ve o viski kokusu! Soluk alamıyordum. Ne görebiliyor ne soluk alabiliyordum. Annemin yanma çömelmiş sallanıp ağlıyordu. Zavallı annemi kucaklayıp sallamıyordum. Yo, yalnızca kendisini sallıyordu! Yani ben... yani... tüfeğini aldım ve 'Baba?' dedim. Ama babam başını kaldırmadığı için tekrar 'Baba?' dedim. Gene başını kaldırmayınca ben yalnızca..." Matthevv o kadar zorlukla yutkundu ki, Ruth Lillian yutkunma sesini duyabildi. Matthevv'un sesi gözyaşlarıyla doluydu, ama gözleri kuru... uzak... boştu. BJ'nin duymayı beklediği şey bu değildi.

MUTFAĞIN EN KARANLIK YERİNE geçen Coots silahının horozunu kaldırdı ve başını bardan gelen ışığa doğru çevirdi. Barda iki reflektör duruyordu, ışıkları açık mutfak kapısına dönüktü. O kadar parlaktılar ki, artlarını görmek çok zordu, ama Coots Jeff Calder'm barın arkasında, ayakta yarı uyur halde durduğunu görebildi. Boynunu biraz daha uzatarak bir masada Chinky'nin iki yanında oturan Bobby-Evladım ile ufaklık'ı gördü. Adamlar ellerini kızın kucağına koymuşlardı. "Vaizler" piyanonun yanındaki sırada oturuyor, Profesör Murphy de Eğilmiş şarkı arıyordu ve-

244

Bir dakika. Reflektörler! Neden barın üstüne koymuşlar, üstelik ışıkları mut-Lieder, "Adının Coots olduğunu söylediler," diye fısıldadı, tabancasını Coots'un kulağının arkasındaki yumuşak yere dayamıştı. "Ben insanların adlarını öğrenmekten hoşlanırım."

BJ, "DÜŞÜNMEDEN HAREKET ETMİŞSİN, Matthevv," diye açıkladı. "Anneni öyle yerde yatarken görmenin yarattığı şok ve kendi babanın... Herkes senin yaptığını yapabiliirdi. Bunu anlamak gerek ve kendini affetmeye çalışmalısın. Ha, olanların üstesinden gelmek uzun zaman alacak. Belki hiç gelemeyeceksin. Ama inan bana, evlat, zamanla bununla yaşamayı öğreneceksin. Ne zaman konuşmanın işe yarayacağını hissedersen, şey, biz buradayız ve--"

"Ben... yaptıktan sonra, silahı yere attım," diye Matthew devam etti. BJ'nin söylediklerini beyni hiç algılamamıştı. "Elime alamadım. Denedim, ama dokunamadım."

Ruth Lillian onu gerçekliğe döndüreceği umuduyla, "Ama aldın," dedi. "Buraya yanına getirdin."

Matthew gözlerini kırptırarak ona şaşkınlıkla baktı, sanki gerçeği ilk kez

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mîl
kavrıyordu. "Haklısın. Ben... silahı yanımda getirdim."
BJ, "Neden?" diye sordu. "Neden bunu yaptın, Matthew?"
"Bilmiyorum. Belki babamın olduğu için. Belki hiç şansı olmadığı için."

A
Ruth Lillian onun sözlerini fısıltıyla tekrarladı. "Babanın hiç şansı olmadığı için... bu yüzden mi o silahı yüz mîlden fazla taşıdın?"
Matthrevv cevap vermeden gözlerini kıza dikti. Fırtına kuzeybatıdan patladığı kadar hızla güneydoğuya gidiyordu. Rüzgâr aniden dindi ve son şimşekler ufuktaki bulutlarda belli belirsiz göründü ve ardından uzaktan gökgürültüsü sesleri geldi.

Ruth Lillian yumuşak bir sesle, "Matthew?" diye tekrarladı. "O silahı neden yanında taşıdın?"

"O silahtan nefret ediyorum, Ruth Lillian. Gerçekten nefret ediyorum. Ne görmek ne de dokunmak istiyorum!"

245

BJ, "Zorunda da değilsin," diyerek onu yatıştırdı. "Bir daha o silaha dokunmak zorunda kalmayacaksın. İstersen seninle evine gidip -Bu neydi?"
Sokaktan bir silah sesi geldi. Düzenli, kısa olmayan aralıklarla beş el daha ateş edildi ardından.

BJ pencereye fırladı.

Dikkat çekmek için silahını havaya boşalttıktan sonra Lieder otelin verandasında duruyordu. Açık kapıdan sızan, mezartaşı şeklindeki ışık arkadan onu aydınlatıyordu.

Rüzgâr kesilmişti, ama dağ fırtınalarının ardından gelen şiddetli yağmur yağmaya devam ediyor, çatılarda ve çukurlarda öyle bir gürültü çıkarıyordu ki, Lieder bağırarak için elini ağzına kapatmak zorunda kaldı. "Orada olduğunu biliyorum, öğretmen! Dışarıya çık, dışarıya çık, her neredesin! Sağım solum sobe!"

BJ Lieder'm ardında iki kişinin durduğunu gördü... avanesi. Aralarında uzun bir -"Aman Tanrım!" diye fısıldadı BJ. "Aman Tanrım!"

Ruth Lillian, "Ne var?" diye sordu.

Coots'u ele geçirmişlerdi. Kollarını iki yanından bağlamışlardı ve otel verandasının orta işiğinin altında bir iskemlede ayakta duruyordu. BJ net göremiyordu ama Coots'un ayakta durma biçiminden -baskıyı hafifletmek için ayak uçlarına basarak- boynunda bir ip olduğunu, ipin de lambaya bağlı olduğunu biliyordu. Veranda duvarına dayalı başka erkekler de vardı. Lieder'm vaizleri. Tanıklar.

Lieder tekrar bağırdı, ama kelimelerinin bir kısmı yağmur gürültüsü içinde eridi. "... Coots burada... suikasttan... suçlu! Sen... son sözler... ile...?"

BJ acılı bir çığlıkla pencereden hızla ayrılıp merdivenleri paldır küldür indi. Karanlık dükkândan tökezleyerek çıkarken dizlerinin üstüne çöktü. Zorlukla ayağa kalktı ve karanlıkta kalçasını tezgâha çarpıp kutuları devirerek koridordan geçti. Ön kapıya vardığında çan şmgırdayana kadar kapıyı zorladı, ama kapı kilitliydi! "Bekle!" diye haykırdı. "Bekle!"

"Gel, gel, her neredesin!"

BJ körçesine dükkânın içinden geçip arka kapıya gitti, kapıyı açtı ve sağanağın açtığı bir çukura düştü. "Bekle!"

246

Lieder BJ'nin ahır yönünden gelmesini beklemişti, bu yüzden Kane Ticaret'le Yazı Tura kulübü'nün yıkıntıları arasından çıktığını görünce şaşırıldı.

"Bak bak! Yahudilerde ne arıyordun? Gel buraya, öğretmen! Koş! Koşabilirsin!

Acele et, gel buraya!"

BJ göğsü körük gibi inip kalkarken zorlukla, "Bekle!" dedi.

"Koş!" Lieder, Coots'un ayak ucuna basarak durduğu iskemleye ayağını dayadı.

"Haydi! Devam et, öğretmen! Haydi oğlum! Yapabilirsin! Coots'un altındaki iskemleye tekme attı. "Ohoho. Çok geç." Coots'un boynundan çıkan kırılma sesi yağmur sesinde bile duyuldu; vücudu iki kez sarsıldı, o kadar zorlayıcı bir güçle ki kollarına bağlanan pamuklu kumaş yırtıldı; sonra hareketsiz asılı kaldı, yavaşça dönerek, elleri kapalı, dizleri ileriye, ayakları içe dönük. Bu dönen... çıplak yaşlı ayaklarda acı çeken insanın sonsuzluğu vardı.

BJ tökezleyerek otelin merdivenlerine geldi ve Coots'a dizlerinden sarıldı.

İpten ağırlığı almak için vücudunu kaldırmaya çalıştı ama yapamadı: Dizler ve bel külçe gibiydi. İlgiyle seyreden Bobby-Evladım ve Ufaklık'a "Bana yardım edin!" diye yalvardı. "Biri bana yardım etsin!" Vaizler arasında sinirli bir hareket oldu, ama kimse öne çıkmadı. BJ dizlerini göğsüne çekerek ağladı.

Matthew çamura bulanmış olarak sokağın karşısından koşarak geldi. Ama BJ'nin yanma gidemeden Lieder onu yakasından tuttu ve yüzünü kendine çekti. "Bunu biliyor muydun, evlat?! Beni sırtımdan vurmaya niyetli olduklarını biliyor muydun?!"

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mîl
Kafası karışan, korkan Matthew, "Ne? Ne demek istiyorsunuz?" diye bağırdı.
J" .-]

Lieder yağmura doğru, "Biliyordum!" diye bağırdı. "Biliyordum! At etiyile insan etini her zaman iyi ayırdım ve bu örselenmiş oğlanın asla başka bir örselenmiş çocuğa ihanet etmeyeceğini biliyordum. Beni soğukkanlılıkla vurmayı planladıklarını sana söylemediler. Yo! Seni kullandılar, evlat. Hapisanede yeni bir mahkûm-muşsun gibi seni kullanmalarına izin verdin. Şimdi belki gerçek arkadaşının kim olduğunu öğrenmişindir!" Hâlâ Coots'un bacaklarını kucaklayarak dizlerinin üstüne çökmüş BJ'ye baktı. "Ah, Tanrı aşkına, ihtiyar! O öldü! Bütün ağlayıp sızlanmaların bunu değiştiremez. O öldü ve onu öldüren senin komplon oldu! Altından

247

iskemleyi sen çekmişsin gibi onu öldürdün, ihtiyar bir kadın gibi hıçkırmayı bırak artık!"

BJ Coots'un bacaklarına doğru bir şeyler mırıldandı.

"Ne?"

"Onu... almak istiyorum."

"Öyleyse al! Al onu! Ön kapımda sarkan bir zenci olmasına ihtiyacım yok! Haydi!

Al onu!"

BJ lambaya ve ipe kafası karışarak baktı, gözlerinden ve burman • dan akan yaşlar yüzündeki yağmura karışıyordu. "Matthevv...?"

Matthew cebinden Barlow bıçağı çıkararak uzattı. BJ iskemleye tırmanarak ipi kesti, bu arada Matthevv Coots'u kaldırmak için elinden geleni yapıyordu, ama bacaklar külçe gibi ağırdı ve ip kopunca Coots Matthevv'un omzuna düştü, cansız ağırlık Matthew'un dizlerini bükte, sendelemesine neden oldu, ama vaizlerden hiçbiri ona yardıma gelmedi; duvarda kalarak korkmuş ve sarhoş bakışlarla baktılar. BJ Coots'un ağırlığını Matthevv'un sırtından aldı ve Coots'u kollarında tutarak yağmurda en alt basamağa oturdu, ölünün yüzünü boynuna gömmüştü.

İlgi merkezi olmak için yağmurun altına çıkan ve BJ ile Coots'un önünde duran Lieder, "Ne manzara değil mi?" diye sordu. Büyük bir ciddiyetle, "Buna gerçek arkadaşlık resmi derim ben," dedi adamlarıyla vaizlere. Şapkasının kenarından yağmur Coots'un göğsüne akıyordu. "Buna inanmayabilirsin, öğretmen, ama ihanetin ve komplolarınla arkadaşını öldürdüğünü bilerek ne kadar acı çektiğini anlıyorum. Arkadaşlık ve sadakat hayran olduğum iki özelliktir..." Başını kaldırıp verandadaki izleyicilerine baktı. "... tıpkı sinsileri ve gammazları horgördüğüm gibi. Ve aranızdan biri sinsi ve gammaza. Aranızdan biri Judas. Öğretmen?" Lieder elini BJ'nin başına koydu. "Zenci dostunuzu nasıl öğrendiğimi size anlatayım mı?"

BJ cevap vermedi.

"Hayır, belki de anlatmamalıyım. Zaten söz verdim. Ama bir gammazı hor görürüm ben. Okuldan beri hep hor gördüm. Söz verdim, bu yüzden içimdeki iyiliği uyandırma umuduyla bana anlatanı ele veremem. Ama şu kadarını söyleyebilirim: kutsal bir insan."

BJ başını kaldırdı, gözleri sessiz seyirciler arasındaki Peder Hib-bard'm gözlerini buldu.

248

Hibbard'ın gözleri sağa sola sinirlice oynadı ve otelin duvarına yaslanarak başını iki yana salladı, ellerini çaresizce açtı. "Evet ama... ama..." diye kekeledi. "Ben yapmam gerekeni yaptım sadece. Coots'u Damar'da gördüm! Bugün buraya geleceğini biliyordum. Bir şey deneyeceğini tahmin etmek zor değildi!" BJ'nin gözleri Hibbard'a dik dik bakıyordu: içlerinde ne nefret ne öfke vardı, yalnızca sonsuz bir üzüntü, sonsuz bir acı.

Hibbard, "Beni suçlama!" diye hıçkırdı. "Ya Coots başaramasaydı? Ha? Bay Lieder hepimizin işin içinde olduğumuzu düşünecekti! Sen bize yapılanlara aldırmazdın, değil mi?"

BJ gözlerini kapadı ve başını Coots'a eğdi, ama Matthevv rahibe buz gibi bir aşağılamayla bakmaya devam etti.

"Bana öyle bakma, evlat! Ben yapmam gerekeni yaptım! Hepimizin iyiliği için yaptım!"

Lieder, "Aman tamam, kendinizi bu kadar hor görmeyin, Peder," dedi. "Kimse size zarar vermeyecek. Kaldı ki..." Gülümsedi. "... özel korumamdan yararlanacaksınız."

BJ sakın bir sesle, "Matthevv?" dedi. "Onu ev» götürmem gerek."

Matthevv, Coots'u üzerine koyacağı bir şey aradı, sonra trenden malzeme getirmek için kullandığı el arabasını almaya karar verdi. Koşarak Kane Ticaret'e gitti ve Ruth Lillian arka kapıyı açtığında arabayı depodan çıkarıyordu. "Matthevv...?"

Ama oğlan başını iki yana salladı ve yağmura geri döndü.

Coots'u el arabasına olabildiğince yumuşak hareketlerle taşıdılar, ama Coots'un bacaklarıyla kolları sarkıp duruyordu. BJ arabanın kollarını tutarak Coots'u eve götürdü. Yağmur alt üst olmuş yüzünde gözyaşlarını yıkıyordu, kolları omuzlarından itibaren dimdik arabanın kollarına uzanmıştı, Coots'un çıplak topuklarının değdiği çamurda çizmeleri kayıyordu.

GÜN DOĞUNCA YAĞMUR SERİN bir sise dönüştü. Sis eşek çayırınıyla mezarlık arasındaki paslı tel çit üzerinde boncuk boncuk yoğunlaşmıştı. BJ'nin ıslak toprağı kazdığı kazma keskindi. Böyle ağır işe

249

alışkın olmayan BJ'nin soluğı çok geçmeden kesildi, bu yüzden Matthevv kazmayı ondan alıp aynı ritimle kazmaya başlayınca itiraz etmedi.

BJ Coots'un yanındaki toprağı oturdu ve battaniye kaplı göğsüne elini koydu, o kadar derin bir keder ve acı içindeydi ki Matthevv'un kazarken yüzünde beliren tuhaf ifadeyi fark etmedi: uzak gözler ve belli belirsiz bir gülümseme.

Matthevv'un kazma sapı, toprağın altındaki kayaya çarpınca elip; yaralandı.

Mezarın öbür ucunu aynı hızda kazmaya başladı. Ancak şapkasını çıkarıp alındaki terleri silmek için doğrulduğunda Frenchy'nin BJ ve Coots'un ardında durduğunu fark etti. Kadın tek söz söylemeden etekliğini topladı ve beline tıktı. Pamuk çoraplı bacakları diz uzunluğundaki donundan ortaya çıktı. Mezarın kenarına atladı ve tartışmayı kesen otoriter bir tavırla elini uzattı. Matthevv kazmayı kadına verdi ve parıltılı dünyaya kaçmadan önce tarlada çalışmış bir kadının tasarruflu kalça hareketleriyle toprağı kazmasını seyretti. "Yaralı yanağı"nı ona çevirmişti ve hareketsiz, tutkusuz çirkinlik Matthevv'u büyüledi. Matthevv arkasından hafif bir mırıltı duydu... eski bir zenci şarkısı. Başını çevirdi, Lieder orada duruyordu, şapkası elinde, başı öne eğik.

BJ Lieder'a bakmadan doğruldu ve kazmaya başladı, sonra kazmayı Matthevv'a verdi, o da Frenchy'ye vermeden önce kayayı bir uçtan öbürüne parçaladı. Bütün bu süre boyunca Lieder yumuşak bir sesle mırıldanmayı sürdürdü, ellerini belindeki tabancasının kabzasına koymuştu. Mezar Coots'dan ancak birkaç santim uzun olduğundan onu doğru düzgün aşağıya indirmek olanaksızdı. Matthevv Coots'un ayaklarını çizmelerinin arasına alarak çukurda durdu, BJ ise başını tutuyordu. Coots'un yüzü tam örtülmediği için BJ kumaşı şefkatle örttü. Çukurdan çıktılar ve mezarın başında durdular, ta ki BJ, "Herhalde ben..." diyene kadar. Ama sonra başını üzüntüyle iki yana salladı. "Konuşma yok." Kazmayı yeni kazılmış toprağı itti ve yanında durdu, ama kazmayı Coots'a atamadı.

Frenchy kazmayı ondan aldı ve BJ'yi ahıra götürdü. Matthevv'u mezarı doldurması için orada bıraktılar.

Lieder mırıldanmayı kesti ve BJ'nin gidişini gözleriyle izledi. "Şu-

25.0

na baksana. Bu öğretmen yüreği kırık bir adam. Acı ve kayıptan yüreği kırılmış. Benden öç almaya bile çalışmadığını gördün. Bu zavallı adam o kadar üzüntü ve kendine acımayla dolu ki nefrete yer kalmamış. Bir insanın nefrete ihtiyacı vardır. Bazen hepimizi hayatta tutan nefrettir. Ha, hepsi ihtiyaç aptalın hatası elbette, ama gene de..." Lieder başını iki yana salladı ve dilini dişlerinde gezdirdi. "Bir insanın böyle bomboş kalmasını görmekten nefret ederim. Acısı kendi kendine yok olana kadar kimseye yararı olmaz ve bu da çok uzun zaman alır. Peki bunun ne demek olduğunu biliyor musun, Matthew? Şu anda yapayalnızsın demek. İkimiz aynı kumaştan yapıldığımız için şanslı yıldızlarına teşekkür edebilirsin." Kıkırdadı. "Kaba eski çuval bezi. Bizim kesildiğimiz kumaş bu, doğru mu? Ha? Ne diyorsun?"

Matthew dimdik ve cevap vermeden duruyordu, gözleri boş boş bakıyordu. Lieder'm omzuna koyduğu eli bile hissetmemişti.

"Şimdi beni sırtımdan vurmaya çalışan o herifin benim hatam olmadığını biliyorsun, Matthew. Onu cezalandırmam gerekiyordu. Başka seçeneğim yoktu. Ama Tanrı'ya bunun olmaması için dua ettiğimi söylediğim zaman bana inanmalısın. Bu kasaba müsvettesinde kimseye zarar vermek istemezdim. Ama insanlar beni rahat bırakmıyor!"

Matthew cevap vermedi. Gözleri Lieder'm durduğu yere sabitçe bakıyordu.

"Sana söylediklerimi dinliyor musun, evlat?"

Matthew gözlerini kırıştırtarak Lieder'm yüzüne baktı. Kuru bir sesle, "Coots'u görmem gerek," dedi.

"Tamam öylöyş, göm. Yarın konuşuruz. Senin için planlarım var, evlat. Parlak bir gelecek!" Çok rahatlatıcı bulduğu eski şarkıyı mırıldanarak oradan ayrıldı. Matthew kazma neredeyse battaniyeye değene kadar uzandı, çünkü toprağı Coots'un başına ve omuzlarına yavaşça atmak istiyordu, ama toprak nemli olduğundan parça parça düşüyor, bu da Matt-hew'un yüzünü buruşturmasına neden oluyordu. Ancak Coots'un başı kalın bir toprak katmanıyla kaplandıktan sonra geri kalan toprağı yavaş, düzenli bir ritimle atabildi, gözleri sakin ve uzaktı.

251

PROFESÖR MURPHY AYNI ANDA hem sarhoş hem de akşamdan kalma olduğundan kendini berbat hissediyordu. Zonklayan başını bir yere dayamak için neyi varsa verirdi... ama yo! Yo, adamlar sıcak banyo istiyordu... şu iki aptal hayvan!... ve kazanı yakmak zorundaydı. İri yarı olanı yarım saat küvette yattıktan sonra gezginler oteli'ne döndü. Ama ufak olanı yeniden sıcak su istedi. Şimdi küvetin içinde yatıyor, yükselen buhar inen sise karışıyordu. Profesör kan çanağı gözlerini döndürdü ve ne kadar süre burada beklemek zorunda kalacağını merak etti, bu allahm belası -bu da ne? Dubçek oğlanın -ya da adı her neyse- şerifin ofisinden çıkmasını, berbere doğru yürümelerini seyretti. Altı köşeli yıldız kanvas ceketinin göğüs cebine iğnelenmişti ve o kocaman tüfek omzundaydı, namlu avcunda, kabza havada. Ufaklık, su kalçasıyla aynı hizaya gelene kadar dizlerini büktü, köpüklü suda baloncuklar yapmaya başladı. Başını kaldırıncı Matt-hew'un kuvvetle gürültülü kazan arasında durduğunu gördü. "Hâlâ o külüstür şeyden kurtulmaya mı çalışıyorsun, evlat? Sana o on tonluk antikayı kimsenin almayacağını zaten söylemiştim... hiç... mer..." Matthevv'un horozu kaldırdığını görünce sesi kesildi. Gözleri o zenciden aldığı Colt'un giysi yığınının tepesinde durduğu iskemleye doğru hızla gitti, ardından Matthevv'a döndü. Matthew'un dudaklarına bıkkın bir gülümseme yerleşti, gözleri Ufaklık'a şefkatle baktı... ya da daha doğrusu Ufaklık'm durmuş olduğu yere. Konuştuğu zaman, Bay Anthony Bradford Chumms'm "öfkeli bir bağırıştan daha fazla tehdit taşıyan" olarak tanımladığı yumuşak bir tondaydı sesi.

"Özür dilerim, Ufaklık, ama başka yolu yok."

Ufaklık'm çarpık yüzü ağlayacakmış gibi bir ifadeye büründü. Sızlanan bir sesle, "Ma-a-a?" diye yalvardı.

Tüfek gürledi, namludan mermiler çıktı ve saniyeninonda biri kadar bir süreyle Ufaklık'm ortasında durduğu su namlunun şeklini yansıttı, sonra Ufaklık'm patlayan göğsünden pembe köpükler çıktı, su akıp gitti ve Ufaklık yere ölü olarak düşmeden önce tek başına ve çırılçıplak kaldı.

Matthevv'un yumuşak bakışı Ufaklık'tan kalanlardan otele yavaş-

252

ça kaydı. Elleri mekanik hareketlerle silahı kırdı, erimiş balmumuyla ıslanmış mermiyi çıkardı, cebinden bir mermi daha aldı ve içine koydu.

Silahı kapattı ve otele doğru yürümeye başladı, bilekleri silahın geri tepmesinden dolayı zonkluyordu.

Bobby-Evladım çift kanatlı kapıdan tökezleyerek çıktı, tüfeğini kaldırmaya davrandı. "Ne bokluk...?"

"... patladı..." diye mırıldandı Matthew.

"Ne patladı?"

"Kazan herhalde. Arkadaşın paramparça. Her yana saçılmış."

Bunu Bobby-Evladım kendisi görmek zorundaydı. Matthew'u iterek berbere yöneldi. Matthevv, "Hey?" dedi.

Bobby-Evladım arkasına döndü. Kafasını uçaran merminin sesini duymadı bile.

Matthew yerde kıvranan şeye bakmadı. Gene kalçasından ateş etmek zorunda kalmıştı ve geri tepmeden dolayı sağ kalçasının seğirdiğini hissetti. Henüz ağrıyıyordu, ama uyuşmuştu, bu yüzden sıcak mermiyi çıkarıp yenisini takarken silahı kolunda taşımak zorunda kalmıştı.

Tüfeği kapattı ve otel verandasının basamaklarını çıktı. Sırtını kapının yanındaki duvara yaslayarak dudaklarını diliyle ıslattı ve iki uzun soluk aldı. Lieder muhtemelen orada kapıyı tutuyordu. Ama nerede? Arka duvarda iskemlesinde mi? Barın arkasında mı? Mutfak basamaklarına diz çöküp yerden mi nişan almış?

Tüfek arka duvarda on santimlik bir «elik açardı, yani merkezi vurması gerekmiyordu, ama isabet ettiremezse başka bir mermi koyacak zamanı olmayacaktı.

Ringo Kid olsa-? Mutfağın camlı kapısı güm diye kapandı! Lieder arkadan çıkmıştı. Ama hangi yöne? Terk edilmiş binaların arkasından demiryolu ve Peder Hibbard'm deposuna doğru mu gidiyordu? Yoksa öbür yönden pansiyona ve Kane Ticaret'e doğru mu?

... Ya da belki otelin yanından santim santim ilerliyordu!

Matthew basamaklardan aşağıya koşup otel verandasının altına attı kendini, burada kırık tahtalar arasından dışarıyı görebilir ve sokağı bir uçtan öbürüne inceleyebilirdi. Omuzları taş temele yaslanana kadar kıvranarak ilerledi. İleriye bakıyordu, ama bir hareket ya-

253

kalarını umuduyla görüş alanının bulanık yan taraflarına yoğunlaşmıştı.

Ya Lieder otele gizlice geri dönmüşse ve çok geçmeden tepedeki verandaya çıkarsa? Şey... şey, o zaman o da Ringo Kid şansını De-niyofda yaptığını yapardı: döşemelerin arasından ateş ederdi. Bu bir adamla sokakta yüz yüze

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mîl karşılaşmak kadar "cesurca" değildi, ama o verandanın altında ciddi yaralı olarak yatıyordu ve bir kadının namusu tehlikeydeydi, yani başka bir seçene- Sağ gözünün ucuyla hafif bir hareket fark etti! Lieder sokağa fırlayıp Kane Ticaret'in kapısındaki merdiveni çıktı. Kapıyı hızla çekip içeriye girerken çan belli belirsiz çmgırdadı.

Ruth Lillian!

Matthevv verandanın altından yuvarlanarak çıktı ve sokağın ortasında durdu. Ne yapmalıydı? Çabuk! Ne yapmalıydı? "Buradayım!" diye bağırdı. "İstedğin benim! Adamlarını vurdum ve seni de vuracağım!" Kane Ticaret'e doğru yürürken Lieder'in dikkatini Ruth Lillian'dan kendisine çevirmek için havaya ateş etti.

"Buradayım!" Tüfeği kırdı ve ceketinin cebinde mermi aradı, ama bereli bileğinin altında parmakları o kadar şişmişti ki, mermiyi çamura düşürdü. Kane Ticaret'e doğru yürürken silahı sol eline geçirdi ve sağ parmağıyla beceriksizce mermi koydu. Dükânâ vardıgında durup seslendi. "Dışarıya çık!"

Lieder içeriden, "Sana zarar vermek istemiyorum, evlat!" diye bağırdı. "Sen benim prensimsin! Hareketimin geleceğisin!"

"Dışarıya çık, seni sarı orospu çocuğu!"

"Şimdi dinle, evlat! Dışarıya çıkarsam bu işin sona ermesinin yalnızca tek bir yolu olur. Bu da korkunç bir kayıp olur."

"Ben oraya geliyorum!"

Kane Ticaret'in kapısı küt diye açıldı ve eşikte Ruth Lillian belirdi. Boynu tuhaf bir biçimde bükülmüştü, çünkü Lieder'in sol elinin parmakları saçlarını sıkıca tutmuştu ve önünde yürütüyordu. "Bu küçük bakirenin vurulmasına hiç gerek yok, evlat! Önünla yapacak daha işi şeylerimiz var, senle ben! Şimdi, o İsveçli kız Bayan Kane'in burada olduğunu söylediği zaman epeyce şaşırdığımı itiraf etmeliyim. Bu güzel parçayı kendine saklamaya çalışmak ha! Kendinden utanmalısın! Ama iyice düşününce şu şekilde olduğunu anladım.

254

Ben senin zenci arkadaşını öldürdüm, sen de adamlarımı vurarak öç aldın. Ben buna başa baş demek istiyorum. Ve yüreğimde gençlere karşı hep yumuşak bir nokta olduğundan, bu kıızı kendine alabilirsin. Ne diyorsun?" Ruth Lillian'ı verandaya iterek kendi de arkasından gitti, kıızı sımsıkı göğsüne bastırmıştı.

Matthevv'un gözleri bir Lieder'a bir Ruth Lillian'a gidip geliyordu. Kızın gözleri yaşlarla parlıyordu ve Lieder'm saçlarını sıkıca tutması yüzünden gözlerinin kenarları çekilmiş tam bir doğulu gibi görünüyordu. Dudakları aralıktı ve acıdan ağlamamak için dişlerini inatla kenetlemişti. Matthew, "Bay Kane'e ne yaptın?" diye sordu.

"O kadar da kötü değil. Peki, ne diyorsun, evlat? Seni öldürmek istemiyorum ve senin de bu bakire kııda delikler açmayı istemediğini biliyorum. Bu korkunç bir kayıp olurdu." Sırıttı. "Şimdi, bu senin klasik Meksika düellona benzeyebilir, ama öyle değil. Öyle değil, nedenini biliyor musun? Çünkü bütün kozlar benim elimde. Sen orada açıkta duruyorsun, bense bu güzel körpenin arkasmdayım." Dudaklardaki sırıtış silindi. Soluk gri gözleri buz gibi baktı. "Ve her ikimiz de biliyoruz ki -her ikimiz de biliyoruz ki- beni elde etmek için bu tatlı genç kıızı vurmayacaksın." Tabancasının horozunu kaldırdı. "Yani senin için en iyisi şu, Matthew. O silahı yere bırakıp geri çekilsen iyi edersin. Bunu şimdi yapsan en iyisi olur, şimdi! Çünkü konuşmaktan sıkıldım evlat ve çapraşık işler senin sandığından çok daha çabuk başlayacak."

Matthew, Bay Anthony Bradford Chumms'm sık sık tanımladığı o yumuşak

tehditkârlıkla, "Silahıma baksanız iyi olur, bayım," dedi.

Lieder baktı. Tetiğe bastırılmıştı ve silahın ateş etmesini engelleyen tek şey Matthew'un horozu tutan başparmağıydı.

Sakin bir sesle, "Önce benim ateş edemeyeceğimi söylerken haklıydın," dedi

Matthevv. "Ama buna gerek yok. Beni vurursan bu silah da ateş alır. Ve ölürsün."

"Ve bu kız da ölür."

"Senin eline düşmektense ölmeyi tercih eder."

"Sen... sen kaçsın evlat." Lieder kapıya doğru geri çekilmeye başladı.

"Bir... santim... daha, horozu bırakırım." Sesindeki soğukkanlılık Matthevv'm durmasına neden oldu. "Ayrıca bir şeyi bilerseniz iyi olur,

255

bayım. Hayvanlarınızı öldürürken bileklerim kötü incindi, bu yüzden horozu çok uzun süre tutamam."

Lieder omzunun üzerinden bakarak kendisiyle kapı arasındaki mesafeyi hesapladı. İki uzun sıçrayış. Çok uzun. Bu kızın küçük gövdesi de bu uzaklıktan kendisini koruyamazdı. Göğsünde o aptal yıldızıyla o aptal silahı tutan Matthevv'a öfkeyle baktı!

Sırıttı.

"Baksana, kahrolayım ki ciddi," dedi filozofça başını iki yana saU jî layarak.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

"Tam kahrolayım ki ciddi!" Elini kaldırarak tabancayı tetik* yuvasından parmağında sallandırırdı. "Biliyorsun, bunu en baştan beri biliyordum. Evet efendim, gözlerimi üstüne diktığım ilk anda sağ kolum olmak için yeterli cesaret ve akla sahip olduğumu anlamıştım"

"Kızı bırak."

"Bahse girebilirsin." Kızın saçındaki eli gevşedi, ama saçlar hâlâ parmaklarına dolanık duruyordu, bu yüzden Ruth Lillian başını acıyla çekmek zorunda kaldı. Matthevv'a doğru adım attı.

"Yere yat!" diye emretti Matthevv. Ve kız hemen veranda döşemesine yattı.

Lieder'm sırtırtışı büyüdü. "Akıllıcaydı, evlat. Gerçekten müthişsin, bunu biliyor musun? Senle ben, biz--"

"O silahı parmağından bırak!"

"Peki, beni nasılsa vuracaksan, hiç değilse mücadele edebilirim. Beni vurmaya niyetli değilsen, o zaman da..." Yavaşça veranda basamaklarına doğru yürümeye başladı.

"O silahı bıraksan iyi olur."

"Öyle mi sanıyorsun? Bense o kadar emin değilim. Nedenini de söyleyeceğim."

"Daha fazla yaklaşma!"

"... Nedenini söyleyeceğim, Matthevy. Beni soğukkanlılıkla haklamaya cidden niyetliysen, zaten ölmüş sayılırım. Şimdi, biraz önce, o kızı senin 'ölümünden daha kötü kader' dediğin şeyden kurtarmaya çalışırken... beni o zaman da vurabilirdin. Evet, vurabilirdin. Ama şimdi kız güvende -tatlım, içeriye gir ve babanla ilgilen, iyi bir kız gibi." Ruth Lillian onay almak için Matthevv'a baktı. Matthevv gözlerini Lieder'dan ayırmadan şöyle bir başını sallayınca kız aralarından sürünerek geçip doğruldu ve Kane Ticaret'e koştu. "İşte bu da
256

tamam! Şimdi yalnızca sen ve ben varız ve sana dostluk ve saygıdan başka bir şey göstermeyen bir insanı vurabilecek türde olduğunu sanmıyorum. Bir insan ki--"

"O basamaklardan inme!"

"... bir insan ki, Amerika Birleşik Devletleri'ni kurtarmak için büyük mücadelesinde halefi seçecek kadar sana saygı duyuyor--"

"Daha fazla yaklaşma. Uyarıyorum--!"

"Tamam! Silahımı bırakıyorum. İşte. Plop, doğru çamurun içine. Bir silaha bu şekilde davranmak utanç verici değil mi yani? İşte buradayım, önünde duruyorum, kendimi koruyacak silahım olmadan çırpılçılak hissediyorum kendimi. Ama önemli değil, Matthevv. Önemli değil. Peki nedenini biliyor musun? Çünkü seninle benim aramdaki bu küçük hesaplaşma zaten bitti. Bitti ve ben kazandım. Ben kazandım, çünkü senin kafan karışık ve tereddütlüsün, kalbin ve ruhun kırık, bense kendimi tamamıyla denetliyorum. Kuşları konuşarak ağaçtan indirebilen bir insana diklenirsen böyle olur. Şu an, Matthew, tam şu an, neler olduğundan tam emin değilsin, ha? Neden söz ettiğimden bile tam emin değilsin ya da neden böyle konuştuğumdan, ama söylediklerimde bir tehlike olduğunu içten içe seziyorsun. Şey, bu konuda hiç endişelenme, çünkü sana zarar veremem. Bak boş avcumu sana nasıl tutuyorum, Matthevv. Bir barış ve boyun eğme hareketi. Barış ve itaat gösteren bir insanın üstüne Yehova'nın şalı iner." Çocuksu bir tavırla sırıttı. "Herhalde tanıyacaksın, bu Paul'den Montanalılara... 7, 13." Hafifçe güldü. "Ha, şimdi neredeyse beni vurmuş olmanı istiyordum, çünkü biyografimi okuyan okul çocukları tam son anda nasıl şaka yaptığımı okumaları heyecan verici olmaz mı? Ne adam ama! Biliyor musun? Sen de tam bir erkek olacaksın, Matthevv. Senle ben, yan yana. Dünyada bizi durdurabilecek hiçbir şey, hiç kimse yok. Şimdi, evlat, uzanıp elindeki silahı alacağım. Böylece o horozu bırakmaya cidden niyetliysen bunu şu anda yapabilirsin." Gülümsemeye devam ederek uzanıp namluyu tuttu.

Ama Matthevv silahı sımsıkı tutuyordu.

Lieder dik dik baktı. "Silahı alıyorum, evlat!"

Matthevv dişlerini sıkarak başını iki yana salladı. Boğazının derinliklerinden bir ses yükseldi.

257

Lieder birden silahı bıraktı. "Tamam... tamam... sen kazandın! O allanın belası silah sende kalsın. Yani, kaldı ki, duygusal bir değeri var, babanındı falan. Bana gelince. Şey, herhalde benim için arkamı dönüp. Yirminci Mil'den gitmekten başka bir yol kalmadı." Yumruklarını kalçalarına dayayıp Matthew'a baktı. "Sen cidden müthişsin, evlat! İnatçı. Sert. Huysuz." Sırtıttı. "Tıpkı senin yaşlardaki halim gibi." Başını iki yana sallayıp kıkırdadı. "Bu kimin aklına gelirdi, ha? Bir çocuğun yendiği ben! Şey... ne yapalım böyle." Parmakları'ı şakaklarını ovuşturarak zonklayan başını rahatlatmaya çalıştı; sonra gardiyandan aldığı örgü deri kravatı gevşetti. "Herhalde yaşılanıyorum, Matthew. Hiç bilmediğim ağrılar baş gösterdi. Bir de kaşınmalar! Yemin ederim ki o otelde pirelere iyi malzeme

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil oldum." Yan tarafını kaşdı, başparmağıyla yeşil-altın montunun altına uzanarak sırtını kaşdı, dişlerini sıkıyordu. "Evet, efendim, herhalde safkan Amerikalılardan oluşan milisini finanse edecek değerli madenle dolu başka bir kasaba bulmam gerekecek, bu ülkeyi-" Tüfek karnında patladı ve sırtındaki kemerden kayan tabancayı uçurdu. Tabancayı, eli, her şeyi uçurdu. Lieder'in kalçaları başından ve topuklarından daha hızlı hareket ettiğinden çenesi göğsüne düştü, çizmeleri çamurda izler bıraktı. Sonunda Kane Ticaret'in basamaklarında alnı dizlerine değerek oturur biçimde kaldı. Basamaklar et parçalarıyla doldu. Acınası bir halde sızlanan Matthew sıcak mermiyi çıkardı ve yeni bir tane ta"ktı. Tekrar ateş etti, cansız beden sıçradı. Sıcak balmumlu mermiyi çıkarıp yenisini taktı ve tekrar ateş etti, kafa yerinden koptu. Mermiyi çıkardı, başka bir tane koydu, sonra arkasını dönüp sokakta yürüdü.

Jeff Calder, Kane Ticaret'te neler olup bittiğini görmek için Gezginler Oteli'nin kapısından gizlice seyretilmişti ve şimdi de kapıyı itip Matthew'a doğru sendeleyerek koşuyordu. Oğlanın omzuna eski asker vuruşuyla vurdu. Jeff Calder, "Senin için ne yapabilirim?" diye sordu. "Ne istersen. Evde. Orada olmak, seninle omuz omuza çarpışmak için her şeyi verirdim, ama bu allahm belası ayağım çok ağrıyor. Herhalde kış kapıda ve-" Matthew donuk bir tekdüzelikle, "Ateş hattımm dışında kal yeter," dedi.

258 Bileklerini daha fazla acıtmaması için tüfeği sıkıca omuzuna oturtan Matthew barın arkasında şişelerin durduğu rafa nişan aldı. Şişeler büyük bir gürültüyle patlarken arkadaki aynanın alt kısmı paramparça olarak çerçevenin ortadan kırılmasına neden oldu. Matthew sakın bir tavırla kullanılmış mermiyi çıkardı ve yerine cebinden çıkardığını koydu, sonra barın altındaki şişelere ateş etmek için yerini değiştirdi. Şişeler barın ön tarafındaki paneli uçuran bir sıvı ve cam püskürtmesiyle parçalandı.

Frenchy koşarak içeriye girdi, arkasında Kersti vardı. "Neler oluyor böyle? Sen ne yapıyorsun, evlat?"

"Artık Yirminci Mil'de içki olmayacak, bayan. Ben şerifken olmayacak."

"Sen... neyken?"

Matthew silahını yeniden doldururken bir Ringo Kid kitabından alıntı yaptı.

"Zayıf erkekleri kötüleştiren içkidir." Tekrar ateş ederek geri kalan şişeleri de kırdı.

"Şimdi, kilerde başka şişeler olduğunu biliyorum," dedi. "Orada kalsalar iyi olur, ne söylediğimi duyuyor musun?" Sonuncu el yapımı mermisini koydu ve silahı kapattı. Nazikçe şapkasının kenarına elini götürerek, "Bayan?" dedi. Ve otelden çıktı.

Peder'in deposuna giderken Profesör Murphy'nin yanından geçti. Profesör Ufaklık ve Bobby-Evladım'm öldürüldüğünü gördükten sonra içi boşalana kadar berber dükkanının duvarına küsmüştü. Şimdi, dudakları sarkmış ve ıslak halde Ufaklık'ın çıplak bedenine bakıyordu... kukla gibi duran göğsüne, karnına, hareketsiz küçük penisine. Ögürdü, jilidesinin alt üst olmasını gözlerini iki yana oynatmasına neden oldu, ama ölümcül bir büyülenmeyle gözlerini tekrar cesetlere götürdü. Matthew sokakta deponun önünde durdu. "Dışarıya çık, rahip!" diye seslendi. Ön kapı aralıktı, pusun içinde beliren esintide hafifçe gıcırıyordu.

"Orada sonsuza kadar saklanamazsın."

İçeride hiçbir şey kıpırdamadı.

Matthew mükemmel bir sabırla tam bir dakika bekledi. Sonra: "Tamam. Buraya kadar." Verandaya çıkan merdiveni tırmandı.

259

Peder'in silahını Lieder'a verdiğini biliyordu, ama gene de mutfak bıçakları ve el baltası vardı; ve Hibbard herhangi bir kapının arkasında üstüne atlamaya hazır duruyor olabilirdi. Bu yüzden Matt-hew ayağıyla ön kapıyı ardına kadar açmadan önce tüfeğinin horozunu kaldırdı, dikkatle içeriye baktı... sonra başını iki yana sallayarak horozu indirdi ve şapkasını başparmağıyla geriye itti. İçerideki dağınıklık her şeyi anlatıyordu. Hibbard gitmişti. Depoya dönmüş, birkaç parça giysi ve değerli eşyasını kapıp kaçmış» Ya Sürpriz Damar'a gitmek üzere demiryolunda yürüyordu ya da Kader'e doğru dolambaçlı yoldan gidiyordu. Birden içini bomboş ve ekşimiş hissederek Matthew masanın yanındaki iskemleye çöktü. Hibbard bu masayı cehennemi vaizlerini hazırlamak için kullanıyordu. Matthew'un her iki bileği de silahın geri tepmesinden dolayı ezilmişti ve şişmiş olan sağ bileği zonkluyordu. Öteki Yer'e giderek acıdan kurtulabileceğini biliyordu, sırf kendini bırakıp kadifemsi sıcaklığa dalarak... Hayır! Dizlerinin arkasıyla iskemleyi geri iterek ayağa kalktı.

Deponun verandasına çıktığı zaman pus kaybolmuş, batıdaki dağların doruklarında yılın ilk karı görünmüştü. Kış rengine bürünmüş gökyüzünde bulutlar vardı,

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mîl sokakta ise çamurlu çukurlarda ürpertici bir rüzgâr esiyordu. Matthew derin bir iç çekti ve Kane Ticaret'e doğru yürümeye başladı. Berber dükkânının önünde durup kapıyı tekmeledi. Murphy gözleri içkiden kıpkırmızı, yanakları kuma yüzünden solgun, kapıda belirdi.

"Benimle gel."

"Dinle, evlat, kendimi iyi hissetmiyorum ve—"

"Benimle gel dedim."

Murphy gözlerini Ufaklık'm açılmış göğsünden ve hareketsiz penisinden o kadar dikkatle ayırdı ki Bobby-Evladım'ın kafasız bedenine bakarken öğürüp kustu. Ama gene de Matthew'un arkasından Gezinler Oteli'nin verandasına geldi.

"Calder!"

İhtiyar gazi kapıya çıkıp baktı.

"Benimle gel."

"Şimdi mi?"

260

"Gel dedim."

Üç adam Kane Ticaret'e doğru yola devam etti. Bjorkvist erkekleri ilkel bir büyülenmeyle sokağın karşısında Lieder'dan kalanlara bakıyordu. Oskar ayağıyla dürtmekten kendini alamadı: korkarak ürpermesine neden olan bir cesaretlilik. Mathev' dördüne, "Şunu yapmanızı istiyorum," dedi. "Kürek ve süpürgelerinizi alın ya da neye ihtiyaç duyuyorsanız ve bu adamlardan kalanları temizleyin. Sonra—"

Bay Bjorkvist itiraz etti. "Hey!" Neden biz—"

Mathev silahını indirdi ve Bjorkvist'e sert sert baktıktan sonra, "Hiçbirinizin Coots'u taşımamıza yardım etmemenizden öğrendim," dedi. "Yani şimdi bana diklenmek büyük bir hata olur." Şerifin gözleri kısıldı, yavaşça teker teker hepsinin gözünün içine baktı. Adamlar ya yere ya da yan tarafa baktılar. "Şimdi, dediğim gibi, bu adamları buradan kaldırmanızı istiyorum. Uçurumdan aşağıya atın. Coots'la aynı mezarlıkta olmalarını istemiyorum. Sonra her yeri suyla silip temizleyin, en küçük bir iz kalmayana kadar. Tek... bir iz... kalmasın. Ben verandamda oturup sizi izleyeceğim. Şimdi başlayın."

Matthew Kane Ticaret'in kapısına bir göz attı. Ruth Lillian Bay Kane'in yanında duruyordu. Bay Kane'in kaşının üzerinde bir yara bandı vardı. Onlara başını salladı, şapkasının ucuna dokundu, sonra dönüp şerif ofisine gitti. Bütün sabah boyunca gözlerini tavana dikerek yatağında yattı. Bütün yaşlarını tüketen gözler gibi kuru ve kırmızıydı gözleri. Sokaktaki silah seklerini duymuş, ama aldırmanmıştı. Frenchy ile Kersti'nin evden fırlayıp otele doğru koştuğunu duymuş, ama aldırmanmıştı. Şimdi sokakta küreklerin sesini duyuyor, ama aldırmanmıyordu. Hayatında ilk kez yaşlandığını anlamıştı. Gerçekten yaşlandığını. Yapacak hiçbir şey kalmamıştı. Kimsenin ona ihtiyacı yoktu. Bakılacak, rahatsız edilecek ya da rahatsız olacak kimsesi yoktu. Bu yüzden yalnızca... öyle yatacaktı.

Öğlenlerin sokak Lieder ve adamlarının son izlerinden de temizlenmişti. Kanlı yerlerin üzerine talaş dökülmüş ve gönülsüz temizlik ekibi evlerine dönmüştü. Ama Mathev hâlâ verandasında oturuyordu, göğsünde yıldız, kucağında son mermisi bulunan tüfeği.

261

Göz ucuyla yaklaştığını görmesine rağmen Ruth Lillian'a dönmedi. Kız, "Seni yemeğe bekliyoruz/" dedi.

"Çok nazıksınız, bayan. Ama ben hiç aç değilim. Zaten..." şişmiş bileğini ve sosis gibi olmuş parmaklarını uzattı. "Çatal kullanabileceğimden de emin değilim."

Ruth Lillian uzanıp elinin sıcak, gergin derisine dokundu.

Mathev, "Bir şeyim yok," dedi.

Ama Ruth Lillian içeriye girdi ve Mathev'un ta Nebraska'rcL n getirdiği dökülmüş emaye tastaki suya bez batırdı. Bileğini sardığı zaman Mathev itiraz etmedi. "İşte, şişlerin azalmasına yardım eder."

"Şimdiden daha iyi hissediyorum. Teşekkür ederim."

"İstersen burada yemen için bir kâse güveç getirebilirim."

"Hayır, teşekkür ederim, bayan. Böyle iyiyim."

"Evet, ama..." Ruth Lillian ne diyeceğini bilemedi. Bu "bayan" endişe vericiydi.

"Babam yaralanmadı. Yalnızca berbat bir başağrısı."

"Bunu duyduğuma sevindim."

"Umarım akşam yemeğine gelersin." Gülümsedi. "Bulaşıklara yardım etmen gerekmez.

Bu bilekle olmaz. Oturup babamla konuşabilirsin."

Mathev gözlerini kırıştırmakla ona döndü. "Özür dilerim... ne demiştiniz?"

"Akşam yemeğine gelip gelmeyeceğini sordum."

Mathev kızı şaşkın şaşkın bakınca kız, "Şey, ben... dönmem gerek. Yemek

soğuyacak."

Matthევv yavaşça başını salladı.

Ruth Lillian bir şey söylemesi gerektiğini hissetti, ama söyleyecek bir şey bulamadığından eve gitti.

Matthევv o akşam yemeğe gitmedi, ertesi sabah kızlara kahvaltı hazırlamak için Gezzinler Oteli'nde de görünmedi. Kasabanın küçük işler yapan adamlığı sona ermişti. Öğleden sonra Kane Ticaret'e yıldızı takmış ve tüfeğini omzuna atmış olarak geldi. Yeni yumuşak sesiyle Bay Kane'e un, kuru fasulye, beykm, mısır şurubu, konserve domates ve konserve şeftali siparişi verdi. Bilekleri hâlâ şiş olduğundan malları bez torbaya Bay Kane koydu. Ruth Lillian selam vermek için aşağıya indiği zaman, Matthევv o küçük olaydan sonra kendini

262

iyi hissediyorsunuzdur umarım, dedi. Sonra artık yemek saatlerinde onları rahatsız etmeyeceğini söyledi. Kendi yemeğini hazırlayacaktı, zaten onlar için fark etmezdi. Ruth Lillian hayır, kendisi için fark edeceğini söylüyordu ki... Matthew şapkasının kenarına dokunarak dükkândan çıktı.

Bundan sonra madenciler Cumartesi günü haftalık eğlenceleri için gelene kadar Matthew zamanının büyük kısmını verandasında oturarak geçirdi, iskemlesi duvara kaykılmış, gözleri olup bitende. Yirminci Mil'in şerifi. Hayli saygın bir adam. Artık Ringo Kid kitapları okumuyordu.

Kasaba yavaş yavaş normal yaşamına ve kaygılarına döndü. Profesör Murphy kaybettiği küvetin yerine koymak için depodan bir köpek kulübesi çıkardı ve madenciler için temizlemesi için Oskar Bjorkvist'e para verdi. Oğlan zaman zaman işten başını kaldırıyor, sokağın karşısında yarı kapalı gözlerinin arasından seyreden Matthევv'a dik dik bakıyordu.

Frenchy Gezzinler Oteli'nde Bay Delanny'nin otoritesini üstlendi. Hatta onun masasına oturarak zaman zaman kâğıt oynadı. Jeff Cal-der'la adamın kulaklarında yankılanan o kış yalayıcı tavrıyla ilgili suçlamaların geçtiği sert bir tartışmadan sonra Frenchy savaş kahramanına barmenliğe ek olarak bütün temizlik, süpürme, çarşaf değiştirme ve çamaşır işini üstlenmesini ya da cehennem olup Kader'e gitmesini söyledi. Ayrıca her sabah kahvaltıyı da hazırlamak zorundaydı, ki Dayton Imperial'da öfkeli tacizler ve (ve French/nin duymayacağından emin olduğu zamanlar) bir kurşun değer verilmeyecek kibirli zenciler hakkında homurdanarak hazırladı da. Bisküvi pişirme çabaları o kadar büyük bir felaketle sonuçlandı ki, Frenchy ona zahmet etmemesini, fasulye, beykm ve kahveyle idare edeceklerini söyledi -bu bulaşık suyuna kahve diyebiliyorsa tabii!

Frenchy o bulaşık suyunu içerken Kersti'ye nasıl hızlı çalışacağı, temizleneceği ve erkekleri idare edeceği konusunda net, süssüz püs-süz teknik öğütler verdi. Bunun bir iş olduğunu açıkladı. "Ancak böyle düşünebilirsin, tatlım. Bir iş işte. Başa çıkamayacağın bir şey olursa, odandan çık ve bana gel. Ben ilgilenirim. Korkutucu görüldüğünü biliyorum. Başladığımda bana da öyle gelmişti, üstelik senden çok daha gençtim. Merak etme, başaracaksın. Yo, yo, önemli

263

değil, istiyorsan ağla. Bu hakka sahipsin." Ama Kersti burnunu çekip başını iki yana salladı. Frenchy ona uygun olacak güzel giysilerinden alabileceğini, gardroba gidip en güzel elbiseyi seçmesini söyledi.

O öğleden sonra Frenchy Jeff Calder'ın bodrumdaki kilerden taşıdığı viski şişelerini dizmesine nezaret ediyordu. Çift kanatlı kapının gıcırdayarak açılmasıyla başını çevirdi. Matthევv kapıda duruyordu, kolunda tüfeği vardı.

Frenchy ona bir kaşını küstahça kaldırarak baktı, otomatik olarak yaralı yüzünü ona doğru çevirdi. Matt-hew şişelere kaşlarını çatarak baktıktan sonra yalnızca bir mermisinin kaldığını hatırlayarak omuzlarını silkip çıktı.

Atrofi ve yemek yememe yüzünden zayıf düşen BJ'nin yataktan çıkma gücünü bulması üç gün aldı. Avluya giderek maden şirketinin standart ahşap mezar taşlarından birine beceriksizce harf kazımaya başladı. Zaman zaman serin, kar kokan havaya bakıyordu. Kış çok geçmeden bastıracaktı. İlk iki taşı ziyan etti, çünkü mezar yazısı yazmak Coots'un işiydi. Zaten BJ aletler konusunda beceriksizdi. Coots bu konuda onu iğneleyip dururdu. En sonunda kelimeler bir çocuk karalamış gibi ortaya çıktı.

AARON COOTS

4 EKİM 1898'DE ÖLDÜ

KISA YOLCULUKTA SEVGİLİ BİR ARKADAŞ

Coots'un bu duygusallığa homurdanacağını bilerek son satıra gözlerini kısarak eleştirir gibi baktı. Sırf "Aaron Coots" yazan başka bir taş yapmayı düşündü, ama sonunda cenaze törenlerinin ölümlerle hiçbir ilgisi olmadığını kendine hatırlatarak sevgi ilanına haklılık getirdi. Bu törenler yaşayanlar için bir teselli idi. Ya mesaj duygusal olursa...? Şey, kendisi duygusal bir insandı ve

Aaron Coots'u sevdiğini herkese söylemek istiyordu.

Quis desiderio sit pudor aut modus tam cari captis?

Matthew'un bileğindeki şişlik Cumartesi akşamı neredeyse inmişti. Cumartesi günü gümüş treni geldi, soğuk kuru havada düşen kar taneciklerini toplayan farı yanıyordu. Düdüğü öttü, bağırıp çağırarak inen madencilerin pantolonları buharla kaplandı. Madenciler son ziyaretlerinden bu yana Yirminci Mil'de olan biten hakkında hiçbir şey bilmiyordu elbette.

Matthew verandasında oturdu, iskemlesi duvara kaykılmış, Kane

264

Ticaret'te alışveriş yapıp eğlenceye başlamadan önce pansiyonda karınlarını doyurmak için önünden geçen madencileri seyrederek. En hızlı yemek yiyenler berber dükkânına ve Gezginler Otel'i'ne doğru yöneldiğinde, Matthevv onları sokağın ortasında karşıladı.

"Bilmeniz gereken şeyler var, beyler," dedi. Sesini yükseltmeden konuşmuştu, ama madenciler sesindeki sakin otoriteye sabırsız bir dikkatle karşılık verdiler -kolundaki o kocaman külüstür tüfeği hiç anmayalım! Vay canına! Matthew artık Yirminci Mil'de içki içilmeyeceğim açıkladı. Gülüp eğlenebilirlerdi isterlerse. Kızlar istediği sürece oteldeki kızlara da gidebilirlerdi. "Ama Yirminci Mil'de arırcı içki içilmeyecek, çünkü viski bu dünyaya büyük acılar getirir. Ve benim işim de insanları korumak."

Öndeki bir adam homurdanarak eğer bir çocuk-

Matthevv, "Kapa ağzını!" diye atıldı. Sonra normal ses tonuna döndü.

"Bazılarınız bunu uygun bulmadığı için üzgünüm, ama bundan böyle bu şekilde olacak ve bana diklenmesiniz iyi olur."

Homurdanan adam kalabalıkta gözden kayboldu, çünkü Matt-hew'la üç kaçak arasındaki hesaplaşma yemekte başlıca konuşma konusu olmuştu -ve ve kocaman memeleri olan sarışın garsona ne olduğu merakı.

Ama madenciler haftalık viski ve eğlenceleri için pansiyondan çıktıkça kalabalık da büyüdü ve kızgınlık arttı. Profesör Murphy serin akşam havasına buharlar saçan kazanının yanından kalkıp geldi. Neler oluyor diye sordu. Kimse banyo yapıp tıraş olmak istemiyor muydu? Bayan Bjorkyist oğlu ve kocasıyla geldi; iki adam suratlarının tokuşturulrhasından kaynaklanan çürük ve izleri hâlâ yüzlerinde taşıyordu. Bayan Bjorkvist madencilere hitap ederek Matt-hevv'un insanlara patronluk etmeye hiç hakkı olmadığını söyledi. Yüzünü Matthevv'a yaklaştırarak kenara çekilerek işini mahvetmesine izin vermeyeceğini söyledi, çünkü madenciler gelmekten vazgeçerse Yirminci Mil'e ne olurdu, bunu öğrenmek istiyordu!

Matthevv'un kafası karışmıştı. Koruduğu insanlardı bunlar!

Jeff Calder kalabalığın içinden, "Kim olduğunu sanıyor ki?" diye sordu. "Kimse onu şerif falan seçmiş değil!"

Ama... bu insanlar kendisine saygı duyuyordu. Onları kurtarmak için o kanun kaçaklarıyla savaşıyordu.

265

Profesör Murphy madencilere tepeden tırnağa kadar silahlı olduklarını hatırlattı! "Bu çocuk, sıçan hayvanı bile durduramayan kibirli bir oğlan yalnızca!"

Patlayan kahkahalar Matthew'un kulaklarını aşağılanmayla yaktı.

Oskar Bjorkvist Matthevv'a yanağını kesen bir taş atmak için bu fırsattan yararlandı.

Madencileri öne doğru bastırdı.

Matthew horozu kaldırarak en yakmdakinin arkasındakilerin göğsüne dayanmasına neden olurken dudaklarını kısımişti.

Doc dirsek ata ata kendine yol açtı. "Haydi, Ringo. Hiç ge-" Ama Matthew adamların istediği kadar yaygara koparabileceklerini ama asla içki olmayacağını tekrarladı. Doc, "İçki yok mu?" diye sordu. "Şaka ediyorsun! Cümbüşe dalmadan önce birkaç tane atmak niyetindeyim. Bu bir erkeğin hakkıdır, Ringo, o cehennem deliğinde koca bir hafta geçirdikten sonra!"

Ringo, Anthony Bradford Chumms'ın sözleriyle, "Beni çiğneyip geçmeye çalışırsan, Doc," dedi, "tarih olursun."

Kalabalığın epeyce gerisinde kalan Sven Bjorkvist, adamlara buna katlanmak zorunda olmadıklarını söyledi! "Bu çocuk akıllı başında değil! Siz erkek misiniz değil misiniz? Silahınız var!"

Doc zoraki bir kahkaha attı. "Haydi, kendine gel, Ringo! Şaka iyi, ama burada işler bayağı kızışıyor." Matthevv cevap vermeyince Doc yersiz kahkahasını kesti.

"Şimdi dinle beni, evlat. Otele gidiyorum, ne yapmak istiyorsan onu yapabilirsin." Matthew'un yanından geçmeye başladı, ama Matthew namluyu karnına dayadı.

"Sakın yapma, Doc." Ringo Kid'in yumuşak sesinin yerini çocuksu bir gerginlik

almıştı.

Doc akşamüstü ışığında Matthew'un gözlerini okumaya çalışarak gözlerini kısıtı. "Sakin yapma, Doc," diye tekrarladı Matthevv. Sonra "Lütfen yapma," diye fısıldadı.

"Matthevv?" Ruth Lillian kalabalığın arasından santim santim ilerliyordu.

"Matthevv?"

Matthevv çenesini sıkıp başını iki yana salladı.

Doc yutkundu.

266

BJ Stone kalabalığın kenarında durmuştu. Bir şey yapması gerektiğini biliyor, ama bulamıyordu.

Ruth Lillian Matthew'un yanına geldi. "O silahı bana ver, Matthew."

"Yolumdan çekilseniz iyi olur, bayan."

"Hayır, çekilmeyeceğim! Şimdi o silahı bana ver."

Matthew başını iki yana salladı, göz pınarlarında yaş vardı.

"Al, Matthevv, mendilimi kullan. Yanağın kanıyor."

Matthew kızın eline vurdu. "Benden uzak dur, allanın belası! Benden uzak dur!"

Gözleri acıyarak kıza baktı. "Beni rahat bırak! Beni... lütfen... lütfen... lütfen...".

"İçinin derinliklerinden uzun bir inilti çıktı, silahı indirdi. BJ öne çıkarak silahı elinden alırken madenciler dalga dalga geçerek sıcak banyolara, ılık tıraşlara ve müthiş cümbüşe aktı! Ohoho! Bakın, kızlar, ben geliyorum! Geri geri manevra yapan trenin ısrarlı düdüğüne şaşırdılar. Ne cehenneme...? Ama iyice hak ettikleri birkaç saatlik eğlenceyi hiçbir şeyin engellemesine izin vermeyeceklerdi. "Bu oğlan tam bir kaçık! İhtiyar katır'ı hatırlıyor musun? Çekip gitmeden önce pis işleri yapan herifi? Bu çocuk aynı ihtiyar katır!"

Matthew, Ruth Lillian ile BJ arasında uçurumun kenarında duruyordu. Karanlık

ovaların ötesinde, güneşin son ışınlarının vurduğu dağlar belli belirsiz

görünüyordu. Bir yorgunluk homurtusuyla BJ silahı boşluğa fırlattı.

Matthevv başını eğdi ve bundan sonra sonsuza kadar kaldığı öteki yerin sanrılı

sakinliğine iyice gömüldü.

Elini tutan Ruthiillian onu gülen oynayan madencilerin arasından geçirip Kane

Ticaret'e götürdü. Babası verandada onları bekliyordu.

Şubat 1998

St Etienne de Baigorry

NEW ENGLAND'DA YAŞARKEN SONBAHAR başlangıcı hep beni dayanılmaz bir gezginliğe sürüklerdi. Bu mevsimin melankolisinde beni yola çıkartan, bir hedef olmadan

oradan oraya sürükleyen bir

267

çekicilik vardı ve benim için "gitme"nin yönü hep batıydı, tıpkı "dönme"nin New England'a gelmek olduğu gibi. Belki de bu eve dönme içgüdüğü, on bir kuşak

Püriten atalarımın kalan bir şeydi, ama daha çok sayısız kuşaklar boyunca

Irakua atalarımla ilgisi olduğundan kuşulanıyorum.

Bu da, hiç değilse kısmen, 1962 Sonbaharı'nda Laramie'ye bir saat uzaklıkta dolaşmamı açıklıyor. Akşamdı ve batan güneşe doğru arabayla yol alırken birden

eski bir haritada görmüş olduğum ilginç ft bir yer adını hatırladım: Medicine

Bow Range'in kuzey tarafına w düşen Kader adlı bir kasaba.

Kader'e sapış yönünü gösteren bir işaret yoktu, çünkü artık ıssız bir kasabaydı, bu yüzden iki yararsız dönüşten ve uzun patikalardan sonra Kader'i bulduğumda

hava neredeyse kararmıştı: iki ev (biri satılık) bir benzin istasyonu ve mağaza; hiçbirisi uzun zamandır boya yüzü görmemiş.

Mağazayı çalıştıran yaşlı adam yüzyılın başında Kader'in canlı bir küçük şehir

olduğunu ve dağlardaki madenle çevredeki yerlere hizmet verdiğini anlattı. Ama

Sürpriz Maden Damarı'nda gümüş bittiği zaman Kaderle Union Pacific demiryolunu

bağlayan hat paslanmaya terk edilmişti ve yöre sakinleri, hemen, son sorunun

cevabını öğrenmeyi beklemekten başka işi olmayan bir avuç yaşlıya inmişti.

1962'de evlerin çoğu yıkılmıştı: Bazıları yanmış, bazıları yıkılmış, bazıları da

fırtınada çökmüştü. "Alıcıysan bir tane satılık var!"

Bana benzin satıp satmayacağını ve gece kalıp kalmayacağımı sordum. "Elbette...

arabada uyumak istiyorsan tabii," dedi. "Benimle birlikte kahvaltı edebilirsin.

Şafak söküyor. Benzine gelince, tankı dolduralı beş-altı yıl oldu. Fazla benzin

satmıyorum, yalnızca Damar'da ya da Yirminci Mil'de hatıra eşya peşinde koşan

insanlara."

Benzin pompası, ölçü aletleri yanda olan cam bir süindire benzin veren

manivelalı bir aletti. "Yemek var mı?" diye sordum. "Elbette. Ama sana bir

papele malolur."

Bir saat sonra yağ lekeli örtilü olan bir masada oturmuş yumurta, fasulye yiyip

allahın belası hükümeti sözle dövüyorduk, bir de müzik yerine geçen bu yeni

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
rock-'n-roll gürültüsünü... aslında tüm çirkin, kafa karıştırıcı ya da tehdit
edici biçimleriyle "ilerleme"ye kızıyorduk. Daha sonra adam bir şişe çavdar
viskisi getirdi.

268

Bay Pedersen, onu en çok ilgilendiren konuda -Kader'in eski günleri ve dağ
yolunun ortasındaki hayalet Yirminci Mil kasabası- konuşma fırsatı arayan yetmiş
dört yaşında bir yalnızdı. Kader'de doğmuş, ama ailesi her şey batınca orayı
terk etmişti. Cheyenne'e göç etmişlerdi. Bay Pedersen orada büyümüş, iş bulmuş
ve evlenmişti. (Hiç çocuğu olmamıştı. Nedenini bilmiyorum. Tanrı biliyor ya o
kadar çok uğraştık ki!)

Kader onu öylesine çekiyordu ki, karısının ölümünden sonra buraya dönmüş ve
benzin istasyonuyla mağazayı devralmıştı. Ama Interstate 80 yolu açılınca trafik
oraya kaymış, Kader'i ekonomik olarak boğmuştu. Çok geçmeden Bay Pedersen
kasabanın tek sakini haline gelmişti. Bulduğu birkaç müşteri de ya kaybolmuş
insanlar ya da dar demiryolunu tırmanarak tarihi eşyalar arayan tropicilerdi.
Bunlardan biri Yirminci Mil'e kadar zorlu bir tırmanıştan sonra mezarlıktan
aldığı birkaç tahta mezartaşıyla döndü. Adam gittikten sonra, Bay Pedersen,
geriye hâlâ görülecek bir şeyler kalmışken çevreye bir göz atmaya karar verdi.
Yirminci Mil'e giden yolu tırmandı (altmışını devirmiş bir adam için zor iş)
ve iki gün boyunca eski şerifin ofisinde kaldı. Orada kasabanın haritasını
çizerek binaların ve işlevlerinin adlarını yazdı. Mezartaşlarında okunabilir
olan her yazıyı kaydetti. (Bu romanda bunlardan bazılarını yazdım.)

Haritayı yapması iyi oldu, çünkü birkaç yıl sonra hatıra eşya avcılarından
oluşan bir grup Kane Ticaret'in sobasını yaktı. Paslı soba bacası alev alarak
çatıya sıçradı ve rüzgâr alevleri birbiri ardına kurumuş binalara sıçrattı.
Sonunda geriye yalnızca üç bina kaldı, bugüne kadar ayafctâfkalan üç bina.
Bay Pedersen bana ne iş yaptığımı sordu; ona yazar olduğumu söyledim; o da bunu
tahmin ettiğini açıkladı. Sahici bir işi olan adamların başıboş dolaşma
özgürlüğü yoktur. Ama yazarlık "sahici iş" olmasa da, kendisi de uzun süre bir
kitap yazmayı düşündüğünü itiraf etti: Yirminci Mil'de olanlar ve Kader'in
başına gelenlerle ilgili bir kitap. Yaşlı kurtlara hatırladıkları şeyleri
anlattırmak için bir dolu çavdar viskisi içirdiğini ve her şeyi kâğıda döktüğünü
anlattı. Ama mafsallarındaki romatizma ve bozulan gözleriyle bu kitaba devam
etme olasılığı zayıftı.

Ona kitabı seve seve okuyacağımı söyledim.

269

Gür kaşlarının altından şöyle bir baktı. "Hırsızlık yapasın diye mi?"

"Kesinlikle."

Kaşlarını iyice çattı... sonra bir kahkaha patlattı. "Belki yarın sana
gösteririm. Ama söz vermiyorum. Bakarız."

Konuşma kapasitesini doldurmamış olduğu ve bir süre daha kulaklarımı açmamı
istediği açıktı.

Ertesi sabah kahvaltıdan sonra mağazanın ahşap ön basamak-} larına oturup Bay
Pedersen'in notlarını okudum. Yuvarlak, kargacık burgacık harflerle
yazılmışlardı ve telaffuz konusunda yaratıcı bir yaklaşım sergiliyorlardı. Eski
kurtların masal tarzını yeniden üreterek, radyo ve televizyonun evcilleştirme
etkisine kurban düşmeden önce western benzersiz cazibesini veren hoş deyimler
ve canlı teşbihleri yakaladığına memnunum. Bu kitabın deyimler yaratıcılığını
aldım, hatta birkaç western teşbihini çaldım: örneğin kış tekmeleme
yarışmasında tek bacaklı adam kadar meşgul olmak gibi.

Notlarımı ikinci kez okuduktan sonra Bay Pedersen'e teşekkür ettim ve batıya
yöneldim. Şimdiden Yirminci Mil Masalı adını verdiğim hikâyeyi geriye atmıştım,
beklediğimden çok daha uzun süre orada kendi kendine pişecekti.

Ama zaman zaman Bay Pedersen'le vakit geçirmek için wyo-ming'e gittim. Çavdar
rakısını içip anlattığı hikâyeleri dinledim. Bunları daha sonra Cheyenne'deki
Tarih Derneği arşivlerinde yaptığım araştırmayla genişlettim. Bir yazarın
fantezisini canlandırma-bilecek geçmişin tüm kırık parçalarını önüme döktüm:
gazete yazıları, hukuki belgeler, belediye kayıtları, aile anıları, mağaza ve
bankaların fatura ve kayıtları, demiryolu bilet gişeleri.

Tie Siding'den kalanları görmeye de gittim: kırmızı toprakta ancak şöyle böyle
belli olan birkaç temel taş, eski taş cezaevinin çatısız enkazı, çok eskimiş,
sık sık yağmalanmış tahta çitle çevrili bir mezar. Birkaç kez de Yirminci Mil'e
giden dik yolu tırmanıp uçurumun kenarında oturdum ve dram parçalarının hayal
gücümde oynamasına izin vererek batıdaki tepelere baktım.

Son ziyaretimde Bay Pedersen'in ne kadar ufaldığını görünce üzüldüm. Ama zaten
neredeyse doksan yaşında olmuştu. Kahvaltıyı bitirdikten sonra paket kâğıdına
sarılı elyazmam bana verdi.

270

"İşte, yanına al."

"Emin misin?"

"Eminim."

O kış öldü.

Zaman geçti; başka işler aklımı ve zihnimi meşgul etti; ta ki kısa süre önce Yirminci Mil'deki olayların yıldönümünün yaklaştığı kafama dank edene kadar. Bu yüzden western türünde kendi kitabımı yazma zamanının geldiğine karar verdim. Geleneksel karakterlerine yeni bir özellik verecektim: "oğlan", tüberkülozlu kumarbaz, gösteri dünyasından emekli olmuş kadınlar, filozofvari dükkân sahibi, sınır bölgesi vaizi, "yabani gül" benzeri kadın kahraman, gücenik yabancı, kutsal bir veba gibi kasabanın üzerine çöken kanun kaçağı. Yan karakterlerimi yaratmak ve okurlarımla anlatı/mesaj oyunları oynamak için yararlı olacak western basitleştirmeleri bulurken, bu türün hemen kendini kaptırma talebine içerledim, çünkü şu tür sorulara cevap vermem gerekiyordu: Ruth Lillian, Matthew'u eğlence peşinde koşan madencilerin arasından geçirip eve götürürken neden tren geri geri Yirminci Mil'e döndü? Ve neden Yirminci Mil olaylardan sonraki iki gün içinde bir hayalet kasaba haline geldi? Ruth Lillian, BJ Stone, Kersti, Frenchy, Bay Kane, Peder Hibbard ve geri kalanlara ne oldu? Tren olayım ele alalım. Trenin kasabaya geri dönerken çaldığı acı düdüğü, sıcak banyo, içki ve cümbüş peşinde sokağa dökülen madencilerin duymazdan geldiğini hatırlayacaksınız. Tren Yirminci Mil'den üç mil kadar uzaklaşmıştı ki, sürücünün gözleri birden fal-taşı gibi açıldı. Frei kolunu çekti ve kıvılcımlar çıkaran bir sertlikle tekerlekleri kilitletiği anda fırtına sırasında koyağa düşen dev bir kaya parçasının yarattığı bir uçurumun kenarında en son vagon sallandı. (Hatırlarsanız, fırtınada dağlardan gelen o tuhaf yarılma sesi Matthev'un babasının şanssızlığını anlatmasını engel olmuş ve Gezgınler Oteli'nin mutfak penceresinin altındaki duvara yaslanan Coots'un boyun kaslarını şişirmiştir.) Trenin farı yirmi metre kadar ötede kırılmış rayların boşlukta sallandığını yakaladı, tahta bağlantılar artık rayları tutmuyordu. Sürücünün titreyen eli buharlı düdükte, olabildiğince yavaşça geri geri geldi, ama titreşim çeliklerin tork yaparak uçuruma yuvarlanmasına neden oldu. Tren Yirminci Mil'e

271

doğru dönerek yolun kesildiğini herkese haber vermek için keskin düdüğünü öttürdü. Yalnızca birkaç madenci keyiflerini erteleyip bu yaygaranın neden koptuğunu araştırarak kadar meraklandı, ama söylenti çabuk yayıldı ve çok geçmeden madenciler de kasaba halkı da Gezgınler Oteli'nde toplanmış ne yapacaklarını konuşuyordu. Bu arada dışarıda yağın kar iri iri tanelere dönüşmüştü, o kadar yoğun yağıyordu ki, penceresinden bakan Ruth Lillian cennete yükseldiği duygusuna kapıldı.

Madencilerin dünyayla bağlantılarının kesildiği haberine ilk tepkileri, zoraki tatil düşüncesiyle müthiş bir neşe oldu, ama Sürpriz Maden Damarı kapanmak zorunda kalırsa kârlarından olacaklarından korkan kasaba halkından kaygılı homurtular yükseldi. Toplantı kahkahalar, yuhlar ve ıslıklarla tam bir karmaşa olmaya başladı, ama Doc oybirliğiyle madencilerin , BJ Stone da homurdanarak kasaba halkının temsilcisi seçildikten sonra kargaşa yerini daha ciddi bir tartışmaya bıraktı. Geriye kalanlar eğlencelerine geri döndüler.

BJ ve Doc trenin Damar'a giderek bakım ekibini alması gerektiğine karar verdiler, tren dönüşte yiyecek de getirecekti. Doc en sıkı madencilerden bir grubun tren yolunun kesilmesinden sonra açılan dik, tehlikeli patikadan Kader'e gitmeye çalışırken herkesin Yirminci Mil'de kalmasını önerdi. Ama BJ bunu mantıklı bulmadı. Kader'deki insanlar tren gelmeyince ters bir şeylerin olduğunu zaten anlamışlardı, ama ne yapabilirlerdi ki? Ana hatla dağdaki hat arasındaki ray genişliği farkı başka bir lokomotifin imdatlarına yetişmesine engeldi. Zaten kayanın neden olduğu boşluğu nasıl geçecekti ki? Yo, her an karla dolın eski patikadan herkesin, madencilerin de kasaba halkının da gitmesi gerekiyordu, bu açık bir gerçektir. Doc BJ'ye bu yolculuğun ne kadar süreceğini sorunca BJ omuz silkti. Patika yıllardır bu kadar erozyon yaşamamış olsa ve kar bu kadar kalın olmasa, en güçlü madenciler... ah, belki bir buçuk günde alırdı. Akşam basınca açıkta geclemek zorunda kalacaklardı, çünkü karanlıkta yol almaya çalışmak intihar etmek gibi bir şeydi. Doc, "Peki fazla kuvvetli olmayanlara ne olacak?" diye sordu. "Ya kadınlar ve..."

BJ, Doc'u utançtan kurtararak, "Eski kurtlar mı?" diye sordu. "Şey, kadınlar herhalde erkeklerin çoğundan daha sıkıdır. Biz eski kurtlar da elimizden geleni yapmak zorundayız."

272

Ertesi gün, yani Pazar günü gidişi organize etmekle geçirmeye, Pazartesi günü ilk ışıkla yola çıkmaya karar verdiler. En güçlü erkekler önden giderek karın içinde bir patika açacaklardı.

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

Bazı madenciler eşyalarını almak için Sürpriz Maden Damarı'na dönmeyi tercih etti, ama birçoğu kasabada cümbüşe devam ederek eşyalarını arkadaşlarına emanet etti.

Damar'da yararlı olan (ve birçoğu da olmayan) her şey gondol-lara konuldu ya da kızaklara yüklendi. Hepsi Bostonlu maden sahipleri tren raylarını onarır onarmaz geri döneceklerine inanan bütün işgücü oradan ayrıldı. Aslını ararsanız, hatıra eşya avcılarının aldığı birkaç parça şey dışında bütün alet ve makineler bugüne kadar orada kaldı. Su tehlikeli, ufalanan maden shaftlarında hâlâ görece zengin gümüş var ve yıllar boyu bu madeni çıkarmak için düzinelerce girişim teklif edildi, ama kimse değerinden daha fazla harcama yapmadan gümüşü oradan almanın bir yolunu bulamadı.

Bu kadar çok aç madencinin orada toplanması Bjorkvistler'in pansiyonu için tam bir nimetti. İki kişiyi bir yatağa yatırdılar. Yemekler genellikle "biftek", bisküvi (un bitene kadar) ve konverse şeftaliden (o da bitene kadar) ibaretti. Yemek yiyip uyuyabilecekleri başka bir yer olmadığından Bayan Bjorkvist madencilerden yatağın yarısına üç dolar, her yemek için de artı bir dolar aldı. Şaşırtıcıdır -savaş ve felaket zamanlarında artan doğum oranlarının gösterdiği gibi ölüm korkusunun afrodizyak etkisini düşünürsek belki o kadar da şaşırtıcı değildir- Frenchy'nin kızları ilk gece ve bütün Pazar günü sabahtan çalışmaya başlayıp müthiş iş çıkardılar. Müşteriler Queeny, fhinky ve Goldy arasında seçim yaptılar. Sonuncusu en popüleriydi. Belki de bunun nedeni yeni olmasıdır. Kane Ticaret'in bütün battaniyeleri, kalın giysileri, konverse gıdaları ve zorlu yolculukta kullanılabilecek her şeyi hemen satması daha az şaşırtıcıydı.* Gündüz ve gece boyunca istekli, bazen buyur-gan müşterilerin baskısı nedeniyle Matthew tezgâhın arkasına geçerek mal verdi, para üstü verdi, paketleri yaptı. Bu arada hep gülüm-süyordu, gözleri yumuşak ve uzaktı. Kar arasından zorlu yürüyüş sırasında yalnızca bir madencinin kaybolması dikkate değer. Destiny Sentinel'deki habere göre genç bir madenci arkadaşlarından epeyce ileriye gitti. Ama kader'e hiç gelmedi ve bir daha ondan haber alınamadı.

273

Bay Kane'in ihtiyaçları için nakit parası olmayanları kredi açması tipik bir karakter özelliği idi, kader'deki tasarruflarını aldıkları zaman madencilerin Ruth Lillian'a borçlarını ödemesi de şimdi yok olmuş olan Yanki ahlâkının tipik bir örneği idi.

Doc, Coots'un dinlenme ve bakım için getirdiği iki eşeği vurmak gibi zor görevi üstlendi ve Pazartesi günü öğleyin son madenci de eşek çayırından geçmiş ve dik patikada görünmez olmuştu. Düşen kar sabırla onların ayak izlerini dolduruyordu. Kızlar, Frenchy'nin gözetimi altında yola çıkan ilk kasabalı grubu oldu. Battaniyeler, altlarına şık giysilerini giydikleri derme çatma pelerin ve kukuletalardan (çünkü Frenchy onların yiyecekten başka bir şey taşımasına izin vermemiştir) oluşan malzemeleriyle eşek çayırından geçtiler. Lieder'm bütün ayakkabıları Murphy'nin kazanında yakmış olması aslında iyi olmuştu, çünkü Quenny'nin bir madenciden ödünç aldığı kaba (ve hiç de büyük değil) botlar patikada şık ayakkabılarından daha çok işe yaradı. Frenchy BJ'nin ona verdiği çizmeleri giymişti, ayakları madenci çizmesinde kaybolacak olan Chinky'de ise Ruth Lillian'ın bir çift kalın ayakkabısı vardı.

Bjorkvistler, Jeff Calder ve Profesör Murphy'den oluşan grup yola çıkmaya ancak öğleden sonra hazır oldu. Bir gece.önce pansiyonun mutfağında toplanmışlar, burada Murphy trenin kader'e götürme-diği gümüş cevherinin taşıyabildikleri kadarını yanlarına almayı önerdi. Bu ezilmiş cevherin neredeyse yüzde yirmisi gümüştü. Cevherin iki sucuk kilosu kilosu yarım kilo gümüş ediyordu! İşleme masraflarını çıkardıktan sonra bunun belki yarısı ederdi. Yani her beş kilo cevhere karşılık yarım kilo gümüş çıkardı! Buldukları her torbayı bir kenara topladılar ve madenciler gidene kadar bekledikten sonra avuç dolusu cevheri torbalara doldurdular. Fazla giysilerle cevher arasında, yiyeceklerle cevher arasında zorlu bir seçim yapmak gerekiyordu. Sonunda iki günlük yolculuk için gereken en az miktarı aldılar.

Dört erkek ve kadın eşek çayırından geçerken karla yüklü gökyüzü uğursuz bir şekilde karanyordu. Grubun ayakları karların arasında zorlukla yürüyor, bedenleri cevherin ağırlığıyla iki büküm oluyordu.

274

Açgözlülükleri kıtlık, kuraklık, katastrofa dayanmalarını sağlamak içindi -Coots olsa diyeceği gibi k'ler. İkinci günün ortasında Jeff Calder tahta bacağı yüzünden arkada kaldı ve öbürlerinin kendisini beklemek için yavaşlayarak hayatlarını ve gümüşü tehlikeye atmaya hiç niyetleri olmadığını anlayınca da yağma torbalarını bir kenara bıraktı. Onlara yetiştiğinde Bayan Bjorkvist madeni bıraktığına inanmadı! Müsriflik günahı! Kocasıyla oğlunu torbalan almaya gönderdi. Kendisiyle Profesör Murphy ısınmak için büzüşerek onları beklerken,

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

Jeff Calder yola yüksüz devam etti. Tek bacağı olmasına karşın aralarında Kader'e ilk gelen kişi olması böyle oldu. Orada Günlük Kader gazetesinin genç muhabirine, biraz sonra göreceğimiz gibi demeç verdi. Öbürleri tökezleyerek, bacakları yükün altında bükülerek, sık sık soluk soluğa dizüstü çökerek, çenelerinin altında karda delikler açarak yola devam etti. Sonunda madenle hayatları arasında seçim yapmak zorunda kaldılar. Öfke ve üzüntü gözyaşları arasında Bayan Bjorkvist yumruğunu havaya kaldırıp bu kadar acı çektikten sonra haklı ödülünü elinden alan zalim Tanrı'ya sövüp saydı! Tamam! Tamam, madeni ardında bırakacaktı! Ama uçurumdan aşağıya atılmasında ısrar etti! Kendileri almayacaksa, kimse almaşındı! Dört kişi sonunda zorlukla Kader'e vardıklarında, öyle kötü bir durumdaydılar ki, acımasızca aşırı para alan bir pansiyonda bir haftadan fazla yataktan çıkamadılar. Bayan Bjorkvist'in bir daha eskisi gibi olmadığı ve onunla ilgilenmek zorunda olanlar için bunun ancak bir lütuf olduğu söyleniyor.

BJ beş kişilik gruoun eşek çayırından geçmesini seyretti, her biri boynunun arkasından bağlanmış iki çuvalın altında iki büküm olmuştu. BJ başını iki yana sallayarak birkaç parça eşyasını topladı -yalnızca birkaç giysi ve değerli Lucilius'u- sonra yolculuk hazırlıklarına yardım etmek için Kane'lere gitti. Ertesi sabahtan önce yola çıkmadılar. Kane Ticaret'in paniklemiş müşterilerin hücumuna uğradığı gündüz ve gece boyunca Bay Kane, kızının kendini yormama ricalarını defalarca elinin tersiyle itmişti. "Matthevv ve ben her şeyi yapabiliriz, baba!" Şimdi Yirminci Mil'de kalmış son insanlar onlardı ve Bay Kane BJ'nin ince battaniye rulolarına koyması için küçük bir hatıra

275

kutusunu aşağıya indiriyordu. Yolculukta tek yükleri bu battaniyelerdi. BJ kutuyu almak için uzandı, ama Bay Kane onun iki elini birden tutarak kutuyu düşürdü. Alt basamağa çöker gibi oturarak şaşkın şaşkın baktı. "Sanıyorum... ah, Bay Stone, sanıyorum..." Ve öldü; işler farklı olsaydı arkadaş olabileceği adamın ellerini tutarak.

Daha sonra Ruth Lillian hatıra kutusunu incelerken ince kızıl bebek saçı... kendisinin..., dedesinin eski ülkesinden getirdiği ince Alman makası ve büyükanne ve babasıyla küçük oğullarının... babasının sararmış bir fotoğrafını... Amerikan Kaliteli Yan Ürünler Şirketi (Uygun Fiyata Güvenilir Hizmet) yazan bir tabelanın önünde gururla durmuş... buldu.

Yıllardır babasının ölümüne kendini hazırlamış olsa da, sessiz gözyaşlarını engellemekte gene de güçlük çekiyordu.

Coots'u taşıdıkları el arabasıyla Bay Kane'i mezarlığa getirdiler. Matthew sertleşen toprakta ancak küçük bir mezar kazabildi ve BJ'-nin mezartaşı yerine yapabildiği en iyi şey, üzerine sözler kazınmış bir kartonu çit direğine iğnelemek oldu: "David Kane... iyi bir adam."

Matthevv son dakikada şerif ofisine giderek eşyalarını topladı. Yalnızca Hudson Bay battaniyesi, cildi parçalanmış sözlük, bir eşarp ve Ruth Lillian'm madenciler Kane Ticaret'in eşyalarını yağmalamadan önce bir kenara ayırdığı bir çift eldivenle hazinelerinin durduğu kanvas torbayı aldı; torbanın içinde esrarengiz biçimde gömülmüş küçük mavi cam şişe, ortasına hakiki bir Amerikan bayrağı dikilmiş mermer ve birinin ancak aptal altını olur dediği (ama kim bilir?) altın renklerle bezenmiş kaya vardı. Öbür hazinesini, yıldız şeklinde şerif işaretini her zaman ceketine takardı.

Üçü çitin yanında bir an durup Coots'la Bay Kane'in yan yana yattığı yere baktılar kar tanelerinin arasından. Sonra eşek çayırında yürümeye başladılar.

BU NOKTADA GÜNLÜK KADER gazetesine ve özellikle her işe bakan muhabiri C.R. Harriman'a (bu harflerin hangi isme denk düştüğü

276

hakkında hiçbir fikrim yok) şükranlarımı sunmam gerek. Döneminin özlü, uzun sözcükler kullanmaya meraklı gazetecilik modasıyla yazan genç Harriman Yirminci Mil'den gelen göçmenleri yazdı; yirmi yıl sonra biraz sonra sözünü etmem gerekecek Kader'deki son günlerini yazan da o oldu.

Tarih Derneği arşivinde Kader gazetesinin sararmış, ufalanmaya hazır sayfalarını çevirirken, Coots'un asılmasından üç gün sonra, ilk madencilerin gelmesinden beş gün önce sonra Peder Hibbard'm Kader'e gelişini öğrendim. Sokakta çamur içinde, her yanı yara bereli, iyice tükenmiş halde dolaşırken bulundu. Kader, Tie Siding'de emekli öğretmeni öldürdükten ve ziyarete gelen zavallı kadına korkunç şeyler yaptıktan sonra gözden kaybolan üç kaçık cezaevi kaçığına neler olduğunu C.R. Harriman'm Hibbard'la yaptığı röportajdan öğrendi. Hibbard adamların Yirminci Mil'de estirdiği terörü açıkladı ve otel sahibi Bay Delanny'nin ölümüyle Coots adlı bir melezin asılmasını anlattı. Peder idamı önlemek için gücünün yettiği her şeyi yaptıktan, ama -heyhat- başaramadıktan sonra, Kader'i

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
Yirminci Mil'deki korkunç olaylardan haberdar etmek için tehlikeli yolculuğa atılmaya gönüllü olmuştu. Muhabir Peder Hibbard'ı cesareti nedeniyle tebrik etti ve belediye başkanının toplumun şükranını maddi bir şekilde göstermek isteyebileceğini öne sürdü, ama ertesi sabah Hibbard hiçbir yerde bulunamadı. Sabah Kader Bankası'ndan tasarruflarını çekmiş ve batıya giden trene binmişti. Günlük Kader gazetesinin Hibbard'm gelişiyi ilgili yazısını okurken birden aklıma bir soru takıldı: Neden Hibbard'm Kader'e geliş i üç gün sürmüştü? -Yıjan gibi kıvrılan demiryolu hattından otuz mili yokuş aşağı inmek -çok dikkatli gidildiğinde bile- bir tam günden fazla sürmemeliydi. Kaldı ki henüz kar yağmaya başlamamıştı; ve iki ay önce Matthew yolu yokuş yukarı on iki saatten biraz daha uzun sürede almıştı.

Sonra Hibbard'm demiryolundan gitmiş olamayacağını kavradım. Fırtınanın hızlandırdığı kayanın kayışı hattı çoktan kesmişti. Bundan sonrası şöyle olmuş olmalı: deposundan birkaç değerli eşyasını kaptıktan sonra Hibbard fırtınada demiryolunda yola çıkmaya başlamıştır, ama hattın kesildiği yere gelince Yirminci Mil'e dönmek zorunda kalmıştır; herhalde kasabanın kenarından gizlice süzölüp

277

eşek çayırını geçip dik eski patikadan Kader'e gitmek amacıyla: daha sonra madencilerin ve kasaba halkının kullandığı patikayı. Hesaplamalarım kabaca doğruysa BJ, Matthew ve Frenchy Coots'u gömerken bir yerlerde (belki terk edilmiş bir binada) saklanmıştı.

Peder Hibbard'm gizlendiği yerden Coots'un gömülmesini seyrettiğini düşünmek canımı sıkıyor.

Gümüş madeni taşıyanların yolculuk ayrıntılarını C.R. Harriman'm "güvenilir eski asker"le yaptığı röportajdan öğrendim. "Asker ülkesine hizmet ederken bir bacağına kaybetmiş olmasına rağmen öbür dört kişiye kılavuzluk ederek Kader'e kadar tehlikeli yolculukta en önde gitti." Ama birçok özel ayrıntı belirsizdi, çünkü (Harriman'm ima ettiği gibi) "renkli yaşlı askerin yolculuğunun yarattığı yorgunluk, bölge yetkililerinin tebriklerini kabul etmesini engellemedi."

"Yirminci Mil'de Dramatik Olay" başlıklı yazıda, adını Başçavuş Jefferson M. Calder olarak veren bu asker, Matthew ile eyalet cezaevinden kaçan üç kaçık arasındaki hesaplaşmayı anlattı. Delikanlının ihtiyar askerden öğrenmiş olduğu taktikleri kullanarak adamlarla karşı karşıya gelişini açıkladı. Ama bu hesaplaşmanın yarattığı gerginlik, "... oğlana çok şeye mal oldu. Bir tür çocuklaştı. İnanır mısınız, kendini kasabanın şerifi sanmaya bile başladı!" C.R. Harriman'a borcum Kader gazetesinin röportajlarıyla bitmiyor. Birkaç yıl önce bir meslektaşım beni ilgilendirebileceğini düşündüğü bir kitap gönderdi. Paketi açtığıım zaman, kapaktaki C.R. Harriman adı hemen merakımı uyandırdı. VvYoming'deki yıllarını anlatan, kendisinin bastırıldığı kitap başlıktaki konuyu ele alıyordu: Kader'in Sonu. Kitabın numaralanmış üç yüz kopyası 1928'de basılmıştı ve şu anda masamın üzerinde duran 132 nolu kitap varlığını koruyan tek kopyaydı, gerçi bir okurdan farklı bir haber alırsam memnun olurum. Kader'in doğuşu ve gelişimi üzerine canlı bir anlatımdan sonra, Harriman'm kitabı, Yirminci Mil'den karla kaplı patika boyunca gelen donmuş, tükenmiş madencilerin gelişiyi Kader'in çökmesine neden olan ekonomik panik arasındaki altı hafta üzerinde yoğunlaşır.

Madenciler dinlenir dinlenmez sokaklara fırlayarak müthiş bir

278

tatil ortamı yarattılar. Madenin kasaba temsilcisinden maaşlarını çektikten sonra kendilerini eğlenceye verdiler. Tatillerinin kısa olacağından ve Bostonlu maden sahipleri demiryolu hattını onarır onarmaz madende köleliğe tekrar döneceklerinden emindiler.

Bozulan hatla ilgili bilgi gerçekten de Boston'a telgrafla iletildi ve şirket hattı tamir etmek için gereken hatırı sayılır yatırımı madenden bekledikleri gelirle karşılaştırırken günlerce suskun kaldı. Sonra şirket ofisine talimatlar geldi: Daha fazla sorumluluktan kaçınmak amacıyla Sürpriz Maden Damarı'm ana şirketten ayırdıktan sonra Bostonlu maden sahipleri madenin iflasını ilan ettiler, böylece madencileri işsiz, Kader'in bir düzine kadar küçük hizmet sahibini ödenmemiş hesaplarla bıraktılar. Kasaba haberle afalladı, çünkü bu hukuka uygun "bölüm 11" iflas dolandırıcılığından önceydi. O dönemde borcunu ödememek onursuz bir şey olarak görülürdü ve iflasa sürüklenen insanların intihar etmeleri beklenirdi -ve çoğunlukla ederlerdi. Öfkeli kasaba halkını Bostonlu maden sahiplerinin sorumluluklarına sadık oldukları konusunda ikna eden şirket temsilcisi sessizce büro kapısını kilitledi ve katran ve tüye bulanma gibi hoş olmayan bir durumdan kaçınmak için gece 2'de kalkan doğu trenine bindi. Madenciler ve kasaba halkının Yirminci Mil'den gelmesinin üzerinden geçen birkaç hafta içinde Kader Bankası iflas etti ve tüccarların çoğu işlerini güçlerini

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
satıp doktor, vaiz, avukat ve kasabanın genel kızlarıyla birlikte oradan ayrıldı; iyileştirilemezsen, kur-tarılamadığım, mahkemşye verilemediğin ya da muamele göremediğin bir kasaba nasıl birlerdir allah aşkına? Fazla zaman geçmeden cenaze levazımatçısı da gitti ve son bar kapısını mühürledi. Hey! Sarhoş olamazsan ve gömülemezsen...!
Ama Frenchy ve kızları patikadan kasabaya madencilerin tatil coşkularını yankılayarak geldiğinde bu çöküş hiç akla gelmiyordu. Kızlar Kader Regal Oteli'nin teneke küvetlerinde yolculuğun yorgunluğunu atarken Frenchy de en büyük salonla anlaşmalar yaptı. C.R. Harriman iki gün içinde "gece bayanları"nın madencilere de kasabalılara da hoşça vakit geçirttiklerini anlatır. Harriman'm zaman zaman arapsaçı gibi olsa da tımturaklı sınır gazeteciliğinden bir örnek vermek için bu olayı anlatışından alıntı yapacağım. "Odalık
279

üçlüsünü, kesinlikle Nubian özellikleri olan girişimci bir 'Frenchy' yönetiyordu.* Bu 'Fre-nchy' kendisini satışa -daha doğrusu kiralığa- çıkarmıyordu ve kırık bir şişenin sol yanağında kullanılması sonucunda biraz irkiltici görüntüsünü düşünürsek, kaba ve her şeye hazır madenciler bu tür yüzeysel kozmetik nüansları gözardı etse de, ince zevkleri olan kasaba halkı arasında fazla müşteri bulma ihtimali de zayıftı. Ama üç kızı her zevke hitap edecek çeşitlilikteydi (müskülpesentler hariç). Artık gençliğin utangaç kıstlamalarını (ya da orta yaşlılarınkilerini) taşımayan, esmer tenli, kanı kaynayan, gür sesli 'Queeny' vardı; Semavi İmparatorluk'tan ziyarete gelen utangaç 'Chinky' vardı; son olarak da, en fazla favori olan, ortalamadan daha da sade yüz hatlarına sahip, ama takma adına esin kaynağı olan gür altın tutamlarla taçlanmış Viking kızı 'Goldy' (Altın) vardı."
Kitabına koyduğu ekte Harriman, onun sözcükleriyle "Gezginler Ülkemizde neden şaşırmaya devam ettiğimiz şaşırtıcı olan şu 'şaşırtıcı' rastlantılardan büf'nde Yirminci Mil kurbanlarından birinin izine rastladığını anlatıyor. Kader'den ayrıldıktan ve bir San Francisco günlük gazetesinde iş bulduktan birkaç yıl sonra, Oakland'm ardındaki tepelerde, körfez boyunca gecekondusu yapılmış köylerde yaşayan toplumdaki dışlanmışlar üzerine "renkli bir yazı" hazırlama görevi aldı. Orada Peder Hibbard'ı buldu; Hibbard, kinci Do-ğuş'un Yirminci Yüzyıl'n başlamasına denk düştüğüne inanan küçük bir fanatikler grubunun ruhani lideri olmuştu. Bu uğursuz tarih gelip kıyamet kopmadan geçince Hibbard, John ve Daniel'in metinlerini tekrar inceledi ve hey! hesaplamalarda yirmi bir yıllık bir hata yaptıklarını keşfetti -yedinin üç katı olarak yirmi bir. Yani kıyametin 1921 yılının yeni yıl arifesinde kopacağı açtı; Hibbard'm müritleri cennete giderken zina yapanlar, Kitab-ı Mukaddes'e uymayanlar, et yiyenler, Danvinciler, sapkınlar ve diğer süprüntüler ebedi ateşte çılgılık atıp döneceklerdi. Bu tarihi beklerken Peder müritlerine dua ederek, yoksulluk içinde, hayır yaparak ve liderlerine itaat ederek yaşamaları emrini verdi. Zaman geldiğinde, sayıları Okura Bay Harriman'ın, siyasal doğruluğun ifade özgürlüğü'nden daha önemli hale gelmesinden çok önce yazdığını hatırlatmak gerekir.
280

iyice azalmış bir avuç insan yağmurun altında beyaz gecelikleriyle tepelerde durup 1922'in ilk ışığının buz gibi bir soğuktan (ve bölge sahiplerinin alaylarından) başka bir kıyamet getirmediğini gördüler. Peder Hibbard geriye on üç yaşındaki bir kız müridinden peydahladığı bir çocuk bırakarak ortadan kaybolmuşu bile. Ama Hibbard Amerika'nın aydınlık karıştı fundamentalizm eğilimi ve kül-tizm bağımlılığında ilk günah bezirganı değildi, ne yazık ki sonuncusu da olmayacaktı.

Günlük Kader gazetesinin Matthew, Ruth Lillian ve BJ Stone hakkında, Yirminci Mil'den son gelenler olarak söz edilmesinin ve Matthev ile' cezaevi kaçaklarının arasındaki çatışmaya iki kez şöyle bir değinmenin ötesinde fazla bir şey öğrenemiyoruz. Madenin kapanması gazetede en fazla yer kapladığından bunun doğal olduğunu düşünüyorum, çünkü madenin kapanmasının kasabanın refahı üzerinde yıkıcı bir etkisi olacaktı. Kader Bankası'nın kayıtları Gerald (Doc) Kerry'nin Kader'e gelir gelmez hesabındaki parayı çektiğini gösteriyor. Doc, Bostonlu maden sahiplerinin, madene bir şey olursa ek yatırım yapmak istemeyeceğini hep düşünmüştü (bisküvi ve şeftali yerken o gece Matthew'a anlattığı gibi). Bundan Doc'un BJ Stone'a kuşklarını anlattığı çıkarsaması yapılabilir, çünkü ertesi gün BJ, Ruth Lillian ve Frenchy'nin kızları paralarını çektiler, iyiki de öyle yapmışlar, çünkü iki gün sonra hücum nedeniyle banka, kapılarını kapamak zorunda kaldı ve bir daha da açmadı.

Bankanın çöküşüyle tasarrufları yok olanlar arasında Profesör Michael Francis Murphy'nin küçük bir hesabının ve Bayan Sven Bjorkvist'in hatırı sayılır bir hesabının olduğunu görünce sapkın bir keyif aldığımı itiraf etmeliyim.

Ruth Lillian babasının bütün tasarruflarını onun adına yatırmış olduğunu ve

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
hesabın hayli yüklü olduğunu öğrenince şaşırması olmalı. Banka işlemlerinden
Kader'in mali paniği sırasında Ruth Lillian (ya da onun temsilciliğini yapan BJ
Stone'un) iki giysi dükkânı, bir malzeme dükkânı, bir tuhafiyeci ve bir koşum
dükkânının hisselerini çok ucuza aldığını öğreniyoruz; demiryolu faturalarına
bakılırsa bu hisselerin onlarla birlikte Seattle'a gittiğini öğreniyoruz.
Anlaşılan Frenchy de duvardaki yazıyı okumuştur, çünkü iki gün sonra kızlarıyla
birlikte Seattle'a bilet aldı. Klondike Altın Hücu-

281

mu'na kapılmış bir müşteri kitlesinin peşinden gidiyorlardı. Seattle'-daki
araştırmalarımda Frenchy'nin adına (Marie-Therese Courbin) Skid Road'da bir
"oteF'de rastladım.

Onlardan hayli hoşlanmaya başladığım için, bu dört kadına mutlu gelecekler
düşünmek keyif verecekti. Frenchy'nin New Orleans'a zengin olarak döndüğünü ve
güzel, eski bir eve yerleşip oradan First American United Tabernacle of the
Glorious Message of the Risen Christ kilisesine cömert yardımları nedeniyle
yerel sosyeteye girdiğini hayalimde canlandırabiliyorum. Cemaatten kimse, sık
giysiler giyip ve pahalı sigaralar içen yakışıklı, kaslı genç "kuzenler"i
hakkında tek bir yorumda bulunmaya bile cesaret edemez. Ya Kersti? Şey, onu
mesleki yeteneğini kanı kaynayan bir genç bularak bir ev dolusu çocuk
yetiştirirken düşünebiliyorum. Çjueeny? Queeny'yi, zengin bir maden bulduktan
sonra bir tiyatro açan Klondike'li bir madencinin kalbini kazanmış olarak
düşünüyorum. Bu tiyatrodaki ünlü Yedi Pe-liler dansını yapıyor. Zamanı geldiğinde
de çılgınca alkış tutan izleyiciler önünde yedinci peçeyi çıkarırken ani ve
ağrısız bir kalp kriziyle ölüyor. Ya Chinky? Zavallı Chinky, doğanın
kurbanlarından biri olarak, suratsız, kötü yürekli yabancılar tarafından
kullanılıp bir kenara atılmaya mahkûmdur. Chinky için düşünebileceğim en iyi
hayat kısa bir hayat olurdu korkarım.

Ama bütün bunlar yalnızca fantezi. Doğrusu şu ki, Frenchy o otel defterini
imzaladıktan sonra kendisi ve kızları iz bırakmadan zamanın gelgiti içinde
kayboldu. Ama en azından Frenchy'nin Seattle'da bir yer açtığını, orada altın
madenlerine hücum edenler yerine gemilerden yeni inen müşterileri ağırladığını
biliyoruz.

Ruth Lillian'ın Seattle'da izini bulmak zor olmadı, çünkü Ruth Lillian küçük bir
finans efsanesi ve kaçınılmaz olarak yayınlanmamış (daha doğrusu bitirilmemiş)
bir tezin konusu oldu.* Ruth Lillian'ın daha sonraki hayatının birçok
ayrıntısını bu biyografiye borçluyum. Buradan Ruth Lillian, BJ Stone ve Matthew
Dubçek'in Seattle'a üç araba dolusu alet, giysi ve diğer ekipmanlarla geldiğini
öğreniyoruz. Tam o sırada binlerce kişi Alaska altın madenlerinde şanslarını
denemeye gidiyordu. Öyle görünüyor ki, Ruth Lillian babasının ihtiyar

*

R. Lillian Marx: The Woman and Her Times: Michele Goldman-Harris.

282

Yanki satıcısıyla ilgili hikâyesinden çok şey öğrenmiş. Satıcı servet kazanmanın
en iyi yolunun altın aramak değil, arayan aptallara kazma kürek satmak olduğunu
söylemişti. İki genç insana bakma sorumluluğuyla kendine acıma ve üzüntünün
üstesinden gelen BJ Stone, Ruth Lillian'm yöneticisi oldu. Dükkânın üzerinde
süslü harflerle Kane Ticaret yazıyordu.

İNSAN MATTHEVV'UN EN VERİMLİ yıllarında Kane Ticaret'te mutlulukla çalıştığını
hayal edebilir. Ama daha sonra, Ruth Lillian'm dükkândan yalnızca yarım blok
ötede inşa ettirdiği evde bahçıvanlık ve diğer küçük işleri yapmakla kaldı.
1917'ye kadar Kane Ticaret'in sipariş ve satış kayıtlarında çoğunlukla BJ
Stone'un imzası var (gerçi tüm hukuki ve banka belgeleri, R. Lillian Kane adını
kullanan Ruth Lillian tarafından imzalanıyordu). Sonra birden her şeyin üzerinde
Ruth Lillian'm imzasını görüyoruz, çünkü BJ, Amerikalı askerlerin "savaşı sona
endirmek için yapılan savaş"ta ölmeye gittiği yıl öldü.

Ruth Lillian otuz altı yaşında David S. Marx ile evlendi. Kocasını postayla
sipariş işi yapan ("Amerika'da Amerikalılar tarafından Yapılan Her Mal!") ve
Alaska'dan Kuzeybatı'ya kadar kalitesiyle ünlü olan bir adamdı. Bay Marx, "Kane
Ticaret"i'nin nostaljik güvenilirlik ve dürüstlük imajıyla ^girişimciliği
birleştirerek şirketini bırakıp Ruth Lillian'm dükkânını adıyla iş yapmaya
başladı. Kataloglarında eski moda harfler kullanarak bu imajı vurguladı: Bugüne
kadar çokuluslu şirketlerin de sürdürdüğü bir uygulama, gerçi hedef kitle
çiftçilerden ekoloji, Amerikan Geçmişi, Eski Güzel Günler ve... bu tür her şeyi
merak eden genç şehirlilere kaymıştı. Şimdi giysiler artık As-ya'daki
imalathanelerde sömürülen kadınlar tarafından yapılıyor.

Öyle görünüyor ki Bay Marx Ruth Lillian'm ahlâki yükümlülüklerini kabul etmiş,
çünkü Marx-Kane Evi (randevu şarttır) olarak evlenene eve taşındıkları zaman
Matthevv'u da yanlarında götürdüler. Bu süslü ev, Seattle'ı mimari çöplük haline
getiren Büyük Yan-gm'dan sonra ayakta kalan birkaç yapıdan biridir. Bir komşu

Matt-
283

hevv'u "... evdeki her işi yapar. İşlerini güler yüzle, hep yakasına altı köşeli şerif yıldızını takarak görür. Queen Ann Hill çevresinde iyi tanınır, her sabah uzun yürüyüşler yapar orada. Zaman zaman kötü yetişmiş bir çocuk 'mankafa' ya da 'deli deli kulakları küpeli' diye şarkı söyleyerek peşine takılır, ama Bayan Marx'ın kısa, fırtına gibi ziyareti buna son vermeye her zaman yeterdi,"* diye anlattı.

Bay Marx, Wall Street Çöküşü yalnızca şirketlerinin kârını değil, dört yüz çalışanın işlerini de tehdit ettikten bir yıl sonra aşırı çalışmadan masasında öldü.

1931'de, yani Amerikan iş dünyasının en karanlık döneminde, Ruth Lillian Marx, Kane Ticaret'in başkanı oldu. Günlük yönetimi ellerine alarak ve daha etkili uygulamalar getirerek, kârın üzerinde moratoryum ilan ederek, fiyatlar iyice düşerken bile şirketinin kaliteli mal ürününü koruyarak ve en önemlisi işgücünün yaratıcılığını körükleyerek, öneri ve ödüller getirerek, Büyük Bunalım'ın tehlikeli -ularından tek bir insanı bile işten atmadan ya da sosyal yardımları kesmeden geçmeyi başardı.** Böylece, ülkenin İkinci Dünya Savaşı'na girmesi Amerikan iş çevrelerine durgunluk getirdiği zaman, Kane Ticaret'in on bir mağazası, postayla sipariş bölümü ve imalat bölümü güçlü bir kalite ve dürüstlük ününün, sadık bir müşteri ve çok sadık bir işgücünün ticari avantajlarından yararlanıyordu.

Bu savaşın ikinci yılında, radyoda askerin ardında bıraktığı kızın elma ağacının altına benden başka kimseyle, benden başka kimseyle oturmaması için yalvardığı şarkı çalarken... Matthew uykusunda öldü.

Savaş sona erdi, Ruth Lillian artık kâr getiren şirketinin aktif liderliğinden çekilerek liberal politikada sert ve korkutucu bir insan ve cömert bir kültür destekçisi haline geldi. Sokakta topuz yaptığı ve antika gümüş taraklarla tutturduğu gri-kızıl saçları ve savaş sonrası

* Bu ayrıntılar Goldman-Harris'in biyografisinden alınmıştır. Bu kitapta yaşanmış Ruth Lillian ile de röportajlar vardır. Ruth Lillian'ın onaylamadığı kişi ve davranışları küçük! olarak anlatma alışkanlığında olduğunu da keşfettim. ** Ruth Lillian'ın işçilerine ve meslektaşlarına yaklaşımla günümüzün işgücünü son kuruşa kadar sömürürken geleceği güvence altına alıp sosyal yardımlar vermek gibi işçileri onur duygusundan yoksun bırakma uygulamasını karşılaştırmamak elde değil.

284

"Yeni Görüntü"ye taban taban zıt olan, modası geçmiş, el yapımı elbiseleriyle tanınıyordu.

Epeyce yaş almış olan Ruth Lillian Marx 1963'te öldü. Seattle halkı, sahip olduğunu sandıkları milyonlarca dolardan geriye bir tek Queen Ann Hill'deki evin kaldığını, onun bile şöminesindeki küllere varıncaya kadar ipotekli olduğunu öğrenince şaşırды. Bütün parası insanlığa karşı en büyük tehlike olarak gördüğü şeyle mücadele eden örgütlere gitmişti: dünya nüfus patlaması. (Ruth Lillian'm ölümünden sonra dünya nüfusunun iki katından fazlaya çıktığı ve önümüzdeki yirmi yedi yıl içinde tekrar iki katma çıkacağını düşünmek çok üzücü.)

On bir yıl önce kendimi Seattle'da buldum. Eski bir arkadaşımın (bana C.R. Harriman'm kitabını gönderen kişi) cenazesine katılmaya gitmiştim. O hafta orada kalarak bu roman için araştırmalar yaptım. Diğer şeylerin yanı sıra, Ruth Lillian ve Bay Marx'm en eski Seattle mezarlığına gömülü olduğunu öğrendim. Şimdi burası yaşlılar ve âşıkların gezinti yaptığı bir "yeşil alan" olarak kullanılıyor. Mezarlık kayıtlarını inceleyince BJ Stone'un adını buldum... ama Matthew Dubçek yoktu. Ne kadar hayal kırıklığına uğradığımı söylememe gerek yok herhalde, çünkü kendimi mezarının başında durarak uzun zaman önce Yirminci Mil'de olanları sessizce kafamdan geçirirken hayal etmiştim.

Matthew orada olmadığı için mezarlığa gitmenin bir anlamı olmadığına karar verdikten sonra, Fransa'ya giden uçağımın kalkmasına birkaç saat kala ani bir itkiyle yerimden kalktım ve bir taksiye binerek mezarlığa doğru yola çıktım. Akşam olmak üzereydi, umarım kapılar hâlâ açıktır diye düşünüyordum.

Tipik bir Seattle özelliği olan düzenli, hafif yağmur altında ağaçlıklı ana yoldan yürüdüm ve biraz sonra Marxlar'm hiç sahip olmadığı çocuklara ve torunlara yetecek kadar yeri çevreleyen dökme demir çitiyle Marx-Kane mezarına geldim. Ruth Lillian'm mezartaşı kocasının yanındaydı, her ikisi de cilalı siyah mermer üzerine şık harflerle yazı yazılmış taşlardı. Mezarın bir köşesinde

BJ'nin taşım buldum:

BENJAMIN JOSEPH STONE

6 KASIM 1917'DE ÖLDÜ

285

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil

KISA YOLCULUĞUN SEVGİLİ ARKADAŞI

Demek Ruth Lillian BJ'nin acısıyla, beceriksizce Coots'un tahta me-zartaşma kazdığı sözcükleri hatırlamıştı. Tipik Ruth Lillian hareketi. Coots'dan yarım kıta ötede olsa da BJ'nin gene de bir aileye sahip olduğunu bilmek rahatlatıcı bir duyguydu.

Ama içimdeki duygusal insanı ürperten bir şey buldum karşı köşede. Mezarlık kayıtlarında "Matthew Dubçek"i bulmamış olmam çok normaldi!

Taş Rocky Mountain granitindendi. Ruth Lillian'm yazdırdığı mezar taşı yazısı gelip geçenlerin merakını kuşkusuz uyandırmış olmalı, ama Matthevv'u herhalde çok mutlu etmiştir:

1880-1943

RİNGO KID

YİRMİNCİ MİL'DE OLAYIN KARAKTERLERİ (ortaya çıkış sırasına göre) Yazarın çalışma biyografilerinden

Tülman, John Arthur "BB", Cezaevi Gardiyanı, d: Cheyenne, Vvyoming, 1875; ö: Laramie, Wyoming, 1898.

Davidson, Lawrence ("Asit Atıcısı"), Çocuk Tacizcisi, d: Glenn Falls, New York, 1838; ö: Devlet Akıl Hastanesi, Ravvings, Vvyoming, 1909.

Childs, Elmer William ("Politikacı"), d: Leeds, Yorkshire (tarih bilinmiyor); ö: Devlet Akıl Hastanesi, Ravvings, Vvyoming, 1903.

VVheelvvright, James ("Hayalet"), Fahişelerin Cezalandırıcısı, daha sonra komedi filmleri yapımcısı, d: Evanston, Illinois, 1851; ö: Hollyvvood, California, 1926.

Lieder, Hamilton Adams, Yurtsever, d: Tie Siding yakınlarında bir çiftlik, Vvyoming, 1858; ö: Yirminci Mil, Vvyoming, 1898.

Quincy, Alphonse Xavier ("Savaşçı"), fantastik nefret propagandası yazarı, hayatının büyük kısmını ıslah kurumlarında geçirdi, d: Montreal, Kanada, 1832; ö: Poughkeepsie, New York, 1889.

Delanny, Henry Evans, Kumarbaz, d: Macon, Georgia, 1856; ö: Yirminci Mil, Wyoming, 1898.

Bjorkvist, Olga, pansiyon sahihi, d: Töckfors, İsveç, 1852; ö: Fremont, California, 1928^

Kane, David. Tüccar, d: Dortmund, VVcstphalia, 1841; ö: Yirminci Mil, Vvyoming, 1898.

286

Kane, Ruth LiUian (Marx), Tüccar. David ve Kathleen'in kızı. d: Blair, Nebraska, 1881; ö: Seattle, Washington, 1963.

Stone, Benjamin Joseph, öğretmen, daha sonra ahır işleticisi, daha sonra yönetici. d: Boston, Massachusetts, 1839; ö: Seattle, Washington, 1917.

Coots, Aaron, Asker, Tetikçi, ahır işleticisi, d: Cateechee, Güney Carolina, 1841; ö: Yirminci Mil, Wyoming, 1898.

Dubçek, Matthew, küçük işler adamı, kısa süre şerif, d: Tarkio, Missouri, 1980; ö: Seattle, Washington, 1943.

Chumms, Anthony Bradford, Levnis W. Milford'un takma adı, ucuz vvesternlerin gizli yazarı. d: Ramsden Heath, Essex, 1858; ö: Dinder, Somerset, 1951.

Murphy, Francis ("Profesör"), Berber, d: Worcester, Massachusetts, 1858; ö: ölüm yeri ve tarihi bilinmiyor.

Calder, Jefferson M., Asker, Barmen, küçük işler adamı, d: Cairo, Illinois, 1839; ö: ölüm yeri ve tarihi bilinmiyor.

Bjorkvist, Sven, Olga'mn kocası, d: Töcksfors, İsveç, 1849; ö: Fremont, California, 1922.

Bjorkvist, Kersti ("Goldy"), Olga ve Sven'in kızı, daha sonra Fahişe, d: Töckfors, İsveç 1876, ö: ölüm yeri ve tarihi bilinmiyor.

Bjorkvist, Oskar, Olga ve Sven'in oğlu. d: What Cheer, Iowa, 1882; ö: ölüm yeri ve tarihi bilinmiyor.

Callahan, Bridget Mary ("Queeny"), Gösteri dünyası, daha sonra Fahişe, d: Trenton, New Jersey, 1837; ö: ölüm yeri ve tarihi bilinmiyor

Courbin, Marie-Therese ("Frenchy"), Fahişe, daha sonra patron, d: Goudeau, Louisiana, 1859; ö: ölüm yeri ve tarihi bilinmiyor.

Tchang, (ilk adı kaydedilmemiş) ("Chinky"), Fahişe, d: Zhejiang Province, 1878; ö: ölüm yeri ve tarihi bilinmiyor.

Kane, Samuel, David'in babası, Terzi, daha sonra KüçükTüccar. d: Dortmund, Westphalia, 1810; ö: New York, New York, 1854.

Kane, Sarah, Samuel'in Karısı, David'in annesi, d: Dortmund, Westphalia, 1814; ö: New York, New York, 1854.

Pike, Barnaby, Yal\ki Gezgin Satıcı, David Kane'in ilk akıl hocası, d: doğumunun

Rodney William Whitaker (Trevanian)-Yirminci Mil
yeri ve tarihi bilinmiyor; ö: South Dayton, New York.
Hibbard, Leroy, Vaiz, daha sonra Kıyamet Habercisi, d: Ellsvorth, Maine, 1858;
ö: Richmond, California, 1919.
Tillman, Mary Elizabeth, John'un dul eşi, daha sonra Hristiyan Misyoner, d:
West Florence, Ohio, 1881; ö: Gansu Province, Çin, 1939.
Milford, Stanley ("Ufaklık"), d: doğum yeri ve tarihi bilinmiyor; ö: Yirminci
Mil, Wyoming, 1898.
Mabojs, Robert ("Bobby-Evladım"). d: doğum yeri ve tarihi bilinmiyor; ö:
Yirminci Mil, Wyoming, 1898.
Kery, Gerald ("Doc"), Maden Teknisyeni, d: Latham, Tennessee, 1849; ö: Dawson,
Yukon Toprakları, 1903.
White, Roger ("Razz"), Madenci, madenci ekibinin Soytarısı, doğum ve ölüm yeri
ve tarihi bilinmiyor.
287

Beson, Luke ve Bradford, .Okul Kabadayalı d: Bushnell, Nebraska. doğum ve ölüm
yeri ve tarihi bilinmiyor.
Pickering, Mary Ellis (Montgomery), Okul öğretmeni, daha sonra L. Montgomery'nin
karısı.. Doğum ve ölüm yeri ve tarihi bilinmiyor.
Montgomery, Lawrence, Okul Müfettişi, oğlanları idare etmekte usta. Doğum ve
ölüm yeri ve tarihi bilinmiyor.
Bovvles, T.W., Çiftçi; Bay ve Bayan Dubçek'i bulan ve Nebraska Plainsman'e canlı
bir açıklama yapan komşu. Doğum ve ölüm yeri ve tarihi bilinmiyor.
Ballard, Edgar Mather, Okul Müdürü, d: New Haven, Connecticut, 1831; ö: Tie
Siding, Wyoming, 1898.
Sklodovska, Angelica, Kaza Kurbanı, d: Tie Siding, Vvyoming, 1859; ö: Tie
Siding, Vvyoming, 1898.
Kane, Kathleen (kızlık soyadı Evans), David'in karısı, Ruth Lillian'ın annesi, d:
Troy, New York, 1859; ölüm yeri ve tarihi bilinmiyor.
Bradford, Chester, Kısa bir süre Yirminci Mil Şerifi, kısa bir süre Kathleen
Kane'in aşığı. Doğum ve ölüm yeri ve tarihi bilinmiyor.
Utuburu, Benat, Basklı göçmen; önce Çoban sonra ciddi bir kazadan sonra küçük
işler adamı. (Zor söylenen adı kısaca önce "Burro" olarak telaffuz edildi, sonra
"Katır"a çevrildi)d: Ste. Engrace, Soule, Fransa, 1853; ö: Yirminci Mil,
Wyoming, 1892.
Cooper, John ("Şanslı Jack"), Maden arayıcısı, d: Eureka Springs, Arkansas,
1841; ö: Lodgepole Creek Gully, Vvyoming, 1898.
Mitchell, Arthur, İslahevi Müdürü; yetenekli disiplinci . Doğum ve ölüm yeri ve
tarihi bilinmiyor.
Dubçek, Martha (kızlık soyadı Taylor), Matthew'un Annesi, d: Tarkio, Missouri,
1856; ö: Bushnell, Nebraska, 1898.
Dubçek, Kari Anton, Matthew'un Babası, d: Odzacı, Sırbistan yakınları, 1854; ö:
Bushnell, Nebraska, 1898.
Taylor, John, Çiftçi, Martha Dubçek'in Babası, d: 1819, yer bilinmiyor; ö:
Tarkio, Missouri, 1881.
Pedersen, Niels, Marangoz, daha sonra Son Kader Yurttaş ve Hikâye Toplayıcısı,
d: Destingy, Vvyoming, 1888; ö: Destingy, Vvyoming, 1976.
Kilmer, Paul, Madenci; Yirminci Mil'den çıkmayan tek insan, doğum tarihi ve yeri
bilinmiyor; ö: (tahminen) Medicine Bow Range, 1898.
Harriman, C.R., Gazeteci, d: Richmond, Virginia, 1874; ö: San Francisco,
California, 1951.
Snopes, Chastity Ann, Peder Hibbard'ın "Ruhsal eşi" ve çocuğunun Annesi. Göğ
Yükselişi beklerken zatürreden öldü. d: Niles, California, 1907; ö: Richmond,
California, 1922.
Marx, David S., İşadamı ve Ruth Lillian Kane'in Kocas, d: New York, New York,
1867; ö: Seattle, Washington, 1930.
Goldman-Harris, Michele, Doktora adayı, Ruth Lillian Kane-Marx'ın yayınlanmamış
biyografi yazarı, ö: Redmond Washington, 1961.
288